

Bartłomiej Maliszewski

Gramatyka z kulturą

Przez osoby

Ilustrowała Katarzyna Wójcik

Bartłomiej Maliszewski

Gramatyka z kulturą

Przez osoby

UMCS
CENTRUM JEZYKA I KULTURY POLSKIEJ
DLA POLONII I CUDZOZIEMCÓW

Ilustrowała: Katarzyna Wójcik

Lublin 2023

© Copyright by Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2023

ISBN: 978-83-960300-3-0

Seria wydawnicza: *Polski z Kulturą*

Zbiór zadań *Gramatyka z kulturą*. Przez osoby powstał jako część międzynarodowego projektu *Gramatyka z kulturą – webinaria i zadania* realizowanego w ramach Programu Promocja Języka Polskiego Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (BJP/PJP/2022/1/00017).

Beneficjentem Projektu jest Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, a Partnerami są: Wołyński Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki w Łucku oraz Czarnomorski Uniwersytet Narodowy im. Petra Mohyły w Mikołajowie.

Kierownik Projektu: dr hab. Bartłomiej Maliszewski (CJKP UMCS)

Koordynatorzy Projektu: doc. Julia Wasejko (Wołyński Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki w Łucku), mgr Aleksandra Cybulska (Czarnomorski Uniwersytet Narodowy im. Petra Mohyły w Mikołajowie)

Obsługa Projektu: mgr Katarzyna Dejneka (UMCS, Zespół ds. Projektów Edukacyjnych), mgr Magdalena Kusyk (UMCS, Zespół ds. Projektów Edukacyjnych), mgr Ewa Sawicka (CJKP UMCS)

Autor ćwiczeń: Bartłomiej Maliszewski (CJKP UMCS)

Opracowanie graficzne, ilustracje i skład: Katarzyna Wójcik

Recenzja: dr hab. Agata Małyska, prof. UMCS

Korekta: dr Magdalena Rumińska

Fotografie: Marta Gołębiowska, Jarosław Guz, Jakub Plis, Bartłomiej Maliszewski, wikipedia.org, pixabay.com

Niniejsza publikacja jest przeznaczona do bezpłatnego pobierania w formie pliku PDF.

Spis treści

Wstęp	5
O inspiracjach	6
I. Już jest czas terazniejszy!	
Skąd jesteś?	7
Czym się zajmujesz?	9
Co robisz?	21
Jak spędzasz dzień?	33
Czy wszystko już wiesz, umiesz, rozumiesz?	44
Miksujemy, ćwiczymy i powtarzamy!	47
II. Tego trzeba się (na)uczyć - pary aspektowe	61
III. Tu byłem! - czas przeszły (niedokonany i dokonany)	75
IV. Tu będzie czas przyszły (złożony i prosty)	111
V. Formy z "się"? Robi się!	139
VI. Poćwiczmy wreszcie tryb rozkazujący!	147
VII. Może poćwiczylibyśmy tryb warunkowy?	167
VIII. Mówią, że tu jest mowa zależna	187
IX. Często używane imiesłowy	197
X. I strona bierna zostanie przez nas zrobiona!	203
XI. Pomyślano i o formach nieosobowych	207
XII. Czasowniki oraz ich (dobrzy) sąsiedzi	213
Klucz	227

Wstęp

Niniejsza publikacja stanowi kontynuację popularnego zbioru ćwiczeń: *Gramatyka z kulturą. Przez przypadki* (wydanie elektroniczne, Lublin 2020) i powstała z myślą o licznych osobach z Ukrainy, które uczą się języka polskiego na poziomie B1. Dość rozbudowany jest więc zasób zagadnień z zakresu fleksji oraz składni werbalnej i bogaty jest zasób wykorzystywanego słownictwa.

Prezentowane tu ćwiczenia służą trzem głównym celom. Pierwszym z nich jest powtarzanie wybranych form gramatycznych (zwłaszcza tych, które są przedmiotem częstych interferencji z języków wschodniosłowiańskich). Drugim celem jest utrwalanie znajomości leksyki odnoszącej się do codziennych czynności. Trzecim celem jest zaś przekazywanie elementów wiedzy o Polsce, a także zachęcanie odbiorców do dalszego poznawania polskiej kultury oraz przyrody.

Przy nauczaniu języka – w tym i gramatyki – bardzo ważna jest dbałość o atrakcyjność ćwiczeń oraz ich przemyślany układ. Każdy z rozdziałów wyróżnia się więc bogatą szatą graficzną, a także przejrzystą strukturą, której schemat wyznacza niezbywalna triada: *prezentacja – informacja – transformacja*. Na początku są przedstawiane formy, które wprowadzają w określony temat gramatyczny, potem następuje ich zwarte zestawienie i pojawiają się tabelki do uzupełnienia, a na końcu są dłuższe ćwiczenia, które polegają na transformacji leksemów podawanych w ramkach bądź nawiasach.

Wraz z kolejnymi częściami rozdziałów nieco się zwiększa stopień trudności tekstów oraz związanych z nimi zadań, które łączą sprawdzanie kompetencji gramatycznej z testowaniem sprawności rozumienia tekstu czytanego. Serię ćwiczeń gramatycznych powinien kończyć etap produkcji językowej – niezbędną rzeczą jest więc powrót do popularnych podręczników kursowych, w których nie brakuje ciekawych zadań służących rozwijaniu sprawności mówienia i pisania.

Niniejsza publikacja jest dość obszerna, więc należy z niej korzystać jak ze szwedzkiego stołu – wybierając poszczególne ćwiczenia (zależnie od doświadczanych potrzeb oraz upodobań) i unikając poczucia przesyty.

Przedstawiane tu rozdziały spotkały się z pozytywną oceną osób z Ukrainy, które uczestniczyły w Projekcie: *Gramatyka z kulturą – webinaria i zadania*. Mamy więc nadzieję, że i kolejni odbiorcy będą chętnie korzystać z naszego zbioru ćwiczeń, a także będą polecać go innym. To nic nie kosztuje!

Bartłomiej Maliszewski - słowa i Katarzyna Wójcik - obrazy

O inspiracjach

Przy publikowaniu kolejnych materiałów dydaktycznych często jest podkreślany ich nowatorski charakter. Chciałbym jednak odstąpić od tego schematu i nie pisać o metodycznych innowacjach, ale o swoich inspiracjach, których owocem jest właśnie *Gramatyka z kulturą*.

Pierwszym źródłem inspiracji były zajęcia, które od lat prowadzę w Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS w Lublinie. Bardzo cenne były również doświadczenia z lektoratów języka polskiego, które miałem okazję prowadzić za wschodnią granicą. Znajomość potrzeb, zainteresowań oraz problemów wschodnich Słowian, uczących się polskiego, stanowiła impuls do tworzenia poszczególnych ćwiczeń, a także wywierała nieustanny wpływ na ich treść oraz formę.

Drugim źródłem inspiracji były publikacje glottodydaktyczne, konferencje oraz warsztaty metodyczne. Szczególnie dużo zawdzięczam tu dawnym szkoleniom dla autorów zadań do testów certyfikacyjnych z języka polskiego jako obcego (pod przewodnictwem Profesora Władysława Miodunki). To właśnie tam uczyłem się układania zadań, często słysząc postulat, aby testowanie znajomości języka polskiego – w tym i gramatyki – łączyć z promocją polskiej kultury.

Trzecim źródłem inspiracji były materiały do nauki języka polskiego jako obcego. Nie sposób wyliczyć tu wszystkich materiałów, które wpłynęły na kształt *Gramatyki z kulturą*, więc ograniczę się do tych, które były dla mnie najważniejsze. Na pierwszym miejscu chciałbym wymienić podręczniki z serii **Hurra!!! Po polsku**, które od lat stanowią wzorzec nauczania języka polskiego w podejściu komunikacyjnym (z naciskiem na przekazywanie wiedzy realioznawczej oraz rozwój kompetencji kulturowej). Kolejną publikacją, o której chciałbym wspomnieć, jest zbiór ćwiczeń **Ten, ta, to**, z którego regularnie korzystam przy nauczaniu trudniejszych form gramatycznych, doceniając lekkość oraz atrakcyjność ich ujęcia. W pierwszych rozdziałach *Gramatyki z kulturą* uwidaczniają się też wpływy podręcznika **Czas na czasownik**, skąd zaczerpnąłem ciekawy pomysł, by następujące po sobie ćwiczenia poświęcić czasownikom kolejnych koniugacji, czyniąc z nich osnowę tekstów, które przedstawiają realia życia codziennego i nieraz wnoszą elementy humoru. Bardzo ważne były też dla mnie podręczniki z serii **Język polski bez granic**, które są pełne pomysłowych i różnorodnych ćwiczeń przeznaczonych dla uczniów ze Wschodu. Dobrze widocznym atutem tej serii jest jej atrakcyjna szata graficzna, która – dzięki nadzwyczajnej pracy Katarzyny Wójcik – stała się także wizualnym wyróżnikiem *Gramatyki z kulturą*.

Czwartym źródłem inspiracji były zaś liczne sytuacje z życia codziennego oraz autentyczne przekazy językowe. Choć teksty, będące osnową ćwiczeń językowych, są najczęściej preparowane i powstawały z potrzeb dydaktycznych, to jednak odwołują się do określonych realiów oraz dobrze znanych form gatunkowych.

Same inspiracje nie wystarczyłyby jednak do wydania bezpłatnie dostępnego zbioru ćwiczeń. Dziękuję więc wszystkim osobom, które umożliwiły mi osiągnięcie tego celu, akceptując oraz wspierając założenia Projektu: *Gramatyka z kulturą – webinaria i zadania* (realizowanego w ramach Programu Promocji Języka Polskiego NAWA).

Bartłomiej Maliszewski

TO JEST CZAS TERAŹNIEJSZY

SKĄD JESTEŚ?

CZASOWNIK „BYĆ”

1 Połącz pytania i odpowiedzi.

0	– Cześć. Jestem Polką, a ty?	A	– Nie, jestem uczennicą.
1	– Skąd jesteś?	B	– Miesiąc.
2	– Czy jesteś studentką?	C	– Ważne jest to, żeby dużo czytać i mówić.
3	– Który raz jesteś w Polsce?	D	– Z Ukrainy.
4	– A jak długo tu jesteś?	E	– Języki obce i koszykówka.
5	– Czy język polski jest dla ciebie trudny?	F	– Tak, ale jesteśmy w różnych grupach.
6	– Jaka jest twoja metoda nauki?	G	– Nie, jest dość łatwy.
7	– A jakie jest twoje hobby?	H	– <i>Olga</i> .
8	– Z kim tu jesteś?	I	– Tak, są bardzo interesujące.
9	– Jesteście razem na kursie polskiego?	J	– Pierwszy.
10	– A czy lekcje są ciekawe?	K	– Z rodziną.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
H										

2 Uzupełnij tabelkę pytaniami z ramki.

Skąd jesteś? Skąd jesteście? Skąd pani jest? Skąd pan jest?
Skąd państwo są? Skąd panowie są? Skąd panie są?

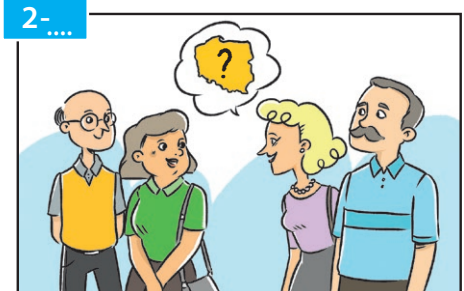
nieoficjalnie	oficjalnie		
..... <i>Skąd jesteś?</i> ⁰ ¹	Jestem z Polski.	
 ²	Jestem z Ukrainy.	
 ⁴	Jesteśmy z Polski i z Ukrainy.	
..... ³ ⁵		
 ⁶		

3 Uzupełnij dialogi zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich obrazki.

BYĆ

(ja)	<i>jestem</i>	(my)	<i>jestemy</i>
(ty)	<i>jestes</i>	(wy)	<i> jesteście</i>
(on)		(oni)	<i>są</i>
(ona)	<i>jest</i>	(one)	<i>są</i>
(ono)			

- A.** – Cześć. *Jestem* (być)⁰ Ania.
 – Natalia. Miło mi! A skąd (być)¹?
 – Z Ukrainy. A ty?
 – Z Polski.
- B.** – Skąd państwo (być)²?
 – (być)³ z Włodawy.
 – A gdzie to (być)⁴?
 – Niedaleko Białorusi i Ukrainy.
- C.** – Czy to krzesło (być)⁵ wolne?
 – Niestety, nie. Ale tam (być)⁶ miejsca.
- D.** – Przepraszam państwa, gdzie (być)⁷ dworzec kolejowy?
 – Nie wiemy, nie (być)⁸ stąd.
- E.** – Dzieci, czy (być)⁹ głodne?
 – A co (być)¹⁰ do jedzenia?
 – (Być)¹¹ placki ziemniaczane!
- F.** – Dlaczego (być)¹² taka smutna?
 – Nie (być)¹³ smutna, tylko zmęczona.
 – No tak, (być)¹⁴ już bardzo późno.

2a Znajdź 12 czasowników (poziomo → i pionowo ↓) **2b** Jakie tu są pary?

P	I	O	R	Ę	W	I	O	Z	Ę
L	E	W	Ę	N	M	E	S	Ę	T
A	B	I	I	I	O	T	Ę	D	A
P	I	E	D	E	Ż	J	A	D	Ę
I	E	Z	Z	S	E	E	A	O	M
E	R	I	I	I	S	D	I	D	Ę
R	Z	E	E	E	Z	Z	M	Ę	B
Z	E	S	S	S	B	I	O	R	Ę
E	S	Z	Z	Z	Ę	E	O	W	O
S	Z	S	N	I	O	S	Ę	Ę	L
Z	B	M	O	G	Ę	Z	P	A	T

0. *piołę* – *pierzesz*
1. –
2. –
3. –
4. –
5. –
6. –

3 Połącz pytania i odpowiedzi.

0	– O której zwykle wstajesz?
1	– Co pijesz na śniadanie?
2	– Co często gotujesz na obiad?
3	– Co zwykle pieczesz na deser?
4	– Kiedy kładziesz się spać?
5	– Co studiujesz?
6	– Czy bierzesz stypendium naukowe?
7	– Na co zwykle wydajesz pieniądze?
8	– Czym się interesujesz?
9	– Jak często podróżujesz?
10	– Kim chcesz być?

A	– Dwa razy w roku.
B	– Zupę ogórkową.
C	– Ekonomię.
D	– O siódmej.
E	– Niestety, nie.
F	– Znanym ekonomistą.
G	– Herbatę z cytryną i imbirem.
H	– Przed północą.
I	– Sportem, ekonomią i samochodami.
J	– Różne ciasta z owocami.
K	– Na jedzenie, ubrania i podróże.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D										

4 Czym on(a) się zajmuje? Połącz kolumny.

0	<i>sprzedawca / sprzedawczyni</i>
1	klient / klientka
2	student / studentka
3	fryzjer / fryzjerka
4	aktor / aktorka
5	urzędnik / urzędniczka
6	ratownik / ratowniczka
7	kucharz / kucharka
8	dziennikarz / dziennikarka
9	poeta / poetka
10	krawiec / krawcowa

A	posługuje się igłą i nożyczkami, szyje ubrania
B	gotuje i piecze, realizuje zamówienia
C	pracuje przy biurku, posługuje się pieczątką
D	pisze i publikuje wiersze
E	wydaje pieniądze, kupuje towary, bierze kredyty
F	przekazuje informacje, zadaje pytania, pisze artykuły
G	dostaje oceny, zdaje egzaminy, chce mieć dobry zawód
H	szybko reaguje, niesie pomoc, ratuje życie
I	<i>pracuje w sklepie, obsługuje klientów, sprzedaje</i>
J	udaje kogoś innego, występuje na ekranie i na scenie
K	posługuje się grzebieniem i nożyczkami, czesze i strzyże

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I										

5 Czym się posługujemy? Połącz kolumny.

0	<i>piszemy</i>
1	jedziemy
2	płyniemy
3	kierujemy się
4	rysujemy
5	malujemy
6	myjemy włosy
7	myjemy zęby
8	czeszemy się
9	szyjemy
10	prasujemy
11	wiążemy
12	kopiemy

A	szamponem
B	<i>długopisem</i>
C	sznurkiem
D	żelazkiem
E	łopatą
F	taksówką
G	igłą i nicią
H	pastą i szczoteczką
I	kajakiem, łódką albo żaglówką
J	mapą i GPS-em
K	grzebieniem albo szczotką
L	pędzlem i farbami
Ł	ołówkiem albo kredkami

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
B												

6 Połącz pytania i odpowiedzi.

0	– <i>Czym się interesujecie?</i>
1	– Co chcecie studiować?
2	– Kiedy się denerwujecie?
3	– Kiedy zdajecie egzaminy?
4	– Czego teraz potrzebujecie?
5	– Dokąd jedziecie na wakacje?
6	– A czym podróżujecie?
7	– Gdzie nocujecie?
8	– Co bierzecie ze sobą?

A	– Odpoczynku.
B	– W maju i w czerwcu.
C	– Nad jezioro.
D	– <i>Sztuką.</i>
E	– Pociągiem.
F	– Przed egzaminami.
G	– Pod namiotem.
H	– Torby i plecaki.
I	– Architekturę.

0	1	2	3	4	5	6	7	8
D								

7 Gdy są już wakacje... Zaznacz poprawną odpowiedź.

0. Oni jadą na

- a) Śląsk.
- b) *Mazury.*
- c) Podhale.

3. One płyną

- a) żaglówką.
- b) łódką.
- c) kajakiem

1. Oni biorą

- a) torby.
- b) plecaki.
- c) walizki.

4. One pieką

- a) rybki.
- b) parówki.
- c) kiełbaski.

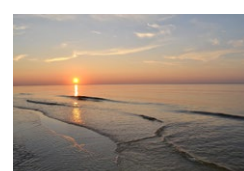
2. Oni nocują pod

- a) dachem.
- b) namiotem.
- c) parasolem.

5. One piszą

- a) życzenia.
- b) ogłoszenia.
- c) pozdrowienia.

8a Uzupełnij tabelkę zgodnie z podanymi przykładami.

Koniugacja I (-ę, -esz)

liczba pojedyncza		liczba mnoga	
ja	idę	my	idziemy
ty	idziesz	wy	idziecie
on, ona, ono	idzie	oni, one	idą

IŚĆ

Uwaga!

brać – biore, bierzesz
 prac – piore, pierzesz
 nieść – niosę, niesiesz
 wieźć – wiozę, wiesziesz
 jechać – jadę, jedziesz

żyć – 1. żyję, 2. żyjesz	czuć – 1. czuję, 2. czujesz	lać – 1. leję, 2. lejesz
tyć – 1., 2.	żuć – 1., 2.	siać – 1., 2.
wyc – 1., 2.	kłuć – 1., 2.	grzać – 1., 2.
szyc – 1., 2.	psuć – 1., 2.	śmiać się – 1., 2.
biec / biegać – 1. biegnę, 2. biegniesz	łapać – 1. łapię, 2. łapiesz	łamać – 1. łamie, 2. łamiesz
płynąć – 1., 2.	sypać – 1., 2.	klamać – 1., 2.
moknąć – 1., 2.	kopać – 1., 2.	plakać – 1. placzę, 2. placzesz
marznąć – 1., 2.	kapać się – 1., 2.	skakać – 1., 2.
iść – 1. idę, 2. idziesz	móc – 1. mogę, 2. możesz	pisać – 1. piszę, 2. piszesz
kłaść – 1., 2.	strzyc – 1., 2.	czesać się – 1., 2.
brać – 1. biore, 2. bierzesz	tłuc – 1. tlukę, 2. tluczysz	mazać – 1. mażę, 2. mażesz
prac – 1., 2.	piec – 1., 2.	wiązać – 1., 2.
dawać + j – 1. daję, 2. dajesz	oczekiwać + uj – 1. oczekuję, 2. oczekujesz	dziękować + uj – 1. dziękuję, 2. dziękujesz
wstawać – 1., 2.	poszukiwać – 1., 2.	studiować – 1., 2.
dostawać – 1., 2.	obiecywać + uj – 1. obiecuję, 2. obiecujesz	pracować – 1., 2.
sprzedawać – 1., 2.	podpisywać – 1., 2.	kupować – 1., 2.

8b Podpisz rysunki czasownikami I koniugacji (-ę, -esz). Czy pamiętasz, jak się one odmieniają?

0. ...*tyć* – *chudnąć*...

1. wstawać – kłaść się
2. nieść – wieźć
3. wiązać – szyć
4. iść – biec
5. brać – dawać

6. cesać – strzyc

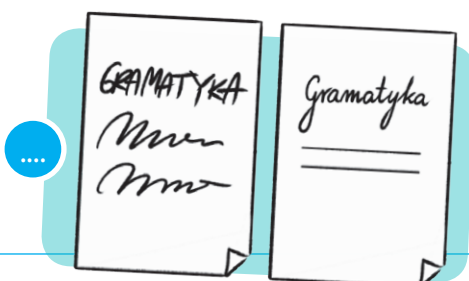
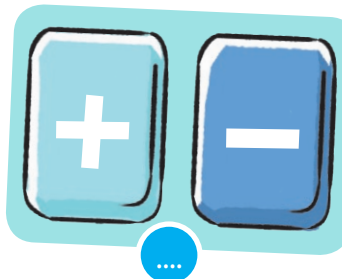
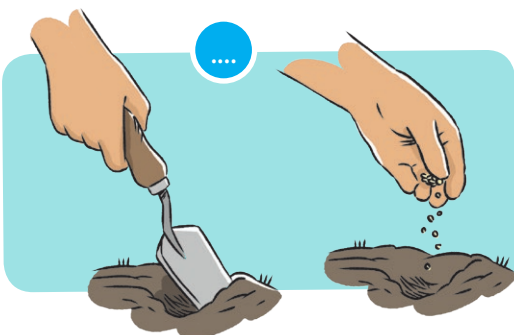
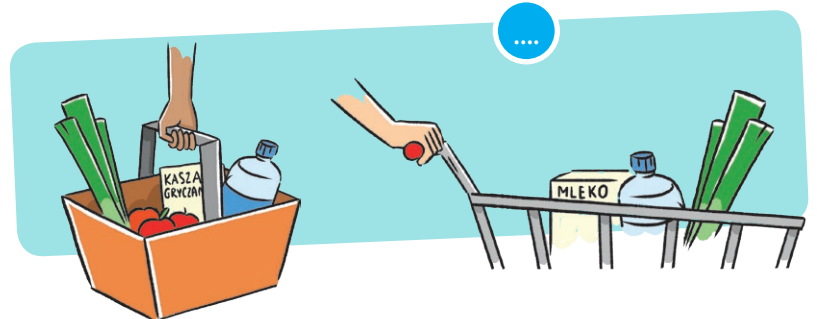
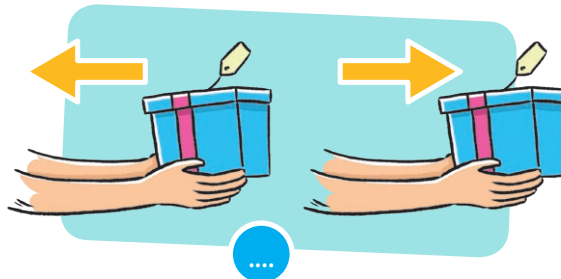
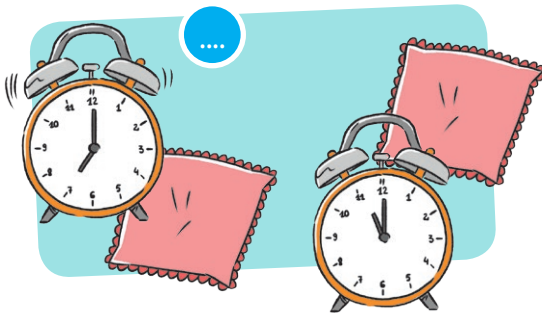
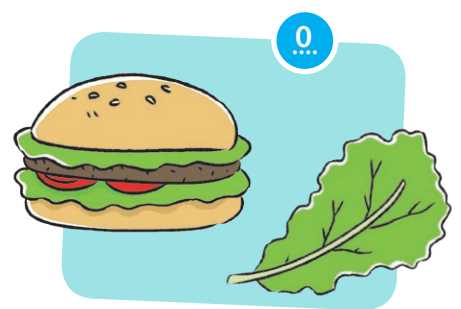
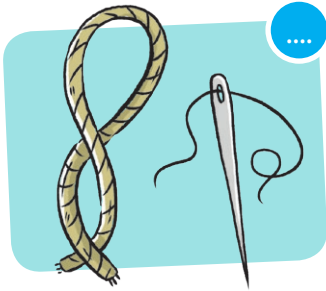
7. kopać – siać

8. mazać – pisać

9. śmiać się – płakać

10. kupować – sprzedawać

11. dodawać – odejmować

9 Na podstawie słów z ramki i obrazka napisz, co robisz o tej godzinie.

pić herbatę

wstawiać

gotować obiad

piec pizzę

pracować przy biurku

pisać test

jechać autobusem

iść na zakupy

O siódmej – *wstaje* 0
 O ósmej – 1
 O dziesiątej – 2
 O jedenastej – 3
 O drugiej – 4
 O trzeciej – 5
 O czwartej – 6
 O szóstej – 7

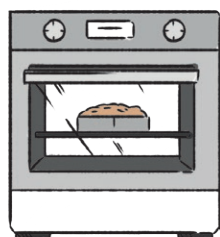
10 Uzupełnij tekst odpowiednim słowem.

Mój zwykły dzień? *Wstaje*⁰ wczesnie rano i¹ do łazienki. Tam² prysznic,³ zęby i⁴ grzebieniem lub szczotką. Po śniadaniu⁵ autobusem do szkoły i tam przez kilka godzin⁶ nauką. Po południu i wieczorem trochę⁷ albo⁸, bo mam talent plastyczny. To są moje rysunki i obrazy!

11 Czym się zajmujesz?

Gotuje. 0

..... 1

..... 2

..... 3

..... 4

..... 5

..... 6

..... 7

12a Czym on / ona się zajmuje? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

Michał:

czuć się piec nieść *pracować* dekorować

Pracuję.....⁰ jako cukiernik.¹ torty na zamówienie,² je różnymi życzeniami, a potem ostrożnie³ do lodówki.⁴ trochę jak artysta, bo moje ciasta to takie małe dzieła sztuki!

Barbara:

oczekiwać występować zadawać otrzymywać

Jestem dziennikarką i często⁵ przed kamerą. Jestem bardzo poważna – nieraz⁶ trudne pytania i⁷ mądrych odpowiedzi, ale nie zawsze je⁸.

Adam:

pokazywać sprzedawać brać malować

Moja praca? Rano⁹ pędzel i farby, a potem godzinami¹⁰ obrazy. Kiedy są już gotowe, to¹¹ je w Internecie i¹² za rozsądną cenę.

Elżbieta:

dostawać studiować zdawać chcieć

Od dwóch lat¹³ prawo. Nie jest lekko, ale na szczęście¹⁴ wszystkie egzaminy i¹⁵ dobre oceny. A kim¹⁶ być po studiach? Panią sędzią!

Magdalena:

móc podejmować pić jechać

Właśnie¹⁷ do pracy. A kim jestem? Urzędniczką. Moja praca jest bardzo odpowiedzialna, bo codziennie¹⁸ ważne decyzje. To nie jest tak, że tylko¹⁹ kawę przed komputerem, choć rzeczywiście nie²⁰ bez niej żyć.

12b Kto to jest? Napisz, jak mają na imię te osoby i powiedz, czym się zajmują.

Elżbieta

.....¹

.....²

.....³

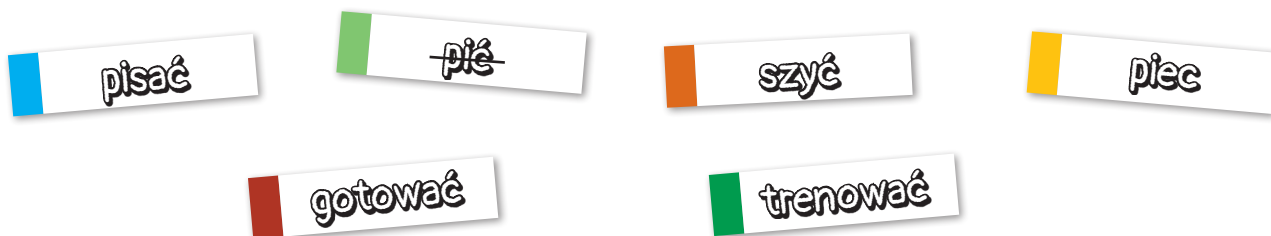
.....⁴

13 Odpowiedz na pytania.

0. – Czym się zajmujesz? – *Zajmuję się nauką i sztuką.*
1. – O której zwykle kładziesz się spać?
2. – O której zwykle wstajesz?
3. – Co zazwyczaj pijesz na śniadanie?
4. – Co zwykle gotujesz?
5. – Co często pieczesz?
6. – Jak często żujesz gumę?
7. – Jakie prezenty zazwyczaj dostajesz?
8. – Co bierzesz ze sobą, gdy idziesz do sklepu?
9. – Z kim podróżujesz?
10. – Jakie pamiątki kupujesz?
11. – Czym się interesujesz?
12. – Kim chcesz być?

14 Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.

pytanie nieoficjalne, forma „ty” 	pytanie oficjalne, forma „pan / pani” 	odpowiedź
– <i>Co pijesz?</i> ⁰	– <i>Co pan(i) pije?</i> ⁰	– Herbatę z cytryną.
– ^{?1}	– ^{?2}	– Zupę pomidorową.
– ^{?3}	– ^{?4}	– Szarlotkę.
– ^{?5}	– ^{?6}	– Koszykówkę.
– ^{?7}	– ^{?8}	– Buty i ubrania.
– ^{?9}	– ^{?10}	– Pozdrowienia.

15a Czym one się zajmują? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

Wrocław to miasto krasnali – w różnych miejscach znajdujemy ich małe figury.
A oto kilka z nich.

0. Krasnal **Programista** nie *rozstaje się* (rozstawać się)⁰ z komputerem. Często (instalować)¹ nowe programy i (kasować)² stare. W wolnym czasie (pisać)³ maile do znajomych i (chatować)⁴.
1. **Motocyklista** dostojnie (jechać)⁵ swoim chopperem i nigdy nie (łamać)⁶ przepisów. Nikogo ze sobą nie (wieźć)⁷, ale jest towarzyski i (pokazywać)⁸ przyjazne gesty.
2. Krasnal **Piernikarz** jest wyjątkowo słodki – (piec)⁹ smaczne pierniki, a potem (kłaść)¹⁰ je na tacę i (częstować)¹¹ nimi przechodniów. Ale czy ktoś je (brać)¹²?
3. **Ciężarowiec** ciągle (trenować)¹³, (bić)¹⁴ kolejne rekordy i (chcieć)¹⁵ być jeszcze silniejszy. To prawdziwy sportowiec, który nie (poddawać się)¹⁶ bez walki.
4. Krasnal **Vincent** (posługiwać się)¹⁷ farbami i pędzlem. Bez przerwy coś (malować)¹⁸, ale swoich obrazów nie (sprzedawać)¹⁹.
5. **Pracz** (znajdować się)²⁰ nad Odrą, gdzie (prac)²¹ swoje ubrania. Przy okazji (obserwować)²² poziom rzeki.
6. Krasnal **Suwenirek** (kupować)²³ różne pamiątki i z uśmiechem (dawać)²⁴ je w prezencie. Ciekawe, co (kryć się)²⁵ w środku jego pudełka.
7. **Podróżnik** (iść)²⁶ powoli, bo (nieść)²⁷ ciężką walizkę. Ciekawe, dokąd tym razem (podróżować)²⁸?

15b Co to za krasnale? Podpisz obrazki.

A –

B –

C –

D –

E –

F – **0**...

G –

H –

16 Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

móc brać ~~jechać~~ jechać poszukiwać pokonywać wpisywać wydawać startować
 lądować wynajmować gotować publikować fotografować nocować kupować

Podróżujemy!

Już od dzieciństwa⁰ *chcemy* poznawać nowe miejsca. Czasem podróżujemy wirtualnie –¹ do Internetu nazwy różnych krajów i² informacji na ich temat, pięknych fotografii oraz ciekawych filmów. Ale to nie to samo, co prawdziwa podróż, kiedy wszystko³ zobaczyć na własne oczy. Wtedy to my⁴ znane zabytki oraz niezwykle krajobrazy i to swoje zdjęcia⁵ w Internecie.

Podróże są małe i duże 😊. Czasem⁶ ze sobą niewielkie plecaki i⁷ na krótką wycieczkę (rowerem, samochodem, autobusem lub pociągiem). A innym razem⁸ bilety na samolot i w krótkim czasie⁹ wielkie odległości –¹⁰ z jednego kontynentu, a¹¹ na drugim. To naprawdę niezwykle!

A gdzie¹²? Różnie! Czasem pod namiotem i sami¹³ jedzenie na ognisku, a innym razem¹⁴ dużo pieniędzy i¹⁵ elegancki apartament w drogim hotelu. Ale czy warto? Jaka jest wasza opinia?

17 Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.

brać

nocować

~~jechać~~

podróżować

pytanie nieoficjalne, forma „wy” 😊😊	pytanie oficjalne, forma „państwo” 😐😊	odpowiedź
– <i>Dokąd jedziecie?</i> ⁰	– <i>Dokąd państwo jadą?</i> ⁰	– Do Warszawy.
– ¹	– ²	– Plecaki i walizki.
– ³	– ⁴	– Z przyjaciółmi.
– ⁵	– ⁶	– W hotelu.

18 Na podstawie poniższych obrazków opowiedz, dokąd oni jadą, czym podróżują, co ze sobą biorą, gdzie nocują?

19a Uzupełnij mail zgodnie z podanym przykładem.

Nowa wiadomość

Od: | Tomek@pozdrawieniazpolski.pl

Do: | Ania@pozdrawieniazpolski.pl

Temat: Wakacje na Mazurach

2 załączniki

Cześć, Aniu!

Co u Ciebie? Jak**się czujesz**..... (Ty-czuć się)⁰? Mam nadzieję, że już nie (Ty-chorować)¹ i wszystko jest w porządku.

A co u mnie? Jestem teraz z kolegami na Mazurach. Gdy jest słońce, to (my-skakać)² do wody i (my-kąpać się)³ w jeziorze albo (my-wynajmować)⁴ kajaki i (my-płynąć)⁵ na drugi brzeg. To świetny relaks!

..... (My-Życ)⁶ skromnie, bez żadnych luksusów. (My-Nocować)⁷ pod namiotem, więc jest trochę niewygodnie. Mrówki nas (gryźć)⁸, komary (kłuć)⁹, ale (my-dawać)¹⁰ sobie radę! Najważniejsze, że nie (my-marznąć)¹¹ i nie (my-moknąć)¹².

..... (My-Gotować)¹³ na ognisku i często (my-piec)¹⁴ ziemniaki – (one-smakować)¹⁵ naprawdę wspaniale, a poza tym ładnie (pachnąć)¹⁶ dymem.

Nie (ja-potrzebować)¹⁷ wiele do szczęścia. (Ja-Żałować)¹⁸ tylko, że czas tak szybko (biegnąć)¹⁹. Dni (stawać się)²⁰ coraz krótsze, pogoda już trochę (psuć się)²¹ i czuć, że (iść)²² jesień. (Ja-Całować)²³ Cię mocno!

Tomek

19b Na podstawie tekstu i obrazków powiedz, czym Tomek i jego koledzy zajmują się na Mazurach. (Postaraj się używać słów z tekstu).

20 Uzupełnij dialogi zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich obrazki.

A. – Czy*chcesz*..... (ty-chcieć)⁰ jechać w góry?

– Pewnie, że..... (ja-chcieć)¹,

ale nie (ja-móc)².

– To szkoda!

– Też (ja-żałować)³.

B. – Cześć. Dokąd (ty-iść)⁴?

– (Ja-Iść)⁵ do babci.

– A co jej (ty-nieść)⁶?

– (Ja-Nieść)⁷ koszyk z zakupami.

C. – Dzień dobry. Dokąd pan (jechać)⁸?

– (Ja-Jechać)⁹ do Warszawy.

– A co pan (wieźć)¹⁰?

– (Ja-Wieźć)¹¹ tylko rzeczy osobiste.

D. – Co (my-brać)¹² do picia?

– Może espresso?

– O tej porze już nie (ja-pić)¹³ kawy.

– W takim razie (ja-proponować)¹⁴ herbatę.

E. – Au! Moja noga! Nie (ja-móc)¹⁵ wstać!

– No tak. Najpierw (ty-skakać)¹⁶,

a potem (ty-płakać)¹⁷.

– A ty tylko (śmiać się)¹⁸. Co za ludzie!

F. – Co tak ładnie (pachnąć)¹⁹?

– Właśnie (ja-piec)²⁰ sernik.

– Już (ja-czuć)²¹, że jest pyszny!

G. – Czas na porządki! Ja (pracć)²² firanki,

a ty (myć)²³ okna.

– Przecież wszystko jest czyste!

– Chyba (żartować)²⁴. No już!

..... (My-Brać się)²⁵ do roboty!

CO ROBISZ?

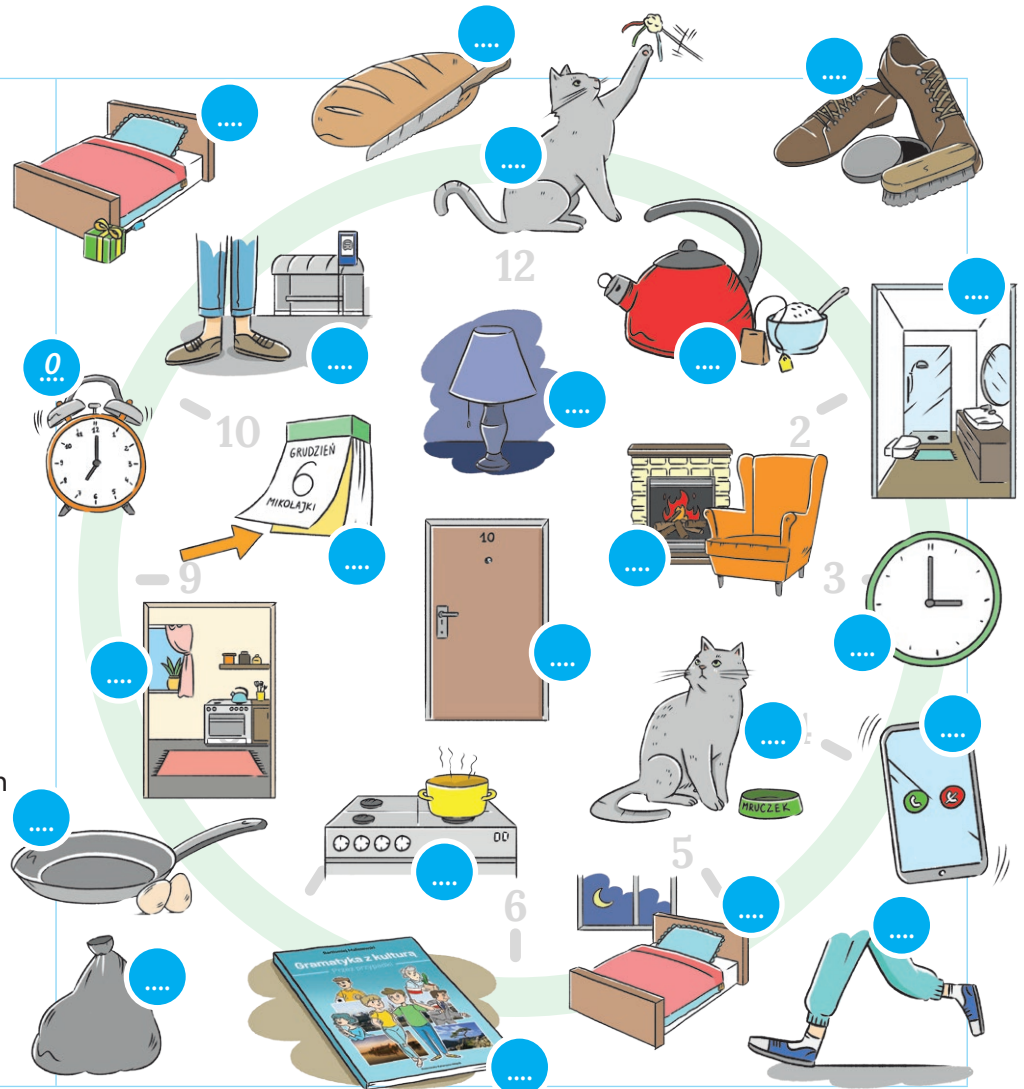
KONIUGACJA -Ę, -ISZ (-YSZ)

1a Moje życie codzienne. Połącz słowa z obrazkami.

Znowu...

0. *budzę się*

1. ścielę łóżko
2. wchodzę do łazienki
3. wchodzę do kuchni
4. karmię kota
5. smażę jajecznicę
6. kroję chleb
7. parzę i słodzę herbatę
8. czyszczę buty
9. wychodzę z domu
10. spieszę się na autobus
11. stoję na przystanku
12. kończę pracę
13. robię obiad
14. siedzę przy kominku
15. dzwonię do znajomych
16. uczę się polskiego
17. bawię się z kotem
18. wynoszę śmieci
19. gaszę światło
20. myślę o kolejnym dniu
21. śpię i śnię

1b Moje życie codzienne. Zaznacz odpowiednie słowo.

Rano budzę się o (pierwszej, *siódmej*, jedenastej)⁰, ale jeszcze przez chwilę leżę w (łóżku, fotelu, biurku)¹, bo bardzo lubię spać. Na śniadanie często (marzę, smażę, wożę)² jajecznicę, kroję chleb i robię sobie kanapki z (piłką, bułką, szynką)³. Przed ósmą wychodzę z domu, a potem stoję na (rynku, dworcu, przystanku)⁴. Na zajęcia jeżdżę tramwajem, bo wtedy nie muszę stać w (korku, kubku, garnku)⁵. Po południu robię zakupy i spieszę się na obiad. Zimą lubię siedzieć przy (biurku, łóżku, kominku)⁶, gdzie pali się mały ogień. Wiosną często siedzę przed domem i (patrzę, widzę, myślę)⁷, jak przyroda budzi się do życia. A wieczorami uczę się (polski, polskiego, polskiemu)⁸ i ćwiczę gramatykę. Cieszę się, że już dobrze mówię po polsku i (marzę, wierzę, uczę)⁹ o tym, żeby nie robić (każdych, nijakich, żadnych)¹⁰ błędów. Ale czy to jest możliwe? Czasem w to wierzę, a czasem w to wątpię.

1c Co zwykle robisz? Wymień jak najwięcej czasowników z poprzednich ćwiczeń bez zaglądania do nich.

2a Znajdź 12 czasowników (poziomo → i pionowo ↓) **2b** Jakie tu są pary?

S	T	O	J	Ę	W	O	Ż	Ę	M
A	S	I	C	H	O	D	Z	Ę	U
S	I	E	D	Z	Ę	Ę	I	C	S
T	E	I	W	T	I	S	P	H	I
O	D	N	O	K	N	Ę	R	O	S
I	Z	I	Z	R	Z	Ę	O	D	Z
S	I	S	I	O	M	U	S	Z	Ę
Z	S	Z	S	I	D	Z	I	I	Ś
E	Z	T	Z	S	W	Ę	S	S	T
P	R	O	S	Z	Ę	O	Z	Z	A
K	R	O	J	Ę	N	O	S	I	Ę

0. *stoje* – *stoisz*
1. –
2. –
3. –
4. –
5. –
6. –

3 Połącz pytania i odpowiedzi.

0	– <i>Co musisz robić?</i>
1	– <i>Czego się uczysz?</i>
2	– <i>Jak często się uczysz?</i>
3	– <i>Kiedy kończysz lekcje?</i>
4	– <i>Dokąd często chodzisz?</i>
5	– <i>Kiedy chodzisz spać?</i>
6	– <i>Jak długo śpisz?</i>
7	– <i>Co najbardziej lubisz robić?</i>
8	– <i>O czym myślisz? O czym marzysz?</i>
9	– <i>Dokąd jeździsz na wakacje?</i>
10	– <i>Czym tam jeździsz?</i>

A	– <i>Polskiego.</i>
B	– <i>Do kina, na fitness albo na dyskotekę.</i>
C	– <i>Nad morze lub w góry.</i>
D	– <i>Pociągiem lub samochodem.</i>
E	– <i>Przed północą.</i>
F	– <i>Po południu.</i>
G	– <i>O dalekich podróżach.</i>
H	– <i>Siedem godzin. Czasem osiem.</i>
I	– <i>Uczyć się.</i>
J	– <i>Codziennie</i>
K	– <i>Jeździć na rowerze, tańczyć, marzyć.</i>

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I										

4 Co on(a) robi? Połącz kolumny.

0	<i>lekarz / lekarka</i>
1	<i>pacjent / pacjentka</i>
2	<i>kelner / kelnerka</i>
3	<i>klient / klientka</i>
4	<i>nauczyciel / nauczycielka</i>
5	<i>uczeń / uczennica</i>
6	<i>narciarz / narciarka</i>
7	<i>łyżwiarz / łyżwiarka</i>
8	<i>słuchacz / słuchaczka</i>
9	<i>listonosz / listonoszka</i>
10	<i>władca / władczyni</i>
11	<i>mistrz / mistrzyni</i>
12	<i>pieszy / piesza</i>

A	<i>nosi tacę, przynosi dania i rachunek</i>
B	<i>uczy, stoi przy tablicy, siedzi za biurkiem</i>
C	<i>lubi zimę, nosi kask, jeździ po śniegu</i>
D	<i>leczy, nosi fartuch, robi zastrzyki</i>
E	<i>nosi koronę, siedzi na tronie, rządzi</i>
F	<i>chodzi do sklepu, robi zakupy, płaci kartą lub gotówką</i>
G	<i>lubi zimę, jeździ po lodowisku, czasem i tańczy</i>
H	<i>chodzi na różne kursy i wykłady</i>
I	<i>stoi na podium, cieszy się z pierwszego miejsca</i>
J	<i>niczym nie jeździ, chodzi po ulicy</i>
K	<i>uczy się, siedzi w ławce, myśli nad zadaniami</i>
L	<i>leczy się, leży w łóżku, mierzy sobie temperaturę</i>
Ł	<i>nosi dużą torbę, dzwoni do drzwi / do domofonu</i>

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
D												

5 Czym się posługujemy? Połącz kolumny.

0	jeździmy
1	lecimy
2	płacimy
3	świecimy
4	kręcimy
5	kroimy
6	słodzimy
7	łowimy
8	palimy
9	gasimy
10	czyścimy buty
11	robimy zdjęcia
12	mierzymy długość

A	nożem
B	balonem
C	samochodem
D	linijką
E	latarką
F	kierownicą
G	drewnem albo węglem
H	telefonem albo aparatem
I	cukrem albo miodem
J	wędką albo siecią
K	szczotką i pastą
L	kartą albo gotówką
Ł	wodą i piaskiem

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
C												

6 Co musicie robić? Co lubicie robić? Połącz kolumny.

0	– Co musicie robić?
1	– O której приходzicie do szkoły?
2	– O której kończycie lekcje?
3	– Co robicie po południu?
4	– A dokąd wychodzicie wieczorem?
5	– Jakie filmy lubicie?
6	– Najbardziej cenicie komedie?
7	– A jak często chodzicie do kina?
8	– Myślicie o karierze aktorskiej?

A	– Siedzimy w domu.
B	– Na imprezę albo do kina.
C	– Raz na tydzień.
D	– Piętnaście po ósmej.
E	– Ze szczęśliwym zakończeniem.
F	– Chodzić do szkoły.
G	– Zwykle o drugiej.
H	– Nie, nawet o niej nie śnimy!
I	– Tak, wolimy wesołe historie.

0	1	2	3	4	5	6	7	8
F								

7 Co oni / one robią?

0. One chodzą do
a) pracy.
b) **szkoły.**
c) przedszkola.

1. Oni stoją na
a) rynku.
b) dworcu.
c) przystanku.

2. Oni siedzą przy
a) biurku.
b) stoliku.
c) kominku.

3. Oni jeżdżą na
a) łyżwach.
b) nartach.
c) sankach.

4. Oni noszą
a) kask.
b) czapkę.
c) kapelusz.

5. One lepią
a) barana.
b) bałwana.
c) Batmana.

8a Uzupełnij tabelkę zgodnie z podanymi przykładami.

Koniugacja II (-ę, -isz)

po -cz, -sz, -rz, -ż (-ę, -ysz)

CHODZIĆ		TAŃCZYĆ	
liczba pojedyncza	liczba mnoga	liczba pojedyncza	liczba mnoga
ja chodzę	chodzimy	ja tańczę	my tańczymy
ty chodzisz	chodzicie	ty tańczysz	wy tańczycie
on, ona, ono chodzi	oni, one chodzą	on, ona, ono tańczy	oni, one tańczą

Uwaga!

spać – śpię, śpisz
stać – stoję, stoisz
nosić – noszę, nosisz
wozić – wożę, wozisz
jeździć – jeżdżę, jeździsz

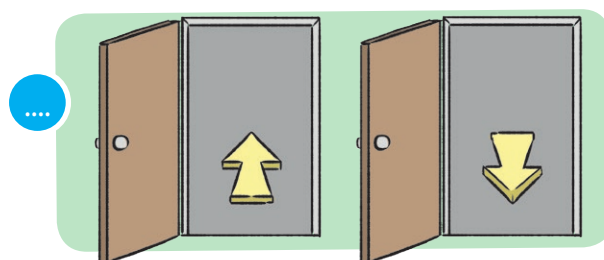
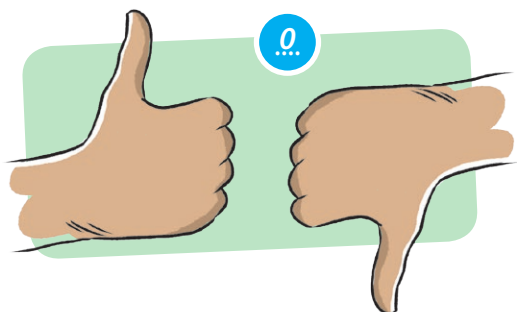
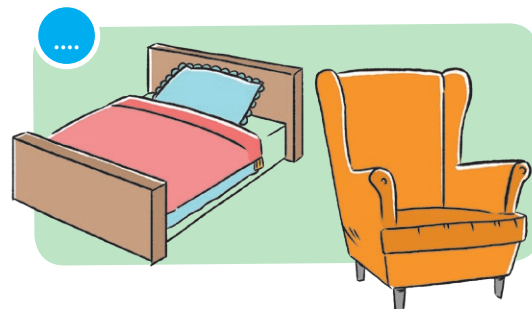
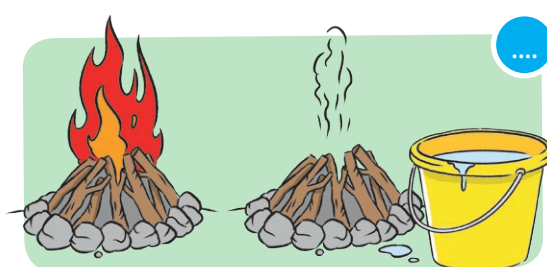
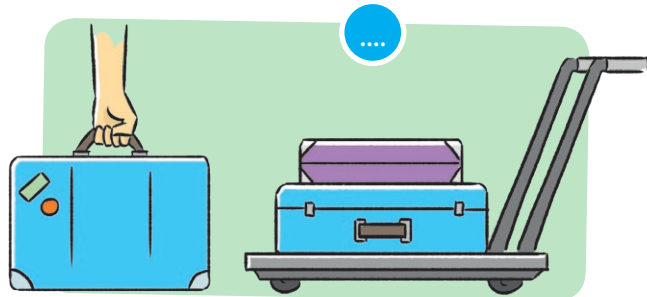
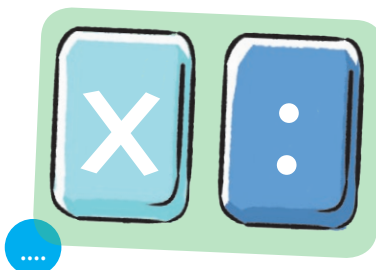
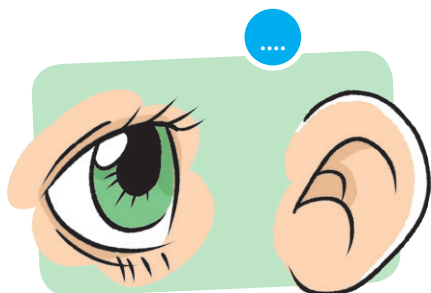
robić – 1. robię , 2. robisz	mówić – 1. mówię , 2. mówisz	dzwonić – 1. dzwonię , 2. dzwonisz
lubić – 1., 2.	łowić – 1., 2.	tęsknić – 1., 2.
lepić – 1. lepię , 2. lepisz	bawić się – 1., 2.	bronić – 1., 2.
wątpić – 1., 2.	martwić się – 1., 2.	czynić – 1., 2.
myśleć – 1. myślę , 2. myślisz	lecieć – 1. leczę , 2. lecisz	chodzić – 1. chodzę , 2. chodzisz
woleć – 1., 2.	płacić – 1., 2.	siedzieć – 1., 2.
dzielić – 1., 2.	tracić – 1., 2.	widzieć – 1., 2.
chwalić – 1., 2.	klócić się – 1., 2.	budzić się – 1., 2.
stać – 1. stoję , 2. stoisz	jeździć – 1. jeżdżę , 2. jeździsz	prosić – 1. proszę , 2. prosisz
bać się – 1., 2.	czyścić – 1. czyszczę , 2. czyszczysz	nosić – 1., 2.
kroić – 1., 2.	zazdrościć – 1., 2.	gasić – 1., 2.
stroić się – 1., 2.	złościć się – 1., 2.	musieć – 1., 2.
leczyć – 1. leczę , 2. leczysz	patrzeć – 1. patrzę , 2. patrzysz	leżeć – 1. leżę , 2. leżysz
życzyć – 1., 2.	marzyć – 1., 2.	smażyć – 1., 2.
tłumaczyć – 1., 2.	mierzyć – 1., 2.	mnożyć – 1., 2.
uczyć się – 1., 2.	wierzyć – 1., 2.	skarżyć się – 1., 2.

8b Podpisz rysunki czasownikami II koniugacji (-ę, -isz / -ysz). Czy pamiętasz, jak się one odmieniają?

0. chwalić – skarżyć się.

1. leżeć – siedzieć
2. chodzić – jeździć
3. nosić – wozić
4. wchodzić – wychodzić
5. słodzić – solić

6. mnożyć – dzielić
7. widzieć – słyszeć
8. mówić – milczeć
9. palić – gasić
10. brudzić – czyścić
11. martwić się – cieszyć się

9 Na podstawie słów z ramki i obrazka napisz, co robisz o tej godzinie.

robić zakupy *budzić się* ćwiczyć na siłowni smażyć jajecznicę jeździć rowerem
uczyć się polskiego kroić warzywa na sałatkę

O siódmej – *budzę się* 0
 O ósmej – 1
 Od dziewiątej – 2
 O pierwszej – 3
 O drugiej – 4
 O trzeciej – 5
 O piątej – 6

10 Uzupełnij tekst odpowiednim słowem.

robić mówić kroić chodzić wychodzić *budzić się* jeździć słodzić
 leżeć siedzieć musieć woleć kończyć męczyć się ćwiczyć stać

Mój zwykły dzień? *Budzę się*⁰ dość wcześnie rano, ale jeszcze przez chwilę¹ w łóżku, bo nie lubię się spieszyć. W końcu się podnoszę, bo mój kot głośno mruczy i miauczy mi do ucha. On ciągle życzy sobie czegoś do jedzenia, a ja² go ciągle karmić.

Sam też jestem głodny, więc na śniadanie³ sobie pyszne kanapki. Ostrożnie⁴ chleb, ser, szynkę, pomidory i gotowe! Potem parzę czarną herbatę i⁵ ją łyżeczką cukru albo miodu. Po śniadaniu jeszcze przez chwilę⁶ przy stole (bo nie lubię się spieszyć) i około ósmej⁷ z domu.

Na uniwersytet zwykle⁸ tramwajem, bo wtedy nigdy nie⁹ w korku. Po południu¹⁰ zajęcia na uczelni i już jestem wolny. Wieczorami¹¹ jeszcze z kolegami na siłownię, ale nie¹² dużo, bo szybko¹³. Lubię sport, ale bez przesady! Zdecydowanie¹⁴ siedzieć przy kominku albo leżeć na kanapie. Często¹⁵, że jestem podobny do swojego kota i on chyba też to widzi. Dużo nas łączy!

11 Co robisz codziennie?

12a Co oni robią? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

tęsknić wozić musieć jeździć dzwonić

Tomasz:

Jestem kierowcą. *Jeżdżę*⁰ ciężarówką i¹ różne towary za granicę. Moja praca nie jest lekka. Cały czas² patrzeć na drogę, a poza tym bardzo³ za rodziną. Często⁴ do domu, żeby usłyszeć głos żony, córki i synka.

cieszyć się leczyć martwić się tłumaczyć

Katarzyna:

Jestem pediatrą –⁵ małe dzieci i⁶ ich rodzicom, co muszą robić.⁷ stanem zdrowia swoich pacjentów, ale⁸, że jestem przy nich i służę im swoją wiedzą.

chodzić ćwiczyć uczyć się marzyć

Julia:

Od sześciu lat⁹ do szkoły muzycznej i¹⁰ gry na pianinie. Ciągle¹¹ o pracy w filharmonii, więc godzinami¹² swoją technikę. Praktyka czyni mistrza!

smażyć czyścić kroić służyć

Jacek:

Jestem pomocnikiem kucharza. Co robię?¹³ owoce i warzywa albo¹⁴ mięso na patelni. A pod koniec pracy¹⁵ sprzęty kuchenne. Zawsze¹⁶ pomocą – taka moja rola.

znosić siedzieć robić jeździć

Ryszard:

Jestem już emerytem, ale to nie znaczy, że ciągle¹⁷ w domu przed telewizorem. Nie¹⁸ bezczynności! Często¹⁹ z żoną na wycieczki i²⁰ zdjęcia – to moje nowe hobby.

12b Kto to jest? Napisz, jak mają na imię te osoby i powiedz, czym się zajmują.

Tomasz⁰

.....¹

.....²

.....³

.....⁴

13 Odpowiedz na pytania.

0. – Jakie potrawy lubisz? – *Lubię placki ziemniaczane, naleśniki z jabłkami, pierogi z mięsem.*

1. – Jak długo śpisz?
2. – Jak często chodzisz do kina?
3. – Dokąd zwykle jeździsz na wakacje?
4. – Do kogo często dzwonisz?
5. – Czego zwykle życzysz (sobie i innym)?
6. – Jakich języków się uczysz?
7. – Co lubisz robić?
8. – O co zwykle prosisz?
9. – Jak często robisz zakupy?
10. – Jakie ubrania nosisz latem / zimą?
11. – Czym zwykle jeździsz?
12. – Za kim / za czym tęsknisz?
13. – O czym marzysz?
14. – Co musisz robić?

14 Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.

chodzić

tęsknić

nosić

~~uczyć się~~

ćwiczyć

marzyć

 pytanie nieoficjalne, forma „ty” 	 pytanie oficjalne, forma „pan / pani” 	odpowiedź
– <i>Czego się uczysz?</i>	– <i>Czego pan(i) się uczy?</i>	– Polskiego.
– 1	– 2	– Na kurs językowy.
– 3	– 4	– Książki i zeszyty.
– 5	– 6	– Polską gramatykę.
– 7	– 8	– Za przyjaciółmi.
– 9	– 10	– O podróżach.

15a Co one robią? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

Wrocław to miasto krasnali – w różnych miejscach widzimy ich małe figury.
A oto kilka z nich.

tłumaczyć *prowadzić* bać się dzielić się uczyć

0. Krasnal **Instruktor** *prowadzi*⁰ kursy prawa jazdy.¹ przepisów drogowych,² swoim bogatym doświadczeniem i cierpliwie³ uczniom ich błędy. Z takim instruktorem nawet początkujący kierowca nie⁴ jeździć!

bronić nosić wierzyć służyć

1. **Adwokat**⁵ ze sobą ważne dokumenty. Zawsze⁶ pomocą i dzielnie⁷ swoich klientów, choć nie zawsze⁸ w ich niewinność.

troszczyć się musieć patrzeć jeździć

2. Krasnal **Rowerzysta** nigdy nie⁹ stać w korkach.¹⁰ rowerem, bo tak jest szybko, tanio i ekologicznie. Uważnie¹¹ na drogę, ponieważ¹² o swoje bezpieczeństwo.

cieszyć się tulić siedzieć leczyć

3. **Weterynarz**¹³ na dużym kamieniu i¹⁴ do siebie kota oraz psa. Od lat¹⁵ małe zwierzęta domowe i¹⁶ wśród nich wielkim zaufaniem.

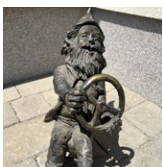
zazdrościć lubić spać leżeć

4. **Leniuch** nie¹⁷ chodzić do pracy. Ciągle tylko¹⁸ pod palmą, a teraz chyba¹⁹. Czy ktoś mu²⁰ takiego życia?

stać roznosić woleć męczyć

5. Krasnal **Listonosz**²¹ na skrzynce pocztowej. Codziennie²² listy oraz paczki. Ta praca trochę go²³, ale²⁴ ją od siedzenia za biurkiem.

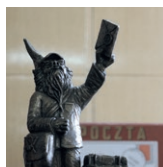
15b Co to za krasnale? Podpisz obrazki.

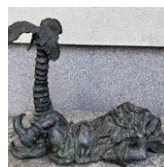
A – *0*.....

B –

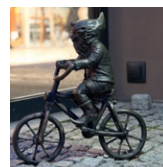
C –

D –

E –

F –

Fot. Marta Gołębiowska, Fot. Wikipedia, Pnapora - Praca własna

16 Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

robić bawić się lepić jeździć chodzić obchodzić tęsknić dzielić się
 kłócić się widzieć patrzeć siedzieć ~~woleć~~ musieć życzyć

Lubimy zimę!

Zwykle ...*wolimy*...⁰ lato niż zimę i trudno się temu dziwić. Ale zima też jest piękna! Często cieszymy się jak dzieci, gdy za oknem¹ pierwszy śnieg. Kiedy jest go dużo, to² wielkiego bałwana i³ sobie z nim zdjęcia, którymi potem się chwalimy w Internecie.

To właśnie zimą Święty Mikołaj przynosi nam prezenty i to zimą⁴ Wigilię. W tym wyjątkowym dniu, pełnym ciepła i miłości, nigdy nie⁵ ze sobą. A gdy na niebie świeci się pierwsza gwiazda, gromadzimy się przy stole. Na początku wspólnie się modlimy,⁶ opłatkiem,⁷ sobie wszystkiego najlepszego, a po kolacji nucimy znane kolędy.

Tydzień później (w ostatnią noc roku)⁸ na imprezy sylwestrowe i⁹ dosłownie wszędzie – w domach, restauracjach, a nawet na ulicach. Zawsze, gdy nadchodzi Nowy Rok, z optymizmem i nadzieją¹⁰ w przyszłość.

Ale to jeszcze nie wszystko, bo zimą są też ferie. Wtedy nie¹¹ chodzić na zajęcia. A co robimy? Często¹² na nartach czy łyżwach albo po prostu¹³ w domu, leżymy pod ciepłym kocem i czasem trochę¹⁴ za lekcjami języka polskiego.

17 Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.

jeździć **tęsknić** **marzyć** **uczyć się**

pytanie nieoficjalne, forma „wy” 	pytanie oficjalne, forma „państwo” 	odpowiedź
– <i>Czego się uczyacie?</i> ⁰	– <i>Czego państwo się uczą?</i> ⁰	– Polskiego.
– ¹	– ²	– O feriach.
– ³	– ⁴	– Za górami.
– ⁵	– ⁶	– W Tatry.

18 Na podstawie poniższych obrazków opowiedz, dokąd oni chodzą, gdzie oni siedzą, czego się uczą, za czym tęsknią, o czym myślą, o czym marzą?

19a Uzupełnij mail zgodnie z podanym przykładem.

Nowa wiadomość

Od: | Ania@pozdrawieniazpolski.pl

Do: | Tomek@pozdrawieniazpolski.pl

Temat: Ferie w Tatrach

2 załączniki

Cześć, Tomek!

Co u Ciebie? Co ...**robisz**.... (Ty-robić)⁰ w ferie? Ja i Beata jesteśmy w Tatrach i (my-uczyć się)¹ jeździć na nartach! Z dnia na dzień (my-czynić)² duże postępy. Instruktorzka często nas (chwalić)³ i bardzo nas to (cieszyć)⁴.

Trochę szkoda, że dni są takie krótkie i słońce tak szybko (zachodzić)⁵, ale w długie, zimowe wieczory wcale się nie (my-nudzić)⁶. Jeśli jest ładna pogoda, to (my-chodzić)⁷ na spacer, a gdy jest silny wiatr i mróz, to (my-siedzieć)⁸ w przytulnej restauracji, (my-patrzeć)⁹ na ogień, który wesoło (tańczyć)¹⁰ w kominku, (my-prosić)¹¹ kelnera o gorące dania i już wcale nie (my-myśleć)¹² o zimnie.

Bardzo (ja-lubić)¹³ ferie w górach. Wszędzie (leżeć)¹⁴ śnieg, który przyjemnie (skrzypieć)¹⁵ pod ciężkimi butami. Dzieci często (lepić)¹⁶ bałwana, (jeździć)¹⁷ na sankach, łyżwach i nartach, a czasem (bawić się)¹⁸ śnieżkami. A dorośli często (marudzić)¹⁹, że jest zimno i (skarżyć się)²⁰, że jest ślisko, ale chyba też (lubić)²¹ zimę, choć głośno tego nie (mówić)²².

A Ty? Czy (tęsknić)²³ za wiosną? A może jednak (Ty-woleć)²⁴ zimę?

Buziaki!

Ania

19b Na podstawie tekstu i obrazków powiedz, co dzieci i dorośli robią zimą.

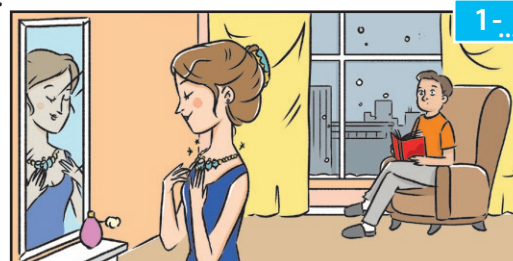

20 Uzupełnij dialogi zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich obrazki.

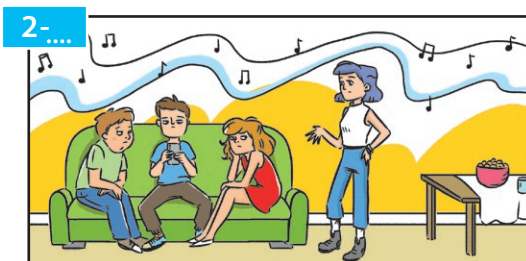
- A. – Dokąd tak ...*się spieszysz*... (ty-spieszyć się)⁰?
 – Na lekcję! Nie (ty-słyszeć)¹ dzwonka?
 – Ale to mój telefon tak (dzwonić)²!

- B. – Dlaczego nie (ty-nosić)³ okularów?
 – Nie (ja-nosić)⁴, bo nie (ja-musięć)⁵.
 Wszystko (ja-widzieć)⁶ bez nich!
 – To dlaczego ciągle (ty-mrużyć)⁷ oczy,
 gdy (ty-patrzyć)⁸ na tablicę?

- C. – Co tak (ty-siedzieć)⁹
 i (ty-milczeć)¹⁰?
 – Bo mało (ja-mówić)¹¹,
 a dużo (ja-myśleć)¹².
 – A ja odwrotnie!
 – To nie (ja-zazdrościć)¹³.

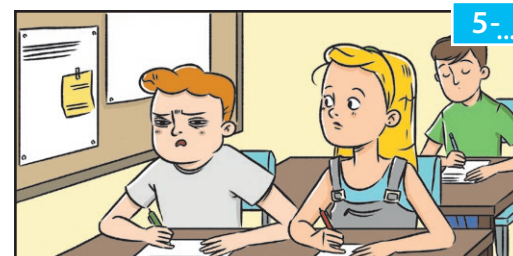
- D. – Co to za hałas? Co tak (skrzypieć)¹⁴?
 – Sąsiad (uczyć się)¹⁵ gry na skrzypcach.
 – I nie (boleć)¹⁶ cię uszy od tego hałasu?
 – Oj, dobrze, że chłopak (ćwiczyć)¹⁷.
 Praktyka (czynić)¹⁸ mistrza!
 – A ja w to (wątpić)¹⁹.

- E. – Dlaczego nie (wy-tańczyć)²⁰?
 – Bo nie (my-lubić)²¹ takiej muzyki.
 – A jaką muzykę (wy-woleć)²²?
 – Latynoską! Przy niej nikt nie (siedzieć)²³?
 i nikt nie (stać)²⁴.

- F. – (Ja-Prosić)²⁵ o ciszę! Dzieci już
 (spać)²⁶, a wy (krzyczeć)²⁷!
 – Dobrze, już (my-kończyć)²⁸ tę imprezę.
 – I całe szczęście!

- G. – Co tak (stroić się)²⁹?
 – Bo w sylwestra każdy (musieć)³⁰ błyszczeć!
 – Ale sylwester jest dopiero pojutrze!

JAK SPĘDZASZ DZIEŃ?

KONIUGACJA -AM, -ASZ

1a Moje życie codzienne. Połącz słowa z obrazkami.

Znowu...

0. wyłączam budzik
1. odślaniam okna
2. korzystam z łazienki
3. ubieram się
4. otwieram i zamykam lodówkę
5. zakładam buty
6. czekam na autobus
7. wsiadam do autobusu
8. wysiadam z autobusu
9. odbieram i wysyłam maile
10. rozmawiam przez telefon
11. wracam do domu
12. słucham muzyki
13. oglądam seriale
14. gram na konsoli
15. zamawiam pizzę
16. zmywam naczynia
17. zmiatam podłogę
18. sprzątam i odkurzam pokój
19. podlewam kwiaty
20. wyrzucam śmieci
21. biegam po parku
22. czytam książkę
23. nastawiam budzik
24. wyłączam światło
25. powoli zasypiam

1b Moje życie codzienne. Zaznacz odpowiednie słowo.

Moje życie codzienne? Na początku wyłączam (czas, zegar, **budzik**)⁰, odślaniam okna i sprawdzam, jaka jest pogoda. Potem korzystam z łazienki, szybko się ubieram i siadam do (śniadanie, śniadania, śniadaniu)¹. Na przystanku czekam na (samochód, autobus, pociąg)², a jeśli nie mam czasu, to zamawiam taksówkę. W pracy odpowiadam na maile, a także rozmawiam przez telefon z (klientami, sąsiadami, rodzicami)³. Po południu wracam do domu i w końcu mam czas dla (siebie, sobie, sobą)⁴. Słucham muzyki, czytam książkę, a czasem oglądam (telewizor, telewizja, telewizję)⁵ i narzekam, że nic tam nie ma. Wieczorem sprzątam (mieszkanie, śniadanie, pływanie)⁶, zmiatam podłogę, odkurzam (ściany, dywany, bałwany)⁷, zmywam (ubrania, naczynia, ćwiczenia)⁸, podlewam kwiaty, wyrzucam (sieci, śmieci, części)⁹, bo dbam o (porządek, porządku, porządku)¹⁰. Bałagan bardzo mi przeszkadza i działa mi na nerwy! A kiedy jest czysto, to jestem spokojny i łatwo zasypiam.

1c Jak spędzasz zwykły dzień? Wymień jak najwięcej czasowników z poprzednich ćwiczeń bez zaglądania do nich.

2a Znajdź 12 czasowników (poziomo → i pionowo ↓) **2b** Jakie tu są antonimy?

P	O	M	A	G	A	M	O	Z	O
R	T	W	Ł	Ą	C	Z	A	M	P
Z	W	Y	S	I	A	D	A	M	O
E	S	Ł	U	C	H	A	M	M	W
S	I	Ą	C	S	I	S	W	Y	I
Z	A	C	H	T	W	I	E	R	A
K	D	Z	A	M	Y	K	A	M	D
A	A	A	M	M	S	D	P	P	A
D	M	M	O	T	I	S	O	Y	M
Z	B	I	E	R	A	M	L	T	P
A	W	Y	R	Z	U	C	A	M	Y
M	O	T	W	I	E	R	A	M	T
S	P	O	Z	N	M	T	A	W	A
O	D	P	O	W	I	A	D	A	M

0. ... *pomagam* ≠ ... *przeszkadzam*

1. ≠

2. ≠

3. ≠

4. ≠

5. ≠

6. ≠

3 Połącz pytania i odpowiedzi.

0	– <i>Jaki sport uprawiasz?</i>
1	– Jak często pływasz?
2	– Jakiej muzyki słuchasz?
3	– Z czego codziennie korzystasz?
4	– Co często czytasz?
5	– O co dbasz?
6	– Na co często narzekasz?
7	– Jakie programy oglądasz?
8	– Jakie znasz języki obce?
9	– Jakie pamiątki zbierasz?
10	– Na czym grasz?

A	– Z Internetu.
B	– Różnej! Klasycznej i rockowej.
C	– Teleturnieje.
D	– Książki historyczne.
E	– Magnesy na lodówkę.
F	– Angielski, włoski i hiszpański.
G	– <i>Siatkówkę, koszykówkę i pływanie.</i>
H	– O dobrą formę.
I	– Na pianinie i gitarze.
J	– Raz na tydzień.
K	– Na pogodę. Ciągle pada i pada.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
G										

4 Na czym polega jego / jej praca? Połącz kolumny.

0	<i>sprzedawca / sprzedawczyni</i>
1	aktor / aktorka
2	kelner / kelnerka
3	konduktor / konduktorka
4	nauczyciel / nauczycielka
5	lekarz / lekarka
6	koszykarz / koszykarka
7	piosenkarz / piosenkarka
8	dziennikarz / dziennikarka
9	bibliotekarz / bibliotekarka
10	rolnik / rolniczka
11	przewodnik / przewodniczka
12	himalaista / himalaistka

A	pyta, co podać; poleca różne dania
B	śpiewa, nagrywa płyty i teledyski
C	sprawdza bilety, pomaga pasażerom
D	opowiada o zabytkach, oprowadza wycieczki
E	wypożycza książki, pomaga czytelnikom
F	zabiera głos, rozmawia z gwiazdami
G	gra na scenie lub w filmie, zdobywa Oscara
H	wspina się, zdobywa szczyty (i sławę)
I	<i>otwiera i zamyka sklep, pomaga klientom</i>
J	mieszka na wsi, uprawia ziemię
K	ma gabinet, bada pacjentów, stawia diagnozę
L	uprawia sport, biega, rzuca, zdobywa punkty
Ł	dba o uczniów, poprawia błędy, stawia oceny

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I												

5 Połącz kolumny.

0	<i>latamy</i>
1	pływamy
2	klikamy
3	nagrywamy
4	wysyłamy
5	otwieramy
6	rzucamy
7	uderzamy
8	obieramy
9	mieszamy
10	polewamy
11	doprawiamy
12	zmieniamy kanały

A	sosem
B	mailem
C	pilotem
D	kluczem
E	<i>samolotem</i>
F	nożykiem
G	statkiem
H	młotkiem
I	piłką
J	łyżką
K	kamerą
L	myszką
ł	solą i pieprzem

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
E												

6 Połącz kolumny.

0	– <i>Jak odpoczywacie?</i>
1	– Uprawiacie sport?
2	– I to nazywacie aktywnym odpoczynkiem?
3	– Pewnie, że nie macie.
4	– A gracie w prawdziwą piłkę?
5	– Czy pamiętacie, jak ona wygląda?

A	– Tak. Gramy w piłkę na konsoli.
B	– A my uważamy inaczej.
C	– <i>Aktywnie!</i>
D	– Nie, nawet jej nie mamy.
E	– Tak samo jak na ekranie.
F	– Tak, a nie mamy racji?

0	1	2	3	4	5
C					

7 Jak oni / one spędzają czas? Zaznacz poprawną odpowiedź.

<p>0. Oni czekają na</p> <p>a) <i>pociąg</i>.</p> <p>b) tramwaj.</p> <p>c) taksówkę.</p>		<p>3. One siadają pod</p> <p>a) oknem.</p> <p>b) dachem.</p> <p>c) parasolem.</p>	
<p>1. Oni zwiedzają</p> <p>a) Gdańsk.</p> <p>b) Kraków.</p> <p>c) Warszawę.</p>		<p>4. One zamawiają</p> <p>a) pierogi.</p> <p>b) placki.</p> <p>c) naleśniki.</p>	
<p>2. One oglądają</p> <p>a) rzeźby.</p> <p>b) obrazy.</p> <p>c) rysunki.</p>		<p>5. One zostawiają</p> <p>a) podatek.</p> <p>b) napiwek.</p> <p>c) sam rachunek.</p>	

8a Uzupełnij tabelkę zgodnie z podanymi przykładami.

Koniugacja III (-am, -asz)

BIEGAĆ			
liczba pojedyncza		liczba mnoga	
ja <i>biegam</i>	my <i>biegamy</i>
ty <i>biegasz</i>	wy <i>biegacie</i>
on, ona, ono <i>biega</i>	oni, one <i>biegają</i>

LATAĆ			
liczba pojedyncza		liczba mnoga	
ja	my
ty	wy
on, ona, ono	oni, one

PŁYWAĆ			
liczba pojedyncza		liczba mnoga	
ja	my
ty	wy
on, ona, ono	oni, one

8b Podpisz rysunki czasownikami III koniugacji (-am, -asz). Czy pamiętasz, jak się one odmieniają?

0. *pytać* – *odpowiadać* ..

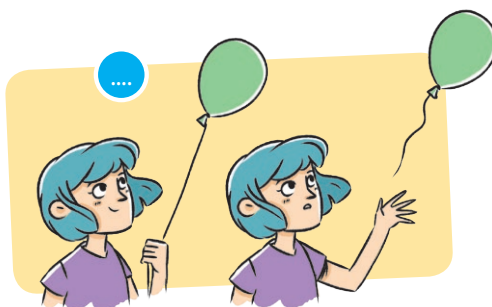
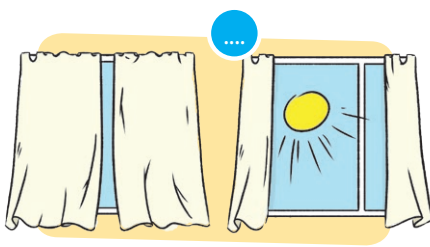
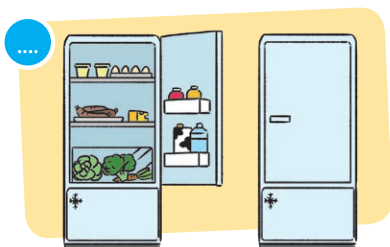
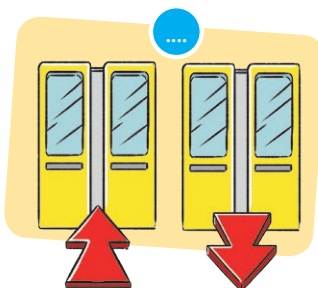
1. otwierać – zamykać
2. włączać – wyłączać
3. oglądać – słuchać
4. zasłaniać – odsłaniać

5. wygrywać – przegrywać

6. wsiadać – wysiadać

7. trzymać – puszczać

8. zostawiać – zabierać

9 Na podstawie słów z ramki i obrazka napisz, jak spędzasz swój dzień.

sprzątać i odkurzać pokój ~~zaczynać nowy dzień~~ mieć lekcje podlewać kwiaty
wracać do domu odpoczywać grać w koszykówkę

O siódmej – *zaczynam nowy dzień*⁰
Od ósmej –¹
O dwunastej –²
O pierwszej –³
O trzeciej –⁴
O piątej –⁵
O szóstej –⁶

10 Uzupełnij tekst odpowiednim słowem.

wracać korzystać zakładać zabierać uprawiać ~~wyłączać~~
biegać szukać słuchać włączać czytać uwielbiać grać
oglądać siadać wsiadać wybiegać odpowiadać czekać

Mój zwykły dzień? Najpierw *wyłączam*⁰ budzik,¹ z łazienki, szybko się ubieram, a potem² do śniadania. O ósmej szybko³ z domu na przystanek i przez chwilę⁴ na autobus. Potem⁵ tylnymi drzwiami, a kiedy jest mało ludzi, to⁶ wolnego miejsca (najlepiej przy oknie).

Na zajęciach uważnie⁷ nauczycieli i chętnie⁸ na ich pytania, bo jestem osobą aktywną i często⁹ głos. Po południu¹⁰ do domu i mam trochę czasu dla siebie. Wtedy¹¹ muzykę i sam trochę¹² na gitarze elektrycznej. To moje nowe hobby (które niezbyt się podoba moim sąsiadom).

A jak spędzam wieczory? Jesienią i zimą zwykle¹³ książki albo¹⁴ filmy oraz seriale. Wiosną i latem często¹⁵ sport.¹⁶ koszulkę, szorty, wygodne buty i przez godzinę¹⁷ po parku.¹⁸ aktywnie odpoczywać, gdy jest ładna pogoda.

11 Jak odpoczywasz?

Gram w piłkę. ⁰

.....¹

.....²

.....³

.....⁴

.....⁵

.....⁶

.....⁷

12a Na czym polega ich praca? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

udzielać narzekać uwielbiać *wypożyczać* zachęcać

Anna:

Jestem bibliotekarką. *Wypożyczam*⁰ książki i¹ informacji na ich temat. Od dzieciństwa² literaturę i gorąco³ do jej czytania. A teraz często⁴, że ludzie oglądają filmy, słuchają audiobooków, a coraz mniej czytają i powoli zapominają, jak wyglądają książki.

pytać badać mieć rozmawiać

Michał:

Jestem lekarzem i⁵ swój prywatny gabinet. Tam⁶ z pacjentami,⁷, co im dolega, a potem ich⁸. Każdemu staram się pomagać, choć nie zawsze jest to łatwe.

zdobywać uprawiać rzucać biegać

Renata:

Od kilku lat⁹ koszykówkę. Szybko¹⁰ po parkiecie i często¹¹ do kosza. Oczywiście, nie zawsze trafiam, ale i tak¹² dużo punktów dla swojej drużyny.

unikać dbać spędzać wybierać

Maciej:

Jako dietetyk bardzo¹³ o siebie i o swoich pacjentów. Zawsze¹⁴ świeże produkty,¹⁵ sztucznych konserwantów i często¹⁶ czas na siłowni. Zalecam to również swoim pacjentom!

zabierać opowiadać znać odpowiadać

Julia:

Jestem przewodniczką –¹⁷ turystów na niezwykle spacer śladami historii. Najpierw dużo¹⁸ o różnych miejscach i zabytkach, a potem¹⁹ na pytania. Ale nie na wszystko²⁰ odpowiedź. Każde miasto ma swoje tajemnice!

12b Kto to jest? Napisz, jak mają na imię te osoby i powiedz, czym się zajmują.

Anna⁰¹²³⁴

13 Odpowiedz na pytania.

0. – Gdzie spędzasz wakacje? ... *Nad Bałtykiem.*
1. – Czego słuchasz?
2. – Czego unikasz?
3. – Z czego codziennie korzystasz?
4. – Co uwielbiasz?
5. – Co teraz masz na sobie?
6. – Co zabierasz ze sobą w podróż?
7. – Co często zwiedzasz?
8. – O kogo / o co dbasz?
9. – Na co często narzekasz?
10. – Jaki sport uprawiasz?
11. – Jakie języki znasz?
12. – Jakie programy oglądasz?
13. – Jakie dania polecasz?
14. – Z kim często rozmawiasz / z kim często się spotykasz?

14 Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.

pytanie nieoficjalne, forma „ty”	pytanie oficjalne, forma „pan / pani”	odpowiedź
– <i>Co zwiedzasz?</i> 0	– <i>Co pan(i) zwiedza?</i> 0	– Muzeum.
– 1	– 2	– Muzyki klasycznej.
– 3	– 4	– Polską piosenkę.
– 5	– 6	– Obrazy.
– 7	– 8	– Opowiadania.
– 9	– 10	– Z artystami.

15a Jak spędzają czas wrocławskie krasnale? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

Wrocław to miasto krasnali – w różnych miejscach spotykamy ich małe figury.
A oto kilka z nich.

wypłacać zmieniać *korzystać* zdradzać sprawdzać

0. Krasnal **Bankuś** często *korzysta*⁰ z bankomatu i¹ z niego pieniądze. Jest bardzo ostrożny, więc codziennie² stan konta, a co miesiąc³ swój numer PIN. I oczywiście nikomu go nie⁴. To tajemnica!

mieć dbać badać wyglądać

1. Krasnal **Eskulapek** jest lekarzem. Choć⁵ dużo pracy, to nie⁶ na zmęczonego. Z życzliwym uśmiechem⁷ swoich pacjentów i⁸ o ich zdrowie.

słuchać znać się przemawiać czytać

2. **Paragrafek** świetnie⁹ na prawie, bo często¹⁰ różne kodeksy i podręczniki. Pięknie¹¹, ale czy ktoś go¹²?

przyglądać się wybierać się sprawdzać ufać

3. Krasnal **Ceneusz**¹³ z wózkiem na zakupy. Uważnie¹⁴ różnym produktom,¹⁵ ich ceny i nie¹⁶ żadnym reklamom. I ma rację!

zastanawiać się znać opierać się trzymać

4. **Matematyk**¹⁷ o grube podręczniki. W jednej ręce¹⁸ otwartą książkę, a w drugiej ołówek. Ciągle¹⁹ nad trudnym zadaniem. A może już²⁰ jego rozwiązanie?

witać uśmiechać się poprawiać rozkładać

5. Krasnal **Serdeczniś** jest bardzo gościnnie. Życzliwie²¹ do każdego i szeroko²² ramiona. W taki sposób²³ wszystkich turystów i od razu²⁴ im humor.

15b Co to za krasnale? Podpisz obrazki.

A –

B –

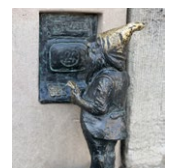
C –

D –

E –

F – ...0..

Fot. Marta Gołębiowska, Fot. Wikipedia, Pnapora - Praca własna

„Gramatyka z kulturą”, koniugacja III (-am, -asz)

16 Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

zdobywać zapraszać wspominać czekać odpoczywać przyglądać się
 podziwiać wracać opowiadać grać wyjeżdżać rozmawiać
 nazywać pływać zakładać

Uwielbiamy majówkę!

Na początku maja są dni wolne od nauki i pracy. Ten wyjątkowy czas ... *nazywamy* ...⁰ majówką i urządzamy wtedy różne imprezy oraz wycieczki. Często¹ za miasto (rowerem, samochodem, autobusem lub pociągiem) i² nad wodą (rzeką, jeziorem, zalewem, morzem). Ale jeszcze nie³, bo woda jest za zimna!

Świetnym pomysłem jest też wyjazd w góry –⁴ wygodne buty i⁵ różne szczyty, a stamtąd⁶ piękne widoki.

Majówka to także imprezy na świeżym powietrzu. Często⁷ swoich znajomych na grilla i⁸ z nimi na różne tematy –⁹ dawne czasy albo¹⁰ o naszych planach na wakacje. Potem dla zabawy i dla zdrowia¹¹ w badminton, siatkówkę, piłkę nożną, a jeśli nie mamy siły, to¹², jak grają inni.

Niestety, majówka szybko mija, więc po paru dniach tej świątecznej przerwy¹³ do codziennych obowiązków i z niecierpliwością¹⁴ na lato.

17 Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.

grać ~~wyjeżdżać~~ **urządzać** **zabierać** **wracać**

pytanie nieoficjalne, forma „wy” 	pytanie oficjalne, forma „państwo” 	odpowiedź
– <i>Dokąd wyjeżdżacie?</i> ... ⁰	– <i>Dokąd państwo wyjeżdżają?</i> ... ⁰	– Nad jezioro.
– ¹	– ²	– Mały piknik.
– ³	– ⁴	– Plecak i koszyk.
– ⁵	– ⁶	– W badmintona.
– ⁷	– ⁸	– Wieczorem.

18 Na podstawie poniższych obrazków opowiedz, jak oni spędzają czas nad jeziorem.

19a Uzupełnij mail zgodnie z podanym przykładem.

Nowa wiadomość

Od: | Karolina@pозdrowieniazpolski.pl

Do: | Michał@pозdrowieniazpolski.pl

Temat: Majówka za miastem

3 załączniki

1 MAJA
ŚWIĘTO PRACY

2 MAJA
ŚWIĘTO FLAGI

3 MAJA
ŚWIĘTO
KONSTYTUCJI

Cześć,

co u Ciebie? Jak **spędzasz** (Ty-spędzać)⁰ majówkę? (Ja-Mieć)¹ nadzieję, że też (Ty-korzystać)² z pięknej pogody!

A ja teraz (odpoczywać)³ na wsi. Jest cudownie! Ptaki bez przerwy (śpiewać)⁴, ale mnie to nie (przeszkadzać)⁵. Gdy (ja-słuchać)⁶ tego koncertu, to (ja-zapominać)⁷ o codziennych problemach i od razu (poprawiać)⁸ mi się humor. Taka muzyka najlepiej (wpływać)⁹ na mój nastrój!

Poza tym (ja-dbać)¹⁰ o swoją formę fizyczną. Jeśli nie (padać)¹¹, to (ja-biegać)¹² po lesie albo (ja-wsiadać)¹³ na swój stary rower, który wciąż świetnie (wyglądać)¹⁴ i (mieć)¹⁵ swój styl!

Wieczorem też jest miło, bo (ja-urządzać)¹⁶ kolację przy grillu i (ja-zapraszać)¹⁷ na nią swoje koleżanki i swoich kolegów. Często (my-spotykać)¹⁸ się ze sobą i dużo (my-rozmawiać)¹⁹ na aktualne tematy albo (my-wspominać)²⁰ dawne czasy. Kiedy (ja-oglądać)²¹ stare fotografie, to trochę (ja-narzekać)²², że czas tak szybko (mijać)²³. Ale piękne wspomnienia ciągle (trwać)²⁴!

..... (Ja-Pozdrawiać)²⁵ Cię gorąco i niecierpliwie (czekać)²⁶ na Twój mail!

Karolina

19b Na podstawie tekstu i obrazków powiedz, jak Karolina spędza majówkę.

20 Uzupełnij dialogi zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich obrazki.

- A. – *Przepraszam*... (ja-przepraszać)⁰, czy nie
 (ja-przeszkadzać)?¹
 – Ale skąd! Właśnie (my-czekać)² na gości.
 (My-Zapraszać)³ do środka!

- B. – Co państwo (zamawiać)⁴?
 – A co pan (polecać)⁵?
 – (My-Mieć)⁶ pyszne naleśniki z jabłkami.
 – O, to świetnie! (Ja-Uwielbiać)⁷ je!

- C. – Na kogo (wy-czekać)⁸?
 – Na Łukasza. Jak zwykle (spóźnić się)⁹
 i (uważać)¹⁰, że wszystko jest w porządku.

- D. – Na którym przystanku (my-wysiadać)¹¹?
 – Właśnie to (ja-sprawdzać)¹² w aplikacji.
 – I co?
 – I nic. Ta aplikacja znowu nie (działać)¹³.
 – To po co z niej (ty-korzystać)¹⁴?

- E. – Co za pogoda! Znowu (padać)¹⁵ deszcz!
 – Wy ciągle (narzekać)¹⁶,
 a ja (podziwiać)¹⁷ tęczę. Jest naprawdę
 piękna!

- F. – Świetnie pani (wyglądać)¹⁸ w tych okularach!
 – Są bardzo ładne, ale za drogie!
 – Za drogie? (Ja-Zapewniać)¹⁹, że ta cena to okazja!
 – Okazja? Co pan (opowiadać)²⁰?

- G. – Co oni (grać)²¹ i (śpiewać)²²?
 – „Hej, sokoły!” Nie (ty-znać)²³ tej piosenki?
 – Ach, tak! (Ja-Pamiętać)²⁴ ją z kursu języka
 polskiego.

CZY TO WIESZ? CZY TO UMIESZ? CZY TO ROZUMIESZ?

KONIUGACJA -EM, -ESZ

1 Czy wiesz, która odpowiedź jest poprawna?

0. On je

- a) żurek.
- b) rosół.
- c) barszcz.

4. Ona umie

- a) rysować.
- b) malować.
- c) drukować.

1. Oni jedzą

- a) pierogi.
- b) ciasto.
- c) pieczywo.

5. Oni umieją grać w

- a) piłkę.
- b) siatkówkę.
- c) koszykówkę.

2. Ona nie wie, gdzie jest

- a) pałac.
- b) zamek.
- c) dworzec.

6. On nie rozumie

- a) nauki.
- b) greki.
- c) łaciny.

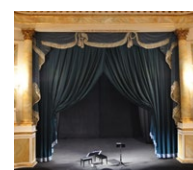
3. Oni nie wiedzą, gdzie jest

- a) Gdańsk.
- b) Lublin.
- c) Szczecin.

7. Oni nie rozumieją

- a) obrazu.
- b) spektaklu.
- c) wystawy.

2 Przeczytaj tekst i zdecyduj, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

Cześć, jestem Dima. Czy umiem mówić po polsku? Nie wiem. I tak, i nie. Dużo rozumiem, ale nie zawsze umiem powiedzieć to, co chcę. Zamiast powiedzieć, że *on jeszcze je*, to mówię, że *on jeszcze jest* albo że *on jeszcze jedzie*. A zamiast powiedzieć, że *oni jedzą*, to mówię, że *oni jadą*. Inni nie zawsze mnie rozumieją i nie zawsze wiedzą, co chcę powiedzieć. A ja wiem, że coś mówię źle, ale nie umiem tego powiedzieć dobrze. Czy mnie rozumiecie? Jestem pesymistą, więc śmiem w to wątpić. Ale może przynajmniej jedna osoba mnie rozumie i wie, co ja czuję, kiedy nie wiem tego, co inni wiedzą i kiedy nie rozumiem tego, co inni rozumieją. Śmiem twierdzić, że to koszmar!

- On już jest?
- On już jedzie?
- On już je?

Prawda (P) czy fałsz (F)?

	P	F
0 Dima wie, że rozumie więcej niż umie powiedzieć.	X	
1 Dima nie zawsze wie, jak powiedzieć po polsku, że ktoś je.		
2 Dima wie, że nie wszyscy go rozumieją.		
3 Dima umie świetnie mówić po polsku.		
4 Dima śmie wątpić, że każdy rozumie jego sytuację.		

3 Uzupełnij tabelkę zgodnie z podanymi przykładami.

Koniugacja IV (-em, -esz)

WIEDZIEĆ, JEŚĆ			
liczba pojedyncza		liczba mnoga	
ja	<i>wiem</i>, <i>jem</i>	my,
ty	<i>wiesz</i>,	wy,
on, ona, ono,	oni, one	<i>wiedzą</i>, <i>jedzą</i>
UMIEĆ, ROZUMIEĆ, ŚMIEĆ			
liczba pojedyncza		liczba mnoga	
ja	<i>umiem</i>, <i>rozumiem</i>, <i>śmiem</i>	my,,
ty	<i>umiesz</i>,,	wy,,
on, ona, ono,,	oni, one	<i>umieją</i>, <i>rozumieją</i>, <i>śmieją/śmieją</i>

4 Odpowiedz na pytania.

0. Co zwykle jesz na śniadanie? – *Jem płatki z mlekiem.*
1. – Co je (a czego nie je) osoba, która jest na diecie?
2. – Co jemy, gdy jest gorąco?
3. – Co jedzą Polacy w Wigilię?
4. – Czy wiesz, czym jest Giewont?
5. – Kto wie o tobie najwięcej?
6. – Skąd wiemy o dawnych wydarzeniach?
7. – Czy naukowcy już wszystko wiedzą?
8. – Co umiesz robić?
9. – Kto umie cię słuchać?
10. – Czego nie umieją małe dzieci?
11. – Czy rozumiesz te wszystkie pytania?
12. – A czy osoby starsze rozumieją język młodzieży?

5 Co on / ona je? Co oni / one jedzą?

6 Uzupełnij dialogi zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich obrazki.

A. – Czy już wszystko *wiecie* (wy-wiedzieć)⁰

i (wy-rozumieć)¹?

– Tak! Już wszystko (my-wiedzieć)²

i (my-rozumieć)³.

– A ja (śmieć)⁴ w to wątpię!

Nie ma ludzi, którzy wszystko (wiedzieć)⁵

i wszystko (rozumieć)⁶.

B. – Czy (ty-wiedzieć)⁷, czyj to pomnik?

– Ja tego nie (wiedzieć)⁸,

ale nasza nauczycielka na pewno to (wiedzieć)⁹

i zaraz nam (powiedzieć)¹⁰.

C. – Co dziś (my-jeść)¹¹ na obiad?

– A co (wy-umieć)¹² ugotować?

– Nic. Ale (my-umieć)¹³ zamówić pizzę!

D. – Czy państwo (wiedzieć)¹⁴, gdzie jest apteka?

– Niestety, nie (wiedzieć)¹⁵. Nie jesteśmy stąd.

E. – To nieprawda! Jak pan (śmieć)¹⁶ tak mówić?

– A skąd pan (wiedzieć)¹⁷, że to nieprawda?

F. – Znowu (ty-jeść)¹⁸ pączka?

– Tak, (ja-jeść)¹⁹. Dziś jest tłusty czwartek,

więc wszyscy (jeść)²⁰ smaczne pączki.

– Tak, ale (ja-śmieć)²¹ twierdzić,

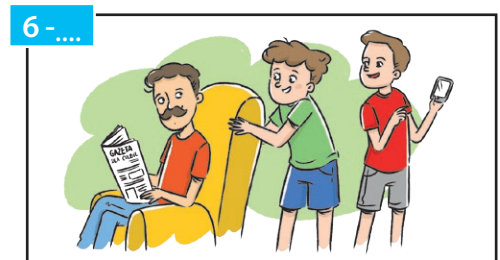
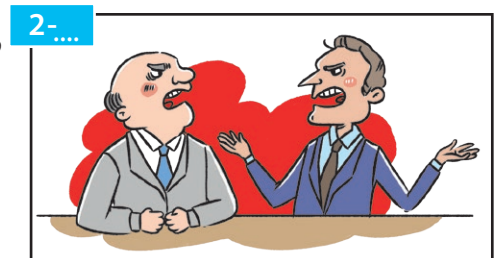
że nikt ich nie (jeść)²² tyle, co ty!

– Bo ja jestem wyjątkowy!

G. – Ja (umieć)²³ śpiewać,

a ty (umieć)²⁴ grać na gitarze. Fajnie!

– A co (ty-powiedzieć)²⁵ na wspólny występ?

MIKSUJEMY, ĆWICZYMY I POWTARZAMY! RÓŻNE KONIUGACJE

1 Co oni robią?

0. On

- a) **wstaje.**
- b) śpi.
- c) gra.

8. On

- a) pisze.
- b) liczy.
- c) czyta.

1. Ona

- a) się czesze.
- b) się cieszy.
- c) się uśmiecha.

9. Ona

- a) płacze.
- b) płaci.
- c) pływa.

2. On

- a) się kąpie.
- b) się goli.
- c) się ubiera.

10. On

- a) maluje.
- b) siedzi.
- c) odpoczywa.

3. Ona

- a) gotuje.
- b) smaży.
- c) zmywa.

11. Ona

- a) się kąpie.
- b) się budzi.
- c) się opala.

4. On

- a) piecze ciasto.
- b) kroi sernik.
- c) otwiera piekarnik.

12. On

- a) żartuje.
- b) mówi poważnie.
- c) przemawia.

5. Ona

- a) pije wodę.
- b) słodzi herbatę.
- c) miesza zupę.

13. Ona

- a) szyje.
- b) tańczy.
- c) śpiewa.

6. On

- a) pierze firanki.
- b) czyści okulary.
- c) odkurza dywany.

14. On

- a) pisze.
- b) marzy.
- c) zwiedza.

7. Ona

- a) prasuje.
- b) dzwoni.
- c) sprząta.

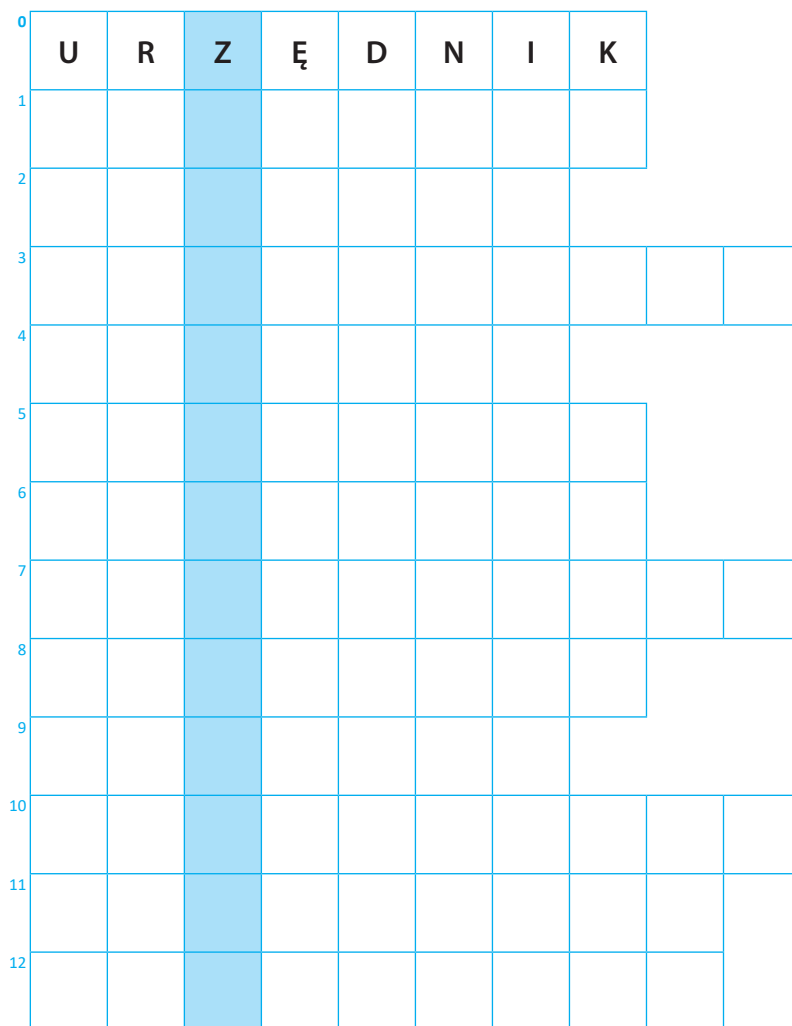

15. Ono

- a) się śmieje.
- b) się bawi.
- c) gra.

2a Kto to jest? Czy znacie te zawody?

0. pracuje przy biurku, podpisuje różne dokumenty, posługuje się pieczętą
1. nosi fartuch i maskę, prosi do gabinetu, leczy zęby (i mówi, żeby się nie bać)
2. przyjmuje zamówienia, posługuje się igłą i nożyczkami, szyje ubrania
3. łączy dźwięki, tworzy muzykę i budzi nią emocje
4. zajmuje się fryzurami (myje włosy, czesze, strzyże, farbuje, modeluje)
5. szybko reaguje, biegnie na pomoc, ratuje życie
6. siedzi, choć zarazem jeździ (a czasem stoi w korku), patrzy na drogę
7. dobrze zna historię, opowiada o zabytkach, oprowadza wycieczki
8. ma talent muzyczny, pięknie gra, uderza w białe i czarne klawisze
9. pięknie mówi i broni innych (choć nie zawsze wierzy w ich niewinność)
10. ładnie śpiewa, nagrywa płyty i teledyski, zdobywa sławę oraz nagrody
11. poznaje nowe miejsca, dużo podróżuje i często pisze o tym książki
12. umie nas zrozumieć i (zwykle) wie, co powiedzieć

2b Z jakim zawodami kojarzą ci się te przedmioty? Dlaczego?

2c Kim chcesz być i dlaczego?

I -ę, -esz

ja	<i>idę</i>	my	<i>idziemy</i>
ty	<i>idziesz</i>	wy	<i>idziecie</i>
on ona ono	<i>idzie</i>	oni one	<i>idą</i>

spacerować – spacer+uj+...

ja	<i>spaceruję</i>	my	<i>spacerujemy</i>
ty	<i>spacerujesz</i>	wy	<i>spacerujecie</i>
on ona ono	<i>spaceruje</i>	oni one	<i>spacerują</i>

II -ę, -isz

ja	<i>chodzę</i>	my	<i>chodzimy</i>
ty	<i>chodzisz</i>	wy	<i>chodzicie</i>
on ona ono	<i>chodzi</i>	oni one	<i>chodzą</i>

-ę, -ysz (po cz, sz, rz, ż)

ja	<i>tańczę</i>	my	<i>tańczymy</i>
ty	<i>tańczysz</i>	wy	<i>tańczycie</i>
on ona ono	<i>tańczy</i>	oni one	<i>tańczą</i>

III -am, -asz

ja	<i>biegam</i>	my	<i>biegamy</i>
ty	<i>biegasz</i>	wy	<i>biegacie</i>
on ona ono	<i>biega</i>	oni one	<i>biegają</i>

ja	<i>latam</i>	my	<i>latamy</i>
ty	<i>latasz</i>	wy	<i>latacie</i>
on ona ono	<i>lata</i>	oni one	<i>latają</i>

IV -em, -esz

ja	<i>wiem jem</i>	my	<i>wiemy jemy</i>
ty	<i>wiesz jesz</i>	wy	<i>wiecie jecie</i>
on ona ono	<i>wie je</i>	oni one	<i>wiedzą jedzą</i>

ja	<i>umiem rozumiem</i>	my	<i>umiemy rozumiemy</i>
ty	<i>umiesz rozumiesz</i>	wy	<i>umiecie rozumiecie</i>
on ona ono	<i>umie rozumie</i>	oni one	<i>umieją rozumieją</i>

KONIUGACJA I (-ę, -esz) (przykłady)	KONIUGACJA II (-ę, -isz / -ysz) (przykłady)	KONIUGACJA III (-am, -asz) (przykłady)
<p>chcieć, móc</p> <p>iść, jechać</p> <p>nieść, wieźć</p> <p>biec (biegnąć), płynąć</p> <p>myć, kąpać się</p> <p>moknąć, marznąć</p> <p>czesać się, strzyć się</p> <p>brać, łąpać</p> <p>pić, pragnąć</p> <p>piec, gotować</p> <p>czuć, pachnąć</p> <p>żuć, gryźć</p> <p>prać, prasować</p> <p>pisać, mazać</p> <p>szyc, wiązać</p> <p>kopać, sypać</p> <p>kłamać, oszukiwać</p> <p>malować, rysować</p> <p>obietcywać, oczekiwać</p> <p>projektować, budować</p> <p>wynajmować, nocować</p> <p>gratulować, dziękować</p> <p>tyć – chudnąć</p> <p>kłaść się – wstawać</p> <p>dawać – dostawać</p> <p>śmiać się – płakać</p> <p>dodawać – odejmować</p> <p>kupować – sprzedawać</p> <p>instalować – kasować</p> <p>startować – lądować</p>	<p>myśleć, sądzić</p> <p>woleć, musieć</p> <p>robić, czynić</p> <p>widzieć, słyszeć</p> <p>nosić, wozić</p> <p>chodzić, jeździć</p> <p>wisieć, stać</p> <p>siedzieć, leżeć</p> <p>spać, śnić, marzyć</p> <p>budzić się, golić się</p> <p>kroić, smażyć</p> <p>liczyć, mierzyć</p> <p>ćwiczyć, tańczyć</p> <p>tłumaczyć, uczyć</p> <p>piszczeć, krzyczeć</p> <p>prosić, modlić się</p> <p>tęsknić, dzwonić</p> <p>bronić, chronić</p> <p>gubić, tracić</p> <p>marudzić, nudzić się</p> <p>złościć się, zazdrościć</p> <p>świecić, błyszczeć</p> <p>słodzić – solić</p> <p>wchodzić – wychodzić</p> <p>mówić – milczeć</p> <p>dzielić – łączyć</p> <p>rządzić – służyć</p> <p>kłócić się – godzić się</p> <p>cieszyć się – martwić się</p> <p>wierzyć – wątpić</p>	<p>nazywać się, przedstawiać się</p> <p>biegać, latać, pływać</p> <p>sprzątać, odkurzać, zamiatać</p> <p>grać, śpiewać</p> <p>zakładać, przymierzać</p> <p>oglądać, zwiedzać</p> <p>wspinać się, zdobywać</p> <p>odpoczywać, opalać się</p> <p>wieszać, stawiać</p> <p>trzymać, ściskać</p> <p>rzucać, trafiać</p> <p>umawiać się, spotykać się</p> <p>spóźniać się, czekać</p> <p>wybierać, zamawiać</p> <p>zachęcać, polecać</p> <p>zniechęcać, odradzać</p> <p>zarabiać, oszczędzać</p> <p>pożyczać, korzystać</p> <p>sprawdzać, poprawiać</p> <p>powtarzać, przypominać</p> <p>zapraszać, uśmiechać się</p> <p>uwielbiać, kochać</p> <p>witać – żegnać</p> <p>pytać – odpowiadać</p> <p>słuchać – opowiadać</p> <p>otwierać – zamykać</p> <p>pamiętać – zapominać</p> <p>pozwalać – zabraniać</p> <p>pomagać – przeszkadzać</p> <p>wsiadać – wysiadać</p>

3a Moje miejsce pracy to... Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

pić brać obsługiwać odpisywać **wykonywać**

Jacek:

Moje miejsce pracy to biuro. **Wykonuję**⁰ tu różne obowiązki –¹ udział w ważnych spotkaniach,² klientów,³ na ich maile, a podczas przerwy⁴ małą kawę.

piec podawać gotować przyjmować

Wojciech:

Moje miejsce pracy to kuchnia. To tutaj⁵ zamówienia od kelnerów,⁶ smaczne dania, a także⁷ ciasta. Na końcu wszystko pięknie⁸, bo ważny jest nie tylko smak, ale i wygląd.

stać chodzić siedzieć patrzeć

Anna:

Moje miejsce pracy to sala szkolna. Zwykle⁹ za biurkiem albo¹⁰ przy tablicy, a czasem¹¹ między ławkami i¹², jak uczniowie radzą sobie z zadaniami.

bronić bać się wierzyć służyć

Tomasz:

Moje miejsce pracy to kancelaria adwokacka. Zawsze¹³ swoich klientów i¹⁴ im swoimi radami. Jestem optymistą – mocno¹⁵ w końcowy sukces i nie¹⁶ trudnych spraw.

rozmawiać słuchać badać pytać

Helena:

Moje miejsce pracy to gabinet lekarski. Najpierw¹⁷ ze swoimi pacjentami –¹⁸, co im dolega, uważnie¹⁹ ich odpowiedzi, a potem każdego²⁰ i stawiam diagnozę.

3b Kto tu pracuje i co on(a) robi? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

Jacek

0

1

2

3

4

4 Dokończ zdania.

0. – Jeśli jestem chory / chora, to *biore lekarstwa, leżę w łóżku, oglądam filmy i seriale.*
1. – Jeśli jestem głodny / głodna, to
2. – Kiedy idę na zakupy, to
3. – Kiedy jadę w podróż, to
4. – Jeśli dużo pracuję, to
5. – Kiedy się spieszę, to
6. – Jeśli robię imprezę, to
7. – Kiedy widzę bałagan, to
8. – Jeśli dbam o dobrą kondycję, to
9. – Kiedy mam problem, to
10. – Jeśli czegoś nie wiem, to

5 Jak spędzasz wolny czas? Odpowiedz na pytania.

		TAK	NIE
0	Czy zajmujesz się nauką?	X	
1	Czy pracujesz w ogrodzie?		
2	Czy często spacerujesz?		
3	Czy często podróżujesz?		
4	Czy chodzisz na siłownię?		
5	Czy jeździsz na rowerze?		
6	Czy często tańczysz?		
7	Czy ładnie śpiewasz?		
8	Czy często biegasz?		
9	Czy często zwiedzasz zabytki?		
10	Czy umiesz malować?		
11	Czy umiesz jeździć na nartach?		
12	Czy umiesz pływać?		

6 Co wybierasz? Dlaczego? Czym się interesujesz? Co lubisz robić?

Za każdą odpowiedź „TAK” zdobywasz 1 punkt.

Jeśli masz 5 punktów i więcej, to brawo! Odpoczywasz aktywnie!

Jeśli masz mniej punktów, to musisz dopisać jeszcze kilka pytań. 😊

7a Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

potrzebować ~~pracować~~ kłaść się brać się
wstawać czuć iść chcieć móc

Jak ..pracujemy..⁰?

Praca zajmuje bardzo ważne miejsce w naszym życiu. Czasem pracujemy tak dużo, że¹ późno (przed północą),² wcześnie rano (przed siódmą), szybko³ pod prysznic i znów⁴ do roboty. Nie zawsze tego⁵, ale przecież nie⁶ zaniedbywać swoich obowiązków. To jednak niedobrze, gdy pracujemy za dużo i przez cały dzień⁷ zmęczenie. To znak, że⁸ snu i odpoczynku.

7b Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

jeździć ~~robić~~ prosić wychodzić
nudzić się ćwiczyć leżeć woleć musieć

Corobimy....⁰ w wolnym czasie?

Czasem jesteśmy bardzo aktywni –¹ na siłowni albo² na rowerze (a zimą – na sankach, nartach lub łyżwach). Innym razem³ siedzieć na ławce w parku, a czasem nawet nie⁴ z domu – po prostu⁵ w łóżku pod ciepłym kocem i⁶ o święty spokój. Co jednak zrobić, gdy⁷, a wolny czas wcale nie przynosi nam radości? Koniecznie⁸ mieć jakieś hobby, bo bez niego życie traci smak!

7c Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

oglądać ~~odpoczywać~~ pływać grać
ograniczać biegać włączać siadać uprawiać

Jak ...odpoczywamy...⁰?

Przy odpoczynku biernym¹ naszą aktywność. Po prostu² na kanapie,³ telewizor lub komputer i przez długi czas⁴ filmy i seriale. Przy odpoczynku aktywnym⁵ sport –⁶ po parku,⁷ w piłkę albo⁸ na basenie. Różne formy odpoczynku są ważne i trzeba o nich pamiętać!

8a Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

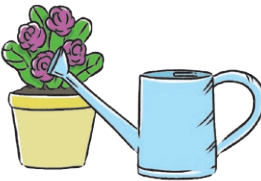

móc chcieć czuć się wykonywać pracować ścielić wynosić
 musieć dbać zmywać ~~odpoczywać~~ odkurzać sprzątać

Domowe obowiązki

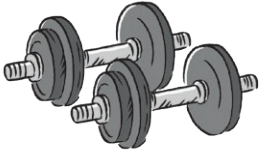
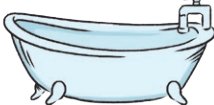
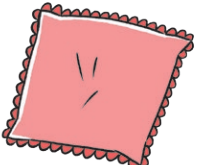
W domu nie tylko ..**odpoczywamy**....⁰, ale i¹. Już od dzieciństwa² drobne obowiązki domowe. Rano –³ łóżko, po posiłkach –⁴ naczynia, a kiedy jest bałagan –⁵ mieszkanie,⁶ dywany i⁷ śmieci.

Jeśli⁸ o nasz dom, to dobrze w nim⁹. Nie¹⁰ więc zapominać o domowych obowiązkach i¹¹ je codziennie wykonywać (choć nie zawsze tego¹²).

8b Domowe obowiązki. Co robimy w domu?

				
..... Ścielimy łóżko. 0 1 2 3 4
				
.....

8c Domowe przyjemności. Co robimy w domu?

				
..... Siedzimy przy kominku. 0 1 2 3 4
				
.....

9 Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

brać jechać czuć się zostawać *lubić* musieć patrzeć
spać mieć nastawiać jeść

Wakacje w domu?

Chyba wszyscy *lubimy*⁰ wakacje – czas letniego odpoczynku. Nawet jeśli nie¹ w góry czy nad morze, a po prostu² w domu, to i tak jest miło, bo nie³ chodzić do szkoły czy do pracy. Nie⁴ już budzika na siódmą rano,⁵ dłużej niż zwykle,⁶ późne śniadanie i nawet nie⁷ na zegarek. Codziennie⁸ czas, żeby czytać książki albo oglądać filmy i seriale. A wieczorem, przed snem,⁹ długą kąpiel i¹⁰ jak w SPA. Wakacje w domu też mogą być udane!

10 Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

Jedziemy na wakacje!

Gdy *nadchodzi* (nadchodzić)⁰ lato, często (my-słyszeć)¹ pytania: „Dokąd (wy-jechać)² na wakacje?”, „Dokąd (wy-lecieć)³ na urlop?”, ale nie zawsze (my-wiedzieć)⁴, co odpowiedzieć, bo ciągle (my-myśleć)⁵, co wybrać.

Różne miejsca (mieć)⁶ swoje zalety i (dawać)⁷ możliwość ciekawych form odpoczynku. Nad morzem (my-spacerować)⁸ po plaży albo (my-leżeć)⁹ na niej i (my-opalać się)¹⁰. Jeśli (my-lubić)¹¹ aktywność fizyczną, to (my-biegnać)¹² do wody, (my-kąpać się)¹³ i (my-pływać)¹⁴. Latem często też (my-jeździć)¹⁵ w góry, a tam (my-zdobywać)¹⁶ szczyty i (my-czuć się)¹⁷ jak w niebie. Jeśli (my-woleć)¹⁸ zwiedzać zabytki i (my-chcieć)¹⁹ poznawać lokalną kulturę, to (my-brać)²⁰ ze sobą grube przewodniki i (my-wybierać)²¹ wakacje w dużych miastach.

A wy? Gdzie (wy-woleć)²² spędzać lato? W domu, nad wodą, w górach czy znanych miastach?

11 Uzupełnij maile zgodnie z podanym przykładem.

Nowa wiadomość _ □ ✕

Cześć, Kasiu!

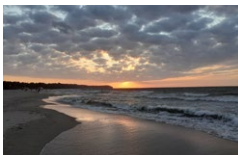
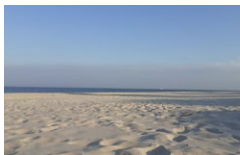
Serdeczne pozdrowienia znad Bałtyku! Jestem tu z koleżankami i**czuję się**.... (ja-czuć się)⁰ świetnie!

Pogoda jest ładna, ale dość zmienna. Kiedy słońce mocno (grzać)¹, szybko (ja-brać)² leżak i (ja-iść)³ na plażę. Tam (ja-znajdować)⁴ spokojne miejsce, (ja-kłaść się)⁵ wygodnie i (ja-smarować)⁶ ciało kremem do opalania. Dla ochłody (ja-pić)⁷ zimne napoje, a czasem (ja-kryć się)⁸ w cieniu albo (ja-kąpać się)⁹ w morzu, choć woda nie jest zbyt przyjemna. Trochę w niej (ja-marznąć)¹⁰ i nawet (ja-dostawać)¹¹ gęsiej skórki, ale się nie poddaję. Kiedy jednak (wiać)¹² wiatr i (powstawać)¹³ fale, to (ja-rezygnować)¹⁴ z morskiej kąpieli. Wtedy już tylko (ja-spacerować)¹⁵ brzegiem morza, a gdy jest zimno oraz deszczowo, to (ja-zostawać)¹⁶ w hotelu i (ja-pisać)¹⁷ właśnie maile z pozdrowieniami. 😊

A jak Twoje wakacje? Jestem bardzo ciekawa, gdzie teraz jesteś. Czy (Ty-móc)¹⁸ mi o tym napisać?

Buziaki!

Ania

Nowa wiadomość _ □ ✕

Cześć, Aniu!

....**Widzę**.. (Ja-Widzieć)⁰, że lubisz odpoczynek nad morzem, ale ja (woleć)¹ góry. Gdy są wakacje, często (ja-jeździć)² z przyjaciółmi w Tatry i teraz też tu z nimi jestem.

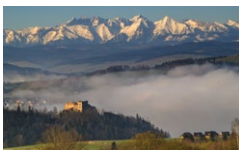

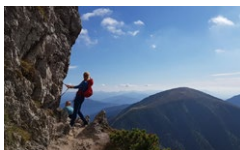
Pogoda jest świetna! Codziennie (świecić)³ słońce, więc nie (ja-siedzieć)⁴ w hotelu, tylko (ja-chodzić)⁵ po szlakach. Niektóre z nich są naprawdę trudne i trochę (ja-bać się)⁶ wysokich szczytów. Podobno do odważnych świat (należeć)⁷, ale ja jestem bardzo ostrożna i (ja-troszczyć się)⁸ o swoje bezpieczeństwo.

Czasem (ja-walczyć)⁹ nie tylko ze strachem, ale i zmęczeniem. Mało (ja-spać)¹⁰ i codziennie (ja-nosić)¹¹ swój ciężki plecak. Nic dziwnego, że trochę (boleć)¹² mnie nogi oraz plecy. Ale nie (ja-zazdrościć)¹³ Ci tego, że (Ty-leżeć)¹⁴ na plaży i nie (Ty-martwić się)¹⁵ takimi problemami. Bardzo lubię aktywny odpoczynek.

Po wakacjach (my-musieć)¹⁶ się umówić na jakąś wspólną wycieczkę rowerową. Co Ty na to?

Uściski!

Kasia

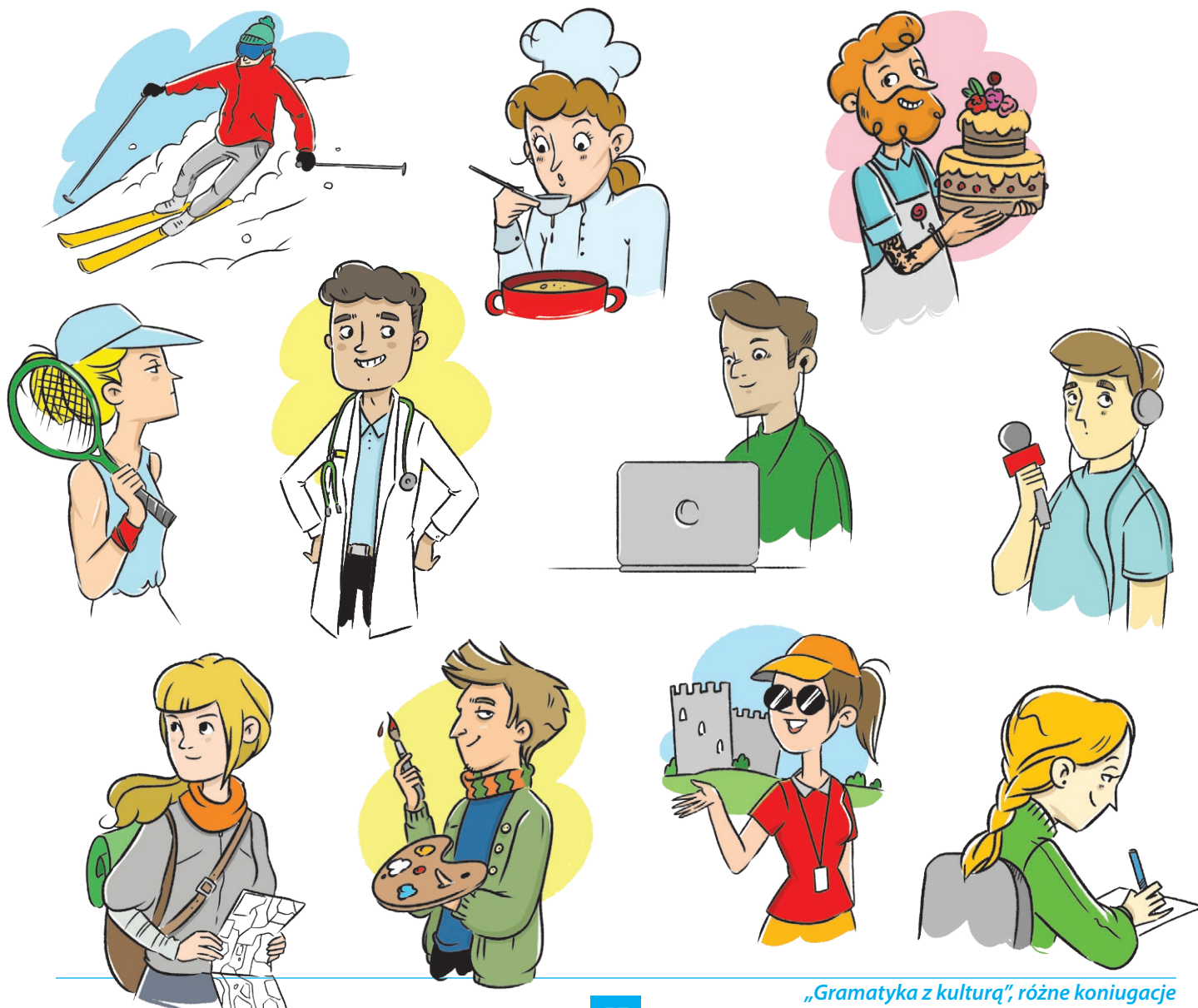
12 Jak młodzież spędza wolny czas? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

Jak młodzież ...**spędza**... (spędzać)⁰ wolny czas? Dobrze (my-wiedzieć)¹, że łatwy dostęp do Internetu nie (służyć)² aktywności fizycznej. Bywa, że młodzi ludzie ciągle (siedzieć)³ przed komputerem, (oglądać)⁴ filmy i (jeść)⁵ niezdrowe chipsy, ale na szczęście nie wszyscy (i nie zawsze) tak (postępować)⁶.

Młodzi ludzie wcale nie (zapominać)⁷ o aktywności fizycznej i (dbać)⁸ o dobrą kondycję. Często (chodzić)⁹ na basen, (ćwiczyć)¹⁰ na siłowni, (biegać)¹¹ po parku i (jeździć)¹² na wycieczki rowerowe.

Młodzież chętnie (wybierać)¹³ też zajęcia, które (rozwijać)¹⁴ umysł. Popularnością (cieszyć się)¹⁵ kursy języków obcych, zajęcia muzyczne, taneczne i plastyczne, a także kółka teatralne. Młodzi ludzie wiele (umieć)¹⁶, dużo (wiedzieć)¹⁷ i (chcieć)¹⁸ rozwijać swoje zainteresowania. I tak trzymać!

13 Jak myślisz, czym interesują się te osoby? Jak wygląda ich zwykły dzień? Jak spędzają czas wolny? Dokąd jeżdżą na ferie albo na wakacje?

A na koniec piosenka!

14a Czy znasz te słowa? Połącz kolumny.

0	Polska, Hiszpania	A	ale
1	piasek	B	owoce
2	mgła	C	kraje
3	noc, dzień	D	smaki
4	róża, stokrotka	E	kolory
5	pomarańcza, jabłko	F	kwiaty
6	powieki, oczy, usta	G	kształty
7	złoty, czerwony	H	stany psychofizyczne
8	okrągły, kwadratowy	I	części doby
9	słodki, słony, kwaśny	J	części ciała
10	senny, zmęczony	K	jest tuż nad ziemią
11	lecz	L	jest na plaży i pod wodą

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
C											

14b Jakie to słowo?

0. pieska – piasek	4. rolko –	8. pikowie –
1. rajk –	5. tłakszt –	9. nesny –
2. witka –	6. maks –	10. grąkyło –
3. małg –	7. atsu –	11. kiśłod -

14c Czy znasz te słowa? Połącz kolumny.

0	przenosić	A	mówić <i>tak</i> , dawać zgodę
1	kazać	B	mówić <i>dzień dobry</i>
2	grzać	C	mówić, co trzeba robić; rozkazywać
3	bawić się	D	mówić <i>do widzenia</i>
4	chłodzić	E	mówić <i>nie</i> , zakazywać
5	witać	F	zmieniać miejsce
6	pozwalać	G	podwyższać temperaturę
7	żegnać	H	być, pozostawać bez zmian
8	zabraniać	I	wesoło spędzać czas
9	trwać	J	obniżać temperaturę

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
F									

14d Jakie tu są antonimy?

WITAĆ

GRZAĆ

POZWALAĆ

ZABRANIAĆ

ŻEGNAĆ

CHŁODZIĆ

14e Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

móc grzać czuć się ~~przenosić~~ spać wracać trwać słuchać

O piosence

Piosenka *España* *przenosi*⁰ nas na gorącą, hiszpańską plażę, gdzie ciągle¹ impreza. W jasną, białą noc ludzie wcale nie², bo wolą się bawić przy dźwiękach muzyki. Nad ranem wszyscy³ senni i zmęczeni, lecz nie⁴ do hotelu. Dlaczego? Bo słońce (czerwony, okrągły kwiat) już wschodzi, coraz mocniej⁵ i nie pozwala spać. Trzeba dalej śpiewać! Trzeba dalej tańczyć! A my, kiedy⁶ tej piosenki,⁷ przez chwilę zapomnieć o swoich codziennych obowiązkach i poczuć się jak na wakacjach.

14f Posłuchaj piosenki (możesz ją łatwo znaleźć w Internecie) i zaznacz słowa, które są w jej tekście.

Zespół Akurat

España (Hiszpania)

0. ☒ mam	☐ gram	☐ znam
1. ☐ są	☐ śpią	☐ chcą
2. ☐ zamawia	☐ zabrania	☐ zasłania
3. ☐ maże	☐ każe	☐ wiąże
4. ☐ zwiedzam	☐ biegam	☐ śpiewam
5. ☐ walczę	☐ tańczę	☐ patrzę
6. ☐ jem	☐ wiem	☐ śmiem

Kod QR - piosenka „Espania” zespołu Akurat

14g Jak spędzamy wolny czas latem i zimą?

14h Pomyśl, do jakiego kraju chcesz pojechać na wakacje albo na ferie. Napisz, jak ludzie tam żyją. Jakie ubrania noszą?

Czym jeżdżą? Co piją? Co jedzą? Co zwykle robią? (Osoby z grupy muszą odgadnąć, o jakim kraju jest mowa).

Ludzie w tym kraju

.....

.....

.....

.....

.....

15 Które słowo tu nie pasuje?

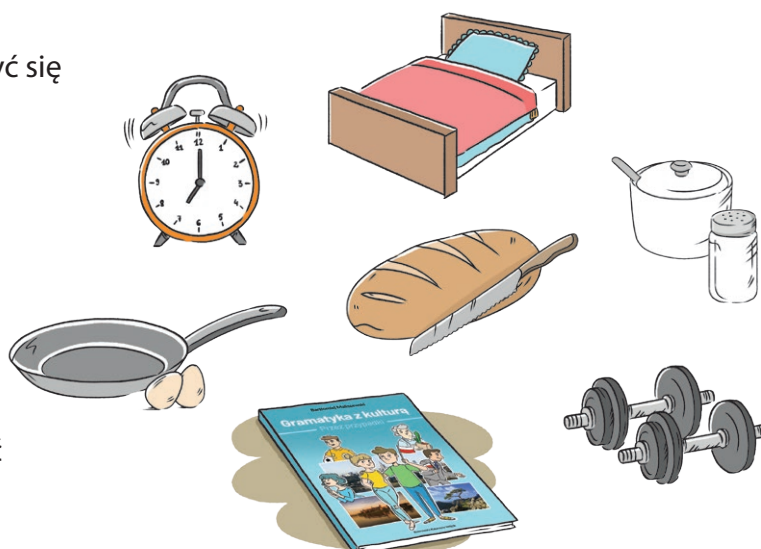
A. Czasownikiem I koniugacji (-ę, -esz) nie jest:

0. **grać**, pisać, rysować, malować
1. kłaść się, wstawać, pracować, odpoczywać
2. myć się, kąpać się, prać, zmywać
3. piec, smażyć, miksować, gotować
4. pić, jeść, żuć, gryźć
5. brać, dawać, dostawać, zabierać
6. pisać, rysować, malować, śpiewać
7. chcieć, lecieć, nieść, wieźć
8. jechać, zwiedzać, poznawać, podróżować
9. obiecywać, podpisywać, wykonywać, zdobywać
10. kłamać, zapominać, oszukiwać, żartować

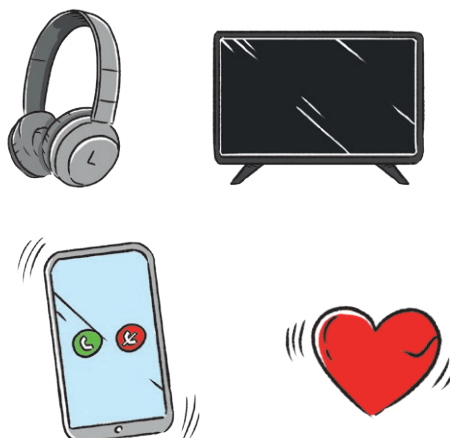
B. Czasownikiem II koniugacji (-ę, -isz / -ysz) nie jest:

0. widzieć, patrzeć, **śłuchać**, słyszeć
1. budzić się, myć się, golić się, uczyć się
2. iść, chodzić, jeździć, lecieć
3. myśleć, liczyć, mówić, pisać
4. żyć, tęsknić, wierzyć, tańczyć
5. lubić, woleć, chcieć, musieć
6. leżeć, siedzieć, stać, wstawać
7. szyć, lepić, łączyć, dzielić
8. marzyć, zasypiać, spać, snić
9. myśleć, wiedzieć, mówić, milczeć
10. pić, słodzić, solić, kroić

C. Czasownikiem III koniugacji (-am, -asz) nie jest:

0. mieć, trzymać, **dawać**, udzielać
1. pracować, zmywać, sprzątać, odkurzać
2. biegać, pływać, jechać, latać
3. oglądać, odpoczywać, zasypiać, spać
4. brać, mieć, korzystać, używać
5. pisać, czytać, słuchać, opowiadać
6. grać, kąpać się, pływać, opalać się
7. znać, poznawać, pytać, odpowiadać
8. zarabiać, pożyczać, wypłacać, wydawać
9. rozmawiać, dyskutować, przemawiać, zapewniać
10. szukać, skakać, unikać, zamykać

TEGO TRZEBA SIĘ (NA)UCZYĆ

PARY ASPEKTOWE, GRUPA I

1 Czy umiesz (po)łączyć te słowa z obrazkami?

0. myć / umyć kubek

1. lepić / ulepić pierogi

2. smażyć / usmażyć naleśniki

3. gotować / ugotować rosół

4. piec / upiec szarlotkę

5. próbować / spróbować ciasta

6. chować / schować naczynia do szafki

7. ważyć / zważyć owoce

8. robić / zrobić gofry

9. jeść / zjeść deser

10. pić / wypić sok

11. mieszać / wymieszać składniki

12. mieszać / pomieszać zupę

13. kroić / pokroić cebulę

14. prosić / poprosić o sól

15. solić / posolić sałatkę

16. słodzić / posłodzić herbatę

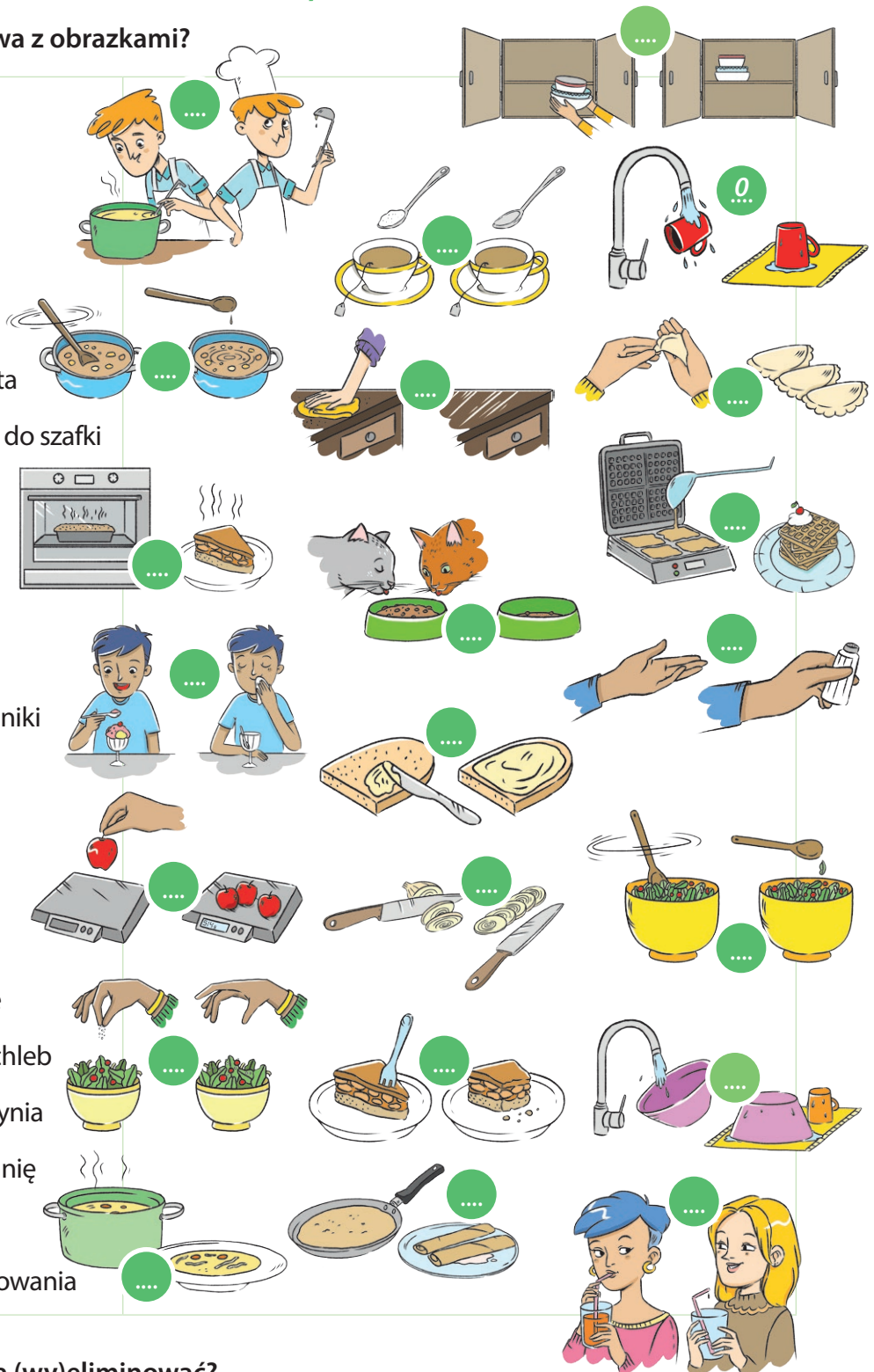
17. smarować / posmarować chleb

18. zmywać / pozmywać naczynia

19. sprzątać / posprzątać kuchnię

20. karmić / nakarmić koty

21. uczyć się / nauczyć się gotowania

2 Czy wiesz, które słowa trzeba (wy)eliminować?

0. (po)smarować miodem, dżemem, **sokiem**, masłem

1. (po)kroić cebulę, paprykę, cytrynę, sałatkę

2. (po)mieszać sos, zupę, łyżkę, herbatę

3. (po)zmywać kubki, talerze, szklanki, dania

4. (po)sprzątać pokój, kuchnię, okno, mieszkanie

5. (u)gotować frytki, ziemniaki, parówki, pierogi

6. (u)smażyć placki, przyprawy, naleśniki, kotlety

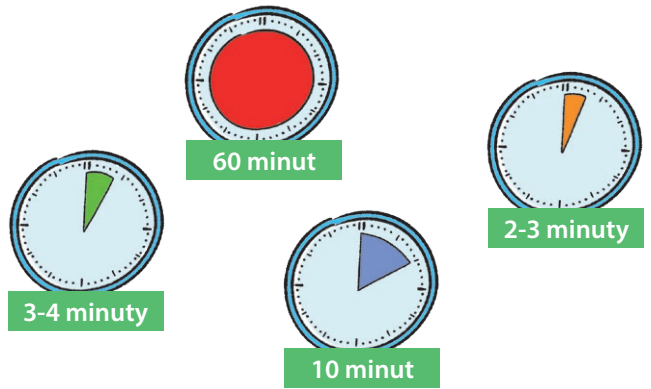
7. (u)piec sernik, rosół, pizzę, szarlotkę

8. (u)lepić cebulę, śnieżkę, bałwana, pierogi

9. (u)myć kubek, talerz, garnek, ciasto

3 Czy wiesz, jak długo...

- parzyć herbatę liściastą? *2-3 minuty*
- gotować jajka na miękko?
- smażyć grzyby?
- piec szarlotkę?

4a Co umiesz... (+biernik)

- ugotować? *Ryż, kaszę gryczaną,*
- usmażyć?
- upiec?

4b Czego nie umiesz... (+dopełniacz)

- ugotować? *Rosółu, zupy pomidorowej,*
- usmażyć?
- upiec?

5 Co tu trzeba zrobić? Połączyć zdania!

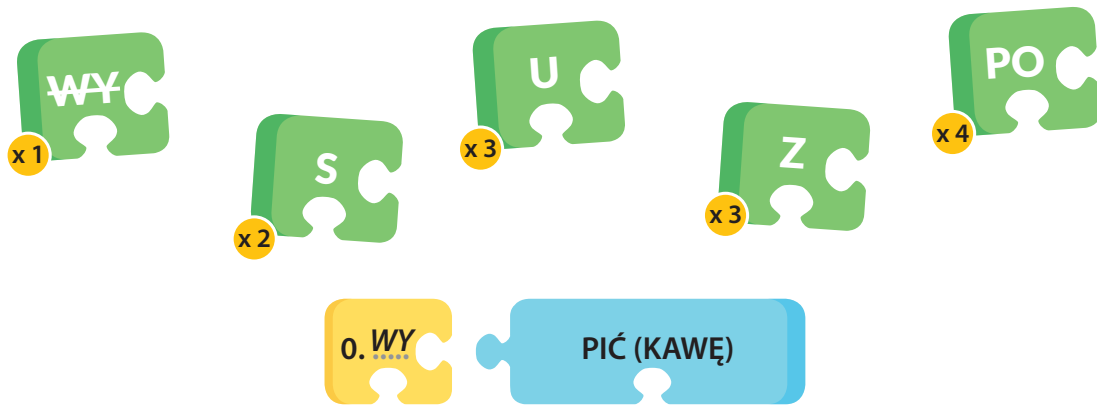
0	<i>Ale ta dynia jest wielka i ciężka!</i>
1	Masz ochotę na naleśniki?
2	To kawa z cukrem i mlekiem.
3	Ta herbata jest bardzo gorzka.
4	Ten kubek wcale nie jest czysty.
5	Jak oni robią tak pyszny sernik?
6	Ale wielki tort!
7	Te ziemniaki nie mają smaku.
8	Kot znowu jest głodny.
9	Widzisz ten bałagan?
10	Widzisz te brudne naczynia?

A	Musimy to wszystko posprzątać!
B	Trzeba go nakarmić.
C	Trzeba go dokładnie umyć.
D	Można go pokroić na sto porcji.
E	Trzeba ją pomieszać.
F	<i>Aż trudno ją zważyć!</i>
G	Warto ją posłodzić miodem.
H	Warto ich poprosić o przepis!
I	Musimy je pozmywać.
J	Można je łatwo usmażyć.
K	Trzeba je trochę posolić.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
F										

6 Co tu trzeba zrobić? Połączyć puzzle!

1.	WAŻYĆ (OWOCE)	2.	LEPIĆ (PIEROGI)
3.	JEŚĆ (ŚNIADANIE)	4.	GOTOWAĆ (ROSÓŁ)
5.	PRÓBOWAĆ (SZARLOTKI)	6.	SŁODZIĆ (HERBATĘ)
7.	ROBIĆ (SAŁATKĘ)	8.	SMAROWAĆ (MASŁEM)
9.	ZMYWAĆ (NACZYNIA)	10.	MYĆ (TALERZ)
11.	CHOWAĆ (KUBEK DO SZAFKI)	12.	SPRZĄTAĆ (KUCHNIĘ)

7 Czy wiesz, jak zrobić to ćwiczenie? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

rutyna, powtarzalna akcja 	zmiana, konkretna akcja
<p>Irek: Jestem pomocnikiem kucharza. Moja praca nie jest lekka. Muszę codziennie <u>gotować</u>⁰ ziemniaki i <u>smażyć</u>¹ kotlety. Muszę też dokładnie <u>myć</u>² warzywa, a potem <u>kroić</u>³ je (w kostkę i na plasterki), żeby potem <u>robić</u>⁴ z nich sałatki. Na deser muszę <u>piec</u>⁵ różne ciasta, a wieczorami muszę jeszcze <u>zmywać</u>⁶ sztućce i naczynia oraz <u>sprzątać</u>⁷ kuchnię.</p>	<p>Mirek: Dziś mam dużo pracy w domu, bo przyjeżdżają do mnie goście. Muszę szybko <u>ugotować</u>⁰ ziemniaki i¹ kotlety. Muszę też dokładnie² pomidory, a potem³ je na ładne plasterki, żeby⁴ sałatkę. Na deser mogę⁵ gofry, a wieczorem muszę⁶ sztućce i naczynia oraz⁷ kuchnię.</p>

8a Czy wiesz, jak to połączyć?

0	<i>pisać / napisać</i>	A	wiersza na pamięć
1	uczyć się / nauczyć (się)	B	u dobrego fryzjera
2	strzyc się / ostrzyc się	C	do kolegi / do koleżanki
3	kosić / skosić	D	wiersz na angielski
4	pakować / spakować	E	książkę na głos
5	gasić / zgasić	F	starą fotografię
6	dbać / zadbać	G	małą walizkę
7	dzwonić / zadzwonić	H	o dobrą formę
8	skanować / zeskanować	I	trawę przed domem
9	czytać / przeczytać	J	<i>kartkę z życzeniami</i>
10	tłumaczyć / przetłumaczyć	K	światło w garażu

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
J										

8b Czy wiesz, jak zrobić to ćwiczenie? Uzupełnij zdania czasownikami z ćwiczenia 8a.

Sabina:

– Pracuję jako fryzjerka. Od poniedziałku do piątku muszę*strzyc*.....⁰ swoje klientki, ale teraz to ja chcę się*ostrzyc*.....⁰, bo mam już za długie włosy.

Edyta:

– Dużo podróżuję, więc często muszę¹ swoje walizki. Teraz też muszę szybko je², bo za dwie godziny mam pociąg!

Adam:

– Jestem młodym dziennikarzem. Często muszę³ artykuły do gazety, ale teraz chcę⁴ życzenia dla babci, bo dziś ma imieniny.

Rafał:

– Pracuję jako strażak. Często muszę⁵ pożary, ale teraz idę⁶ światło w garażu, bo się tam niepotrzebnie pali.

Sylwia:

– Jestem lekarką. Muszę ciągle⁷ o zdrowie swoich pacjentów, ale w końcu muszę⁸ też o siebie. Ostatnio źle się czuję i jestem bardzo zmęczona.

Irena:

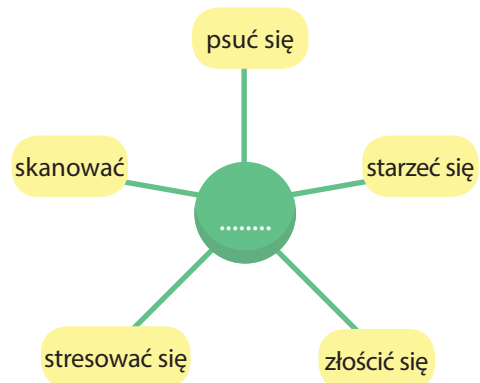
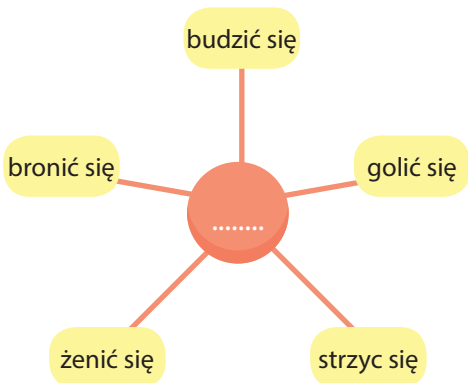
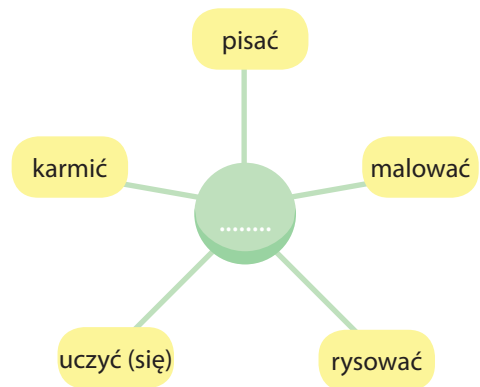
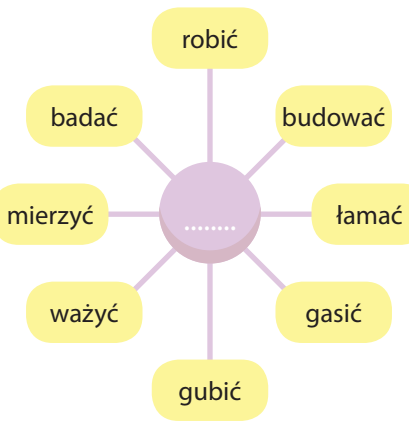
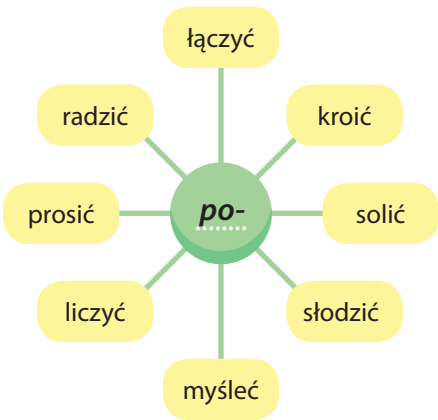
– Studiuję filologię słowiańską. Lubię⁹ polską poezję na język ukraiński, a na środek muszę¹⁰ ten wiersz Wisławy Szymborskiej. To nie jest łatwe zadanie!

Stanisław:

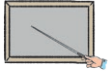

– Jestem już emerytem, więc mogę robić to, co chcę. A nie, przepraszam! Co tydzień muszę¹¹ trawę przed domem i właśnie dzisiaj muszę ją¹².

9 Czy wiesz, jak to (po)łączyć?

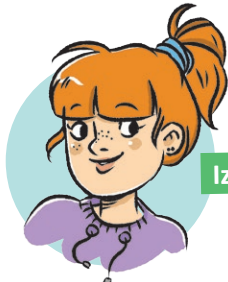
s- o- u- z- ze- na- wy- za- ~~po-~~ prze-

Uwaga! Różne znaczenia – różne prefiksy!

tłumaczyć	wytłumaczyć (reguły) 	mieszać	pomieszać (herbatę) 	malować	namalować (obraz)
	przetłumaczyć (na inny język) 		wymieszać (składniki) 		pomalować (pokój)

10 Czy wiesz, jak (z)robić to ćwiczenie? Uzupełnij czasowniki odpowiednimi prefiksami.

Iza, uczennica:

Co muszę zrobić w tym miesiącu?

- **prze**czytać⁰ życiorys Adama Mickiewicza,
-uczyć się¹ na pamięć wiersza,
-malować² lubrysować³ plakat szkolnego spektaklu,
-grać⁴ małą rolę w tym spektaklu iradzić⁵ sobie z tremą!

Arek, historyk:

Co muszę dziś zrobić?

-golić się⁶ iczesać⁷,
-robić⁸ sobie mocną kawę,
-jechać⁹ do biblioteki uniwersyteckiej, żebykorzystać¹⁰ z jej archiwum,
-skanować¹¹ ikopiować¹² stare zdjęcia oraz dokumenty,
-pisać¹³ idrukować¹⁴ krótki raport.

Eliza, projektantka mody:

Co muszę zrobić w tym roku?

-projektować¹⁵ iszyć¹⁶ piękne sukienki,
-rezerwować¹⁷ studio fotograficzne iorganizować¹⁸ tam sesję zdjęciową,
-dbać¹⁹ o dobrą promocję ubrań ikontaktować się²⁰ z agencją reklamową,
-wierzyć²¹ w swój przyszły sukces!

Marek, emeryt:

Co muszę dziś zrobić?

-dzwonić²² do córki, wnuczki i wnuka, żebypytać²³, co u nich słychać,
-smażyć²⁴ pyszne placki ziemniaczane,
-sprzątać²⁵ garaż imyć²⁶ samochód,
-płacić²⁷ rachunki za wodę, prąd i gaz,
-kosić²⁸ trawę przed domem,
-budować²⁹ imalować³⁰ karmnik.

11 Dopisz prefiksy, a potem połącz je ze sobą i przeczytaj hasło (podpis do obrazka).

__ rysować _kopiować __ skanować
_fotografować _publikować __drukować

Puszczyk i uszatka to...

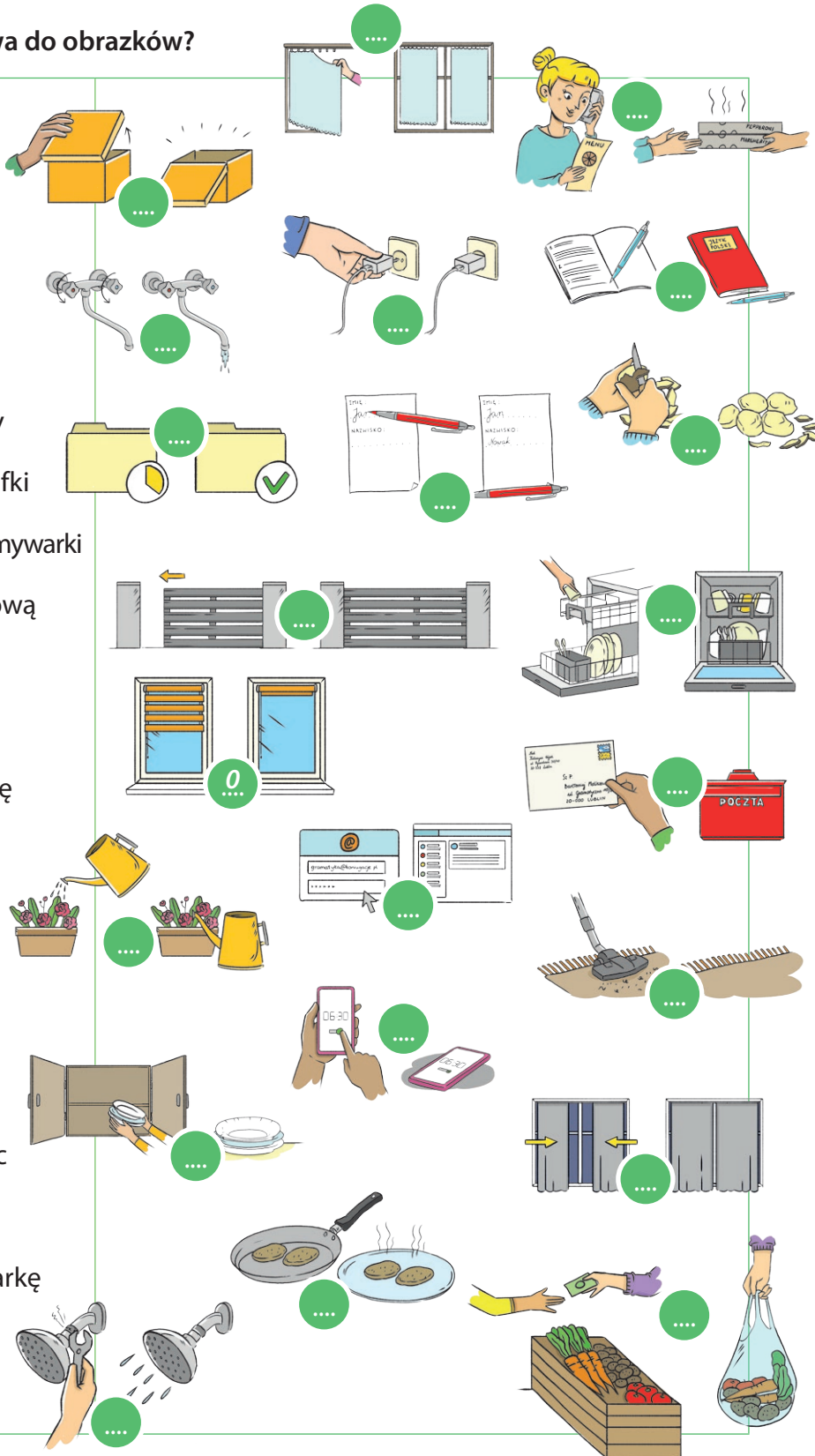
_____ .

GRUPA II

1 Czy wiesz, jak dopasować te słowa do obrazków?

0. odsłaniać / odsłonić rolety

1. odkręcać / odkręcić kran
2. podlewać / podlać kwiaty
3. kupować / kupić warzywa
4. obierać / obrać ziemniaki
5. podgrzewać / podgrzać kotlety
6. wyjmować / wyjąć talerze z szafki
7. wstawiać / wstawić naczynia do zmywarki
8. odrabiać / odrobić pracę domową
9. sprawdzać / sprawdzić pocztę
10. pobierać / pobrać pliki
11. uzupełniać / uzupełnić ankietę
12. wysyłać / wysłać list
13. zamawiać / zamówić pizzę
14. otwierać / otworzyć pudełko
15. odkurzać / odkurzyć dywan
16. zawieszanie / zawiesić franki
17. naprawiać / naprawić prysznic
18. nastawiać / nastawić budzik
19. podłączać / podłączyć ładowarkę
20. zasłaniać / zasłonić okna
21. zamykać / zamknąć bramę

2 Czy wiesz, które słowa trzeba tu wykreślać / wykreślić?

0. zamawiać / zamówić	list , pizzę, szarlotkę, taksówkę
1. nastawiać / nastawić	budzik, czajnik, pudełko, radio
2. naprawiać / naprawić	kran, prysznic, rower, wiesz
3. otwierać / otworzyć	słoik, szklankę, puszkę, pudełko
4. wysyłać / wysłać	list, SMS, sukces, życzenia
5. uzupełniać / uzupełnić	bramę, listę, ankietę, tabelkę

3 Czy wiesz, jakie litery trzeba tu wstawić(a)?

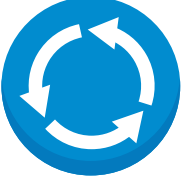
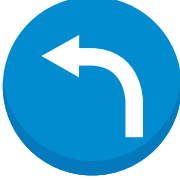
0. odkręć a / odkręć i wodę
1. sprawdz ć / sprawdz ć pocztę
2. odkurz ć / odkurz ć dywan
3. podłącz ć / podłącz ć ładowarkę
4. zawie _ _ _ / zawie _ _ obraz
5. zamyk ć / zamk _ _ bramę

4 Czy wiesz, jak wykonać to ćwiczenie?

0	<i>Trochę tu duszno!</i>	A	Możesz łatwo zawiesić franki.
1	Dobrze, że jesteś taki wysoki.	B	Trzeba go podgrzać.
2	Wujek ma dziś urodziny.	C	Umiesz go naprawić?
3	Ten rower jest zepsuty.	D	Musimy wysłać mu życzenia.
4	Ta drukarka nie działa.	E	Trzeba ją natychmiast zamknąć.
5	Ten rosół jest zimny.	F	Trzeba ją podłączyć do komputera.
6	Trochę tu ciemno!	G	Trzeba je szybko podlać.
7	Te kwiaty mają sucho.	H	Warto otworzyć okno.
8	Brama jest otwarta.	I	Warto odsłonić roletę.

0	1	2	3	4	5	6	7	8
H								

5 Czy wiesz, jakie słowa trzeba tu wstawi(a)ć? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

rutyna, powtarzalna akcja 	zmiana, konkretna akcja
<p>Marcin: Lubię robić sałatki, choć nie jest to takie proste. Muszę sam <u>kupować</u>⁰ warzywa i uważnie <u>wybierać</u>¹ te, które są dobre oraz tanie. Potem muszę je długo myć pod kranem, <u>obierać</u>² i kroić. Na szczęście mam w tym dużą wprawę!</p>	<p>Marian: Dziś chcę zrobić sałatkę, choć nie jest to takie proste. Najpierw muszę <u>kupić</u>.....⁰ warzywa i uważnie¹ te, które są dobre oraz tanie. Potem muszę je dokładnie umyć pod kranem,² i pokroić. Niestety, nie mam w tym dużej wprawę.</p>
<p>Jarek: Lubię porządek, więc nie mogę zapominać o obowiązkach domowych. Codziennie muszę <u>odkurzać</u>³ dywany, <u>wyrzucać</u>⁴ śmieci, <u>wstawiać</u>⁵ naczynia do zmywarki i <u>włączać</u>⁶ ją, kiedy jest pełna.</p>	<p>Jacek: Nie lubię sprzątać, ale dzisiaj przyjeżdża do mnie koleżanka, więc muszę szybko³ dywany,⁴ śmieci,⁵ naczynia do zmywarki i nie zapomnieć jej⁶!</p>
<p>Magda: Pracuję jako sekretarka, więc dużo czasu spędzam przy komputerze. Codziennie muszę <u>sprawdzać</u>⁷ pocztę, <u>wysyłać</u>⁸ maile, <u>pobierać</u>⁹ ważne pliki i <u>uzupełniać</u>¹⁰ różne tabelki.</p>	<p>Marta: Jestem bardzo aktywną osobą i nie lubię siedzieć przy komputerze, ale teraz muszę⁷ pocztę,⁸ maile,⁹ ważne pliki i¹⁰ tabelki.</p>

6 Czy wiesz, jak uzupełni(a)ć tę tabelkę?

rzucać – rzucić	pożyczać – pożyczyć	wymyślać – wymyślić
zakręcać –	wyłączać –	opalać się –
polecać –	ograniczać –	ukrywać – ukryć
wypłacać –	wybaczać –	odkrywać –
zwiedzać – zwiedzić	uderzać – uderzyć	zdobywać –
sprawdzać –	odkurzać –	wybierać – wybrać
spędzać –	przymierzać –	ubierać się –
urządzać –	zdarzać się –	podgrzewać – podgrzać
spełniać – spełnić	odślaniać – odślonić	podlewać –
oceniać –	zasłaniać –	wysyłać – wysłać
zmieniać –	zabraniać –	spotykać się –
spóźniać się –	ochraniać –	przegrywać – przegrać
nastawiać – nastawić	zapraszać – zaprosić	wygrywać –
wstawiać –	przeproszać –	otrzymywać –
zostawiać –	ogłaszać –	zakazywać –
naprawiać –	zgłaszać –	zapisywać –
przeszkadzać – przeszkodzić	dotykać – dotknąć	dawać – dać
zgadzać się –	klikać –	zdawać –
wracać – wrócić	znikać –	dodawać –
skracać –	zamykać –	wstawać –
odrabiać – odrobić	zapominać – zapomnieć	dostawać –
zarabiać –	przypominać –	zostawać –

7 Czy wiesz, jakie słowo trzeba tu wstawić?

zakręcić wstawić naprawić wyrzucić odślonić podłączyć wyłączyć zamknąć

Ale tu nieporządek! Trzeba:

- **zakręcić**⁰ kran,
-¹ piekarnik,
-² światło,
-³ szafkę,
-⁴ śmieci,
-⁵ rolety,
-⁶ kwiaty,
-⁷ naczynia i sztućce do zmywarki.

8a Czy wiesz, jak wykonać to ćwiczenie?

0	<i>spędzać / spędzić</i>	A	wysoki szczyt
1	odkrywać / odkryć	B	<i>czas wolny</i>
2	urządzać / urządzić	C	babcię i dziadka
3	zwiedzać / zwiedzić	D	imprezę
4	odwiedzać / odwiedzić	E	nowe miejsca
5	opalać się / opalić się	F	kolejne muzea
6	wstawać / wstać	G	nad rzeką
7	zdobywać / zdobyć	H	z przyjaciółmi
8	spotykać się / spotkać się	I	wczesnie rano

0	1	2	3	4	5	6	7	8
B								

8b Uzupełnij teksty czasownikami z ćwiczenia 8a.

W końcu weekend!

Dziennikarka Anna pyta mieszkańców Krakowa, jak lubią*spędzać*.....⁰ czas wolny i jak chcą*spędzić*.....⁰ weekend

Krzysztof: Od niedawna mieszkam w Krakowie i bardzo lubię¹ tu nowe miejsca. W tę sobotę chcę² jakąś świetną, ale tanią restaurację. Może pani wie, gdzie można ją znaleźć?

Justyna: Lubię jeździć w góry i uwielbiam³ kolejne szczyty. W ten weekend chcę pojechać w Tatry, żeby⁴ Giewont.

Agata: Interesuję się sztuką i uwielbiam⁵ krakowskie zabytki oraz muzea. W ten weekend planuję⁶ Dom Józefa Mehoffera, bo bardzo cenię tego artystę i jego obrazy.

Jaśmina: Kiedy świeci słońce, uwielbiam chodzić z przyjaciółkami nad Wisłę i godzinami⁷. W ten weekend też chcę pójść na miejską plażę, żeby ładnie⁸. Liczę na piękną, słoneczną pogodę!

Michał: Od poniedziałku do piątku muszę⁹ wczesnie rano i chodzić do pracy, ale jutro jest sobota, więc mogę¹⁰ o dziesiątej albo jeszcze później!

Natalia: Lubię¹¹ swoją babcię, która mieszka pod Krakowem. W ten weekend też chcę ją¹², bo mocno za nią tęsknię.

Jerzy: Jak spędzam czas wolny? Lubię¹³ różne imprezy i w tę sobotę też planuję¹⁴ małe przyjęcie. A z jakiej okazji? Po prostu uwielbiam¹⁵ ze znajomymi i w ten weekend też chcę z nimi¹⁶!

GRUPA III

1 Czy umiesz odpowiedzieć na te pytania?

0. On chce wziąć

- a) ślub.
- b) urlop.
- c) prysznic.

5. On chce znaleźć

- a) kamyk.
- b) muszlę.
- c) bursztyn.

1. Ona chce założyć

- a) klapki.
- b) szpilki.
- c) tenisówki.

6. Ona chce zobaczyć

- a) tęczę.
- b) ulewę.
- c) błyskawicę.

2. On chce rozłożyć

- a) koc.
- b) namiot.
- c) parasol.

7. On chce odpowiedzieć na

- a) list.
- b) pytanie.
- c) zaproszenie.

3. Ona chce wsiąść do

- a) pociągu.
- b) wagonu.
- c) balonu.

8. Ona chce obejrzeć

- a) obrazki.
- b) znaczki.
- c) zdjęcia.

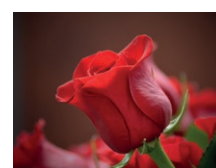
4. On chce wsiąść z

- a) łódki.
- b) kajaka.
- c) motorówki.

9. On chce jej powiedzieć:

- a) „Lubię cię!”.
- b) „Kocham cię!”.
- c) „Pamiętam cię!”.

2a Czy umiesz znaleźć 12 czasowników? (poziomo → i pionowo ↓)

Z	N	A	J	D	O	W	A	Ć	P	L
N	S	P	A	W	B	I	C	W	E	Ś
A	P	O	W	I	E	D	Z	I	E	Ć
L	I	Ł	S	S	J	Z	O	D	R	M
E	E	O	I	K	R	I	B	Z	W	Ó
Ż	Ć	Ż	A	Ł	Z	E	A	I	S	W
Ć	W	Y	D	A	E	Ć	C	Ć	I	I
O	L	Ć	A	Ś	Ć	W	Z	I	Ą	Ć
B	R	A	Ć	Ć	O	Ł	Y	Ć	Ś	S
P	O	G	L	Ą	D	A	Ć	H	Ć	M

2b Jakie tu są pary?

0.znajdować..... –znaleźć.....
1. –
2. –
3. –
4. –
5. –
6. –

2c Jakie jest hasło?

k

iś=eż

l=cz

Hasło:

3a Czy wiesz, jakie słowa trzeba znaleźć i jakie pary trzeba ułożyć?

wsiąść obejrzeć położyć wziąć *pójść* opowiedzieć znaleźć
złożyć powiedzieć wysiąść założyć zobaczyć odpowiedzieć

0	iść / ... <i>pójść</i>	A	do pociągu, łódki, auta
1	brać /	B	<i>do parku, kawiarni, kina</i>
2	kłaść /	C	z pociągu, łódki, auta
3	wsiadać /	D	prysznic, kąpiel, ręcznik
4	wysiadać /	E	dowcip, bajkę, historię
5	składać /	F	światło, słońce, tęczę
6	zakładać /	G	nową pracę, wolne miejsce
7	znajdować /	H	garnitur, buty, okulary
8	widzieć /	I	prezenty pod choinkę
9	oglądać /	J	gratulacje, życzenia, podziękowania
10	mówić /	K	na różne pytania
11	opowiadać /	L	obrazy, spektakle, kreskówki
12	odpowiadać /	Ł	„proszę”, „dziękuję”, „przepraszam”

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
B												

3b Czy umiesz znaleźć odpowiednie słowa? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

rutyna, powtarzalna akcja 	zmiana, konkretna akcja
<p>Janek: Jak lubię odpoczywać? Lubię <u>zakładać</u>⁰ sportowe buty, <u>brać</u>¹ nieduży plecak, a potem <u>wsiadać</u>² na swój stary rower, <u>znajdować</u>³ spokojne miejsce nad jeziorem, <u>rozkładać</u>⁴ koc pod wielkim drzewem i <u>kłaść się</u>⁵ w jego cieniu.</p>	<p>Dorota: Ja też chcę tak odpocząć! Chcę... <u>założyć</u>⁰ sportowe buty,¹ nieduży plecak, a potem² na rower,³ spokojne miejsce nad jeziorem,⁴ koc pod wielkim drzewem i⁵ w jego cieniu</p>
<p>Piotrek: Jak spędzam wieczory? Nie muszę <u>odpowiadać</u>⁶ na to pytanie, bo to moja prywatna sprawa. Nie chcę <u>mówić</u>⁷ o tym, że uwielbiam <u>oglądać</u>⁸ bajki i kreskówki, choć mam już 17 lat.</p>	<p>Milena: Jak chcę spędzić ten wieczór? Nie umiem szybko⁶ na to pytanie, bo jeszcze nie mam planów. Co więc mogę⁷? Już wiem! Chcę⁸ jakąś polską komedię romantyczną.</p>

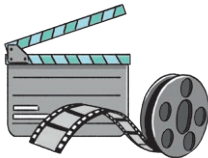

Nie każdy czasownik ma swoją parę. Są też „single językowe”!
być, żyć, musieć, woleć, mieć, umieć, móc, potrafić, uważać, studiować, pracować, potrzebować

PARY ASPEKTOWE

GRUPA I (pary prefiksalne, przykłady)	GRUPA II (pary sufiksalne, przykłady)	GRUPA III (pary nieregularne, przykłady)
budzić się – obudzić się gotować – ugotować próbować – spróbować robić – zrobić rysować – narysować dzwonić – zadzwonić drukować – wydrukować liczyć – policzyć skanować – zeskanować czytać – przeczytać	zakręcać – zakręcić sprawdzać – sprawdzić zmieniać – zmienić poprawiać – poprawić włączać – włączyć odkurzać – odkurzyć opalać się – opalić się zamykać – zamknąć ubierać się – ubrać się wstawać – wstać	brać – wziąć zakładać – założyć siadać – siąść kłaść (się) – położyć (się) widzieć – zobaczyć oglądać – obejrzeć znajdować – znaleźć mówić – powiedzieć opowiadać – opowiedzieć odpowiadać – odpowiedzieć

KONTEKSTY I KONTRASTY

ASPEKT NIEDOKONANY	ASPEKT DOKONANY
a) robić coś nie do końca 	a) zrobić coś do końca
b) proces <i>robić coś ciągle, bez przerwy, od rana do wieczora, przez cały dzień (tydzień, miesiąc, rok, dwa lata)</i> 	b) moment <i>zrobić coś szybko, nagle, natychmiast, w jednej chwili</i>
c) rutyna (powtarzalna akcja) <i>robić coś codziennie, często, rzadko, czasami, od czasu do czasu, raz na tydzień, raz na miesiąc, raz na rok, raz na dwa (trzy, cztery) lata</i> 	c) zmiana sytuacji (konkretna akcja) <i>teraz, dzisiaj, jutro, w tę środę, w ten czwartek, w ten weekend, w tym tygodniu, w tym miesiącu, w tym roku</i>

4 Uzupełnij teksty czasownikami dokonanymi.

<p>Elwira interesuje się historią i lubi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <u>czytać</u>⁰ biografie znanych artystów i <u>poznawać</u>⁰ ich życie, – <u>oglądać</u>¹ filmy dokumentalne, – <u>wypożyczać</u>² książki z biblioteki, – <u>zwiedzać</u>³ zabytki i muzea, – <u>kupować</u>⁴ sobie różne pamiątki, – <u>brać</u>⁵ udział w grach miejskich. 	<p>W tym tygodniu Elwira chce:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <u>przeczytać</u>⁰ biografię Jana Matejki i dobrze <u>poznać</u>⁰ jego życie, –¹ kolejny film dokumentalny, –² książki z biblioteki, –³ Dom Jana Matejki, –⁴ sobie nową pamiątkę, –⁵ udział w grze miejskiej.
<p>Jacek jest aktorem i lubi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <u>zmieniać</u>⁶ swój wygląd, – <u>przymierzać</u>⁷ historyczne kostiumy, – <u>uczyć się</u>⁸ tekstu na pamięć, – <u>grać</u>⁹ na scenie, – <u>dostawać</u>¹⁰ wielkie brawa. 	<p>W tym miesiącu Jacek chce:</p> <ul style="list-style-type: none"> –⁶ swój wygląd, –⁷ historyczny kostium, –⁸ tekstu na pamięć, –⁹ na scenie, –¹⁰ wielkie brawa.

5 Uzupełnij teksty czasownikami dokonanymi.

<p>Przed Wielkanocą lubię <u>malować</u>⁰ pisanki, <u>robić</u>¹ wiosenne porządki, <u>gotować</u>² żurek i <u>piec</u>³ świąteczne mazurki.</p>	<p>Już niedługo Wielkanoc, więc muszę <u>pomalować</u>⁰ pisanki,¹ wiosenne porządki,² żurek i³ świąteczne mazurki.</p>
<p>Na początku maja lubię <u>urządzać</u>⁴ grilla, <u>zapraszać</u>⁵ na niego swoich znajomych i <u>rozmawiać</u>⁶ z nimi na różne tematy.</p>	<p>Już niedługo majówka, więc chcę⁴, grilla,⁵ na niego swoich znajomych i⁶ z nimi na różne tematy.</p>
<p>Wakacje wolę <u>spędzać</u>⁷ w górach, bo lubię <u>sprawdzać</u>⁸ swoją kondycję fizyczną i <u>zdobywać</u>⁹ wysokie szczyty.</p>	<p>Te wakacje też zamierzam⁷ w górach. Chcę⁸ swoją kondycję fizyczną i⁹ Rysy!</p>
<p>W jesienne wieczory lubię <u>siadać</u>¹⁰ przy kominku, <u>brać</u>¹¹ na kolana kota, <u>przymykać</u>¹² oczy i <u>słuchać</u>¹³ ciekawych audiobooków.</p>	<p>W ten jesienny wieczór też chcę¹⁰ przy kominku,¹¹ na kolana kota, a potem¹² oczy i¹³ ciekawego audiobooka.</p>
<p>Zawsze przed Wigilią lubię <u>kupować</u>¹⁴ różne prezenty, <u>wysyłać</u>¹⁵ kartki z życzeniami i <u>ubierać</u>¹⁶ choinkę!</p>	<p>Niedługo Wigilia, więc już teraz muszę¹⁴ różne prezenty i¹⁵ kartki z życzeniami, a za tydzień muszę¹⁶ choinkę.</p>

6a Co musisz robić codziennie?

–

6b Co musisz zrobić jutro?

–

TU BYŁEM! – CZAS PRZESZŁY (NIEDOKONANY I DOKONANY)

CO (Z)ROBIŁEŚ W ZESZŁYM ROKU? CO (Z)ROBIŁAŚ W ZESZŁYM ROKU?

1a Kamil wspomina zeszły rok. Połącz słowa z obrazkami.

W zeszłym roku...

0. kupiłem sobie czarny garnitur i stylową muchę

1. chodziłem na korepetycje

2. jeździłem na nartach

3. poszedłem na studniówkę

4. pojechałem do domu na święta

5. pływałem żaglówką

6. przeprowadziłem się do Warszawy

7. trochę podróżowałem

8. długo czekałem na wyniki

9. zachorowałem na gripę

10. zapisałem się na siłownię

11. poznałem nowych kolegów

12. zdawałem maturę

Galeria

<p>....</p> <p>W STYCZNIU</p>	<p>....</p> <p>W LUTYM</p>	<p>....</p> <p>W MARCU</p>
<p>....</p> <p>W KWIETNIU</p>	<p>....</p> <p>W MAJU</p>	<p>....</p> <p>W CZERWCU</p>
<p>....</p> <p>W LIPCU</p>	<p>....</p> <p>W SIERPNIU</p>	<p>....</p> <p>WE WRZEŚNIU</p>
<p>....</p> <p>W PAŹDZIERNIKU</p>	<p>....</p> <p>W LISTOPADZIE</p>	<p>....</p> <p>W GRUDNIU</p>

1b Kamil wspomina na blogu zeszły rok. Zaznacz odpowiednie słowo.

Blog

Co robiłem w (byłym, **zeszłym**, przeszłym)⁰ roku? Pamiętam, że przed studniówką uczyłem się (tańczyć, nucić, śpiewać)¹ poloneza i kupiłem sobie czarny (kostium, garnitur, fartuch)² oraz stylową (bluzę, suknię, muchę)³, bo chciałem elegancko wyglądać. W (ferie, wakacje, południe)⁴ pojechałem na tydzień w góry i jeździłem tam na (rolkach, łyżwach, nartach)⁵. Wiosną dużo biegałem, a także zapisałem się na siłownię, żeby trochę poprawić swoją (kondycję, koncepcję, konstrukcję)⁶. Chodziłem też na dodatkowe lekcje, bo w (styczniu, maju, październiku)⁷ zdawałem maturę. Na szczęście, dałem sobie z nią (rada, radę, radą)⁸ i dostałem się na (naukę, zajęcia, studia)⁹ do Warszawy!

A jak spędziłem (urlop, święta, wakacje)¹⁰? W lipcu trochę podróżowałem po Polsce i zwiedzałem piękne (sklepy, miasta, kraje)¹¹. W sierpniu pojechałem z przyjaciółmi (na, w, do)¹² Mazury, gdzie odpoczywałem nad (jezioro, jeziora, jeziorem)¹³ i po raz pierwszy pływałem (taksówką, ciężarówką, żaglówką)¹⁴. Na początku trochę się bałem, ale na zdjęciach tego nie (widać, widzieć, wiedzieć)¹⁵.

We wrześniu przeprowadziłem się (w, z, do)¹⁶ Warszawy. Poznałem tam nowych kolegów, ale czułem się trochę (samotny, senny, zmęczony)¹⁷ bez rodziców i swoich starych znajomych. Często z nimi rozmawiałem (w, po, przez)¹⁸ Internet i co dwa tygodnie jeździłem do domu na weekend. W listopadzie zachorowałem na (grypa, grypę, grypa)¹⁹, ale na szczęście szybko wyzdrowiałem. Znowu chodziłem na (kursy, lekcje, zajęcia)²⁰, a pod koniec roku pojechałem do domu na święta!

1c Przeczytaj komentarze internautów i zdecyduj, który jest pozytywny (+), który – neutralny (0), a który – negatywny (-).

KOMENTARZE

Przykład: Ale tu nuda! Idę spać. Anonim	☐ + ☐ 0 ☒ -	Masz naprawdę piękne wspomnienia! Ola	☐ + ☐ 0 ☐ -
Ja też w tym roku pływałem żaglówką. Igor	☐ + ☐ 0 ☐ -	Też mogę pisać taki blog, tylko po co? Maruda	☐ + ☐ 0 ☐ -

1d Kamil odpowiada na pytania internautów. Dopasuj odpowiedzi do pytań.

0	Z kim poszedłeś na studniówkę?	A	Nie, byłem na niej tylko pasażerem, ale i tak było super!
1	Gdzie jeździłeś na nartach?	B	Z koleżanką z klasy. Pamiętam, że wyglądała przepięknie!
2	Jak często chodziłeś na siłownię?	C	Najpierw pojechałem do Poznania, a potem do Gdańska.
3	Czy lubiłeś chodzić na korepetycje?	D	Z przedmiotów obowiązkowych, a także z biologii i chemii.
4	Z czego zdawałeś maturę?	E	W Sudetach. Bardzo lubię te góry i właśnie tam spędziłem ferie.
5	Czy bardzo się stresowałeś przed egzaminami?	F	Tylko dwa razy w tygodniu. Niestety, nie zostałem kulturystą. :)
6	Jakie miasta zwiedzałeś w lipcu?	G	Bo lubię to miasto, dobrze je znam i chciałem tu studiować.
7	A czy sterowałeś żaglówką?	H	Tak, bo miałem dobre nauczycielki i chętnie z nimi rozmawiałem.
8	Dlaczego się przeprowadziłeś do Warszawy?	I	Ciepłą czapkę, szalik, sweter, a także perfumy oraz słodycze.
9	Jak długo chorowałeś na grypę?	J	Trochę tak, choć starałem się zachować olimpijski spokój.
10	Jakie prezenty dostałeś na gwiazdkę?	K	Cztery dni leżałem w łóżku, ale lekarstwa brałem przez tydzień.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B										

1e Czy pamiętasz, co Kamil robił w zeszłym roku? Zaznacz poprawną odpowiedź.

Kamil...

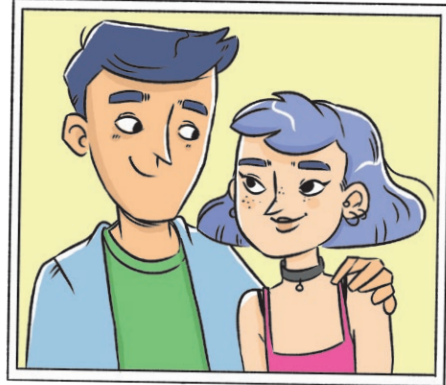
0. w styczniu kupił sobie
a) garnitur .
b) zegarek.
c) samochód.	4. w maju zdawał maturę z
a) chemii i biologii.
b) fizyki i chemii.
c) biologii i fizyki.	8. we wrześniu przeprowadził się
a) do Gdańska.
b) do stolicy.
c) za granicę.
1. w lutym pojechał na narty w
a) Alpy.
b) Sudety.
c) Bieszczady.	5. w czerwcu czekał na
a) nagrody.
b) wyniki.
c) wakacje.	9. w październiku tęsknił za
a) Warszawą.
b) wakacjami.
c) rodziną i znajomymi.
2. w marcu zapisał się na
a) siłownię.
b) pływalnię.
c) kurs językowy.	6. w lipcu zwiedzał
a) znane zamki.
b) polskie miasta.
c) europejskie muzea.	10. w listopadzie chorował na
a) grypę.
b) anginę.
c) anemię.
3. w kwietniu często chodził na
a) spacerów.
b) imprezy.
c) korepetycje.	7. w sierpniu pływał
a) łódką.
b) kajakiem.
c) żaglówką.	11. w grudniu dostał pod choinkę
a) białą koszulę.
b) ciepłą czapkę.
c) elegancką muchę.

1f Kamil wspomina na blogu zeszły weekend. Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

kupiliśmy *spędziliśmy* słyszeliśmy chodziliśmy przestaliśmy znaleźliśmy
 próbowaliśmy poznawaliśmy oglądaliśmy zwiedzaliśmy spacerowaliśmy

Blog

Co u mnie nowego? W piątek wieczorem przyjechała do mnie moja młodsza siostra, która bardzo chciała zobaczyć Warszawę i jej muzea. Weekend*spędziliśmy*.....⁰ więc razem i¹ w różne miejsca, o których nieraz² na lekcjach języka polskiego i historii. W sobotę³ bilety do Muzeum Narodowego i przez pół dnia⁴ wspaniałe obrazy. Galeria polskiego malarstwa była ogromna -⁵ policzyć wszystkie dzieła, które⁶ ze szkolnych podręczników i domowych albumów, ale szybko⁷ liczyć, bo znudziła nas ta zabawa. Wieczorem⁸ warszawskimi ulicami, a w niedzielę znowu⁹ kolejne muzea i na nowo¹⁰ historię Polski. To był bardzo udany weekend!

1g Kamil odpowiada na pytania internautów. Dopasuj odpowiedzi do pytań.

0	Ile zapłaciliście za bilety do Muzeum Narodowego?
1	Ile czasu spędziliście w galerii polskiego malarstwa?
2	Czy widzieliście tam „Bitwę pod Grunwaldem”?
3	Czy byliście tylko w galerii polskiego malarstwa?
4	Gdzie byliście w niedzielę?
5	A zwiedzaliście też warszawską starówkę?

A	Nie wiem dokładnie, bo nie patrzyliśmy na zegarek, tylko oglądaliśmy obrazy.
B	W Muzeum Żydów Polskich i w Muzeum Powstania Warszawskiego.
C	Już nie pamiętam ceny, ale można ją łatwo sprawdzić w Internecie.
D	Oczywiście! Ale było tak zimno, że woleliśmy zwiedzać muzea!
E	Nie. Oglądaliśmy też obrazy włoskich oraz francuskich artystów.
F	Oczywiście! To tak wielki obraz, że trudno go nie zobaczyć.

0	1	2	3	4	5
C					

1h Prawda (P) czy fałsz (F)? Czy pamiętasz, co oni robili?

Kamil i jego siostra...		P	F
0	zwiedzali muzea w weekend.	X	
1	nie płacili za wstęp do Muzeum Narodowego.		
2	policzyli tam wszystkie znane obrazy.		
3	zobaczyli też „Bitwę pod Grunwaldem”.		
4	zwiedzili jeszcze inne muzea.		

Kod QR – Jan Matejko, „Bitwa pod Grunwaldem”

2a Kamila wspomina zeszły rok. Połącz słowa z obrazkami.

W zeszłym roku...

0. *kupiłam sobie piękną suknię i gustowny naszyjnik*

1. chodziłam na lodowisko	7. dużo się uczyłam
2. obchodziłam swoje urodziny	8. opalałam się nad Bałtykiem
3. poszłam na studniówkę	9. wróciłam do domu na święta
4. dużo podróżowałam	10. zdawałam egzamin dojrzałości
5. przeprowadziłam się do Krakowa	11. poznałam nowe koleżanki
6. zapisałam się na kurs prawa jazdy	12. planowałam swoje wakacje

Galeria

<p>W STYCZNIU</p>	<p>W LUTYM</p>	<p>W MARCU</p>
<p>W KWIETNIU</p>	<p>W MAJU</p>	<p>W CZERWCU</p>
<p>W LIPCU</p>	<p>W SIERPIEŃIU</p>	<p>WE WRZEŚNIU</p>
<p>W PAŹDZIERNIKU</p>	<p>W LISTOPADZIE</p>	<p>W GRUDNIU</p>

2b Kamila wspomina na blogu zeszły rok. Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

Blog

Co robiłam w (byłym, zeszłym, przeszłym)⁰ roku? Pamiętam, że przed studniówką kupiłam sobie piękną (suknię, bluzę, piłkę)¹ i gustowny (krawat, portfel, naszyjnik)², bo chciałam elegancko wyglądać. W ferie często chodziłam na (boisko, lodówkę, lodowisko)³ i jeździłam na łyżwach. Wiosną zapisałam się na (kurs, naukę, szkołę)⁴ prawa jazdy i pierwszy raz (chodziłam, kierowałam, prowadziłam)⁵ samochodem. Na początku trochę się bałam, ale lubiłam siedzieć za (kierownikiem, kierowcą, kierownicą)⁶ i z każdym dniem czułam się tam coraz lepiej. W kwietniu dużo się uczyłam, bo w maju zdawałam egzamin (dojrzałości, dorosłości, mądrości)⁷. Długo czekałam na (wybory, wyniki, wyjątki)⁸ i bardzo się ucieszyłam, kiedy w końcu (one, ich, je)⁹ dostałam!

A jak (brałam, spędziłam, przeprowadziłam)¹⁰ wakacje? W lipcu (chodziłam, spacerowałam, zwiedzałam)¹¹ europejskie miasta. To była nie tylko wspaniała (chusteczka, ucieczka, wycieczka)¹², ale i świetna lekcja historii! W sierpniu pojechałam z przyjaciółkami nad (Bałtyk, Bałtykiem, Bałtyku)¹³. Pogoda była ładna, więc (bogato, dużo, bardzo)¹⁴ czasu spędzałam na plaży – opalałam się, szukałam (kamyków, bursztynów, banknotów)¹⁵, karmiłam mewy i chyba codziennie oglądałam zachody słońca!

We wrześniu przeprowadziłam się na (naukę, kurs, studia)¹⁶ do Krakowa. Na początku czułam się trochę samotna, ale w październiku poznałam nowe (koleżankę, koleżanki, koleżanek)¹⁷ i w listopadzie to (właśnie, obecnie, pewnie)¹⁸ z nimi obchodziłam swoje dziewiętnaste urodziny. Miesiąc później pojechałam do domu na święta i (zobaczyłam się, widziałam, odwiedziłam)¹⁹ z całą rodziną, za (jaką, którą, której)²⁰ tak bardzo tęskniłam!

2c Przeczytaj komentarze internautów i zdecyduj, który jest pozytywny (+), który – neutralny (0), a który – negatywny (-).

KOMENTARZE

Przykład: I znowu nuda! Idę spać. Anonim	☐ + ☐ 0 ☒ -	Szkoda czasu na takie blogi. Mała Mi	☐ + ☐ 0 ☐ -
Jak miło czytać takie wspomnienia! Daria	☐ + ☐ 0 ☐ -	Ja też w sierpniu odpoczywałam nad Bałtykiem. Zosia	☐ + ☐ 0 ☐ -

2d Kamila odpowiada na pytania internautów. Dopasuj odpowiedzi do pytań.

0	Z kim poszłaś na studniówkę?	A	Tak, brałam dodatkowe lekcje. Były bardzo pomocne!
1	Jak często chodziłaś na lodowisko?	B	Kwiaty, kosmetyki, słodczyce i ciekawy przewodnik po Krakowie.
2	Czy chodziłaś na korepetycje?	C	Ponad miesiąc. Przez ten czas bardzo się denerwowałam!
3	Z czego zdawałaś maturę?	D	Z kolegą. Pamiętam, że świetnie tańczył i był bardzo elegancki.
4	Jak długo czekałaś na wyniki?	E	Bo zawsze chciałam tu studiować – to cudowne miasto!
5	A czy zdałaś egzamin na prawo jazdy?	F	Niestety, nie. Znajdowałam tylko kolorowe kamyczki, ale też były ładne!
6	Jakie miasta zwiedzałaś w lipcu?	G	Tak! Już mogę być kierowcą, ale jeszcze nie mam samochodu.
7	Gdzie odpoczywałaś nad Bałtykiem?	H	Z przedmiotów obowiązkowych oraz z geografii i historii.
8	Czy znalazłaś jakieś bursztyny?	I	Najpierw pojechałam do Pragi, a potem do Wiednia i Budapesztu.
9	Dlaczego się przeprowadziłaś do Krakowa?	J	Kiedy były ferie, to prawie codziennie. Uwielbiam łyżwy!
10	Jakie prezenty dostałaś na urodziny?	K	Byłam niedaleko Gdańska – tam są piękne lasy i plaże.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D										

2e Czy pamiętasz, co Kamila robiła w zeszłym roku? Zaznacz poprawną odpowiedź.

Kamila...

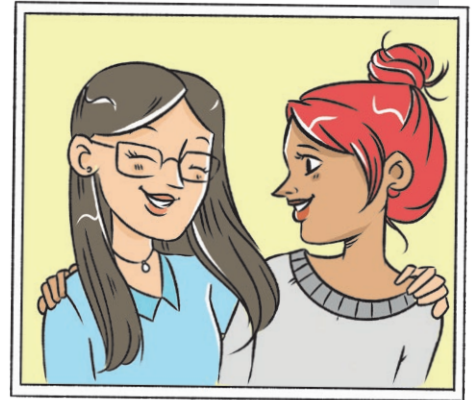
0. w styczniu kupiła sobie
a) kurtkę i szalik.
b) bluzkę i sweterek.
c) suknię i naszyjnik.	4. w maju zdawała maturę z
a) filozofii i historii.
b) historii i geografii.
c) filozofii i geografii.	8. we wrześniu przeprowadziła się
a) do Krakowa.
b) do Gdańska.
c) za granicę.
1. w lutym chodziła na
a) boisko.
b) ognisko.
c) lodowisko.	5. w czerwcu myślała o
a) górach.
b) podróżach.
c) egzaminach.	9. w październiku poznała nowe
a) miejsca.
b) sąsiadki.
c) koleżanki.
2. w marcu zapisała się na
a) kurs tańca.
b) kurs pływania.
c) kurs prawa jazdy.	6. w lipcu zwiedzała
a) polskie miasta.
b) nadmorskie kraje.
c) europejskie stolicy.	10. w listopadzie dostała
a) listy.
b) paczki.
c) prezenty.
3. w kwietniu dużo
a) się uczyła.
b) podróżowała.
c) imprezowała.	7. w sierpniu opalała się nad
a) rzeką.
b) morzem.
c) jeziorem.	11. w grudniu zobaczyła się z
a) rodziną.
b) koleżanką.
c) przyjaciółmi.

2f Kamila wspomina na blogu zeszły weekend. Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

posłuchałyśmy *umówiliśmy się* robiłyśmy poprosiłyśmy zwiedziłyśmy poszłyśmy
 kupiłyśmy spacerowałyśmy rozmawiałyśmy cieszyłyśmy się spotkałyśmy się

Blog

W zeszły weekend przyjechała do Krakowa moja przyjaciółka i *umówiliśmy się*⁰ na wspólne zwiedzanie Starego Miasta. W sobotę rano¹ pod pomnikiem Adama Mickiewicza i najpierw² do pobliskiej kawiarni. Tam³ kelnera o dwie porcje szarlotki oraz czajniczek gorącej herbaty i długo⁴ o tym, co u nas słysząc. Potem⁵ kościół Mariacki z pięknym ołtarzem Wita Stwosza i⁶ hejnału, którego melodia to taka „akustyczna wizytówka” Krakowa. W Sukiennicach⁷ sobie parę drobiazków, a potem długo⁸ uliczkami Starego Miasta,⁹ sobie zdjęcia telefonem i bardzo¹⁰ z tego, że znowu byłyśmy razem!

2g Kamila odpowiada na pytania internautów. Dopasuj odpowiedzi do pytań.

0	<i>W której kawiarni byliście?</i>
1	Jaką herbatę zamówiłyście?
2	Czy płaciłyście za zwiedzanie kościoła Mariackiego?
3	Co kupiłyście w Sukiennicach?
4	A byliście nad Wisłą?
5	Jak długo zwiedzałyście Kraków?

A	Tak. Musiałyśmy kupić dwa bilety, ale wcale nie były drogie.
B	<i>Już zapomniałam, jak się nazywała. Była niedaleko kościoła Mariackiego.</i>
C	Kolczyki i pierścionki z bursztynem. Bardzo nam się spodobały!
D	Prawie całą sobotę i pół niedzieli. Szkoda, że tak krótko!
E	Malinową. Miała cudowny aromat i ciekawy smak.
F	Oczywiście! Tam też byłyśmy, a na dowód mamy setki zdjęć!

0	1	2	3	4	5
B					

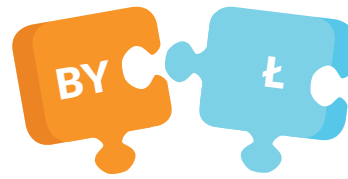
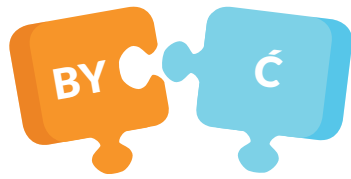
2h Prawda (P) czy fałsz (F)? Czy pamiętasz, co one robiły?

Kamila i jej przyjaciółka...		P	F
0	<i>zwiedzały Kraków w weekend.</i>	X	
1	umówiły się przed kawiarnią.		
2	zamówiły kawę i ciasto.		
3	widziały ołtarz Wita Stwosza.		
4	kupiły sobie biżuterię.		

Kod QR - ołtarz Wita Stwosza

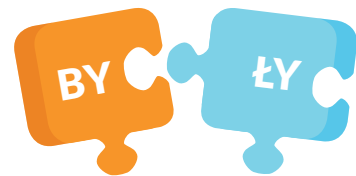
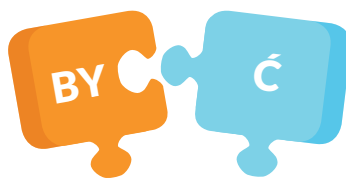
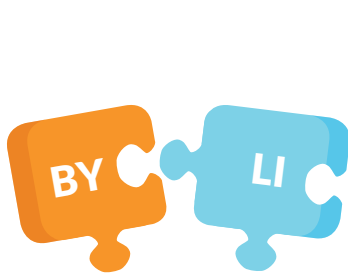
CZAS PRZESZŁY – FORMY REGULARNE

rodzaj męski
(ja) byłem (ty) byłeś (on) był

rodzaj żeński
(ja) byłam (ty) byłaś (ona) była

rodzaj nijaki
(ono) było

rodzaj męskoosobowy
(my) byliśmy (wy) byliście (oni) byli

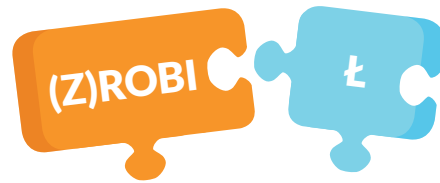
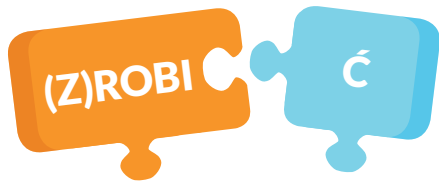
rodzaj niemęskoosobowy
(my) byliśmy (wy) byliście (one) były

3 Wpisz pytania do tabelki.

Gdzie państwo byli? ~~Gdzie byleś?~~ Gdzie byliście? Gdzie pan był? Gdzie byłaś?
Gdzie byliście? Gdzie pani była? Gdzie panie były? Gdzie panowie byli?

nieoficjalnie	oficjalnie		
..... <i>Gdzie byleś?</i> ⁰ ¹	Byłem w Warszawie.	
..... ² ³	Byłam w Krakowie.	
..... ⁴ ⁵	Byliśmy nad jeziorem.	
..... ⁷ ⁶	Byliśmy nad morzem.	
..... ⁷ ⁸	Byliśmy za granicą.	

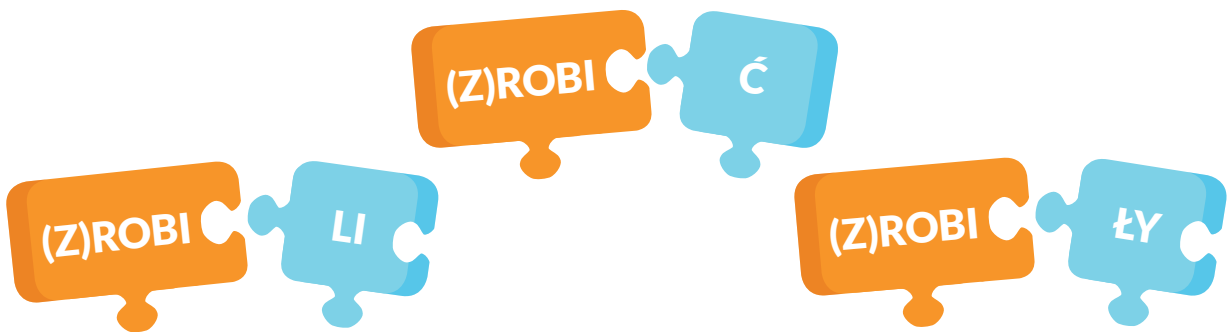
4 Uzupełnij tabelkę.

rodzaj męski
(ja)
(ty)
(on) robił

rodzaj żeński
(ja)
(ty)
(ona) robiła

rodzaj nijaki
(ono) robiło

rodzaj męskoosobowy 	
(my)	
(wy)	
(oni) robili	

rodzaj niemęskoosobowy 	
(my)	
(wy)	
(one) robiły	

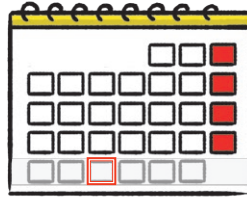
5 Mój zeszły rok... Odpowiedz na pytania TAK albo NIE i porównaj swoje odpowiedzi z odpowiedziami innych osób.

Uwaga!
 czas przeszły
 rok zeszły

czas przeszły niedokonany		
Czy w zeszłym roku często...	TAK	NIE
1. piłeś / piłaś zieloną herbatę?		
2. kupowałeś / kupowałaś pieczywo?		
3. dostawałeś / dostawałaś słodycze?		
4. śpiewałeś / śpiewałaś piosenki?		
5. czytałeś / czytałaś książki?		
6. zwiedzałeś / zwiedzałaś zabytki?		

czas przeszły dokonany		
Czy w zeszłym miesiącu...	TAK	NIE
1. wypiliśmy / wypiliście zieloną herbatę?		
2. kupiłeś / kupiłaś bagietkę?		
3. dostałeś / dostałaś czekoladę?		
4. zaśpiewałeś / zaśpiewałaś „Sto lat”?		
5. przeczytałeś / przeczytałaś powieść?		
6. zwiedziłeś / zwiedziłaś muzeum?		

Kiedy to było?

przed sekundą
 przed minutą
 przed chwilą (przed momentem)
 dziesięć minut temu
 pół godziny temu
 godzinę temu
 dwie (trzy, cztery) godziny temu
 pięć (sześć, siedem) godzin temu

wczoraj
 przedwczoraj
 trzy (cztery) dni temu
 pięć (sześć) dni temu
 tydzień temu
 dwa (trzy, cztery) tygodnie temu
 w zeszłym tygodniu

miesiąc temu
 dwa (trzy, cztery) miesiące temu
 pięć miesięcy temu
 pół roku temu
 rok temu
 dwa (trzy, cztery) lata temu
 pięć (sześć, siedem) lat temu
 w zeszłym roku

6a Co wtedy robiłeś? Co wtedy robiłaś? Uwaga! Odpowiedzi nie mogą się powtarzać! (Można wykorzystywać propozycje z „chmurki”).

Przed chwilą *piłem herbatę z cytryną*

albo:

Przed chwilą *piłam herbatę z cytryną*

Godzinę temu

Wczoraj

Przedwczoraj

Trzy dni temu

Tydzień temu

W zeszłym roku często

W zeszłym roku rzadko

robić zakupy, kupować owoce i warzywa
 smażyć naleśniki, lepić pierogi
 obierać ziemniaki, gotować zupę, robić sałatkę
pić herbatę z cytryną, pić mleko z miodem
 zmywać naczynia, robić pranie
 sprzątać kuchnię, odkurzać pokój
 odrabiać pracę domową, uczyć się nowych słówek
 czytać książkę, pisać test, zdawać egzamin
 spotykać się z kolegami / koleżankami
 urządzać imprezę, zamawiać pizzę
 składać życzenia, kupować prezenty
 lepić bałwana, ubierać choinkę

6b Co wtedy zrobiłeś? Co wtedy zrobiłaś? Uwaga! Odpowiedzi nie mogą się powtarzać! (Można wykorzystywać propozycje z „chmurki”).

Przed chwilą *wypiłem herbatę z cytryną*

albo:

Przed chwilą *wypiłam herbatę z cytryną*

Dzisiaj rano

Wczoraj wieczorem

W zeszłym tygodniu

Dwa tygodnie temu

W zeszłym miesiącu

Trzy miesiące temu

W zeszłym roku

zrobić zakupy, kupić owoce i warzywa
 usmażyć naleśniki, ulepić pierogi
 obrać ziemniaki, ugotować zupę, zrobić sałatkę
wypić herbatę z cytryną, wypić mleko z miodem
 pozmywać naczynia, robić pranie
 posprzątać kuchnię, odkurzyć pokój
 odrobić pracę domową, nauczyć się nowych słówek
 przeczytać książkę, napisać test, zdać egzamin
 spotkać się z kolegami / koleżankami
 urządzić imprezę, zamówić pizzę
 złożyć życzenia, kupić prezenty,
 ulepić bałwana, ubrać choinkę

7a Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

< >
→ 🔍

— NA FORUM PO POLSKU —

Temat:

0.

Dzień dobry! Gdzie byliście w zeszły weekend? Robiliście coś ciekawego? Czy tylko spaliście i oglądaliście seriale?

1. obchodzić zmywać spędzać sprzątać dziękować

W zeszły piątek ⁰ swoje urodziny. Miło ¹ czas z przyjaciółmi i ² im za życzenia i prezenty. W sobotę już nie było tak różowo, bo przez pół dnia ³ mieszkanie oraz ⁴ naczynia.

2. pytać rozmawiać oglądać słuchać

W zeszły weekend byłam u babci. Jak zwykle ⁵ z nią na różne tematy – ⁶ ją o dawne czasy, a potem ⁷ jej ciekawych historii i ⁸ jej stare zdjęcia. Moja babcia ma świetną pamięć i uwielbia wspominać swoją młodość.

3. robić zwiedzać kupować spacerować

W zeszły weekend pojechaliśmy do Gdańska, a tam ⁹ Drogą Królewską, ¹⁰ zabytki Głównego Miasta, ¹¹ różne pamiątki i ¹² piękne zdjęcia!

4. chodzić jeździć pływać grać

W zeszłą niedzielę pojechaliśmy nad jezioro. Woda była zimna, więc nie ¹³, ale i tak było super. Często ¹⁴ na spacerzy do lasu, ¹⁵ na rowerze i ¹⁶ ze sobą w badmintonu.

7b Dopasuj numery postów do fotografii.

A -

B -

C -

D -

8a Na podstawie obrazków opowiedz o tym, co się zmieniło. Co ludzie (mężczyźni, kobiety, dzieci) robili dawniej i co robią dziś.

8b Napisz, co ludzie (mężczyźni, kobiety, dzieci) robili dawniej, a co robią dziś.

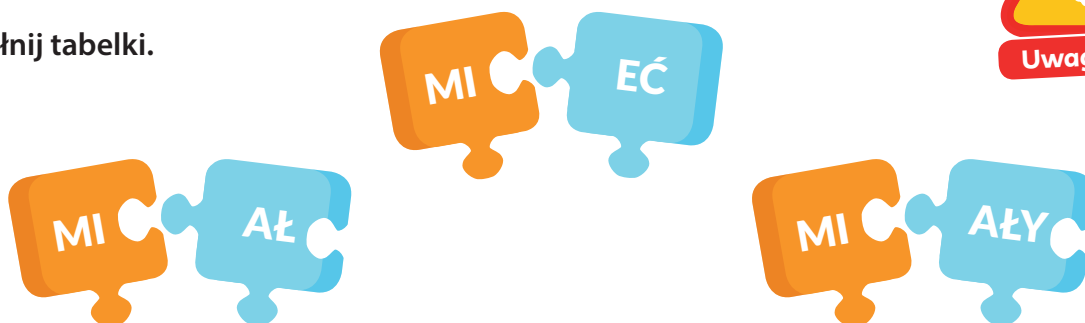
1. Dawniej mężczyźni
a teraz
2. Dawniej kobiety
a teraz
3. Dawniej dzieci
a teraz

CZAS PRZESZŁY

czasownik „mieć” i przyjaciele

9 Uzupełnij tabelki.

rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki	rodzaj niemęskoosobowy
(ja)	(ja)	(ono) <i>miało</i>	(my)
(ty)	(ty)		(wy)
(on) <i>miał</i>	(ona) <i>miała</i>		(one) <i>miały</i>

rodzaj męskoosobowy
(my)
(wy)
(oni) <i>mieli</i>

10 Uzupełnij zdania odpowiednim czasownikiem.

- Oni mieli czas w piątek wieczorem i one też *miały* czas w piątek wieczorem.
- Oni chcieli iść z nimi do kina, ale one iść na dyskotekę.
- Oni woleli filmy i popcorn, ale one taniec i muzykę.
- Oni nie wiedzieli, co robić i one też nie
- Oni siedzieli, milczeli i one też
- Oni długo myśleli, co wybrać i one też długo
- W końcu oni powiedzieli, że chcą iść z nimi na dyskotekę, a one, że chcą iść z nimi do kina.

-EĆ
mieć
wisieć, lecieć
siedzieć, leżeć
słyszeć, widzieć
spojrzeć, obejrzyć
umieć, rozumieć
myśleć, zapomnieć
wiedzieć, powiedzieć
chcieć, musieć, woleć
milczeć, mrużyć, krzyżeć

11 Uzupełnij dialogi odpowiednią literą ("a" albo "e") i dopasuj do nich obrazki.

A. – Tu „ał”, a tu „el”. Czy to rozumie...e...liście⁰?

- Tak, już to rozumie.....liśmy¹
i nieraz o tym słysz.....liśmy²,
ale znów o tym zapomni.....liśmy³.
- Tak właśnie myśl.....łam⁴!

B. – Czy widzi.....liście⁵ gdzie Mruczka?

- Tak, widzi.....liśmy⁶ go niedawno. Najpierw
siedzi.....ł⁷ pod oknem, potem leż.....ł⁸
mi na kolanach i głośno mrucz.....ł⁹,
a gdzie teraz jest, tego nie wie nikt. Kici, kici!

C. – Czy słysz.....liście¹⁰, że jutro nie ma chemii?

- Tak, już chyba każdy o tym słysz.....ł¹¹.
- A ja dopiero teraz się dowiedzi.....łam¹².

D. – Czy obejrz.....łyście¹³ już cały serial?

- Nie, obejrz.....łyśmy¹⁴ dopiero cztery odcinki!

E. – Czy państwo musi.....li¹⁵ iść pieszo?

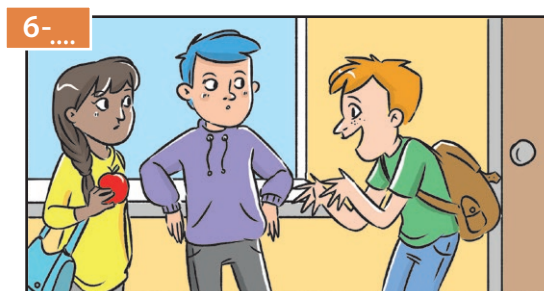
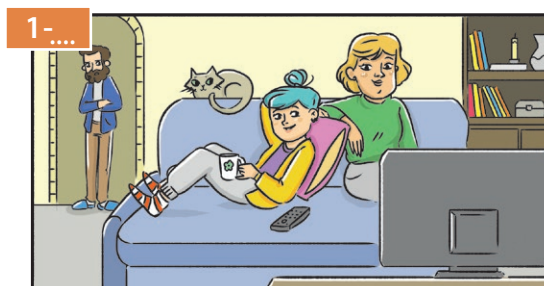
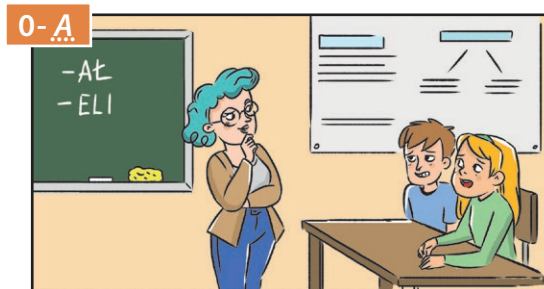
- Nie musi.....liśmy¹⁶ iść pieszo, ale chci.....liśmy¹⁷.
Żona wol.....ła¹⁸ spacer i ja też chci.....łem¹⁹ się przejść.

F. – Nie wiesz.....łyśmy²⁰, że tak dobrze tańczysz!

- Teraz to nic takiego, ale kiedyś umi.....łem²¹
tańczyć breakdeance'a i byłem królem parkietu!
- Akurat!

G. – Ojej! A już myśl.....łam²², że zapomni.....liście²³

- o moich urodzinach i mi.....łam²⁴ do was pretensje!
- Wcale nie zapomni.....liśmy²⁵. Po prostu
chci.....liśmy²⁶ zrobić ci małą niespodziankę.

CZAS PRZESZŁY

czasownik „wziąć” i przyjaciele

12 Uzupełnij tabelki.

rodzaj męski	
(ja)	
(ty)	
(on) <i>wziął</i>	

rodzaj żeński	
(ja)	
(ty)	
(ona) <i>wzięła</i>	

rodzaj nijaki	
(ono) <i>wzięło</i>	

rodzaj męskoosobowy	
(my)	
(wy)	
(oni) <i>wzięli</i>	

rodzaj niemęskoosobowy	
(my)	
(wy)	
(one) <i>wzięły*</i>	

13 Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

Wiktor zjął⁰ kurtkę, zajął¹ miejsce w samolocie i zapiął² pas. Potem wziął³ plecak, rozpiął⁴ go, sięgnął⁵ do środka i wyjął⁶ komórkę. Dotknął⁷ ekranu, kliknął⁸ link do „Gramatyki z kulturą”, zaczął⁹ się uczyć czasu przeszłego, głośno westchnął¹⁰, a potem zasnął¹¹. Czas podróży szybko mu minął¹²!

Wiktoria też ... zjęła.....⁰ kurtkę,¹ miejsce w samolocie i² pas. Potem³ plecak,⁴ go,⁵ do środka i⁶ komórkę.⁷ ekranu,⁸ link do „Gramatyki z kulturą”,⁹ się uczyć czasu przeszłego, głośno¹⁰, a potem¹¹. Podróż szybko jej¹²!

- **AĆ**
wziąć
zjąć, zająć
zapiąć, rozpiąć
sięgnąć, wyjąć
dotknąć, kliknąć
zacząć, zamknąć
westchnąć
zasnąć, minąć
uśmiechnąć się

Czy na końcu tej historii się uśmiechnąłeś?	☒ Tak ☐ Nie ☐
Czy na końcu tej historii się uśmiechnęłaś?	☒ Tak ☐ Nie ☐

* **Uwaga!**

Piszemy: „wziąłem”, „wzięłam”, „wzięliśmy”, „wzięłyśmy”, ale zamiast „ą” czytamy „o”, a zamiast „ę” – „e”. Mówimy więc: [wziółem], [wziółam], [wzielismy], [wzielyśmy].

14a Połącz kolumny.

0	wziąłem / wzięłam
1	zjąłem / zjęłam
2	zająłem / zajęłam
3	zacząłem / zaczęłam
4	uśmiechnąłem się / uśmiechnęłam się
5	wynająłem / wynajęłam
6	sięgnąłem / sięgnęłam
7	zapiąłem / zapięłam
8	dotknąłem / dotknęłam
9	przystanąłem / przystanęłam
10	zamknąłem / zamknęłam

A	żeby chwilę porozmawiać
B	iść powoli
C	swojego czoła
D	do kieszeni po kluczyki
E	torbę i plecak
F	na widok sąsiada i sąsiadki
G	mieszkanie na cały rok
H	drzwi na klucz
I	kurtkę na wszystkie guziki
J	okulary i słuchawki
K	miejsce za kierownicą

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
E										

14b Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

przystanąć sięgnąć zamknąć dotknąć wziąć zająć
wyjąć westchnąć zacząć zapiąć uśmiechnąć się

Adrianna **wzięła**⁰ klucze od mieszkania,¹ drzwi na dwa zamki i² powoli iść po schodach.³ z sympatią na widok swojego sąsiada i⁴, żeby chwilę z nim porozmawiać. Na ulicy⁵ do kieszeni,⁶ kluczyki od samochodu,⁷ miejsce za kierownicą,⁸ pasy, a potem⁹ czoła i głośno¹⁰: *Przecież dziś jest sobota i wcale nie muszę jechać do pracy!*

14c Uzupełnij dialogi zgodnie z podanym przykładem.

~~wziąć~~

zamknąć

zapiąć

– Czy wziąłeś ⁰ komórkę?	– Czy wziąłeś ⁰ komórkę?	– Czy wzięliście ⁰ komórki?
– Oczywiście, że wziąłem ⁰ !	– Oczywiście, że wzięłam ⁰ !	– Oczywiście, że wzięliśmy ⁰ !
– A czy ¹ drzwi?	– A czy ⁵ drzwi?	– A czy ⁹ drzwi?
– Jasne, że ² .	– Jasne, że ⁶ .	– Jasne, że ¹⁰ .
– A czy ³ pasy?	– A czy ⁷ pasy?	– A czy ¹¹ pasy?
– Pewnie, że ⁴ .	– Pewnie, że ⁸ .	– Pewnie, że ¹² .
– No to w drogę!	– No to w drogę!	– No to w drogę!

CZAS PRZESZŁY

czasownik „iść” i rodzina (część I)

15 Uzupełnij tabelki.

IŚĆ

rodzaj męski
(ja)
(ty)
(on) <i>szedł</i>

iść – szedł, szła
 pójść – poszedł, poszła
 dojść – doszedł, doszła
 wyjść – wyszedł, wyszła
 przejść – przeszedł, przeszła
 przyjść – przyszedł, przyszła

rodzaj żeński
(ja)
(ty)
(ona) <i>szła</i>

rodzaj nijaki
(ono) <i>szło</i>

rodzaj męskoosobowy
(my)
(wy)
(oni) <i>szli</i>

rodzaj niemęskoosobowy
(my)
(wy)
(one) <i>szły</i>

16 Wpisz pytania do tabelki.

Dokąd państwo poszli? *Dokąd poszedłeś?*
 Dokąd panie poszły? Dokąd panowie poszli? Dokąd poszłyście?
 Dokąd poszłaś? Dokąd pani poszła? Dokąd poszliście? Dokąd pan poszedł?

nieoficjalnie	oficjalnie	
..... <i>Dokąd poszedłeś?</i> 0 1	Poszedłem do domu.
..... 2 3	Poszłam do akademika.
..... 4 5	Poszliśmy na dworzec.
..... 7 6	Poszliśmy na plażę.
..... 7 8	Poszliśmy nad Wisłę.

17 Odpowiedz na pytania.

0. Tomek poszedł na lekcje. Wyszedł z domu za dwadzieścia ósma, a przyszedł do szkoły za pięć ósma. Jak długo szedł?

.....
Piętnaście minut......

1. Anna poszła na zajęcia. Wyszła z akademika dziesięć po ósmej, a przyszła na uniwersytet o wpół do dziewiątej. Jak długo szła?

.....

2. Oni poszli na pociąg. Wyszli z hotelu za dziesięć dziewiąta, a przyszli na dworzec o dziewiątej. Jak długo szli?

.....

3. One poszły na autobus. Wyszły z biura pięć po trzeciej, a przyszły na przystanek dziesięć po trzeciej. Jak długo szły?

.....

18a Skąd oni wyszli? Dokończ zdania i wykorzystaj słowa z ramki.

z pokoju z domu z gabinetu ze sklepu z sali ~~z kuchni~~ z łazienki z restauracji

0. On **wyszedł**
.....
..... **z kuchni.**

1. Ona

2. Oni

3. One

4. On

5. Ona

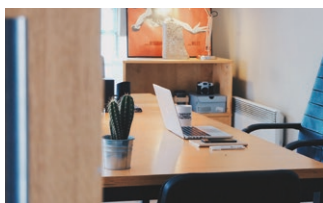
6. Oni

7. One

18b Dokąd oni poszli? Dokończ zdania i wykorzystaj słowa z ramki.

do ogrodu do kościoła ~~do biura~~ do muzeum na dworzec na targ na pocztę nad rzekę

0. On **poszedł**
.....
..... **do biura.**

1. Ona

2. Oni

3. One

4. On

5. Ona

6. Oni

7. One

CZAS PRZESZŁY

czasownik „iść” i rodzina (część II)

19 Uzupełnij tabelki.

WEJŚĆ

rodzaj męski
(ja)
(ty)
(on) wszedł

wejść – **wszedł**, **weszła**

zejść – **zszedł**, **zeszła**

odejść – **odszedł**, **odeszła**

obejść – **obszedł**, **obeszła**

nadejść – **nadszedł**, **nadeszła**

podejść – **podszedł**, **podeszła**

rozejść się – **rozszedł się**, **rozszła się**

rodzaj żeński
(ja)
(ty)
(ona) weszła

rodzaj nijaki
(ono) weszło

rodzaj męskoosobowy
(my)
(wy)
(oni) weszli

rodzaj niemęskoosobowy
(my)
(wy)
(one) weszły

20 Uzupełnij zdania odpowiednim czasownikiem.

ON	ONA	ONI
– obszedł ⁰ kościół Mariacki,	– obeszła ⁰ kościół Mariacki,	– obeszli ⁰ kościół Mariacki,
– ¹ na wieżę,	– ⁶ na wieżę,	– ¹¹ na wieżę,
– ² do okna,	– ⁷ do okna,	– ¹² do okna,
– ³ od okna,	– ⁸ od okna,	– ¹³ od okna,
– ⁴ z wieży,	– ⁹ z wieży,	– ¹⁴ z wieży,
gdy ⁵ deszcz.	gdy ¹⁰ burza.	gdy ¹⁵ inni ludzie.

21a Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

www.naforumpolsku.pl

NA FORUM PO POLSKU

Temat: Zeszły tydzień

0. Nauczycielka

Dzień dobry! Gdzie byliście w zeszłym tygodniu? Dokąd i na co poszliście?

1. Michał wejść wyjść ~~pojść~~ podejść przejść

Trzy dni temu **poszedłem**⁰ do muzeum na wystawę malarstwa. Najpierw ¹ przez bramki bezpieczeństwa, a potem ² do kasy, żeby kupić bilet ulgowy i wziąć bezpłatną mapkę. W końcu ³ do pierwszej sali, a potem do drugiej, trzeciej, czwartej, piątej... To był prawdziwy labirynt! Kiedy ⁴ z muzeum, byłem bardzo zmęczony, ale cieszyłem się z tego, że zobaczyłem tak dużo pięknych obrazów.

2. Kasia przyjść wyjść podejść obejść

W zeszłą sobotę poszłam z Łukaszem na spacer ulicami Krakowa. Umówiłam się z nim w samo południe pod pomnikiem Mickiewicza. Nie chciałam się spóźnić, więc ⁵ z domu o wpół do dwunastej i dość szybkim krokiem szłam na spotkanie. Kiedy ⁶ na rynek, właśnie zaczynał się hejnał. Szybko ⁷ pod pomnik, ⁸ go dookoła, ale Łukasza nigdzie nie było. Spóźnił się kilka minut, ale przeprosił i dał mi kwiaty. Dalej byłam na niego zła, ale już trochę mniej.

3. Lena i Igor przyjść wyjść podejść odejść

W zeszły weekend poszliśmy do klubu na koncert rockowy. Chcieliśmy być blisko sceny i dlatego dość wcześnie ⁹ na miejsce. Ludzi było mało, więc ¹⁰ pod samą estradę, ale to nie był dobry pomysł. Kiedy koncert się zaczął, ¹¹ od sceny, bo było tam za głośno, a potem ¹² z tej imprezy, bo mieliśmy dość tego hałasu. Następnym razem idziemy do filharmonii!

4. Kalina i Julia wejść dojść obejść przejść

W zeszłym tygodniu pojechaliśmy do Torunia i poszliśmy zwiedzać Stare Miasto. Najpierw ¹³ przez Bramę Żeglarską, a potem długo spacerowałyśmy pięknymi ulicami o bogatej historii. Kiedy już ¹⁴ na rynek, zobaczyłyśmy zabytkowy ratusz – ¹⁵ go dookoła, a potem ¹⁶ do środka i kupiłyśmy bilety na wieżę, gdzie był taras widokowy. Długo wchodziłyśmy po schodach, ale było warto!

21b Kto tam poszedł? Dopasuj numery postów do fotografii.

A -....

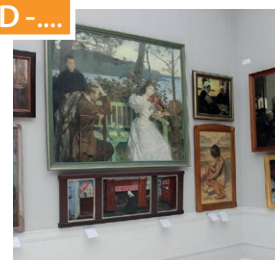
B -....

C -....

D -....

CZAS PRZESZŁY

Uwaga na te czasowniki!

22 Uzupełnij tabelki.

MÓC

..... mogłeś mogłaś
..... mógł mogła mogło

..... mogliście
..... mogli

..... mogłyście
..... mogły

BIEĆ (POBIEĆ)

..... biegłeś biegłaś
..... biegł biegła biegło

..... biegliście
..... biegli

..... biegłyście
..... biegły

PIEC (UPIEC)

..... piekłem piekłaś
..... piekł piekła piekło

..... piekliśmy
..... piekli

..... piekłyśmy
..... piekły

UCIEC

..... uciekłem uciekłaś
..... uciekł uciekła uciekło

..... uciekliśmy
..... uciekli

..... uciekłyśmy
..... uciekły

KŁAŚĆ

..... kładłem kładałam
..... kładałeś kładałaś kładło

..... kładliśmy
..... kładliście

..... kładłyśmy
..... kładłyście

UPAŚĆ

..... upadłem upadłaś
..... upadłeś upadłaś upadło

..... upadliśmy
..... upadliście

..... upadłyśmy
..... upadłyście

23a Połącz kolumny.

0	<i>mogłem / mogłam</i>
1	<i>pomogłem / pomogłam</i>
2	<i>biegłem / biegłam</i>
3	<i>upiekłem / upiekłam</i>
4	<i>uciekłem / uciekłam</i>
5	<i>upadłem / upadłam</i>
6	<i>kładłem / kładłam</i>
7	<i>kładłem się / kładłam się</i>

A	na chodnik
B	na przystanek
C	pyszne ciasto
D	szarlotkę na talerzyk
E	przed północą
F	przed wielką burzą
G	<i>pojechać rowerem</i>
H	mu / jej wstać

0	1	2	3	4	5	6	7
G							

23b Uzupełnij historię zgodnie z podanym przykładem.

móc pomóc biec podbiec upaść upiec uciec *kłaść się*

Zwykle*kładłam się*.....⁰ wcześnie, ale przedwczoraj położyłam się bardzo późno i to był początek moich problemów. Rano nie¹ wstać i tak długo leżałam w łóżku, że potem musiałam bardzo się spieszyć na autobus. Szybko szłam, a nawet², na przystanek i nie patrzyłam pod nogi. To był duży błąd... Nagle potknęłam się o krawężnik i³ na chodnik. Auć! To bolało. Jakiś miły chłopak do mnie⁴, zapytał, czy nic mi nie jest, a potem⁵ mi wstać. Już tak bardzo nie bolało. Niestety, autobus mi⁶, a miły chłopak sobie poszedł. Szkoda! To nie był dobry początek dnia.

Na szczęście wieczór był udany, bo⁷ pyszną szarlotkę i zaprosiłam koleżanki na małą imprezę. Długo ze sobą rozmawiałyśmy, więc znowu położyłam się późno spać, ale tym razem już wstałam wcześnie, a na zajęcia pojechałam rowerem.

23c Co się stało? Opowiedz tę historię na podstawie obrazków.

CZAS PRZESZŁY

Uwaga na te czasowniki!

24 Uzupełnij tabelki.

NIEŚĆ

.....
nieśeś
.....
nieś

.....
nieśaś
.....
nieśa

.....
nieśo
.....

.....
nieśyście
.....
nieśy

.....
nieśliście
.....
nieśli

WIEŹĆ

.....
wiozłem
.....
wiozł

.....
wiozłam
.....
wiozła

.....
wiozło
.....

.....
wiozłyśmy
.....
wiozły

.....
wiozliście
.....
wiozli

ZNALEŹĆ

.....
znalezęś
.....
znalezł

.....
znalezęś
.....
znalezła

.....
znalezło
.....

.....
znalezłyście
.....
znalezły

.....
znalezliście
.....
znalezli

WYNALEŹĆ

.....
wynalezę
.....
wynalezł

.....
wynalezę
.....
wynalezła

.....
wynalezło
.....

.....
wynalezłyśmy
.....
wynalezły

.....
wynalezliście
.....
wynalezli

JEŚĆ (ZJEŚĆ)

.....
jadęś
.....
jadł

.....
jadęś
.....
jadła

.....
jadło
.....

.....
jadłyście
.....
jadły

.....
jedliście
.....
jedli

SIAŚĆ (USIAŚĆ)

.....
siadłem
.....
siadł

.....
siadłam
.....
siadła

.....
siadło
.....

.....
siadłyśmy
.....
siadły

.....
siedliście
.....
siedli

25a Połącz kolumny.

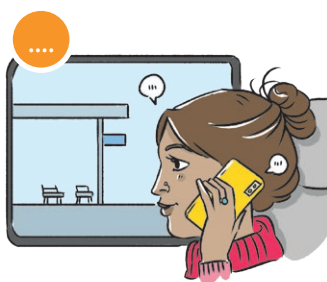
0	przynieśliśmy / przyniosłyśmy
1	przywieźliśmy / przywieźłyśmy
2	znaleźliśmy / znalazłyśmy
3	wynaleźliśmy / wynalazłyśmy
4	jedliśmy / jadłyśmy
5	siedliśmy / siadłyśmy
6	wsiedliśmy / wsiadłyśmy
7	wysiedliśmy / wysiadłyśmy

A	z pociągu
B	do pociągu
C	nową metodę nauki
D	węgiel na zimę
E	przed telewizorem
F	kwiaty i prezenty
G	na plaży dwa małe bursztyny
H	pyszne pierogi z serem

0	1	2	3	4	5	6	7
F							

25b Uzupełnij dialogi telefoniczne zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich obrazki.

0. – Aniu, czy już **zjadłaś** (zjeść)⁰ śniadanie?
 – Tak, już (zjeść)¹ płatki z mlekiem, ale babcia i dziadek nic nie (jeść)², a tata (zjeść)³ tylko małą kanapkę!
1. – Wszystko w porządku? Już wsiadłaś do pociągu?
 – Tak, już (wsiąść)⁴, (znaleźć)⁵ swoje miejsce i czekam na odjazd.
 – No to miłej podróży!
2. – Pojechałaś nad morze? A (znaleźć)⁶ bursztyny?
 – Oczywiście, że (znaleźć)⁷, ale nie na plaży, tylko w sklepach z pamiątkami.
3. – Przyjechałeś wczoraj z Zakopanego? To może (przywieźć)⁸ oscypki?
 – Jasne, że (przywieźć)⁹, ale już wszystkie (zjeść)¹⁰.
4. – Czy wróciliście z targu i (przywieźć)¹¹ jabłka?
 – Tak, już je (przywieźć)¹² i (zanieść)¹³ do kuchni.
5. – Wiedzieliście, kto (wynaleźć)¹⁴ lampę naftową? Moje gratulacje!
 – Nie wiedzieliśmy, ale szybko (znaleźć)¹⁵ tę informację w Wikipedii.

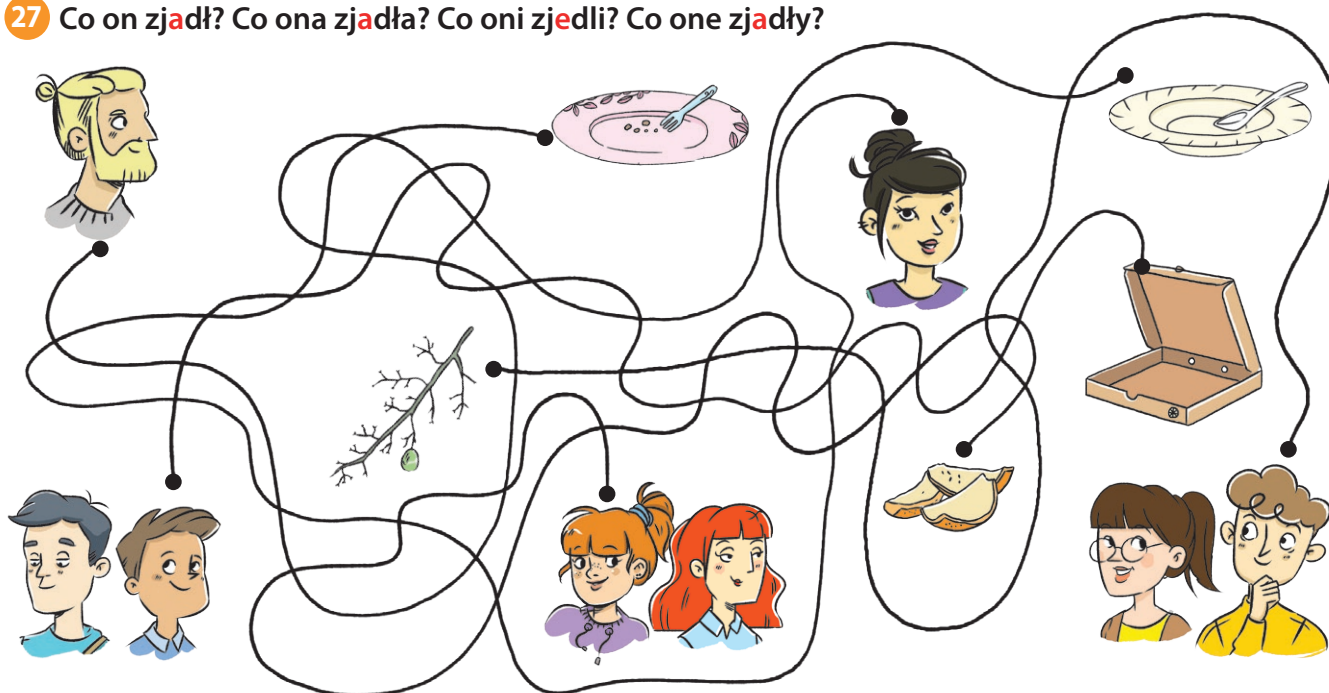
26a Co się stało? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

Gdzie jest nowa karma dla mojego psa? *Przywiozłem*..... (przywieźć)⁰ ją dziś rano i (zanieść)¹ do kuchni. Dobrze pamiętam, jak (kłaść)² ją pod zlewem, a teraz jej nigdzie nie ma! Co (móc)³ się z nią stać? Przecież nikt jej nie (ukraść)⁴! A może to mój pies (wpaść)⁵ do kuchni, (znaleźć)⁶ tę paczkę i ją stąd (wynieść)⁷? A może już ją otworzył, (siaść)⁸ pod drzewem i wszystko (zjeść)⁹? Właśnie, gdzie jest Reks? Dokąd on (pobiec)¹⁰? Chyba naprawdę (uciec)¹¹ z całą karmą! Jak on tak (móc)¹²? Reeeeks!

26b Co się stało? Opowiedz tę historię na podstawie obrazków.

27 Co on zjadł? Co ona zjadła? Co oni zjedli? Co one zjadły?

28a Kamil wspomina na blogu swój egzamin. Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

być wziąć rozwiązywać stresować się stracić uczyć się zdać
czekać czytać zaznaczać dostać zrozumieć móc jeść wejść

Blog

Ostatnio **byłem**⁰ bardzo zajęty, bo¹ do kolejnego egzaminu. Całymi godzinami² podręczniki oraz różne artykuły i notatki, a także³ zadania, które nie zawsze były łatwe. I często⁴ orzechy oraz czekoladę, żeby zachować dobrą kondycję i nie czuć zmęczenia.

Przed samym egzaminem mocno⁵, choć zwykle jestem optymistą. Na szczęście, kiedy już⁶ do sali, a potem⁷ do ręki arkusz z pytaniami, stres minął. Zadania nie były trudne, więc spokojnie⁸ kolejne odpowiedzi, a potem z lekką niecierpliwością⁹ na wyniki.

Z egzaminu¹⁰ czwórkę z plusem, więc się cieszę, bo to dobra ocena, ale trochę jestem zły, bo¹¹ dostać piątkę. Nie¹² dobrze jednego polecenia i przez to¹³ kilka punktów. Trudno! Błędy to normalna rzecz. Ważne, że¹⁴ ten egzamin i już mam ferie!

28b Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.

Słowa do użycia:

czytać uczyć się rozwiązywać czekać nie zrozumieć jeść

pytanie nieoficjalne, forma „ty” 	pytanie oficjalne, forma „pan” 	odpowiedź
– Czego się uczyłeś? ⁰	– Czego pan się uczył? ⁰	– Chemii.
– ¹	– ²	– Podręczniki i artykuły.
– ³	– ⁴	– Różne zadania.
– ⁵	– ⁶	– Czekoladę z orzechami.
– ⁷	– ⁸	– Na wyniki.
– ⁹	– ¹⁰	– Jednego polecenia.

29a Kamila wspomina na blogu swoją sesję. Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

być czuć robić dzwonić wierzyć cieszyć się zdać dostawać
 spędzać słuchać czytać myśleć musieć jeść iść

Blog

Przed feriami**byłam**.....⁰ bardzo zajęta, bo¹ uczyć się do egzaminów i naprawdę dużo czasu² nad książkami oraz notatkami z wykładów. Czasem kilka razy³ tę samą stronę, żeby zapamiętać ważne informacje. Kiedy byłam już zmęczona, to⁴ sobie małą przerwę, a wtedy⁵ świeże albo suszone owoce,⁶ polskiej muzyki, a jeśli była ładna pogoda, to⁷ na krótki spacer.

Przed egzaminami zawsze⁸ lekki stres (chyba nie można go się pozbyć), ale mocno⁹ w siebie i byłam optymistką. A kiedy¹⁰ piątkę albo czwórkę, to już nie¹¹ o tym, jak bardzo byłam zmęczona i zestresowana, tylko¹² jak dziecko. Od razu¹³ do rodziców, żeby im powiedzieć, jak zdolną i pracowitą mają córkę.

PS Wczoraj¹⁴ już ostatni egzamin, więc od dzisiaj mam ferie!

29b Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.

Słowa do użycia:

dostać ~~uczyć się~~ dzwonić słuchać czytać jeść

pytanie nieoficjalne, forma „ty” 	pytanie oficjalne, forma „pani” 	odpowiedź
– Czego się uczyłaś? ⁰	– Czego pani się uczyła? ⁰	– Biologii.
– ¹	– ²	– Podręczniki i notatki.
– ³	– ⁴	– Polskiej muzyki.
– ⁵	– ⁶	– Suszone owoce.
– ⁷	– ⁸	– Dobrą ocenę.
– ⁹	– ¹⁰	– Do rodziców.

30a Kamil wspomina na blogu swoje ferie. Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

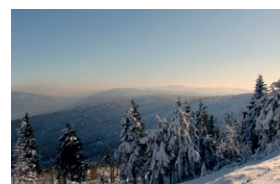
dojechać spakować kupić *postanowić* oglądać szukać rozmawiać
narzekać spotkać się musieć wyjąć znaleźć wsiąść wysiąść wejść

Blog

W ferie ja i moi przyjaciele*postanowiliśmy*.....⁰
pojechać w Sudety. Dość długo¹
przez Internet tanich noclegów, aż w końcu
.....² niedrogi pensjonat niedaleko
Karpacza. Zarezerwowaliśmy tam pokój
trzyosobowy, a potem³ bilety na
pociąg. Dzień przed podróżą⁴
z szaf swoje torby i plecaki,⁵
wszystkie niezbędne rzeczy i następnego dnia⁶ przed dworcem
kolejowym.

Pociąg przyjechał punktualnie, więc szybko do niego⁷
i zajęliśmy swoje miejsca. Podróż trwała długo – ponad sześć godzin, ale
.....⁸ na ciekawe tematy i⁹ polskie
komedie, więc nie było nudno. Kiedy¹⁰ z pociągu, nasza
podróż jeszcze się nie skończyła, bo¹¹ jeszcze jechać
trzydzieści kilometrów autobusem. W końcu¹² do naszego
pensjonatu i¹³ do naszego pokoju.
Nie wyglądał już tak pięknie jak w Internecie, ale nie
.....¹⁴, tylko cieszyliśmy się z tego, że
jesteśmy w Sudetach!

30b Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.

Słowa do użycia:

wziąć ~~pojechać~~ podróżować kupić mieszkać oglądać

 pytanie nieoficjalne, forma „wy” 	 pytanie oficjalne, forma „panowie” 	odpowiedź
– <u>Dokąd pojechaliście?</u> ⁰	– <u>Dokąd panowie pojechali?</u> ⁰	– W Sudety.
– ¹	– ²	– Bilety (w obie strony).
– ³	– ⁴	– Pociągiem i autobusem.
– ⁵	– ⁶	– Torby i plecaki.
– ⁷	– ⁸	– Polskie filmy.
– ⁹	– ¹⁰	– Niedaleko Karpacza.

31a Kamila wspomina na blogu swoje ferie. Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

pojechać przyjechać planować kupić zadawać sprawdzać czytać
szukać spotkać się czekać znaleźć dowiedzieć się wsiąść wysiąść pójść

Blog

W ferie ja i moje przyjaciółki **pojechałyśmy**⁰ do Wrocławia. Już od dawna¹ tę naszą zimową podróż. Bilety na pociąg² dwa miesiące temu, żeby skorzystać z promocyjnej ceny. Potem³ niedrogiemu hotelu w centrum miasta. Noclegi nie były tanie, ale tam też zdarzały się promocje. Codziennie⁴ nowe oferty i w końcu⁵ trzypokojowy pokój dostawnie za pół ceny!

Gdy nadszedł dzień podróży,⁶ przed wejściem na dworzec, a potem⁷ do pociągu i spokojnie⁸ na jego odjazd. Podczas podróży⁹ na głos różne informacje na temat Wrocławia, a potem¹⁰ sobie pytania na jego temat. To była świetna zabawa, dzięki której¹¹ wielu ciekawych rzeczy.

Podróż minęła nam szybko, a gdy tylko¹² do Wrocławia i¹³ z pociągu, od razu¹⁴ zobaczyć jednego z dworcowych krasnali, który też podróżował i też miał walizkę na kółkach!

31b Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.

Słowa do użycia:

wynająć pojechać podróżować widzieć czekać spotkać się

 pytanie nieoficjalne, forma „wy” 	 pytanie oficjalne, forma „panie” 	odpowiedź
– Dokąd pojechałyście? ⁰	– Dokąd panie pojechały? ⁰	– Do Wrocławia.
– ¹	– ²	– Pokój trzypokojowy.
– ³	– ⁴	– Pociągiem.
– ⁵	– ⁶	– Przed dworcem.
– ⁷	– ⁸	– Na odjazd.
– ⁹	– ¹⁰	– Figurkę krasnala.

32a Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

www.naforumpopolsku.pl

NA FORUM PO POLSKU

Temat: Wasze ferie

0. Nauczycielka

Dzień dobry! Jak spędziliście ferie? Gdzie byliście? Co tam robiliście?

1. Krzysiek zachorować pić brać leżeć obejrzeć

Ferie w tym roku? Szkoda gadać! **Zachorowałem**⁰ na grypę i przez cały tydzień ¹ w łóżku. Codziennie ² lekarstwa, ³ gorącą herbatę z miodem i ⁴ aż trzy seriele.

2. Ewa spać malować siedzieć jeść

Całe ferie spędziłam w domu, ale to nie znaczy, że ⁵ do południa, a wieczorami ⁶ przed telewizorem i ⁷ chipsy. Nic z tych rzeczy! Uwielbiam przyrodę i lubię rozwijać swój talent plastyczny, więc całymi dniami ⁸ zimowe pejzaże.

3. Monika i Maciej chodzić jeździć narzekać jeść

W ferie pojechaliśmy w góry (w Bieszczady), a tam ⁹ na nartach, ¹⁰ na długie spacery i pierwszy raz ¹¹ pierogi z kaszą gryczaną. Było fantastycznie, choć trochę ¹², że czas tak szybko płynie!

4. Maria i Katia spacerować mieszkać musieć pójść

W ferie pojechaliśmy do Poznania. Nie ¹³ rezerwować hotelu, bo ¹⁴ u naszej dobrej koleżanki, która była również naszą przewodniczką. Najpierw ¹⁵ na piękny rynek, a potem długo ¹⁶ ulicami miasta, które zimą wyglądało naprawdę wspaniale!

32b Dopasuj numery postów do fotografii.

A -....

B -....

C -....

D -....

33 Uzupełnij mail zgodnie z podanym przykładem i ułóż zdjęcia zgodnie z kolejnością opisywanych faktów.

Nowa wiadomość

Od: | Dominik@pozdrawieniazpolski.pl

Do: | Dominika@pozdrawieniazpolski.pl

Temat: Kazimierz jest piękny!

2 załączniki

Cześć, Dominika!

W ostatnim mailu ...*pytałaś*... (Ty-pytać)⁰ mnie, jak ...*spędziłem*... (ja-spędzić)⁰ ferie i co ciekawego (ja-widzieć)¹. Przyznam Ci się, że zwykle (ja-siedzieć)² w domu i nie (ja-chcieć)³ nigdzie wychodzić. Ale ostatnio (zadzwoić)⁴ do mnie przyjaciele, którzy (chcieć)⁵ jechać na wycieczkę do Kazimierza Dolnego i (zapropnować)⁶ mi wspólny wyjazd. Dużo (ja-słyszeć)⁷ o tym miasteczku, ale jeszcze nigdy tam nie (ja-być)⁸, więc szybko (odpowiedzieć)⁹, że też chcę jechać!

Następnego dnia (my-spotkać się)¹⁰ na dworcu, (my-zająć)¹¹ miejsca w autobusie i już po dwóch godzinach (my-być)¹² na miejscu. Najpierw (my-pójść)¹³ na kazimierski rynek i (my-obejść)¹⁴ go dookoła. (Stać)¹⁵ tam piękne kamienice, które dawno temu (zbudować)¹⁶ bogaci mieszkańcy Kazimierza. Potem (my-wejść)¹⁷ na Górę Trzech Krzyży i stamtąd (my-oglądać)¹⁸ panoramę miasta. Następnie (my-zwiedzać)¹⁹ ruiny zamku i zabytkową wieżę, a na końcu (my-pójść)²⁰ nad Wisłę, która powoli (płynąć)²¹ w stronę naszej Warszawy.

Widoki (być)²² naprawdę przepiękne, więc (ja-zrobić)²³ dużo zdjęć, a kilka z nich przysyłam Ci w załączniku.

A co u Ciebie? Gdzie ostatnio (Ty-być)²⁴? Co ciekawego (Ty-widzieć)²⁵?

Pozdrawiam Cię serdecznie!

Dominik

34 Uzupełnij mail zgodnie z podanym przykładem i ułóż zdjęcia zgodnie z kolejnością opisywanych faktów.

Nowa wiadomość

Od: | Dominika@pozdrawieniazpolski.pl

Do: | Dominik@pozdrawieniazpolski.pl

Temat: Świdnica też jest piękna!

2 załączniki

Cześć, Dominik!

Dziękuję Ci, że tak pięknie**odpowiedziałeś**... (Ty-odpowiedzieć)⁰ na moje pytanie! Kiedy**czytałam**.. (ja-czytać)⁰ Twój mail i (ja-oglądać)¹ Twoje zdjęcia, (ja-przypomnieć)² sobie, że już to wszystko kiedyś (ja-widzieć)³. Też (ja-być)⁴ w Kazimierzu, ale bardzo dawno temu - (ja-móc)⁵ mieć wtedy dziesięć lat. Pamiętam, że rodzice (kupić)⁶ mi na rynku wielkiego gofra, którego jednak nie (ja-zjeść)⁷ do końca, bo (wypaść)⁸ mi z rąk. Kiedy (ja-zacząć)⁹ płakać, tata szybko (pobiec)¹⁰ po następnego, a miła sprzedawczyni (uśmiechnąć się)¹¹ do mnie i (dać)¹² mi drugiego zupełnie za darmo. Takie są moje (słodkie) wspomnienia z Kazimierza.

A dokąd ostatnio (ja-pojechać)¹³? Do Świdnicy! To takie niewielkie miasto niedaleko Wrocławia. Pewnie o nim (Ty-słyszeć)¹⁴, prawda? (Ja-Zwiedzać)¹⁵ to miasto razem ze swoją koleżanką, która też interesuje się historią. Najpierw (my-wejść)¹⁶ na wieżę ratuszową, potem (my-obejść)¹⁷ cały rynek z pięknymi kamienicami, a na końcu (my-pójść)¹⁸ do Kościoła Pokoju, którego wnętrze (zrobić)¹⁹ na nas wielkie wrażenie. Po wyjściu z kościoła (my-postanowić)²⁰ odpocząć w pobliskiej kawiarni. (My-Zająć)²¹ wygodne miejsca przy oknie, a gdy kelner do nas (podejść)²² i (przynieść)²³ nam kartę, długo nie (my-wiedzieć)²⁴, co zamówić bo wszystkie ciasta (wyglądać)²⁵ przepysznie!

W załączniku przysyłam Ci kilka zdjęć z tej pięknej wycieczki.

Pozdrawiam Cię serdecznie!

Dominika

Fot. Jakub Plis

Fot. Jakub Plis

Fot. Jakub Plis

Fot. Jar.cirus, Wikipedia

35 W mailu do kolegi / do koleżanki napisz o swoich wakacjach i odpowiedz na te pytania:

- a) Dokąd pojechałeś / pojechałaś? Dokąd poleciałeś / poleciałaś?
- b) Z kim podróżowałeś / podróżowałaś?
- c) Jak długo trwała podróż?
- d) Gdzie nocowałeś / nocowałaś? U rodziny? W hotelu? Pod namiotem?
- e) Co często jadłeś / jadłaś? Czy próbowałeś / próbowałaś nowych dań?
- f) Co zwiedziłeś / zwiedziłaś?
- g) Jak jeszcze spędzałeś / spędzałaś czas wolny? Co robiłeś? Co robiłaś?
- h) Co kupiłeś / kupiłaś sobie na pamiątkę?
- i) Czy tęsknisz za tym miejscem?

Nowa wiadomość

Temat: Moje wakacje

Cześć,
dziękuję Ci za mail i za piękne zdjęcia. Cieszę się, że u Ciebie wszystko w porządku.
A jak minęły mi wakacje?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Pozdrawiam Cię serdecznie!

.....

A na koniec piosenka!

36a Czy znasz te słowa? Połącz kolumny.

0	szum	A	koniec, granica
1	skwer	B	teren nad morzem (lub oceanem)
2	wybrzeże	C	dźwięk morza, lasu, wiatru
3	molo	D	plac, na którym jest dużo zieleni
4	zmierch	E	pomost nad morzem, miejsce spotkań i spacerów
5	kres	F	późna pora dnia, kiedy robi się ciemno i już nadchodzi noc

0	1	2	3	4	5
C					

36b Jakie to słowo?

0. chzmiierz –**zmiierzch**..... 2. umsz –
 1. olom – 3. reks – 4. wreks –
 5. brzeżewy –

36c Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

biegł zobaczył postanowił *mieszkał* nadszedł
 była szła stała się poznali się śpiewały

O piosence

Jerzy Kossela – muzyk i autor słów do piosenki *Historia jednej znajomości* –**mieszkał**⁰ nad Bałtykiem. Pewnego dnia¹ na plaży bardzo ładną dziewczynę, która² brzegiem morza, a za nią³ pies, który trzymał w zębach (w pysku) jakąś gazetę – być może „Głos Wybrzeża”.

To⁴ piękna scena – zupełnie jak z filmu! Muzyk⁵ zrobić z niej początek wakacyjnej historii – o tym, jak kobieta i mężczyzna⁶ nad morzem, codziennie spędzali ze sobą czas, ale musieli się rozstać, gdy⁷ koniec (kres) wakacji. *Historia pewnej znajomości* szybko⁸ jednym z hitów *Czerwonych Gitar* i⁹ ją także kolejne zespoły – na przykład *Myslovitz*.

Na podstawie informacji ze strony:
bibliotekapiosenki.pl/utwory/Historia_jednej_znajomosci

36d Posłuchaj piosenki (możesz ją łatwo znaleźć w Internecie) i zaznacz słowa, które są w jej tekście.

Oryginalne wykonanie: zespół *Czerwone Gitary*
Cover: zespół *Myslovitz*

Muzyka: *Krzysztof Klenczon*
Słowa: *Jerzy Kossela*

Historia jednej znajomości

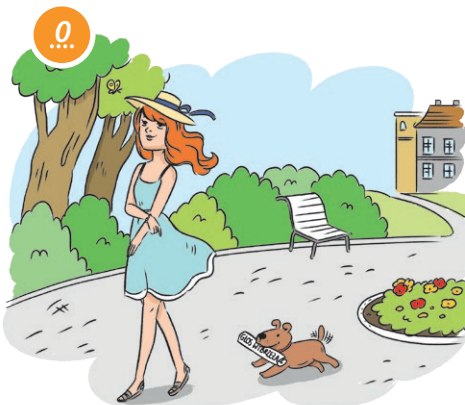
0.	☐ szłam	☒ szłaś	☐ szła
1.	☐ wiozł	☐ niósł	☐ rósł
2.	☐ uśmiechnęłam się	☐ uśmiechnęłaś się	☐ uśmiechnęła się
3.	☐ upływało	☐ upływali	☐ upływały
4.	☐ zakładał	☐ zapadał	☐ zasiadał
5.	☐ wyjął	☐ minął	☐ płynął
6.	☐ nadszedł	☐ zaszedł	☐ doszedł
7.	☐ poszedł	☐ przyszedł	☐ wyszedł
8.	☐ musieliśmy	☐ musieliście	☐ musieli

Kod QR - piosenka
Czerwonych Gitar
(1965 rok)

Kod QR - cover
zespołu *Myslovitz*
(1996 rok)

36e Co było najpierw, a co było potem? Poukładaj obrazki zgodnie z kolejnością opisywanych zdarzeń i opowiedz historię jednej znajomości.

TU BĘDZIE CZAS PRZYSZŁY (ZŁOŻONY I PROSTY)

KIM BĘDZIESZ? CZASOWNIK „BYĆ”

1a Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

będę będziesz będzie będziemy *będziecie* będą

– Kim *będziecie*⁰ w przyszłości? – często pytają nas nauczyciele. Wszyscy zwykle odpowiadają, że (oni)¹ prawnikami, lekarzami, ekonomistami i tak dalej, i tak dalej, ale ja nic nie mówię. – No, kim²? – dopytują mnie nauczyciele. – *Jak długo* (my)³ czekać na twoją odpowiedź? A ja nic nie mówię, bo ciągle się nad nią zastanawiam. Może więc⁴ filozofem, który nie⁵ dawać prostych i szybkich odpowiedzi na tak trudne pytania?

1b Wpisz pytania do tabelki.

Kim państwo będą?

~~Kim będziesz?~~

Kim panie będą?

Kim pan będzie?

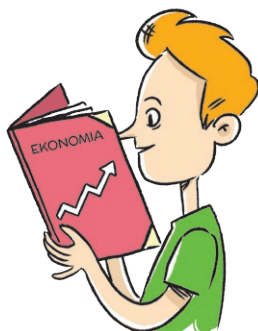
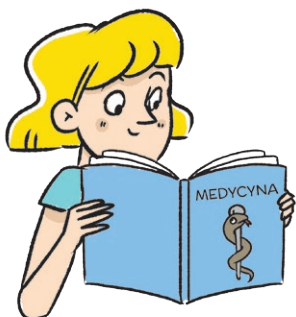
Kim będziecie?

Kim pani będzie?

Kim panowie będą?

nieoficjalnie	oficjalnie		
..... ⁰ Kim będziesz? ¹	Będę ekonomistą.	
 ²	Będę dziennikarką.	
 ⁴	Będziemy lekarzami.	
..... ³ ⁵	Będziemy prawniczkami.	
 ⁶	Będziemy architektami.	

1c Czym się oni interesują? Kim oni będą?

0a *Ona się interesuje*
medycyną......

1a

2a

3a

0b *Ona będzie*
lekarką......

1b

2b

3b

2 Uzupełnij tabelkę.

(ja) będę	(my)
(ty) będziesz	(wy)
(on)	(oni)
(ona)	(one)
(ono)	

3 Uzupełnij dialogi zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich obrazki.

A. – Czy **będziesz** (być)⁰ wolna w sobotę po południu?

– Niestety, nie. Wtedy (być)¹ zajęta, ale za to niedziela (być)² dla nas!

B. – Już jedziesz? To świetnie! A o której (być)³?

– Jeśli wszystko (być)⁴ w porządku, to przed trzecią (być)⁵ na miejscu.

C. – Kiedy (być)⁶ egzamin?

– Jeszcze przed świętami.
– A kiedy (być)⁷ wyniki?
– Już po świętach.

D. – Czy pani (być)⁸ na tej konferencji?

– Tak, bo (być)⁹ tam ciekawe referaty.
– I (być)¹⁰ też przerwa na kawę i ciastka!

E. – Od wczoraj jesteście w Tatrach? To pięknie!

Długo tam (być)¹¹?
– Jeśli nie (być)¹² deszczowo, to (być)¹³ do niedzieli.

F. – Czy państwo (być)¹⁴ na całym festiwalu?

– Tak, (być)¹⁵ tu od początku do końca, bo to (być)¹⁶ pokaz wspaniałych filmów!

0-A

1-....

2-....

3-....

4-....

5-....

CO TU BĘDZIEMY POZNAWAĆ?

CZAS PRZYSZŁY ZŁOŻONY

1a Co będę robić w przyszłym roku? Połącz słowa z obrazkami.

W przyszłym roku...

0. będę słuchać muzyki klasycznej

1. będę chodzić na lodowisko	7. będę kupować prezenty na święta
2. będę pływać kajakiem	8. będę karmić ptaki
3. będę się opalać nad jeziorem	9. będę malować pisanki
4. będę zbierać grzyby	10. będę karmić wiewiórki
5. będę oglądać bociany	11. będę sadzić kwiaty
6. będę narzekać na komary	12. będę obchodzić urodziny

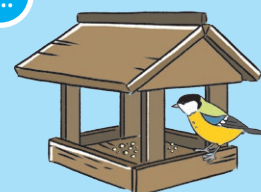
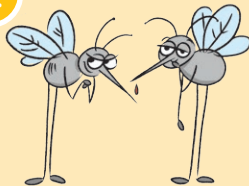
Kod QR - A. Vivaldi, "Cztery pory roku"

Wiosną

Latem

Jesienią

Zimą

1b Mój przyszły rok. Zaznacz odpowiednie słowo.

Co będę robić w (przyszłym, zeszłym, poprzednim)⁰ roku? Pewnie to samo, co i w tym. Przed Wielkanocą będę robić wiosenne (pączki, początki, porządki)¹, choć nie lubię myć okien. Za to z przyjemnością będę malować (pisanki, piosenki pamiątki)² i wysyłać kartki ze świątecznymi (życzeniami, pozdrowieniami, gratulacjami)³. Latem będę często jeździć (w, na, nad)⁴ jezioro, a tam będę się opalać, pływać (balonem, kajakiem, wózkim)⁵ i jak zwykle będę narzekać na (komar, komary, komarów)⁶. Jesienią będę spacerować po (las, lasu, lesie)⁷, zbierać grzyby i robić bukiety z kolorowych (liść, liści, listów)⁸. Zimą będę karmić (ptak, ptaki, ptaków)⁹, chodzić na lodowisko, kupować prezenty pod (choinkę, bombkę, gwiazdkę)¹⁰ i oczywiście znów będę czekać na wiosnę!

2a Julia czatuje ze znajomymi. Połącz pytania i odpowiedzi.

Julia

Kochani! Już niedługo będę studiować i bardzo się z tego cieszę!

0	Gratulacje! A co będziesz studiować?
1	A gdzie konkretnie będziesz studiować?
2	Będziesz mieszkać w akademiku?
3	Sama będziesz tam mieszkać?
4	Czy będziesz mieć dużo zajęć?
5	Będziesz dawać korepetycje?
6	A co będziesz robić po studiach?
7	A będziesz o nas pamiętać?

A	Dostałam się na Uniwersytet Jagielloński.
B	Biologię. Od dawna się nią interesuję.
C	Nie wiem. Może będę pracować w liceum?
D	Tak. Codziennie będę mieć ćwiczenia i wykłady.
E	Oczywiście! Będę do Was często dzwonić i pisać!
F	Na początku tak, ale będę szukać współlokatorki.
G	Nie, będę wynajmować małe mieszkanie.
H	Jeśli będę mieć na to czas, to bardzo chętnie!

0	1	2	3	4	5	6	7
B							

2b Prawda (P) czy fałsz (F)? Czy pamiętasz, co Julia będzie robić?

Julia...

	P	F
0	<i>będzie studiować biologię.</i>	X
1	będzie mieszkać w akademiku.	
2	będzie mieć dużo nauki.	
3	będzie chodzić na korepetycje.	
4	po studiach będzie pracować w laboratorium.	
5	będzie się kontaktować ze starymi znajomymi.	

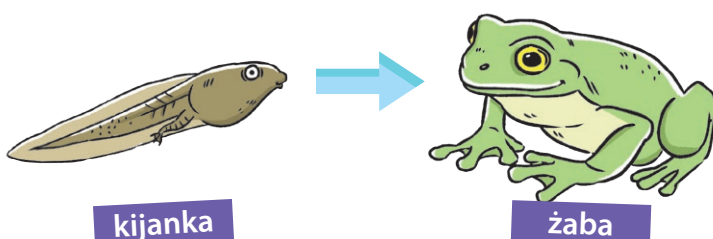
3 Kim on(a) będzie? Co on(a) będzie robić? Połącz kolumny.

0	Tomek będzie licealistą
1	Ewa będzie studentką
2	Alina będzie piłkarką
3	Monika będzie pielęgniarką
4	Patrycja będzie dziennikarką
5	Wojciech będzie strażakiem
6	Konrad będzie kucharzem
7	Władysław będzie emerytem

A	i już nie będzie chodzić do pracy.
B	<i>i od września będzie chodzić do szkoły.</i>
C	i będzie nieść pomoc oraz gasić pożary.
D	i będzie zdobywać bramki (strzelać gole).
E	i od października będzie chodzić na zajęcia.
F	i będzie pisać artykuły oraz robić wywiady.
G	i będzie się opiekować pacjentami.
H	i będzie pracować w restauracji wegetariańskiej.

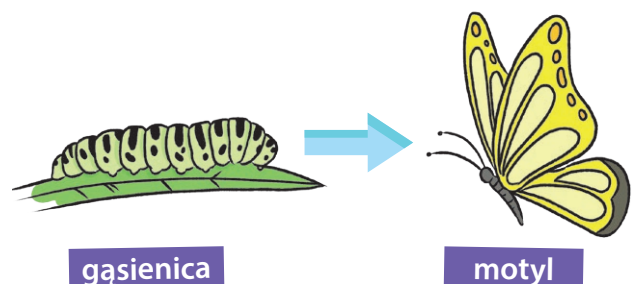
0	B
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	

4 Czym ona będzie?

kijanka

żaba

gąsienica

motyl

5 Kiedy będziemy to robić? Wykonaj zadanie zgodnie z podanym przykładem.

	Wiosną (21.03–21.06)	Latem (22.06–22.09)	Jesienią (23.09–21.12)	Zimą (22.12–20.03)
0. Będziemy słuchać śpiewu ptaków.	☒	☐	☐	☐
1. Będziemy obchodzić Wielkanoc.	☐	☐	☐	☐
2. Będziemy obchodzić Wigilię.	☐	☐	☐	☐
3. Będziemy spędzać majówkę.	☐	☐	☐	☐
4. Będziemy zbierać kolorowe liście.	☐	☐	☐	☐
5. Będziemy mieć ferie.	☐	☐	☐	☐
6. Będziemy mieć wakacje.	☐	☐	☐	☐
7. Będziemy sadzić kwiaty.	☐	☐	☐	☐
8. Będziemy jeździć na nartach i na łyżwach.	☐	☐	☐	☐
9. Często będziemy chodzić z parasolami.	☐	☐	☐	☐
10. Będziemy lepić bałwana.	☐	☐	☐	☐
11. Będziemy się opalać nad morzem.	☐	☐	☐	☐
12. Znowu będziemy się uczyć.	☐	☐	☐	☐

6 Jak będziecie spędzać wakacje? Połącz kolumny?

0 Gdzie będziecie spędzać wakacje?	A Kanapki, frytki i ryby.
1 Czym będziecie tam jechać?	B Kajakiem.
2 Czym będziecie pływać?	C Pod namiotem.
3 Gdzie będziecie nocować?	D Pociągiem.
4 Co będziecie jeść?	E Nie, będziemy je kupować.
5 A czy będziecie łowić ryby?	F Jak zwykle na Mazurach.

0	1	2	3	4	5
F					

7 Gdy będą już wakacje... Zaznacz poprawną odpowiedź.

0. Oni będą zwiedzać

- a) Toruń.
- b) Kraków.
- c) Gdańsk.

3. Oni będą się bawić

- a) łódką.
- b) żmiją.
- c) latawcem.

1. One będą kupować

- a) kolczyki.
- b) pierścionki.
- c) bransoletki.

4. One będą zamawiać

- a) lody.
- b) gofry.
- c) naleśniki.

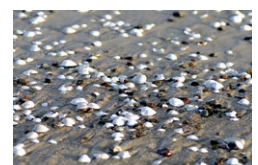
2. Oni będą grać w

- a) koszykówkę.
- b) siatkówkę.
- c) piłkę ręczną.

5. One będą zbierać

- a) butelki.
- b) muszelki.
- c) truskawki.

CZAS PRZYSZŁY ZŁOŻONY

TYLKO CZASOWNIKI NIEDOKONANE

W języku polskim czasowniki niedokonane mają dwa warianty czasu przyszłego¹:

wariant pierwszy (bardzo łatwy)	
czas przyszły czasownika <i>być</i> + bezokolicznik	
(ja) będę czytać	(my) będziemy czytać
(ty) będziesz czytać	(wy) będziecie czytać
(on) będzie czytać	(oni) będą czytać
(ona) będzie czytać	(one) będą czytać
(ono) będzie czytać	

wariant drugi (łatwy)	
czas przyszły czasownika <i>być</i> + forma czasownika taka sama jak w trzeciej osobie czasu przeszłego (zmieniamy rodzaj i liczbę)	
(ja) będę czytał	(my) będziemy czytali
będę czytała	będziemy czytały
(ty) będziesz czytał	(wy) będziecie czytali
będziesz czytała	będziecie czytały
(on) będzie czytał	(oni) będą czytali
(ona) będzie czytała	(one) będą czytały
(ono) będzie czytało	

8 Czy będziesz umiał / czy będziesz umiała zrobić to zadanie? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

Daniel: Co będę dzisiaj robić⁰? Przed południem będę się uczyć¹ polskiego, po południu będę jeździć² na rowerze, a wieczorem będę leżeć³ ze zmęczenia.

Co będę dzisiaj⁰? Przed południem będę¹ polskiego, po południu będę² na rowerze, a wieczorem będę³ ze zmęczenia.

Maja: Co będę jutro robić? Od ósmej do trzeciej będę pracować⁴ przy komputerze, a potem będę czytać⁵ książkę i siedzieć⁶ przy kominku.

Co będę jutro robiła? Od ósmej do trzeciej będę⁴ przy komputerze, a potem będę⁵ książkę i⁶ przy kominku.

Sofia i Maks: Co będziemy robić podczas podróży? Będziemy słuchać⁷ audiobooków po polsku. Mamy nadzieję, że wcale nie będziemy się nudzić⁸ i wszystko będziemy rozumieć⁹.

Co będziemy robili podczas podróży? Będziemy⁷ audiobooków po polsku. Mamy nadzieję, że wcale nie będziemy⁸ i wszystko będziemy⁹.

Olga i Aga: Co będziemy robić w wakacje? Będziemy podróżować¹⁰ z rodzicami, będziemy poznawać¹¹ nowe miejsca i kolejny raz będziemy lecieć¹² samolotem!

Co będziemy robiły w wakacje? Będziemy¹⁰ z rodzicami, będziemy¹¹ nowe miejsca i kolejny raz będziemy¹² samolotem!

¹Pierwszy wariant jest starszy i bardziej ekonomiczny, bo bezokolicznika używamy we wszystkich osobach i rodzajach, a jego postać jest krótsza od innych form używanych w rodzaju żeńskim (np. *będę czy-tać* – *będę czy-ta-ła*) oraz w liczbie mnogiej (*będziemy mó-wić* – *będziemy mó-wi-li*). Zaletą drugiego wariantu jest to, że przekazujemy tam więcej informacji, bo precyzujemy rodzaj gramatyczny. Dobrze jest używać obu wariantów i korzystać z bogactwa języka.

CZAS PRZYSZŁY ZŁOŻONY

czasowniki modalne: *móc, chcieć, musieć*

MÓC		CHCIEĆ		MUSIEĆ	
<i>będę móc</i>		<i>będę chcieć</i>		<i>będę musieć</i>	
będę mógł	będziemy mogli	będę chciał	będziemy chcieli	będę musiał	będziemy musieli
będę mogła	będziemy mogły	będę chciała	będziemy chciały	będę musiała	będziemy musiały
będziesz mógł	będziecie mogli	będziesz chciał	będziecie chcieli	będziesz musiał	będziecie musieli
będziesz mogła	będziecie mogły	będziesz chciała	będziecie chciały	będziesz musiała	będziecie musiały
będzie mógł	będą mogli	będzie chciał	będą chcieli	będzie musiał	będą musieli
będzie mogła	będą mogły	będzie chciała	będą chciały	będzie musiała	będą musiały
będzie mogło		będzie chciało		będzie musiało	

9 Co oni będą chcieli / będą mogli / będą musieli robić, kiedy będą dorośli? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

Michał:

Gdy będę dorosły, ***będę chciał*** (chcieć)⁰ mieć dobrą pracę, ale czy (móc)¹ ją znaleźć? Na pewno (musieć)² mieć trochę szczęścia.

Justyna:

Gdy będę dorosła, (chcieć)³ mieć swój samochód, ale najpierw (musieć)⁴ zdać egzamin na prawo jazdy, a potem (móc)⁵ jeździć samochodem rodziców.

Sylwia i Patryk:

Kiedy będziemy dorośli, (móc)⁶ głosować w wyborach. A na kogo (chcieć)⁷ oddać swój pierwszy głos? Trudno powiedzieć – najpierw (musieć)⁸ zobaczyć i posłuchać kandydatów.

Agata i Paulina:

Gdy będziemy dorosłe, nie (musieć)⁹ chodzić do szkoły, a kiedy po latach (chcieć)¹⁰ się spotkać z naszą klasą i naszymi nauczycielami, to (móc)¹¹ przyjść na bal absolwentów. To będzie wyjątkowa impreza!

10a Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

www.naforumpopolsku.pl

NA FORUM PO POLSKU

Temat: Plany na przyszły rok

0. Nauczycielka

Dzień dobry! Macie już plany na kolejny rok? Co będziecie robić? Czego będziecie się uczyć?

1. Filip

móc się uczyć chodzić tłumaczyć słuchać

W kolejnym roku **będę się uczyć**⁰ angielskiego. Trzy razy w tygodniu ¹ na kurs językowy, a w domu często ² starych, angielskich piosenek i ³ je na polski. Mam nadzieję, że w przyszłości ⁴ swobodnie mówić (oraz śpiewać) po angielsku!

2. Ilona

móc słuchać rozwijać pływać

W przyszłym roku będę się uczyć żeglarstwa. Najpierw ⁵ wykładów, a potem ⁶ żaglówką. Wiem, że na początku nie będzie łatwo, ale z każdą godziną ⁷ swoje umiejętności i mam nadzieję, że kiedyś ⁸ usłyszeć, że jestem świetną żeglarką!

3. Edyta i Rafał

chcieć wykonywać oglądać znać

Od stycznia będziemy się uczyć tańca towarzyskiego. Najpierw ⁹ filmiki dla początkujących i sami ¹⁰ proste ćwiczenia. A kiedy ¹¹ rodzaje tańców oraz ich podstawowe kroki, to ¹² pójść do szkoły tańca, żeby tam dalej się rozwijać.

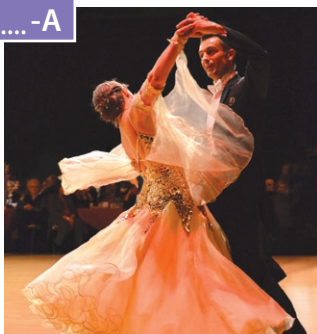
4. Dominika i Matylda

musieć zajmować się projektować korzystać

W następnym roku będziemy się uczyć grafiki komputerowej. Na początku ¹³ z darmowych programów i ¹⁴ proste strony internetowe. Potem ¹⁵ animacjami, a na końcu ¹⁶ zdać egzamin praktyczny. Nie będzie lekko, ale będzie dobrze!

10b Dopasuj numery postów do fotografii.

....-A

....-B

....-C

....-D

CO TU POZNAMY? CZAS PRZYSZŁY PROSTY

1a Co będę robić w przyszłym roku? Połącz słowa z obrazkami.

W przyszłym roku...

0. zdam egzamin certyfikатовy z języka polskiego

1. wyjmę z szafy ciepłe ubrania	7. ugotuję zupę dyniową
2. zapiszę się na siłownię	8. upiekę ciasto z truskawkami
3. zbuduję karmnik	9. upiorę firanki i umyję okna
4. rozbiję namiot	10. ulepię bałwana
5. pójdę na lodowisko	11. pojadę w górę
6. pójdę na grzyby	12. pojadę na majówkę

CERTYFIKAT
znajomości
języka polskiego

Kod QR - testy certyfikатовe
z języka polskiego

Wiosną

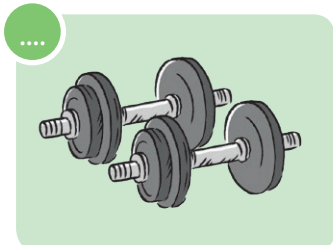
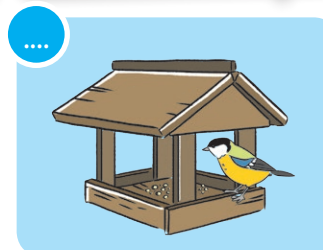
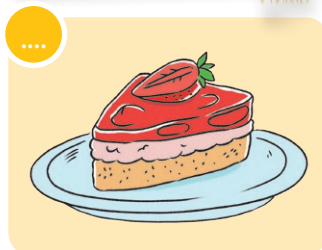
Latem

Jesienią

Zimą

1b Mój przyszły rok. Zaznacz odpowiednie słowo.

Co zrobię w (przyszłym, zeszytym, poprzednim)⁰ roku? Wiosną dokładnie umyję okna i upiorę (pisanki, firanki, szklanki)¹, choć nie lubię robić porządków. Zadbam też o siebie – zapiszę się na (siłowni, siłownie, siłownię)² i zacznę regularnie (ćwiczyć, uprawiać, zajmować się)³ sport. Latem pojadę w Tatry i tam (spełnię, spędzę, sprawdzę)⁴ swoją kondycję. Mam nadzieję, że zdobędę kilka wysokich (szczytów, zeszytów, kredytów)⁵ i nie padnę ze zmęczenia. Jesienią pojadę (w, na, nad)⁶ Mazury i odwiedzę kolegę, (kto, jaki, który)⁷ tam mieszka. Zimą wyjmę z szafy swoje stare (narty, łyżwy, sanki)⁸ i pójdę na lodowisko, a jeśli będzie dużo (lodu, deszczu, śniegu)⁹, to ulepię przed domem wielkiego (bociana, barana, bałwana)¹⁰. Może nawet zbuduję igloo, ale na pewno nie zamieszkać w nim na stałe.

2 Co dziś mówią gwiazdy? Uzupełnij horoskop słowami z ramki.

pójdiesz *znajdziesz* odpoczniesz
dostaniesz wyjmiesz spróbujesz
zapłacisz podłączysz obejrzysz
zdasz poznasz dowiesz się

Baran (21.03 - 19.04)

Będziesz dużo się uczyć i pracować, ale *znajdziesz*⁰ czas na odpoczynek.

Byk (20.04 - 20.05)

Kiedy będzie świecić słońce,¹ na spacer do parku.

Bliźnięta (21.05 - 21.06)

Gdy będą wakacje,² od nauki i pracy.

Rak (22.06 - 22.07)

Gdy będziesz podróżować,³ nowych ludzi i piękne miejsca.

Lew (23.07 - 22.08)

Kiedy będziesz za granicą,⁴ nowych, smacznych dań.

Panna (23.08 - 22.09)

Jeśli będziesz się nudzić,⁵ ciekawą komedię.

Waga (23.09 - 22.10)

Gdy będzie pochmurno i deszczowo,⁶ z szafy parasol.

Skorpion (23.10 - 21.11)

Wkrótce zrobisz duże zakupy i⁷ za nie kartą.

Strzelec (22.11 - 21.12)

Już niedługo znowu⁸ telefon do ładowarki.

Koziorożec (22.12 - 19.01)

Jeśli będziesz się dobrze uczyć, to⁹ wszystkie egzaminy.

Wodnik (20.01 - 18.02)

Kiedy będziesz mieć urodziny,¹⁰ życzenia i prezenty!

Ryby (19.02 - 20.03)

Gdy będziesz rozmawiać ze znajomymi,¹¹, co u nich słytać.

3 Co on / ona robi?

0. On

- a) zaśnie.
- b) **wstanie.**
- c) odpocznie.

8. On

- a) poczeka.
- b) pozmywa.
- c) posprząta.

1. Ona

- a) się uczesze.
- b) się ubierze.
- c) się umaluje.

9. Ona

- a) policzy.
- b) popatrzy.
- c) pomnoży.

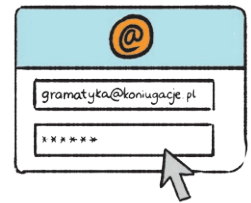
2. On

- a) się obudzi.
- b) się ogoli.
- c) się opali.

10. On

- a) wpisze hasło.
- b) pobierze pliki.
- c) kliknie krzyżyk.

3. Ona

- a) zrobi kanapki.
- b) podzieli owoce.
- c) pokroi warzywa.

11. Ona

- a) wyśle list.
- b) napisze test.
- c) dostanie paczkę.

4. On

- a) założy fartuch.
- b) rozłoży obrus.
- c) położy dywan.

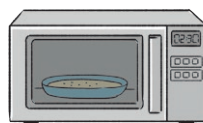
12. On

- a) przeczyta wiersz.
- b) zagra poloneza.
- c) zaśpiewa piosenkę.

5. Ona

- a) otworzy lodówkę.
- b) włączy mikrofalówkę.
- c) wyłączy piekarnik.

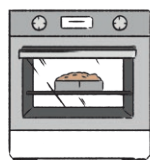
13. Ona

- a) znajdzie trasę.
- b) pójdzie do kina.
- c) pojedzie nad morze.

6. On

- a) ugotuje rosół.
- b) umyje kubek.
- c) upiecze szarlotkę.

14. On

- a) weźmie plecak.
- b) spakuje torbę.
- c) zabierze walizkę.

7. Ona

- a) uprasuje bluzkę.
- b) upierze koszulkę.
- c) spakuje ubrania.

15. Ona

- a) poprosi o kartę.
- b) zamówi deser.
- c) zostawi napiwek.

CZAS PRZYSZŁY PROSTY

tylko czasowniki dokonane

★ Czasowniki dokonane nie mają czasu teraźniejszego, więc kiedy zaczniemy je odmieniać, od razu otrzymamy formy czasu przyszłego.

4 Uzupełnij tabelę zgodnie z podanymi przykładami.

I koniugacja -ę, -esz

wypić – 1. wypiję, 2. wypijesz	ukłuć – 1. ukłuję, 2. ukłujesz	wejść – 1. wejdę, 2. wejdiesz
rozbić – 1.	poczuć – 1.	wyść – 1.
umyć się – 1. umyję się, 2. umyjesz się	zasiać – 1. zasięję, 2. zasięjesz	klikać – 1. kliknę, 2. klikniesz
przyszyć – 1.	podlać – 1.	zamknąć – 1.
stłuc – 1. stłukę, 2. stłuczysz	napisać – 1. napiszę, 2. napiszesz	uprać – 1. upiorę, 2. upierzesz
upiec – 1.	uczesać się – 1.	ubrać się – 1.
ostrzyżyc się – 1. ostrzyżę się, 2. ostrzyżesz się	zawiązać – 1. zawiążę, 2. zawiążesz	ugotować + uj – 1. ugotuję, 2. ugotujesz
pomóc – 1.	pokazać – 1.	spróbować – 1.

II koniugacja -ę, -isz / -ysz (po cz, sz, rz, ż)

zrobić – 1. zrobię, 2. zrobisz	uzupełnić – 1. uzupełnię, 2. uzupełnisz	pomyśleć – 1. pomyślę, 2. pomyślisz
polubić – 1.	zadzwonić – 1.	podzielić – 1.
zamówić – 1. zamówię, 2. zamówisz	zapomnieć – 1. zapomnę, 2. zapomnisz	postać – 1. postoję, 2. postoisz
naprawić – 1.	przypomnieć – 1.	pokroić – 1.
zapłacić – 1. zapłacę, 2. zapłacisz	zgasić – 1. zgaszę, 2. zgasisz	otworzyć – 1. otworzę, 2. otworzysz
wrócić – 1.	poprosić – 1.	obejrzeć – 1.
obudzić się – 1. obudzę się, 2. obudzisz się	ucieszyć się – 1. ucieszę się, 2. ucieszysz się	zobaczyć – 1. zobaczę, 2. zobaczysz
zwiedzić – 1.	usłyszeć – 1.	nauczyć się – 1.

III koniugacja -am, -asz

przeczytać – 1. przeczytam, 2. przeczytasz
posłuchać – 1.
zagrać – 1.
zaspiewać – 1.

IV koniugacja -em, -esz

zjeść – 1. zjem, 2. zjesz
zrozumieć – 1.
powiedzieć – 1. powiem, 2. powiesz
odpowiedzieć – 1.

I -ę, -esz

ja	<i>upiekę</i>	my	<i>upieczemy</i>
ty	<i>upieczesz</i>	wy	<i>upieczecie</i>
on ona ono	<i>upieczę</i>	oni one	<i>upieką</i>

ugotować – ugot+uj+...

ja	<i>ugotuję</i>	my	<i>ugotujemy</i>
ty	<i>ugotujesz</i>	wy	<i>ugotujecie</i>
on ona ono	<i>ugotuje</i>	oni one	<i>ugotują</i>

II -ę, -isz

ja	<i>pokroję</i>	my	<i>pokroimy</i>
ty	<i>pokroisz</i>	wy	<i>pokroicie</i>
on ona ono	<i>pokroi</i>	oni one	<i>pokroją</i>

-ę, -ysz (po cz, sz, rz, ż)

ja	<i>usmażę</i>	my	<i>usmażemy</i>
ty	<i>usmażysz</i>	wy	<i>usmażycie</i>
on ona ono	<i>usmaży</i>	oni one	<i>usmażą</i>

III -am, -asz

ja	<i>pomieszam</i>	my	<i>pomieszamy</i>
ty	<i>pomieszasz</i>	wy	<i>pomieszacie</i>
on ona ono	<i>pomieszę</i>	oni one	<i>pomieszają</i>

ja	<i>pozmywam</i>	my	<i>pozmywamy</i>
ty	<i>pozmywasz</i>	wy	<i>pozmywacie</i>
on ona ono	<i>pozmywa</i>	oni one	<i>pozmywają</i>

IV -em, -esz

ja	<i>zjem</i>	my	<i>zjemy</i>
ty	<i>zjesz</i>	wy	<i>zjecie</i>
on ona ono	<i>zje</i>	oni one	<i>zjedzą</i>

ja	<i>zrozumiem</i>	my	<i>zrozumiemy</i>
ty	<i>zrozumiesz</i>	wy	<i>zrozumiecie</i>
on ona ono	<i>zrozumie</i>	oni one	<i>zrozumieją</i>

5 Co zrobię najpierw, a co potem? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

ubrać się ~~obudzić się~~ uczesać się wstać umyć się

Obudzę się

0

1

2

3

4

pozmywać usmażyć zjeść ugotować upiec

5

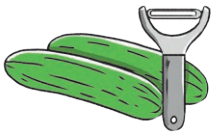
6

7

8

9

pokroić spróbować wymieszać obrać posolić

10

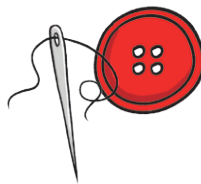
11

12

13

14

uprasować powiesić uprać spakować przyszyć

15

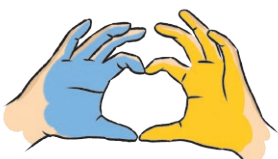
16

17

18

19

narysować powiedzieć napisać pokazać namalować

20

21

22

23

24

CZAS PRZYSZŁY PROSTY

Uwaga na te czasowniki!

6 Uzupełnij tabelki.

siąść

ja	my	<i>siądziemy</i>
ty	wy	<i>siądziecie</i>
on ona ono	<i>siądzie</i>	oni one	<i>siądną</i>

znaleźć

ja	my	<i>znajdziemy</i>
ty	wy	<i>znajdziecie</i>
on ona ono	<i>znajdzie</i>	oni one	<i>znajdną</i>

uciec

ja	my	<i>uciekniemy</i>
ty	wy	<i>uciekniecie</i>
on ona ono	<i>ucieknie</i>	oni one	<i>uciekną</i>

upaść

ja	my	<i>upadniemy</i>
ty	wy	<i>upadniecie</i>
on ona ono	<i>upadnie</i>	oni one	<i>upadną</i>

wstać

ja	my	<i>wstaniemy</i>
ty	wy	<i>wstaniecie</i>
on ona ono	<i>wstanie</i>	oni one	<i>wstaną</i>

odpocząć

ja	my	<i>odpoczniemy</i>
ty	wy	<i>odpoczniecie</i>
on ona ono	<i>odpocznie</i>	oni one	<i>odpoczną</i>

zająć

ja	my	<i>zajmiemy</i>
ty	wy	<i>zajmiecie</i>
on ona ono	<i>zajmie</i>	oni one	<i>zajmą</i>

wziąć

ja	my	<i>weźmiemy</i>
ty	wy	<i>weźmiecie</i>
on ona ono	<i>weźmie</i>	oni one	<i>wezmą</i>

7a Uzupełnij wiersz zgodnie z podanym przykładem.

B. Maliszewski

Wielka podróż

Gdy będzie za zimno, za ciemno, za nudno,
to wtedy ...**ucieknę**... (uciec)⁰ na wyspę bezludną.
..... (Wyjąć)¹ namiot z szafki, (wziąć)² trzy kanapki
i (pójść)³ do portu, skąd ruszają statki.

..... (Wsiąść)⁴ i popłynę! Dokąd? Za horyzont,
gdzie kwiaty nie więdną, komary nie gryzą.

..... (Znaleźć)⁵ małą wyspę – tam, na oceanie,
i gdy będzie miło, to (zostać)⁶ na niej.

..... (Rozbić)⁷ swój namiot pod palmą wysoką
albo trochę dalej, bo może spaść kokos.

..... (Odpocząć)⁸ od szkoły, sportu i sprzątanania,
będę spać, śnić, leżeć, czasem się opalać.

A co będzie potem? Pewnie szybko (wrócić)⁹,
bo z bezludnej wyspy także zechcę uciec.

A gdy tu przyplynie i dom swój (zobaczyć)¹⁰,
to będę już patrzeć na niego inaczej.

7b Co on / ona zrobi? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

pójść znaleźć wsiąść wziąć **wyjąć**
odpocząć popłynąć wrócić rozbić

On / Ona **wyjmie**⁰ namiot z szafy,¹ trzy kanapki i²
do portu, a tam³ na statek i⁴ nim bardzo daleko.
W końcu⁵ małą wyspę na wielkim oceanie –⁶ namiot
pod palmą,⁷ od szkoły, sportu, sprzątanania, ale potem szybko⁸
do domu.

8a Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem

Co jutro zrobisz?

Witek:

pójść zająć kupić *zrobić* poczekać powiedzieć

Co jutro*zrobię*.....⁰? To moja prywatna sprawa, ale dobrze – wszystko¹.
Wieczorem² na rynek, a tam przy Sukiennicach³ bukiet
pięknych róż, a później⁴ mały stolik pod parasolem i⁵
na koleżankę, z którą umówiłem się na randkę!

Wanda:

wziąć wstać zdobyć wrócić sprawdzić

Jutro⁶ wcześniej rano i⁷ pogodę za oknem. Jeśli nie będzie
pochmurno i deszczowo, to⁸ swój plecak i pójdę w góry. Mam nadzieję,
że⁹ wysokie szczyty i jeszcze przed zachodem słońca¹⁰
do pensjonatu – trochę zmęczona, ale szczęśliwa.

Łukasz:

poczęstować wejść poprosić zwiedzić poszukać

Moje plany na jutro? Przed południem¹¹ Dom Mikołaja Kopernika, a później
.....¹² na wieżę zabytkowego ratusza. Po południu¹³ sklepu
z piernikami, a tam¹⁴ o wielką paczkę tych ciasteczek i¹⁵
nimi swoich znajomych. Będzie miło!

Nadia:

wypić zacząć pojechać wysiąść zjeść

Co jutro zrobię? Jak zwykle¹⁶ dzień od zdrowego śniadania –¹⁷
płatki kukurydziane z mlekiem i¹⁸ szklankę świeżego soku. Potem
.....¹⁹ metrem do centrum,²⁰ na stacji *Świętokrzyska* i pójdę do
Pałacu Kultury, ale wcale nie będę go zwiedzać, bo ja tam pracuję.

8b Czy wiesz, kto tam jest?

9a Co on / ona jutro zrobi? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

zalogować się wypić włączyć odpowiedzieć przeczytać

Grzegorz⁰ wypije poranną kawę, a potem¹ komputer i² do poczty służbowej. Uważnie³ maile od mieszkańców miasta i – jeśli tylko będzie mógł – krótko⁴ na ich pytania.

wstać zabrać pojechać zjeść

Sylwia⁵ o wpół do siódmej. Na śniadanie⁶ płatki owsiane z jogurtem truskawkowym, a później⁷ telefon, plecak oraz klucze i⁸ rowerem do szkoły.

zająć wsiąść pójść wysiąść

Paweł⁹ rano na przystanek, a potem¹⁰ do tramwaju,¹¹ miejsce przy oknie (jeśli tylko będzie wolne) i¹² przed centrum handlowym, w którym od roku pracuje.

wyjąć wejść zrobić pokroić

Michał¹³ do kuchni, a potem¹⁴ nóż z szuflady,¹⁵ nim warzywa i¹⁶ z nich pyszne sałatki.

zdobyć zacząć zagrać posłuchać

Irena¹⁷ dzień od prostych ćwiczeń gimnastycznych, a potem¹⁸ muzyki, żeby się trochę zrelaksować. Po południu¹⁹ w ważnym meczu i ma nadzieję, że²⁰ w nim co najmniej jedną bramkę.

9b Kim oni są? Kim oni będą? Połącz kolumny nad podstawie informacji z ćwiczenia 9a.

0	Grzegorz	A	jest młodym sprzedawcą, a za cztery lata będzie kierownikiem sklepu.
1	Sylwia	B	jest piłkarką, a za dwadzieścia lat będzie trenerką drużyny junierek.
2	Paweł	C	jest uczennicą, a za rok będzie studentką Uniwersytetu Rolniczego.
3	Michał	D	jest pomocnikiem kucharza, a za dziesięć lat będzie szefem kuchni.
4	Irena	E	jest młodym urzędnikiem, a za trzydzieści lat będzie dyrektorem.

0	1	2	3	4
E				

10a Uzupełnij dialog zgodnie z podanym przykładem.

- Kinga:** – Idziecie do Pawła na urodziny? Może się złożymy (my-złożyć się)⁰ na wspólny prezent?
- Michał:** – To świetny pomysł!
- Magda:** – Też jestem za! Ale co (my-kupić)¹?
- Kinga:** – Nie wiem. Myślałam, że to wy (odpowiedzieć)² na to pytanie.
- Magda:** – Nie ma problemu. Na pewno zaraz coś (my-wymyślić)³.
- Michał:** – Paweł interesuje się malarstwem, więc może (my-dać)⁴ mu album z obrazami?
- Kinga:** – Nie wiem, czy to dobry pomysł. Album wygląda ładnie, ale Paweł raz go (obejrzeć)⁵, a potem (postawić)⁶ na półkę i szybko o nim (zapomnieć)⁷.
- Magda:** – To może (my-poszukać)⁸ ładnego obrazu? To będzie świetny prezent!
- Kinga:** – A ile za niego (my-zapłacić)⁹? Czy nie (my-zbankrutować)¹⁰?
- Michał:** – Ceny są różne, a wybór jest duży. Jeśli (pójść)¹¹ do galerii, to na pewno (my-znaleźć)¹² tam niewielki i niedrogi obraz.
- Magda:** – I sprzedawca (pomóc)¹³ nam coś wybrać, (doradzić)¹⁴, (podpowiedzieć)¹⁵, a może nawet (dać)¹⁶ zniżkę!
- Kinga:** – Gratuluję optymizmu! To (my-zrobić)¹⁷ tak: wy (pojechać)¹⁸ do centrum i (zająć się)¹⁹ szukaniem obrazu, a ja (pójść)²⁰ na pocztę i (wybrać)²¹ ładną kartkę z życzeniami. Ej, co tak patrzycie? Tylko żartowałam! Wiadomo, że was nie (ja-zostawić)²² i (ja-pojechać)²³ z wami. To będzie nasz wspólny prezent, więc razem go (my-wybrać)²⁴!

10b Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.

Słowa do użycia:

pytanie nieoficjalne, forma „wy”	pytanie oficjalne, forma „państwo”	odpowiedź
– <i>Co kupicie?</i> ⁰	– <i>Co państwo kupią?</i> ⁰	– Ładny prezent.
– ¹	– ²	– Piękne życzenia.
– ³	– ⁴	– Z przyjaciółmi.
– ⁵	– ⁶	– Pysznego tortu!
– ⁷	– ⁸	– Za świetną imprezę.

CO BĘDIEMY ŁĄCZYĆ? / CO POŁĄCZYMY?

CZAS PRZYSZŁY ZŁOŻONY I CZAS PRZYSZŁY PROSTY

1a Mój przyszły tydzień. Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

Co będę robić od poniedziałku do piątku?

pn.	wt.	śr.	cz.	pt.	sb.	ndz.
1	2	3	4	5	6	7

- będę wstawiać⁰ o siódmej,
- będę jeść¹ na śniadanie płatki owsiane,
- będę brać² kanapki do szkoły,
- będę odpowiadać³ na pytania nauczycieli,
- będę rozwiązywać⁴ różne zadania,
- będę czytać⁵ podręczniki,
- będę pisać⁶ sprawdziany,
- będę oglądać⁷ filmy edukacyjne,
- będę się uczyć⁸ polskiego,

Co zrobię w sobotę?

pn.	wt.	śr.	cz.	pt.	sb.	ndz.
1	2	3	4	5	6	7

- wstanę⁰ o dziewiątej,
-¹ na śniadanie naleśniki,
-² laptopa do tóżka,
-³ na maile od znajomych,
-⁴ quiz internetowy,
-⁵ ciekawy artykuł,
-⁶ krótki komentarz,
-⁷ polską komedię,
-⁸ nowych słówek.

1b Co będę robić w przyszłą niedzielę? Uzupełnij zdania słowami z ramki.

spać oglądać spędzać
czytać grać jeść

Co będę robić?

- Będę spać / Będę spał(a)⁰ do dziesiątej.
-¹ ciekawą powieść.
-² czas z rodziną.
-³ lody i owoce.
-⁴ w szachy z siostrą.
-⁵ stare seriale.

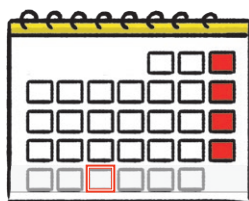
1c Co zrobię w przyszłą niedzielę? Uzupełnij zdania słowami z ramki.

zaplanować wstać upiec
odwiedzić pójść spotkać się

Co zrobię?

- Wstanę⁰ o dziesiątej.
-¹ do kościoła na mszę.
-² smaczne ciasteczka.
-³ babcię i dziadka.
-⁴ z kolegami i koleżankami.
-⁵ kolejny dzień.

Kiedy to będzie?

za sekundę, za minutę, za chwilę
za dwie (trzy, cztery) minuty
za pięć (dziesięć) minut
za pół godziny
za godzinę
za dwie (trzy, cztery) godziny
za pięć (sześć, siedem) godzin

jutro
pojutrze
za trzy (cztery) dni
za pięć (sześć) dni
za tydzień
za dwa (trzy, cztery) tygodnie
w przyszłym (następnym) miesiącu

za miesiąc
za dwa (trzy, cztery) miesiące
za pięć miesięcy
za pół roku, za rok
za dwa (trzy, cztery) lata
za pięć, sześć, siedem lat
w przyszłym (następnym) roku

2a Co wtedy będiesz robić? Odpowiedz na pytania. Uwaga! Odpowiedzi nie mogą się powtarzać! (Warto wykorzystywać propozycje z „chmurki”).

Już za chwilę *będę pić herbatę z cytryną*
Za godzinę
Za tydzień
Za dwa tygodnie
Za miesiąc
Za dwa miesiące
W przyszłym roku często
W przyszłym roku rzadko

robić zakupy, kupować owoce i warzywa
smażyć naleśniki, lepić pierogi
obierać ziemniaki, gotować zupę, robić sałatkę
pić herbatę z cytryną, pić mleko z miodem
zmywać naczynia, robić pranie
sprzątać kuchnię, odkurzać pokój
odrabiać pracę domową, uczyć się nowych słówek
czytać książkę, pisać test, zdawać egzamin
spotykać się z kolegami / koleżankami
urządzać imprezę, zamawiać pizzę
składać życzenia, kupować prezenty
lepić bałwana, ubierać choinkę

2b Co wtedy zrobisz? Uwaga! Odpowiedzi nie mogą się powtarzać! (Można wykorzystać propozycje z „chmurki”).

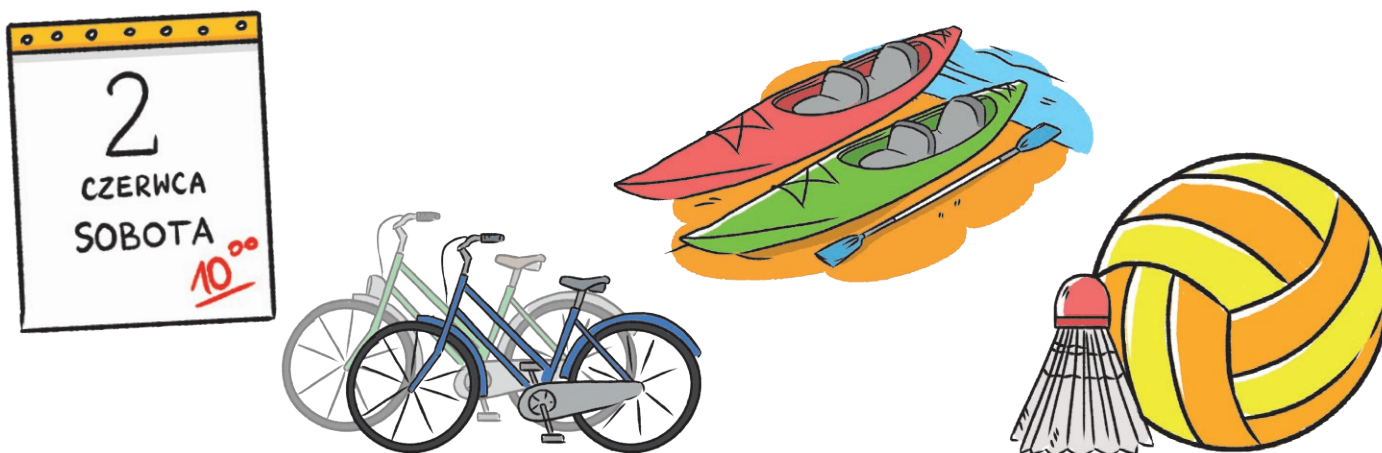
Za chwilę *wypiję herbatę z cytryną*
Za trzy godziny
Jutro
Pojutrze
Za trzy dni
Za tydzień
W przyszłym miesiącu
W przyszłym roku

zrobić zakupy, kupić owoce i warzywa
usmażyć naleśniki, ulepić pierogi
obrać ziemniaki, ugotować zupę, zrobić sałatkę
wypić herbatę z cytryną, wypić mleko z miodem
pozmywać naczynia, zrobić pranie
posprzątać kuchnię, odkurzyć pokój
odrobić pracę domową, nauczyć się nowych słówek
przeczytać książkę, napisać test, zdać egzamin
spotkać się z kolegami / koleżankami
urządzić imprezę, zamówić pizzę
złożyć życzenia, kupić prezenty,
ulepić bałwana, ubrać choinkę

3a Uzupełnij dialog zgodnie z podanym przykładem.

- Cześć, Paweł! Co słychać?
- Cześć, Michał. U mnie w porządku, a co u ciebie?
- Wszystko świetnie, bo już niedługo weekend. Masz plany na sobotę?
- Pewnie **zostanę** (ja-zostać)⁰ w domu i przez cały dzień **będę odpoczywać** (ja-odpoczywać)⁰.
- Czyli (ty-wstać)¹ o dziesiątej, a potem godzinami (ty-grać)² na komputerze?
- Widzę, że dobrze mnie znasz. Może (my-umówić się)³ na grę online?
- A może (my-wziąć)⁴ rowery i (my-pojechać)⁵ nad zalew? Co (ty-powiedzieć)⁶ na taką wycieczkę?
- Czy ja wiem? Ostatnio jestem trochę zmęczony. Chyba jednak (ja-wybrać)⁷ dom i komputer.
- Ale gdy tylko (ty-wsiąść)⁸ na rower, od razu (ty-poczuć się)⁹ świetnie i (ty-przestać)¹⁰ narzekać na zmęczenie. (My-odpocząć)¹¹ nad wodą, (my-wynająć)¹² kajaki, a potem (my-zagrać)¹³ w badminton albo w siatkówkę plażową.
- W siatkówkę plażową? We dwóch?
- Oj, zapomniałem powiedzieć, że (być)¹⁴ jeszcze inne osoby.
- A kto jeszcze (pojechać)¹⁵? Z kim rozmawiałeś?
- Z Magdą, Kingą i Tomkiem. Niestety, Tomek nie (móc)¹⁶ się przyłączyć, bo ma zepsuty rower i w weekend (musieć)¹⁷ go naprawiać, ale dziewczyny chętnie (pojechać)¹⁸ nad zalew.
- Taaak? To jednak masz rację. Nie warto siedzieć w domu. O której (my-wyjechać)¹⁹?
- Myślę, że około dziesiątej, ale jeszcze (ja-wysłać)²⁰ SMS do dziewczyn albo do nich (ja-zadzwoić)²¹, żeby się upewnić, czy ta godzina im odpowiada, a potem znowu (ja-odezwać się)²² do ciebie.
- Dobrze! To czekam na kolejny telefon.
- Będziemy w kontakcie. Na razie!

3b Co oni zrobią? Co oni będą robić? Odpowiedz na te pytania na podstawie obrazków.

4 Uzupełnij maile zgodnie z podanym przykładem.

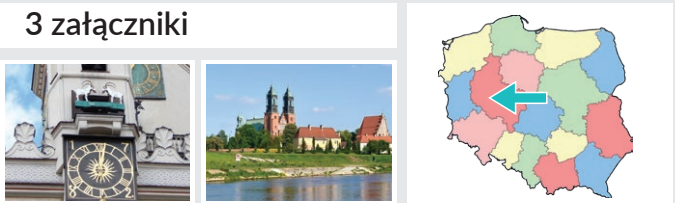
Nowa wiadomość

Od: | Lena@pozdrawieniazpolski.pl

Do: | Marta@pozdrawieniazpolski.pl

Temat: Poznam Poznań

3 załączniki

Droga Marto,

w ostatnim mailu pytałaś mnie o moje plany na początek lata, więc o wszystkim Ci teraz **napiszę** (ja-napisać)⁰ i mam nadzieję, że nie **będziesz się nudzić** (Ty-nudzić się)⁰, kiedy (Ty-czytać)¹ tak długi mail. 😊

Gdy już wkrótce (zacząć się)² wakacje, (ja-wziąć)³ swój wielki plecak i (ja-przyjechać)⁴ na tydzień do Poznania, gdzie od roku mieszka moja ciocia. Cieszę się, że w końcu ją (ja-odwiedzić)⁵ i że razem z nią (ja-zwiedzać)⁶ to piękne miasto. Moja ciocia jest nauczycielką i bardzo interesuje się polską kulturą, więc na pewno (ona-zabrać)⁷ mnie do różnych muzeów i (ona-pokazać)⁸ mi wszystkie ważne zabytki. Na pewno (my-zobaczyć)⁹ słynny ratusz z koziołkami, (my-wejść)¹⁰ do najstarszej w Polsce katedry, a w weekend (my-pojechać)¹¹ na wycieczkę do Gniezna, gdzie (my-zwiedzać)¹² kolejne zabytki. Myślę, że przez ten tydzień (ja-dowiedzieć się)¹³ więcej o historii Polski niż przez miesiąc w szkole!

Mam nadzieję, że razem z cicią (ja-móc)¹⁴ też chodzić na różne koncerty rockowe. Co prawda ciocia powtarza, że jest na to za stara albo mówi, że nie ma czasu na głupoty, ale może ze mną (ona-poczuć się)¹⁵ jak nastolatka i (ona-znaleźć)¹⁶ czas, żeby chodzić na różne imprezy muzyczne. Bardzo na to liczę, ale jeszcze (ja-musieć)¹⁷ przekonać cicię, że nie warto siedzieć wieczorami w domu.

A co u Ciebie? Masz już plany na lipiec? Dokąd (Ty-pojechać)¹⁸ i gdzie (odpoczywać)¹⁹? A może też będziesz w Poznaniu i (my-móc)²⁰ się umówić na jakiś koncert? Mam nadzieję, że szybko (Ty-odpisać)²¹ na mój mail i nie (Ty-kazać)²² mi długo czekać na odpowiedź. Dobrze wiesz, jak bardzo jestem niecierpliwa!

Pozdrawiam Cię serdecznie

Lena

5a Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

Szanowni Państwo!

Proszę o uwagę! Już niedługo **dojedziemy** (my-dojechać)⁰ na parking i **będziemy zwiedzać** (zwiedzać)⁰ Gniezno – pierwszą stolicę Polski. Pewnie znają Państwo program naszej wycieczki, ale na wszelki wypadek go (ja-przypomnieć)¹ i (ja-dodać)² jeszcze kilka drobnych informacji.

Gdy tylko (my-wysiąść)³ z autokaru, (my-przejszć)⁴ przez piękny ogród do zabytkowej archikatedry, gdzie (my-obejrzeć)⁵ słynne drzwi, które przedstawiają życie Świętego Wojciecha – patrona Polski. Tam (ja-opowiedzieć)⁶ Państwu jego historię, a później (ja-sprawdzić)⁷, czy Państwo uważnie mnie słuchali i (ja-zadać)⁸ kilka pytań. Kto dobrze (odpowiedzieć)⁹ choćby na jedno z nich, ten (dostać)¹⁰ ode mnie małą nagrodę. Co to będzie, (ja-powiedzieć)¹¹ później, bo nie chcę psuć niespodzianki.

Potem (my-zobaczyć)¹² podziemia archikatedry, a następnie (my-wejść)¹³ na wieżę, skąd (my-móc)¹⁴ zobaczyć całe Gniezno. Mam nadzieję, że (zrobić)¹⁵ tam Państwo wspaniałe zdjęcia. Gdy już wszyscy (my-zejść)¹⁶ z wieży, (ja-dać)¹⁷ Państwu czas wolny. Czy pół godziny (wystarczyć)¹⁸? Słyszę, że tak!

Po trzydziestu minutach (my-spotkać się)¹⁹ więc pod archikatedrą, ale jeszcze nie (my-wracać)²⁰ do naszego autokaru, bo (ja-zabrać)²¹ Państwa na długi spacer. Gniezno to nie tylko archikatedra, ale i inne zabytki, które też Państwu (ja-pokazać)²². A teraz proszę się przygotować do wysiadania i nie zapomnieć telefonów oraz aparatów. Na pewno się przydadzą!

5b Na podstawie tekstów i fotografii opowiedz, co oni robią, co zwiedzają, co zobaczą?

6a Dokąd chcesz pojechać do Polski na weekend? Wybierz dowolne miejsce (np. Tatry, Mazury, Kraków), znajdź o nim informacje w Internecie i napisz:

- a) Czym tam pojedziesz / polecisz?
Jak długo będziesz jechać / lecieć?
- b) Dokąd będziesz chodzić? Co będziesz oglądać? Co będziesz zwiedzać?
- c) Jak jeszcze będziesz spędzać czas wolny?
- d) Co kupisz sobie na pamiątkę?

Uwaga! Nie można podawać nazwy tego miejsca, a osoby z grupy muszą odgadnąć, o jakim miejscu jest mowa!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6b Do jakiego kraju chcesz pojechać na wakacje? Wybierz dowolne miejsce (np. Czechy, Niemcy, Włochy, Hiszpania, Egipt), znajdź o nim informacje w Internecie i napisz:

- a) Czym tam pojedziesz / polecisz?
- b) Co tam zobaczysz? Co zwiedzisz?
- c) Co tam zamówisz? Co zjesz?
- d) Jak jeszcze będziesz spędzać czas wolny?
- e) Co kupisz sobie na pamiątkę?

Uwaga! Nie można podawać nazwy tego kraju, a osoby z grupy muszą odgadnąć, o jakim miejscu jest mowa!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A na koniec piosenka!

7a Czy znasz te słowa? Połącz kolumny.

0	wręczyć	A	kawę
1	spełnić	B	obiad
2	suszyć	C	o miłości
3	parzyć	D	marzenia
4	marzyć	E	ubrania i włosy
5	zjeść	F	bukiet kwiatów

0	1	2	3	4	5
F					

7b Jakie to słowo?

0. widrz – **drzwi**
1. boda –
2. wikat –
3. kietub –
4. łomiść –
5. rzamenie –

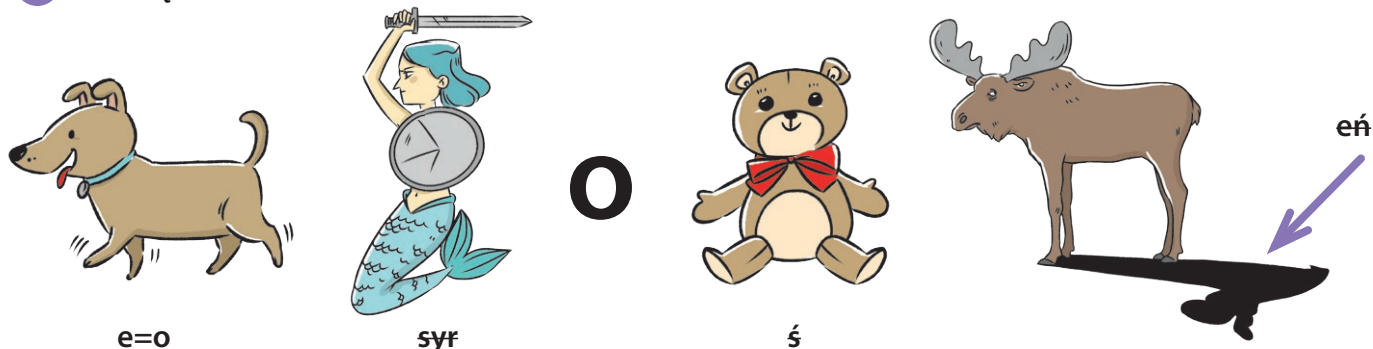
7c Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

nadejdzie przeszkodzi zaprosi zaśpiewa
 będzie padać będzie czekał będzie szła
będą wypiją będą mogli będą chcieli

O piosenkach

Jej piosenka o miłości i Jego piosenka o miłości mają tę samą muzykę oraz bardzo podobny tekst, który opowiada o prostym, pięknym marzeniu. To marzenie jest o tym, że ona i on **będą**⁰ razem i nic im w tym nie¹. Nawet jeśli będzie bardzo brzydka pogoda – gdy² albo gdy³ gęsta mgła, to oni i tak⁴ się spotkać. Ona do niego⁵, a on na nią⁶ z bukietem pięknych kwiatów i⁷ ją na gorącą kawę, którą razem⁸. Prawda, że to proste i piękne marzenie? W pierwszej piosence⁹ o nim dziewczyna, a w drugiej – chłopak. A czy ich marzenia¹⁰ się spełnić? Kto to wie...

7d Rozwiąż rebus.

Hasło:

7e Posłuchaj piosenek (możesz je łatwo znaleźć w Internecie) i zaznacz słowa, które są w ich tekście.

Muzyka i tekst: *Piotr Banach*
 Śpiew: *Magdalena "Dziun" Malicka*

Jej piosenka o miłości

0. przyjdę przyjdiesz przyjdzie
1. będę szła będziesz szła będzie szła
2. wręcę wręczysz wręczy
3. wyjdę wyjdiesz wyjdzie
4. będę suszyć się będziesz suszyć się
5. będziesz parzyć będziesz parzył
6. pijemy dopijemy wypijemy

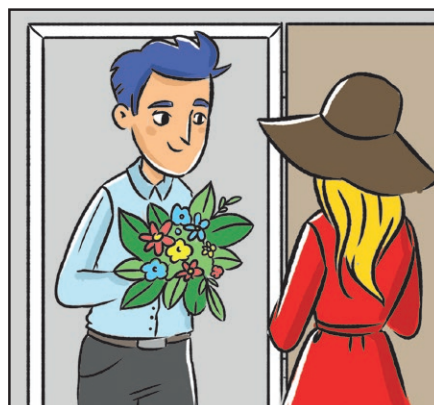
Muzyka i tekst: *Piotr Banach*
 Śpiew: *Piotr "Gutek" Gutkowski*

Jego piosenka o miłości

0. przyjdę przyjdiesz przyjdzie
1. będę szła będziesz szła będzie szła
2. wręcę wręczysz wręczy
3. wyjdę wyjdiesz wyjdzie
4. będę suszyć się będziesz suszyć się
5. będziesz parzyć będziesz parzył

7f Na podstawie piosenek i obrazków powiedz, co oni będą robić / co oni robią.

7g Jak myślisz, co będzie ich czekać w dalekiej przyszłości? Czy wezmą ślub? Czy będą żyć ze sobą długo i szczęśliwie?

8 Które słowo nie pasuje?

A. Czasownikiem I koniugacji (-ę, -esz) nie jest:

0. napisać, **zaśpiewać**, narysować, namalować
1. obudzić się, umyć się, uczesać się, ubrać się
2. uprać, uprasować, powiesić, spakować
3. upiec, usmażyć, ugotować, spróbować
4. wybrać, wziąć, zjeść, wypić
5. pójść, pojechać, polecieć, popłynąć
6. kupić, zdobyć, znaleźć, dostać
7. ukłuć się, poczuć, krzyknąć, obejrzeć
8. wsiąść, przyjechać, wysiąść, spóźnić się
9. pomyśleć, zaprojektować, zbudować, pokazać
10. kliknąć, otworzyć, pobrać, zamknąć
11. upaść, pomóc, wstać, wrócić
12. uśmiechnąć się, przeprosić, podziękować, pogratulować

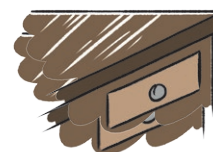
B. Czasownikiem II koniugacji (-ę, -isz / -ysz) nie jest:

0. zobaczyć, obejrzeć, popatrzeć, **posłuchać**
1. obudzić się, umyć się, wysuszyć się, ogolić się
2. obrać, pokroić, usmażyć, posolić
3. otworzyć, pokazać, obejrzeć, kupić
4. poprosić, pożyczyć, dostać, zarobić
5. kupić, sprzedać, zapłacić, policzyć
6. położyć, zapomnieć, wrócić, zabrać
7. uszyć, ulepić, połączyć, podzielić
8. zrobić, zaparzyć, posłodzić, wypić
9. uzupełnić, zapisać, sprawdzić, przetłumaczyć
10. naprawić, zepsuć, włączyć, wyłączyć
11. zapalić, zgasić, otworzyć, zamknąć
12. zatęsknić, zadzwonić, umówić się, spotkać się

C. Czasownikiem III koniugacji (-am, -asz) nie jest:

0. posłuchać, przeczytać, **sprawdzić**, poznać
1. dać, dostać, zatrzymać, sprzedać
2. pojechać, poczekać, spotkać się, porozmawiać
3. zadbać, podlać, posprzątać, pozmywać
4. zatańczyć, zagrać, zaśpiewać, posłuchać
5. dodać, pomieszać, spróbować, podać
6. przeczytać, posłuchać, zapisać, zapamiętać
7. zbadać, zapytać, poznać, ocenić
8. pobiegać, pojeździć, polatać, popływać
9. zostać, zaczekać, zatrzymać się, zamieszkać
10. powitać, poczęstować, porozmawiać, pożegnać

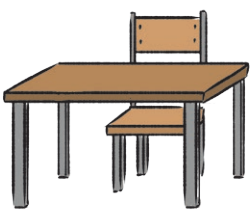
FORMY Z „SIĘ”? ROBI SIĘ! CZAS TERAŹNIEJSZY, PRZESZŁY, PRZYSZŁY

1a Co się robi na lekcjach? Połącz słowa z obrazkami.

Na lekcjach....

0. siedzi się w ławkach	5. ogląda się prezentacje	10. rozwiązuje się zadania
1. czeka się na przerwę	6. robi się notatki w zeszytach	11. robi się doświadczenia
2. korzysta się z podręczników	7. poznaje się pierwiastki chemiczne	12. pisze się wypracowania
3. dostaje się stopnie	8. zadaje się pytania	13. organizuje się gry oraz zabawy
4. czyta się wiersze na głos	9. pisze się dyktanda	14. występuje się w konkursach i zawodach

A-0...

B-....

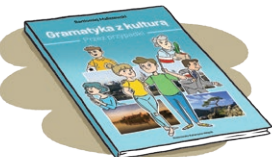
C-....

D-....

E-....

F-....

6, 5, 4+, 3-, 2+, 1

G-....

H-....

I-....

J-....

U - Ó
RZ - Ź
CH - H

K-....

L-....

Au
Ag
Fe
C

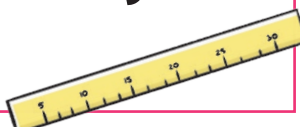
Ł-....

Kot w pustym mieszkaniu

M-....

$$2x + 4y = 20$$

N-....

1b Co się tu robi? Połącz kolumny.

0	Na lekcjach polskiego	A	mówi się o znanych osobach, wydarzeniach i zabytkach.
1	Na lekcji historii	B	maluje się i rysuje, poznaje się kierunki artystyczne.
2	Na lekcji chemii	C	dużo się czyta, mówi i pisze, poznaje się literaturę i język.
3	Na lekcji biologii	D	dużo się liczy, rozwiązuje się zadania, podaje się wyniki.
4	Na lekcji geografii	E	odpoczywa się, wysyła się SMS-y, je się kanapki.
5	Na lekcji fizyki	F	robi się doświadczenia, poznaje się pierwiastki.
6	Na lekcji muzyki	G	dużo się biega, gra się w piłkę, koszykówkę lub siatkówkę.
7	Na lekcji plastyki	H	używa się atlasu i mapy, poznaje się różne miejsca.
8	Na lekcji matematyki	I	poznaje się budowę organizmów, używa się mikroskopu.
9	Na lekcji WF-u (wychowania fizycznego)	J	poznaje się nuty, gra się na instrumentach, słucha się piosenek i się je śpiewa (solo albo całą klasą), czasami się fałszuje.
10	Na przerwie	K	robi się doświadczenia, poznaje się zasady dynamiki.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C										

1c Zaznacz odpowiednie słowo.

Co się robi na lekcjach?

Na lekcjach nie siedzi się (**bezczyinnie**, bezbłędnie, bezinteresownie)⁰. Słucha się nauczycieli i nauczycielek, rozmawia się z nimi na (różny, różni, różne)¹ tematy, a także prosi się ich o (pomoc, pomocy, pomocą)². Na lekcjach często się ogląda krótkie filmiki oraz ciekawe (prezentację, prezentacje, prezentacji)³. Dużo się czyta – czasami na (głos, słuch, myśl)⁴, a czasami po cichu. Oczywiście, często się też pisze i rozwiązuje (pytania, zdania, zadania)⁵. A jak się spędza czas na przerwach? To już zupełnie inny temat!

Co się robiło na lekcjach?

(Dawniej, obecnie, później)⁶ w szkołach uczyło się też kaligrafii, czyli (sztuki, pracy, klasy)⁷ pięknego pisania. Najpierw poznawało się różne style liter oraz ich (figurę, postawę, budowę)⁸, a potem starannie się przepisywało pojedyncze słowa, a także całe (dania, zdania, zadania)⁹. W ten sposób kształtowało się nie tylko charakter (tekstu, listu, pisma)¹⁰, ale i charakter uczniów.

Co się będzie robiło na lekcjach?

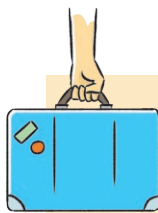
Jak będzie się uczyło (w, za, przez)¹¹ sto lat? Być może już nie będzie się chodziło (w, do, na)¹² szkoły. Lekcje będzie się prowadziło (w, po, przez)¹³ Internet, a zadania będzie się rozwiązywało w różnych programach i aplikacjach. Nie będzie się (używało, korzystało, włączało)¹⁴ długopisów, zeszytów oraz (papierowych, kartonowych, gazetowych)¹⁵ podręczników. A jak będzie się zdawać maturę? Czas pokaże!

2 Co się wtedy robi? Uzupełnij teksty wyrazami z ramki.

pierze się myje się idzie się siedzi się
sprząta się słucha się szuka się

Początek wiosny to czas porządków –*sprząta się*.....⁰ całe mieszkanie,¹ wszystkie okna i² zasłony oraz franki. Kiedy jest piękna pogoda, to zazwyczaj nie³ w domu, tylko⁴ na spacer do parku lub do ogrodu botanicznego, gdzie⁵ pierwszych, wiosennych kwiatów i⁶ śpiewu ptaków.

próbuje się pakuje się rusza się
 rozmawia się wysyła się zwiedza się

Latem, gdy są wakacje,⁷ torby, walizki oraz plecaki i⁸ w podróż (autobusem, pociągiem lub samolotem). Na wakacjach⁹ znane miasta i ich zabytki,¹⁰ lokalnej kuchni,¹¹ z nowymi ludźmi, a do starych znajomych¹² SMS-y i kartki z pozdrowieniami.

dekoruje się chodzi się robi się
 zbiera się zapomina się zakłada się

Jesienią¹³ na spacer do lasu, bo drzewa wyglądają przepięknie. Z kolorowych liści¹⁴ wspaniałe bukiety, którymi¹⁵ mieszkania. Często też¹⁶ grzyby i smaży się z nich pyszne sosy. Jesienią jest już trochę zimno, więc¹⁷ ciepłe kurtki, czapki i szaliki, a gdy jest pochmurno, to nie¹⁸ o parasolach!

bierze się pije się jeździ się
 lepi się ogląda się rzuca się

Zimą, gdy jest dużo śniegu,¹⁹ wielkiego bałwana i²⁰ śnieżkami (ale nie w przypadkowe osoby). Czasem²¹ na nartach albo²² w telewizji różne sporty zimowe. Często²³ gorącą herbatę z cytryną i imbirem, a także²⁴ witaminy, bo łatwo się przeziębic i zachorować.

Jak się tworzy formy z „się”?

Do formy 3. osoby liczby pojedynczej rodzaju nijakiego („ono”) dodajemy „się”: np. *pisało się*, *pisze się*, *będzie się pisać*, *napisało się*, *napisze się*.

Kiedy się ich używa?

Kiedy mówi się o powtarzalnych akcjach i nie mówi się, kto je wykonuje: np. *Dawniej często się czytało książki*, *a dziś często się słucha audiobooków*.

Gdy mówimy: „robi się”, nie mówimy, kto to robi, lecz to nie jest tajemnica, tylko dobrze znany zwyczaj!

3 Co zwykle się tam robi? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

W pokoju...

pracować spać odkurzać odpoczywać

.....*śpi się*..... 0 ,

..... 1 ,

..... 2 ,

..... 3 ,

W kuchni...

piec gotować smażyć sprzątać

..... 4 ,

..... 5 ,

..... 6 ,

..... 7 ,

W kawiarni...

pić płacić zamawiać jeść

..... 8 ,

..... 9 ,

..... 10 ,

..... 11 ,

W szkole...

pisać liczyć siedzieć czytać

..... 12 ,

..... 13 ,

..... 14 ,

..... 15 ,

4 Co się wtedy robi? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich odpowiedni dzień.

A. *tłusty czwartek*

częstować *kupować* jeść

Od rana do wieczora⁰ *kupuje się* smaczne pączki i¹ ich bardzo dużo, a także² nimi znajomych.

B.

iść brać zaczynać

W tym dniu³ małe koszyki z jedzeniem i⁴ z nimi do kościoła, a ksiądz święci te pokarmy, od których⁵ śniadanie wielkanocne.

C.

dyskutować dawać składać

W tym dniu⁶ paniom życzenia,⁷ im kwiaty i prezenty, a także dużo⁸ o (nie)równości płci.

D.

zachowywać robić mieć

Od rana⁹ żarty innym osobom i¹⁰ wielką ostrożność, bo nie¹¹ już pewności, co jest prawdą, a co nie.

Uwaga!
Nazwy dni świątecznych pisze się wielką literą (np. *Dzień Dziecka*), a nazwy zabaw i zwyczajów pisze się małą literą (np. *walentynki, sylwester*).

E.

wstawać szukać zaglądać

Gdy¹² rano, to od razu¹³ pod poduszkę albo pod łóżko i¹⁴ tam prezentów od Świętego Mikołaja.

F.

patrzeć siadać czekać

Wieczorem¹⁵ w niebo i¹⁶ na pierwszą gwiazdkę, a potem¹⁷ do świątecznego stołu.

G.

organizować witać żegnać

Wieczorem¹⁸ imprezy, na których¹⁹ stary rok i²⁰ nowy.

5a Czy wiesz, co znaczą te słowa? Połącz je z definicjami.

1. wróżyć

A. osoba, która poznaje przyszłość i mówi o tym, co będzie

2. wróżba

B. poznawać przyszłość; mówić o tym, co będzie

3. wróżbita / wróżka

C. znak, który „mówi” o tym, co będzie

5b Jak obchodzi(ło) się andrzejki? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

Czy wiecie, jak dawniej **obchodziło się** (obchodzić)⁰ andrzejki i co dziś **robi się** (robić)⁰ wieczorem 29 listopada?

Kiedyś wróżby andrzejkowe (organizować)¹ dla dziewczyn, które chciały się dowiedzieć, kim będzie ich przyszły mąż. Dawniej do tych wróżb (podchodzić)² bardzo poważnie

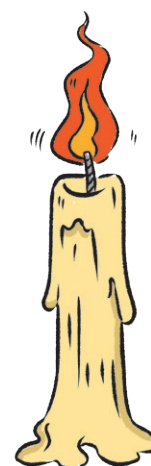
– z niecierpliwością (czekać)³ na wróżby, (patrzeć)⁴ na nie z wielką uwagą i (wierzyć)⁵ w ich magiczną moc.

Dzisiaj andrzejki (organizować)⁶ dalej, ale (traktować)⁷ je inaczej. To przede wszystkim zabawa, do której (zapraszać)⁸ też małe dzieci. Już nie (wierzyć)⁹ w to, co mówią andrzejkowe wróżby i nie (czuć)¹⁰ tak wielkich emocji jak kiedyś, ale ciągle (pamiętać)¹¹ o dawnych zwyczajach. Wystarczy sprawdzić, jak dużo o andrzejkach (pisać)¹² dziś w Internecie!

5c Prawda (P) czy fałsz (F)?

		P	F
0	Andrzejki obchodzi się 29 listopada.	X	
1	W andrzejki się wróżyło i dalej się wróży.		
2	Kiedyś wróżby andrzejkowe traktowało się z dystansem.		
3	Dawniej do wróżb andrzejkowych zapraszało się dzieci.		
4	Andrzejki traktuje się dziś jako okazję do wspólnej zabawy.		
5	O tradycjach andrzejkowych już się zapomina.		

5d Rozwiąż rebus.

O

p a

e = ej

ch

mi- e = ę

s = mię

Hasło: !

6 Jak się wróży w andrzejki? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich odpowiedni rysunek.

0. Serca z imionami

pisać odwracać ~~wycinać~~ przekłuwać sprawdzać

Z papieru**wycina się**.....⁰ dwa duże serca. Na jednym¹ popularne imiona żeńskie, a na drugim – popularne imiona męskie. Potem² serca (tak, żeby imiona nie były widoczne) i³ papier igłą lub szpilką. Potem⁴, w jakie imię się trafiło. W ten sposób dziewczyna może poznać imię swojego przyszłego męża, a chłopak może poznać imię swojej przyszłej żony.

1. Lanie wosku

lać wyjmować myśleć oglądać

To bardzo popularna wróżba andrzejkowa. Najpierw przez dziurkę od klucza⁵ gorący wosk do miski z zimną wodą, a potem⁶ z niej woskową figurę. Następnie⁷ jej cień na ścianie –⁸, co on przypomina i co może mówić o przyszłości.

2. Wróżba z butami

wykorzystywać przenosić powtarzać układać

Do kolejnej wróżby⁹ lewe buty uczestników zabawy. W jaki sposób? Na początku wszystkie buty¹⁰ równo jeden za drugim (jak najdalej od progu drzwi). Potem ostatni but¹¹ na początek szeregu i wiele razy¹² tę czynność aż do momentu, kiedy jeden z butów „dojdzie” do progu pokoju. Wróżba mówi, że osoba, która jest właścicielem tego buta, pierwsza weźmie ślub.

3. Cztery filiżanki

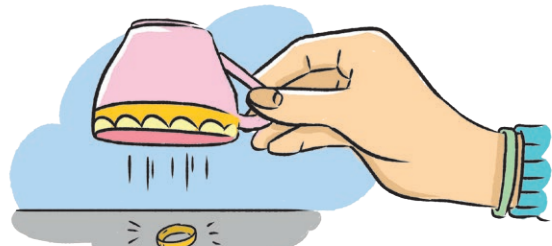
kłaść wybierać zamieniać zostawiać

Pod trzy filiżanki¹³ obrączkę, monetę oraz listek, a czwartą filiżankę¹⁴ pustą. Gdy wszystko jest już gotowe,¹⁵ filiżanki miejscami, a potem¹⁶ jedną z nich. Moneta wróży bogactwo, obrączka – ślub, listek – bycie singlem, a pusta filiżanka mówi, że w następnym roku nic się nie zmieni.

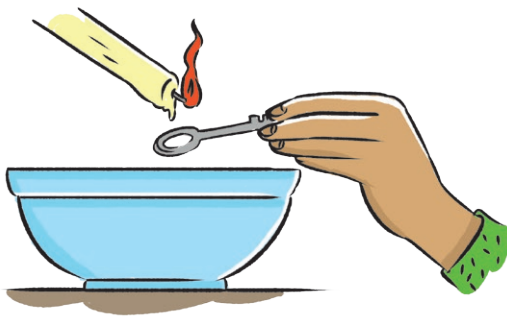
A-0

B-...

C-...

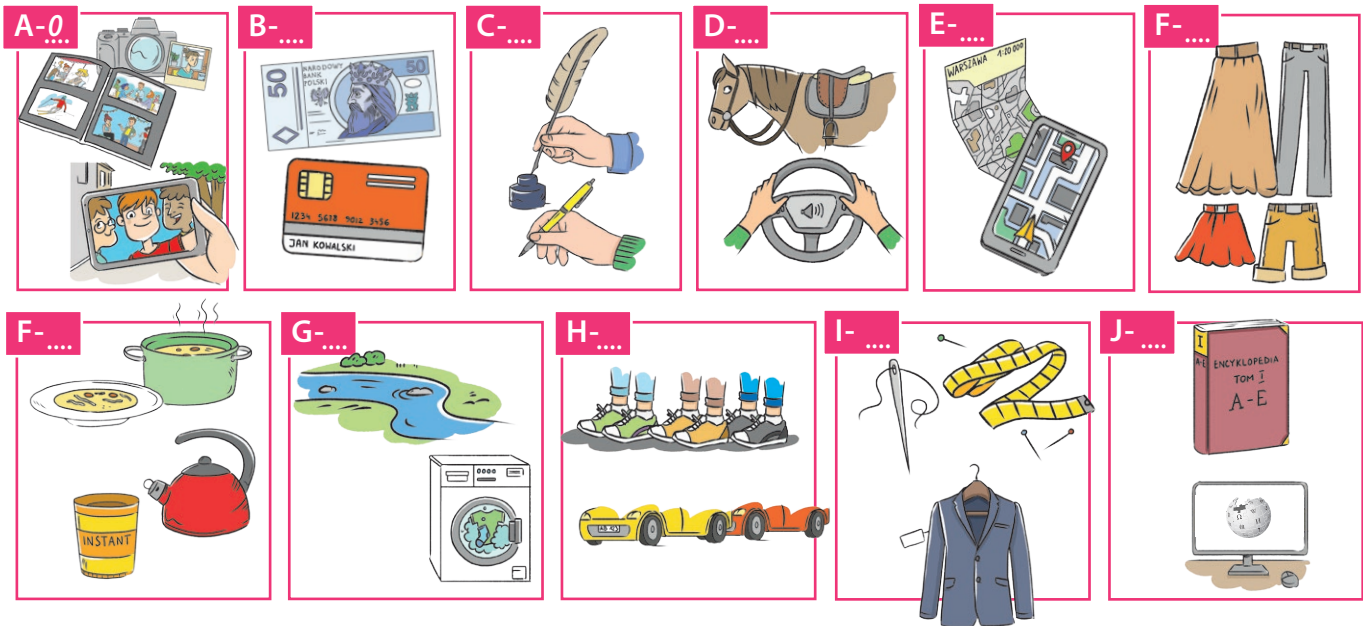
D-...

7a Co się robiło dawniej? Co się robi teraz? Uzupełnij zdania zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich odpowiedni rysunek.

ić brać prac pisać stać płacić
 nosić jeździć oglądać korzystać jeść

0. Kiedyś zdjęcia **oglądało się**⁰ w albumach, a dziś **ogląda się**⁰ je zwykle na ekranach smartfonów.
1. Dawno temu¹ gęsim piórem, a dziś² długopisem.
2. Dawniej³ gotówką, a dzisiaj najczęściej⁴ kartą.
3. Dawno temu⁵ konno, a obecnie⁶ samochodami.
4. Kiedyś w podróż⁷ mapę, a dziś⁸ telefon z GPS-em.
5. Kiedyś⁹ w rzece, a w obecnych czasach¹⁰ w pralce.
6. Dawniej¹¹ w kolejkach, a obecnie¹² w korkach.
7. Dawniej¹³ zwykle zupy, a dziś¹⁴ też zupy z proszku.
8. Kiedyś¹⁵ długie spódnice i spodnie, a dziś¹⁶ też krótkie.
9. Kiedyś¹⁷ z encyklopedii, a dziś często¹⁸ z Wikipedii.
10. Dawniej¹⁹ do krawcy po garnitur, a dzisiaj²⁰ do sklepu.

7b Jak myślisz, co będzie się robiło (a czego nie będzie się robić) w dalekiej przyszłości?

W dalekiej przyszłości będzie się budowało domy w kosmosie.

.....

.....

.....

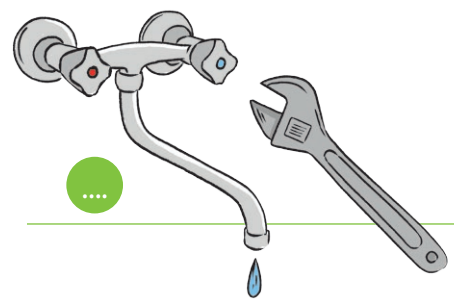
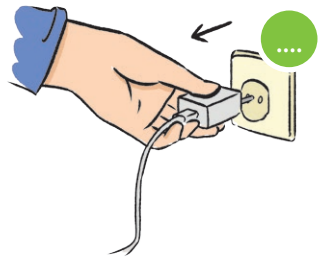
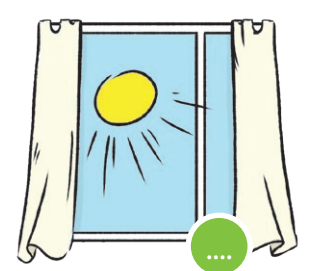
Rozdział VI

POĆWICZMY WRESZCIE TRYB ROZKAZUJĄCY!

1 Połącz hasła z odpowiednim rysunkiem!

0. Oszczędzaj energię!

1. Bierz prysznic zamiast kąpieli!
2. Gdy z kranu kapie woda – napraw go!
3. Zakręcaj wodę podczas mycia zębów!
4. Ustaw lodówkę trochę dalej od ściany!
5. Drzwi do lodówki otwieraj na krótko!
6. Gotuj tyle wody, ile potrzebujesz!
7. Używaj garnków z pokrywką!
8. Korzystaj ze zmywarki!
9. Włącz pralkę, kiedy będzie pełna!
10. Prasuj za jednym razem jak najwięcej ubrań!
11. Gaś niepotrzebne światło!
12. Wyciągaj z gniazdka nieużywaną ładowarkę!
13. Wykorzystuj światło dzienne!
14. Wybieraj transport publiczny!
15. Nie kupuj jednorazowych sztućców i naczyń!

2 Połączmy kolumny!

0 Bądźmy	A śmieci!
1 Chrońmy	B prąd i wodę!
2 Dbajmy	C naszą przyrodę!
3 Pamiętajmy	D jednorazowych naczyń!
4 Korzystajmy	E o środowisko!
5 Segregujmy	F z transportu publicznego!
6 Oszczędzajmy	G o dokarmianiu ptaków zimą!
7 Nie używajmy	H odpowiedzialni!

0	1	2	3	4	5	6	7
H							

3 Rozwiążmy rebus!

sz=jmy

k=n a=a

+etę!

Hasło:

4 Połączcie te zdania z odpowiednimi znakami zakazu!

Czego nie róbcie w lesie?

0. **Nie niszczone roślin!**

2. Nie rozpalajcie ognisk!

1. Nie hałasujcie!

3. Nie zostawiajcie śmieci!

A-....

B-....

C-0

D-....

Gramatyka w wierszykach

5 Niech słowa z ramki znajdą swoje miejsce w wierszu!

woda

słońce

wiatr

księżyc

pszczoły

drzewa

chmury

B. Maliszewski

Niech...

Niech ...**słońce**...⁰ wstaje do pracy nad ranem,
a wieczorami niech kładzie się spać.

Niech¹ chudnie lub tyje na zmianę
i w chowanego od nowa niech gra.

Niech² szumi w potokach i rzekach,
i niech do rytmu kołysze się las.

Niech³ wciąż wieje, bez przerwy ucieka,
i⁴ także niech płyną jak czas.

Niech⁵ dają nowe domy ptakom,
a wszystkim wokół – powietrze i cień.

Niech⁶ pracują, dają życie kwiatom,
i niech przemija kolejny już dzień.

Tryb rozkazujący – reguły i konteksty

POMYŚLEĆ			
liczba pojedyncza		liczba mnoga	
(ja)	niech pomyślę	(my)	pomyślmy
(ty)	pomyśl	(wy)	pomyślcie
(on, ona, ono)	niech pomyśli	(oni, one)	niech pomyślą

Zapamiętaj!
 będziesz – **bądź!**
 weźmiesz – **weź!**
 mają – **miej!**
 zrozumieją – **zrozum!**

6 Poznaj reguły trybu rozkazującego i uzupełnij tabelki.

Wśród czasowników I koniugacji (-ę, -esz) oraz II koniugacji (-ę, -isz / -ysz) formy 2. os. l. poj. trybu rozkazującego tworzymy od formy 2 os. l. poj. czasu teraźniejszego: *piszesz, mówisz*.

I koniugacja (-ę, -esz)	II koniugacja (ę, -isz / -ysz)
(ty) piszesz	(ty) mówisz

Zwróć uwagę na miękkie spółgłoski!

Ć	Ń	Ś
polecisz – poleć!	wstaniesz – wstań!	zanieiesz – zanieś!
wrócisz –	zostaniesz –	przyniesiesz –
zapłacisz –	zadzwonisz –	zaprosisz –

Ż	DŹ
zawieszisz – zawieź!	pójdiesz – pójdź!
przywieszisz –	pojedziesz –
nie obrazisz się – nie	znajdziesz –

Tu zrób „ó”!	Tu nie zapomnij o -ij / -yj!
zrobisz – zrób!	śpiesz – śpij!
zastanowisz się –	wyślesz –
pomożesz –	przerwiesz –
położysz –	zajmiesz –
stoisz – stój!	klikniesz –
pokroisz –	obejrzyysz –

Przy zbitce spółgłosek zwykle dopisujemy -ij: *zaczynij, zamknij, zaśnij*, ale są też i takie formy, które nie mają tej cząstki: *pomyśl o tym czasem, ale nie martw się tym!*

Wśród czasowników III koniugacji (-am, -asz) oraz IV koniugacji (-em, -esz) formy 2. os. l. poj. trybu rozkazującego tworzymy od formy 3 os. l. mn. czasu teraźniejszego: *czytają, powiedzą*.

III koniugacja (-am, -asz)	IV koniugacja (-em, -esz)
(oni) posłuchają ► (ty) posłuchaj!	(oni) powiedzą ► (ty) powiedz!

przeczytają – przeczytaj!	zjedzą – zjedź!
zaśpiewają –	opowiedzą –
zapamiętają –	odpowiedzą –

W 1. os. l. mn. trybu rozkazującego używamy końcówki *-my*: *ucz+my się, powtórz+my, zapamiętaj+my*, a w 2. os. l. mn. trybu rozkazującego używamy końcówki *-cie*: *ucz+cie się, powtórz+cie, zapamiętaj+cie*.

(my)	pisz+my!	mów+my!	posłuchaj+my!	powiedz+my!
(wy)	pisz+cie!	mów+cie!	posłuchaj+cie!	powiedz+cie!

Zwróćcie uwagę na miękkie spółgłoski!

Ć	Ń	Ś
polecisz – 1. polećmy!	wstaniesz – 1. wstańmy!	zanieziesz – 1. zanieśmy!
2. polećcie!	2. wstańcie!	2. zanieście!
wrócisz – 1.	zadzwonisz – 1.	zaprosisz – 1.
2.	2.	2.

Ż	DŹ
zawieziesz – 1. zawieźmy!	pójdiesz – 1. pójdźmy!
2. zawieźcie!	2. pójdźcie!
odwiesziesz – 1.	pojedziesz – 1.
2.	2.

Tu zróbcie „ó”!	Tu nie zapomnijcie o -ij / -yj!
zrobisz – 1. zróbmy!	klikniesz – 1. kliknijmy!
2. zróbcie!	2. kliknijcie!
pomożesz – 1.	uzupełniesz – 1.
2.	2.
pozwolisz – 1.	obejrzyysz – 1.
2.	2.

Przy 1. i 3. os. l. poj. oraz 3. os. l. mn. trybu rozkazującego używamy słowa **niech** oraz form czasu teraźniejszego albo przyszłego: *Niech już sam to zrobię!*, *Niech to robi ekspert!*, *Niech to zrobią eksperci!*

Jaka jest pierwsza osoba trybu rozkazującego?
Niech pomyślę...

*Sto lat, sto lat
niech żyje, żyje nam!*

*Sto lat, sto lat
niech żyją, żyją nam!*

Trybu rozkazującego używamy:

- przy poleceniach, nakazach i zakazach: *Zrób to natychmiast! Nigdy tego nie rób!*
- przy ostrzeżeniach: *Patrz pod nogi i idź powoli, bo jest bardzo ślisko!*
- przy prośbach: *Poczekaj jeszcze chwilkę! Nie bądź taki niecierpliwy!*
- przy sugestjach i radach: *Może nie kupuj tego komputera? Jeszcze się zastanów!*
- przy propozycjach: *Zróbmy sobie małą przerwę i choć trochę odpocznijmy!*
- przy życzeniach: *Bądźcie ze sobą szczęśliwi i niech się spełnią Wasze marzenia!*

7a Przeczytaj wiersz i na jego podstawie uzupełnij zdania w chmurkach.

B. Maliszewski

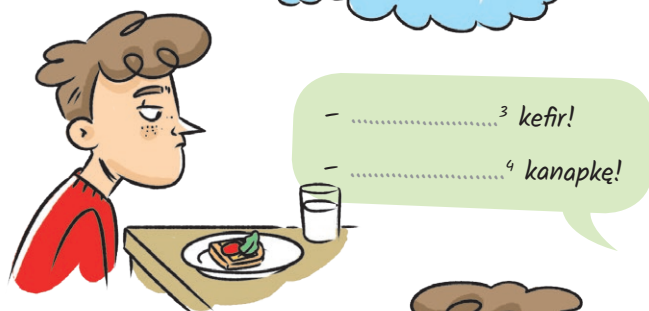
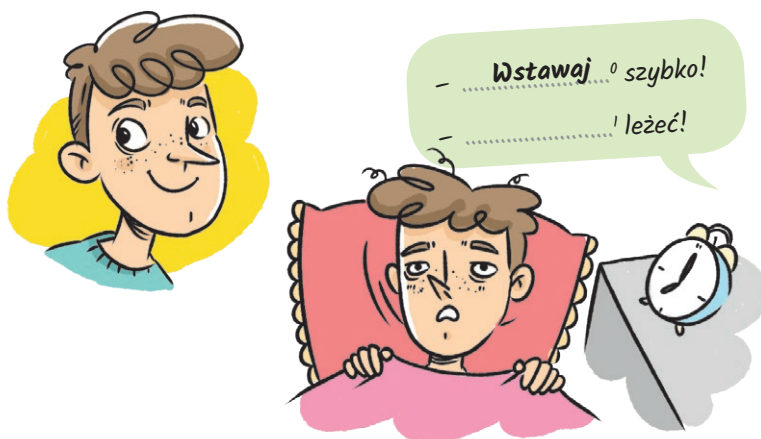
Mój tryb życia

Kiedy byłem chłopcem małym,
uszy ciągle mnie bolały.
A od czego? Od rozkazów!
Siódma rano i od razu:
Wstawaj szybko! Przestań leżeć!
Jesteś chory? W to nie wierzę!
Nie mów „zaraz” i nie czaruj!
Idź się umyć! Już nie marudź!

Pod prysznicem było ciszej,
przez szum wody mogłem słyszeć:
Wychodź w końcu z tej łazienki!
Mamy dosyć tej kolejki!
Przy śniadaniu znowu hałas:
Wypij kefir! Powiedziała!
Zjedz kanapkę! Umyj talerz!
Nie chcę tutaj żadnych „ale”!

W szkole także było głośno,
bo na lekcjach z panem Sosną¹,
często były polecenia,
których zestaw się nie zmieniał:
Słuchaj! Czytaj! To jest ważne!
Przepisz! Popraw! Patrz uważnie!
Powiedz! Zrozum! Zapamiętaj!
Ucz się! Pracuj! To nie święta!

Teraz jestem już dorosły,
więc rozkazy nowe doszły:
Jedź do pracy, podwieź dzieci
i się pospiesz, bo czas leci!
Już wróciłeś? Chodź na kawkę!
Zostaw cukier! Zamknij szafkę!
I skończ pisać te głupoty!
Weź się lepiej do roboty!

¹ Tak naprawdę nazywał się inaczej, a to było jego szkolne przydomk (bo pan Sosna był wysoki jak sosna).

7b Przeczytaj jeszcze raz wiersz, podkreśl w nim wszystkie formy trybu rozkazującego i je policz. Ile ich jest?

8 Co zrób najpierw, a co potem? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

ubrać się obudzić się uczesać się wstać umyć się

Obudź się 0, 1, 2, 3, 4!

wyjąć wziąć zamknąć otworzyć odłożyć

5, 6, 7, 8, 9!

napisać poprawić pomyśleć sprawdzić przeczytać

10, 11, 12, 13, 14!

wybrać zapłacić zamówić poczekać zjeść

15, 16, 17, 18, 19!

skręcić zwolnić zawrócić uważać zatrzymać się

20, 21, 22, 23, 24!

9 Uzupełnij zdania zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich odpowiednią ulotkę.

być zapisać się znaleźć zostać zacząć wziąć pomóc
ruszać pływać pamiętać jeść

...**BADŹ** ⁰ WIDOCZNY NA DRODZE!

..... ¹ TAŃCZYĆ!

..... ²
OFERTĘ PRACY DLA SIEBIE!

..... ³ W ŚWIAT
RAZEM Z NAMI!

..... ⁴ KIEROWCĄ!

..... ⁵
STARSZYM LUDZIOM!

..... ⁶ ŻAGŁÓWKĄ
PO PIĘKNYCH JEZIORACH!

..... ⁷ SMACZNIE,
TANIO I ZDROWO!

..... ⁸ O BADANIACH
– ZDROWIE TO PODSTAWA!

..... ⁹
NA KURS JĘZYKOWY!

..... ¹⁰ UDZIAŁ
W ŚWIĄTECZNYM KONKURSIE!

A-0

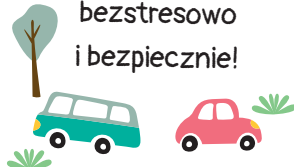
Zadbaj o swoje
bezpieczeństwo!
Daj się zauważyć!

Noś odblaski!

B-....

Naucz się jeździć
bezsstresowo
i bezpiecznie!

Zapisz się już dzisiaj!
E-mail: jazda@kursy.pl

C-....

Zostań wolontariuszem!
Włącz się w naszą akcję
i podaj innym swoją dłoń!

Szczegóły na stronie:
serce.pl

D-....

Jesteś bezrobotny?
Jesteś bezrobotna?

Zgłoś się do nas!

Urząd Miasta
Plac Wolności 1

E-....

Angielski? Niemiecki?
Hiszpański?

No problem!
Keine Problem!
¡No hay problema!

Skontaktuj się z nami
i przyjdź na pierwszą
lekcję! kurs@szkola.pl

F-....

Napisz list
do Świętego Mikołaja
i wygraj cenną nagrodę!

Szczegóły znajdź
na stronie list.pl

G-....

Poznaj egzotyczne kraje,
ale najpierw przyjdź do nas!

Biuro Podróży Bajka
ul. Kubusia Puchatka 38

H-....

Bar sałatkowy

CEBULA

zaprasza od 10.00 do 17.00!

Odwiędz nas koniecznie
i spróbuj naszych dań!
ul. Zielona 15

I-....

Pojeżdź na Mazury
i weź udział w rejsach
szkoleniowych!
Tel. 493-335-415-28

J-....

Zapisz się
do naszej szkoły
i pocuj rytm muzyki!

E-mail: lekcje@parkiet.pl
Tel. 389-194-209-10

K-....

DBAJ O SIEBIE
i umów się na wizytę
w naszej przychodni!

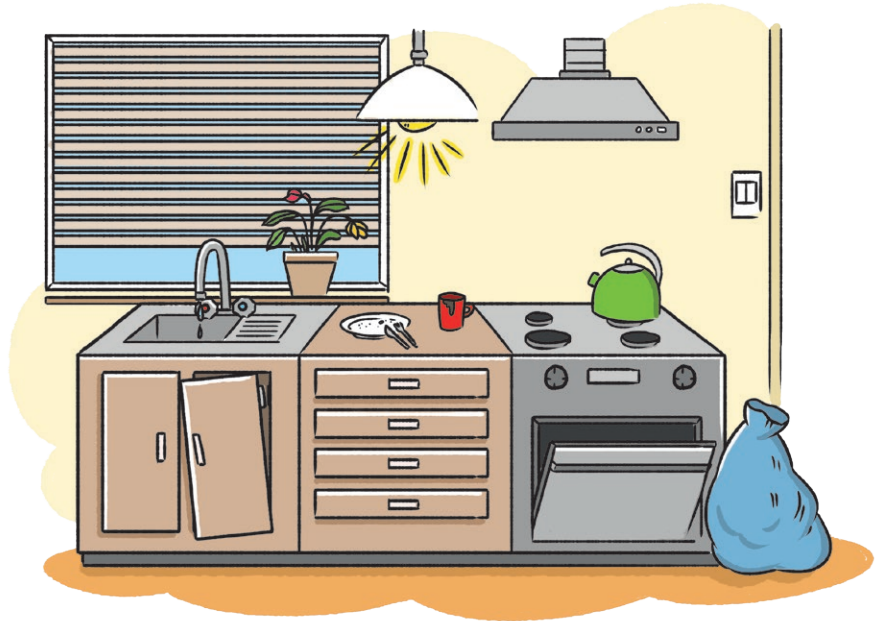

10 Uzupełnij zdania zgodnie z podanym przykładem.

zakręcić wstawić naprawić wyrzucić odstąpić podłączyć wyłączyć zamknąć

Ale tu nieporządek! Następnym razem:

- **zakręć**⁰ kran,
-¹ piekarnik,
-² światło,
-³ szafkę,
-⁴ śmieci,
-⁵ rolety,
-⁶ kwiaty,
-⁷ naczynia i sztućce do zmywarki!

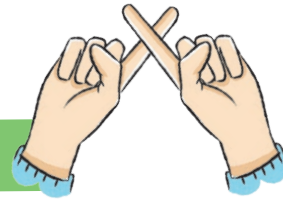

11 Zrób to ćwiczenie zgodnie z podanym przykładem albo nie rób tego ćwiczenia (jeśli wszystko już umiesz).

Zrób to!
Rób to!

Nie rób tego!

W przeczeniach (zakazach) używamy tylko czasowników niedokonanych, choć są wyjątki od tej reguły (np. *nie zapomnij, nie spóźnij się, nie obraź się*).

0	Pokrój ten chleb	albo jednak	nie krój tego chleba!	!
1	Wypij tę herbatę		nie	!
2	Zjedz ten jogurt		nie	!
3	Usmaż jajecznicę		nie	!
4	Ugotuj dziś rosół		nie	!
5	Upiecz szarlotkę		nie	!
6	Zamów dużą pizzę		nie	!
7	Włącz czajnik		nie	!
8	Otwórz ten słoik		nie	!
9	Wyjmij szklanę		nie	!
10	Zamknij tę szafkę		nie	!
11	Weź książkę kucharską		nie	!
12	Połóż ten kubek na stole		nie	!
13	Siądź przy oknie		nie	!
14	Obejrzyj ten program		nie	!
15	Opowiedz mi tę historię		nie	!
16	Powiedz to, co myślisz	nie	!	

12a Uzupełnij zdania zgodnie z podanym przykładem.

żuć kłaść mówić prosić bawić się
 korzystać zostawiać wycierać
 wybierać ~~zapominać~~ opierać się

Dobre maniery przy stole

Czego nie wypada robić przy stole? Nie ~~zapominaj~~⁰ o tych prostych zasadach:

- nie¹ serwetką ani naczyń, ani sztućców, bo dasz do zrozumienia, że są brudne,
- nie² łokciami na stole,
- nie³ gumy,
- nie⁴ sztućcami,
- nie⁵ na talerz dużych porcji,
- nie⁶ najlepszych kawałków,
- nie⁷ o dokładkę,
- nie⁸ jedzenia na talerzu,
- nie⁹ z pełnymi ustami,
- nie¹⁰ z telefonu komórkowego!

12b Czego nie rób przy stole? Co mówią te zakazy?

13 Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

pójść usiąść przynieść ~~podziękować~~ przejmować się wysłać
 przychodzić zadzwonić zapomnieć pamiętać przeszkadzać

Etykieta dla gości

Gdy dostaniesz zaproszenie na przyjęcie, to koniecznie za nie ~~podziękuj~~.....⁰. Jeśli przyjąłeś / przyjąłeś zaproszenie,¹, żeby nie przychodzić w gości z pustymi rękami. Gdy wybierasz się na czyjeś urodziny, nie² o prezencie, a jeśli to impreza bez specjalnej okazji,³ ze sobą jakąś sałatkę czy ciasto – na pewno będzie miło.

Nie⁴ za wcześnie. Być może gospodarze nie będą jeszcze gotowi, więc nie⁵ im w ostatnich przygotowaniach. Jeśli jesteś przed czasem, to po prostu⁶ na krótki spacer albo⁷ na pobliskiej ławce i tam spokojnie poczekaj.

Nie⁸ drobnym spóźnieniem – to żaden problem. Jeśli jednak spóźnisz się ponad 15 minut, to⁹ do gospodarzy albo¹⁰ im SMS. Niech wiedzą, kiedy przyjdiesz i niech się nie martwią.

14 Uzupełnij ofertę podróży zgodnie z podanym przykładem i połącz ulotki z odpowiednim zdjęciem.

Przyjeźdź do Polski!

budować spacerować
szukać zbierać *opalać się*

wypożyczyć zapomnieć
spędzać pływać odkrywać

0. Nad Bałtykiem

- *opalaj się*⁰ na pięknej plaży,
-¹ brzegiem morza,
-² bursztynów,
-³ drobne muszelki,
-⁴ zamki z piasku!

1. Na Mazurach

-⁵ żaglówką,
-⁶ kajak albo rower wodny,
-⁷ wieczory przy ognisku,
-⁸ piękne miejsca,
-⁹ o stresie i problemach!

pójść bawić się zrobić zwiedzać

wypić wejść zwiedzić posłuchać

2. W Warszawie

-¹⁰ na Stare Miasto,
-¹¹ selfie z Syrenką,
-¹² zabytki i muzea,
-¹³ w klubach!

3. W Krakowie

-¹⁴ zamek na Wawelu,
-¹⁵ kawę na rynku,
-¹⁶ na wieżę mariacką,
-¹⁷ hejnału!

poczuć się wjechać zdobywać jeść

spróbować odpocząć chodzić poznać

4. W Tatrach

-¹⁸ pyszne oscypki,
-¹⁹ kolejką na szczyt,
-²⁰ wysokie góry,
-²¹ jak alpinista!

5. W Bieszczadach

-²² od codziennych spraw,
-²³ na długie spacery,
-²⁴ dawną architekturę,
-²⁵ pierogów z kaszą gryczaną!

A-0

B-....

C-....

D-....

E-....

F-....

15 Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

Zasady bezpieczeństwa w górach

wziąć sprawdzić zostawić *zastanowić się*

Przed wyjściem w góry:

- dobrze *się zastanów*⁰ nad wyborem trasy i¹ pod uwagę jej długość oraz stopień trudności,
-² prognozę pogody,
-³ wiadomość, dokąd idziesz i kiedy planujesz swój powrót!

zacząć zrezygnować podchodzić uważać

Zagrożenia:

-⁴ z wyjścia w góry, jeśli nie ma dobrych warunków pogodowych,
-⁵ na śnieg i śliskie kamienie,
- nie⁶ do dzikich zwierząt,
- gdy nadchodzi burza,⁷ schodzić z gór – tak będzie bezpieczniej!

zadzwoić ocenić zachować postarać się

Gdy zobaczysz wypadek:

-⁸ spokój,
-⁹ sytuację,
- w razie potrzeby¹⁰ pod numer alarmowy 112,
-¹¹ udzielić pierwszej pomocy (jeśli to możliwe)!

TAK,
POTRZEBNA POMOC

NIE,
NIEPOTRZEBNA POMOC

Numer alarmowy: 112

16 Uzupełnij zdania zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich odpowiedni obrazek.

być smarować zwrócić założyć *skakać* słuchać pływać unikać wbiegać

ZASADY BEZPIECZEŃSTWA NAD WODĄ

0. Nie *skacz*⁰ do wody w nieznanymi miejscach – to bardzo niebezpieczne.
1.¹ poleceń ratownika i służb porządkowych.
2.² uwagę na kolor flagi (czerwony oznacza zakaz kąpieli).
3. Nie³ bezpośrednio po posiłku – odczekaj dwie godziny.
4. Nie⁴ do wody – wchodź do niej powoli.
5.⁵ widoczny dla ratownika i nie odpływaj za daleko.
6. Gdy korzystasz ze sprzętu wodnego,⁶ kamizelkę ratunkową.
7.⁷ ciało kremem do opalania i⁸ silnego słońca.

17a Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

Jak dbać o siebie?

pić zapisać się znaleźć spać
stuchać unikać uprawiać pomagać
 oddychać spotykać się jeść

pracować rezygnować przejmować się
 bać się siedzieć chodzić tracić wierzyć
oglądać zapominać jeść

Co rób? (nakazy)

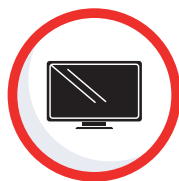
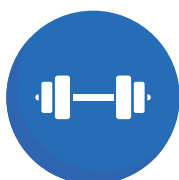
- *Słuchaj*⁰ dobrych rad!
-¹ sport!
-² na siłownię!
-³ dużo wody!
-⁴ warzywa i owoce!
-⁵ świeżym powietrzem!
-⁶ czas na odpoczynek!
-⁷ siedem godzin na dobę!
-⁸ stresu i złości!
-⁹ z przyjaciółmi!
-¹⁰ innym ludziom!

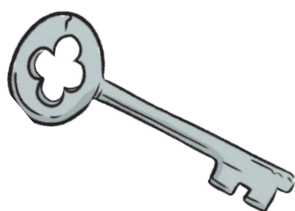
Czego nie rób? (zakazy)

- Nie *oglądaj*⁰ zbyt dużo telewizji!
- Nie¹¹ długo przed komputerem!
- Nie¹² o aktywności fizycznej!
- Nie¹³ zbyt ciężko i zbyt długo!
- Nie¹⁴ ze śniadania!
- Nie¹⁵ fast foodów!
- Nie¹⁶ zbyt późno spać!
- Nie¹⁷ czasu na głupoty!
- Nie¹⁸ hejtem!
- Nie¹⁹ reklamom!
- Nie²⁰ prosić o pomoc!

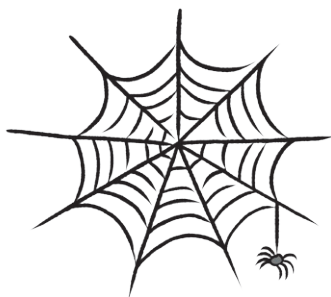
17b Co mówią te znaki?

17c Rozwiąż rebus.

kl

eć = ę

mu = ję

..... !

18a Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

BĄDŹMY EKOLOGICZNI!

Ochronę środowiska **zaczniemy** (zacząć)⁰ od własnego domu i pamiętajmy o kilku prostych zasadach.

Nie (marnować)¹ wody – (brać)² prysznic zamiast kąpeli, a podczas mycia zębów (zakręcać)³ kran. Jeśli mamy domek, to (wykorzystywać)⁴ deszczówkę do podlewania kwiatów.

Oszczędzajmy prąd – (gasić)⁵ niepotrzebne światło i (wyłączyć)⁶ wszystkie sprzęty, których nie używamy. Zamiast czajnika elektrycznego (wybrać)⁷ zwykły czajnik i (gotować)⁸ w nim tyle wody, ile potrzebujemy.

Segregujmy śmieci i (pilnować)⁹, żeby trafiły do odpowiednich pojemników. (Pomyśleć)¹⁰ też o tym, co możemy zrobić, żeby naszych śmieci było mniej.

18b Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

KUPUJMY MĄDRZE!

Przed wyjściem do sklepu **zrobimy** (zrobić)⁰ listę zakupów i (zastanowić się)¹, czego naprawdę potrzebujemy. (Wziąć)² też ze sobą torbę na zakupy, żeby nie wydawać pieniędzy na foliowe siatki. Ich rozkład trwa aż 400 lat, więc (starać się)³ ich nie używać. Nie (płacić)⁴ też za wodę w plastikowych butelkach, a zamiast niej (kupić)⁵ szklaną butelkę z filtrem i (napełnić)⁶ ją wodą z kranu. Tak będzie taniej i lepiej!

Podczas zakupów nie (patrzeć)⁷ tylko na cenę produktów, ale też (sprawdzić)⁸ ich skład. (Zwrócić)⁹ jeszcze uwagę na kraj pochodzenia – (szukać)¹⁰ lokalnych produktów, których transport jest krótszy, a więc bardziej ekologiczny.

..... (Być)¹¹ rozsądnymi klientami – nie (wrzucać)¹² do koszyka wszystkich produktów z promocji. (Myśleć)¹³ o tym, co kupujemy i (dbać)¹⁴ o swoje zdrowie oraz o nasze środowisko!

19 Uzupełnij zdania zgodnie z podanym przykładem i zgadnij, dla kogo są te rady.

sportowców *mieszkańców* maturzystów turystów kierowców

A Rady dla *mieszkańców*:

- nie *otwierajcie* ⁰ drzwi nieznanym osobom,
- ¹ przez wizjer, kto stoi za drzwiami,
- ² co najmniej dwa mocne zamki,
- nigdy nie ³ kluczy pod wycieraczką,
- ⁴ swoich sąsiadów,
- ⁵ uwagę na obce osoby!

zamontować
patrzeć
poznać
otwierać
zwracać
zostawiać

B Rady dla

- ⁶ znane muzea i zabytki,
- ⁷ zniżek i promocji,
- ⁸ swojego bagażu,
- ⁹ miejsc niebezpiecznych,
- ¹⁰ polisę ubezpieczeniową!

pilnować
mieć
szukać
unikać
zwiedzać

C Rady dla

- ¹¹ naukę od ulubionych tematów,
- ¹² dużo testów i zadań,
- ¹³ czas na odpoczynek,
- ¹⁴ na swoich błędach,
- ¹⁵ pozytywnie!

rozwiązywać
znaleźć
zacząć
myśleć
uczyć się

D Rady dla

- dobrze ¹⁶ swoją trasę,
- zawsze ¹⁷ na drogę i jej otoczenie,
- ¹⁸ ostrożnie i nie za szybko,
- ¹⁹ o przerwach w podróży,
- ²⁰ o swój samochód!

jechać
zaplanować
uważać
dbać
pamiętać

E Rady dla

- ²¹ potrawy bogate w białko,
- ²² dużo wody,
- ²³ rad dietetyków i trenerów,
- ²⁴ na siłowni,
- ²⁵ zasady fair play!

pić
stosować
ćwiczyć
słuchać
jeść

- 20 Gdy zbliżają się wakacje, babcia Joasia zawsze ma złote rady dla swojego wnuka i swoich wnuczek. Uzupełnij jej maile zgodnie z podanym przykładem.

A Nowa wiadomość

smarować się nosić leżeć chodzić wchodzić
dbać uważać unikać poszukać pamiętać jeść

Kochany Adasiu!

Słyszałam, że wkrótce jedziesz z kolegami nad Bałtyk. To świetnie, ale uważaj⁰ na siebie! Gdy będzie słoneczna pogoda, koniecznie¹ czapkę z daszkiem,² kremem do opalania i nie³ zbyt długo na plaży. Jeśli będą wysokie fale, to absolutnie nie⁴ do morza i⁵, że z wodą nie ma żartów!

Bardzo Cię proszę –⁶ też o swoją dietę. Przede wszystkim⁷ tych okropnych fast foodów, a przynajmniej nie⁸ zbyt często na pizzę czy frytki. Od razu⁹ dobrej stołówki i tam¹⁰ normalne obiady.

Całuję Cię mocno!

Babcia Joasia

B Nowa wiadomość

pić zacząć odpocząć robić wchodzić myśleć cieszyć się
uważać przysłać przeczytać podziwiać

Kochana Gosiu! Kochana Basiu!

Słyszałam, że już niedługo jedziecie w Tatry. To cudownie, ale uważajcie⁰ na siebie! Wiem, że jesteście bardzo ambitne, ale nie¹ od razu na najwyższe szczyty i² swoją wycieczkę od łatwiejszych tras. Nie³ o tym, jakie góry musicie zdobyć, ale po prostu⁴ z tego, że jesteście w Tatrach,⁵ piękne widoki,⁶ wspaniałe zdjęcia i⁷ mi je mailem albo MMS-em. Jeśli będziecie już bardzo zmęczone, to⁸ w parku wodnym. Uwiercie mi – nie ma lepszego miejsca na relaks!

I bardzo Was proszę – nie⁹ tych okropnych napojów energetycznych. W załączniku przysłałam Wam artykuł na ich temat. Koniecznie go¹⁰.

Całuję Was mocno!

Babcia Joasia

21 Uzupełnij dialog zgodnie z podanym przykładem.

Marek: – Macie już plany na weekend? Może *pojedźmy*.. (my-pojechać)⁰ na dwa dni do Krakowa?

Jacek: – Świetny pomysł! Jestem za!

Łukasz: – To wy (jechać)¹, a ja zostanę w domu. Muszę się uczyć do egzaminów.

Marek: – (Ty-Przestać)² ciągle mówić o tych egzaminach i nie (ty-siedzieć)³ cały czas nad książkami. (Ty-Zrobić)⁴ sobie małą przerwę i (ty-korzystać)⁵ z życia!

Jacek: – Właśnie! Nie (ty-być)⁶ głupi i nie (ty-uczyć się)⁷ tyle! (Ty-Popatrzyć)⁸ na nas i (ty-brać)⁹ przykład!

Łukasz: – Już nie (wy-mówić)¹⁰ mi, co mam robić, a swoje cenne rady (wy-zostawić)¹¹ dla siebie. Ale faktem jest, że trochę odpoczynku mi się przyda. (My-Wybrać się)¹² więc razem na tę wycieczkę!

Marek: – To (my-wziąć)¹³ komórki i (my-znaleźć)¹⁴ jakiś dobry i tani hotel. Nie musi być w centrum, prawda?

Jacek: – Ale (on-mieć)¹⁵ dobre opinie w Internecie!

Łukasz: – I (być)¹⁶ śniadanie w formie szwedzkiego stołu!

Marek: – Dobrze! To (my-wpisać)¹⁷, co trzeba i (my-zobaczyć)¹⁸, jaki mamy wybór. Najpierw (my-zarezerwować)¹⁹ hotel, a potem (my-kupić)²⁰ bilety na pociąg.

Łukasz: – Nie (wy-obrazić się)²¹, ale ja muszę już iść. Ostatnio zacząłem dawać korepetycje i niedługo mam kolejną lekcję. (Wy-Wysłać)²² mi SMS, co wybraliście i o której się spotkamy.

Jacek: – Dobrze, jeśli się spieszysz, to (ty-iść)²³, a organizacją wycieczki (zająć się)²⁴ prawdziwi profesjonaliści!

Łukasz: – Czyli kto?

Jacek: – No właśnie my! (Ty-Biegnąć)²⁵ już na tę swoją lekcję i (ty-pozwolić)²⁶ nam działać.

Marek: – A jutro nie (ty-spóźnić się)²⁷ na pociąg i oczywiście nie (ty-zapomnieć)²⁸ wziąć ze sobą kilku podręczników.

Łukasz: – Oczywiście, że nie zapomnę. Niech cię o to głowa nie boli! Do jutra!

22 Uzupełnij dialogi zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich obrazki.

A. – Pospieszcie się. (Wy-Pospieszyć się)⁰¹ Wszyscy już czekają!

– To (oni-poczekać)¹
jeszcze chwilę, a ty (powiedzieć)² mi,
który kapelusz mam wybrać. Ten czy tamten?

B. – Tato, (ty-pomóc)³ mi zrobić to zadanie!

Muszę obliczyć pole sześciokąta, który...

– Hmm. To może (ty-iść)⁴ do mamy i ją
..... (ty-poprosić)⁵ o pomoc. Ja jestem zajęty!

C. – Mam już dość tej nauki! (My-Chodzić)⁶
do kuchni i (my-zjeść)⁷ coś słodkiego!

– Dobrze, ale najpierw (my-skończyć)⁸
te zadania. (Ty-Zobaczyć)⁹, jak mało
pracy nam zostało! Damy radę!

D. – Jaka ładna pogoda! (My-Wziąć)¹⁰ rowery
i (my-pojechać)¹¹ na małą wycieczkę!

– A może (my-zostać)¹² w domu
i (my-obejrzeć)¹³ jakąś komedię?

– To (my-rzucić)¹⁴ monetą
i niech los zdecyduje! Orzeł – wycieczka, reszka – dom!

E. – (Wy-Patrzeć)¹⁵, tam jest lis!

– Lis? W naszym ogródku? Nie (ty-żartować)¹⁶!

– Mówię serio! (Wy-Chodzić)¹⁷ go zobaczyć!

– To przecież pies naszych sąsiadów! Może lepiej
(ty-zacząć)¹⁸ nosić okulary?

– Ale ten pies naprawdę wygląda jak lis!

F. – (My-Zaśpiewać)¹⁹ wszyscy razem:

Sto lat, sto lat niech żyje, żyje nam!

– Dziękuję wam za te piękne kwiaty, prezenty i życzenia!

Proszę, (wy-siadać)²⁰ już do stołu,

..... (wy-częstować się)²¹ sałatkami

i jeszcze (wy-powiedzieć)²² mi,

czy wolicie kawę czy herbatę?

23a Narysuj proste znaki, które będą mówić (tematy do wyboru):

a) jak dbać o zdrowie?

d) jak się zachowywać przy stole?

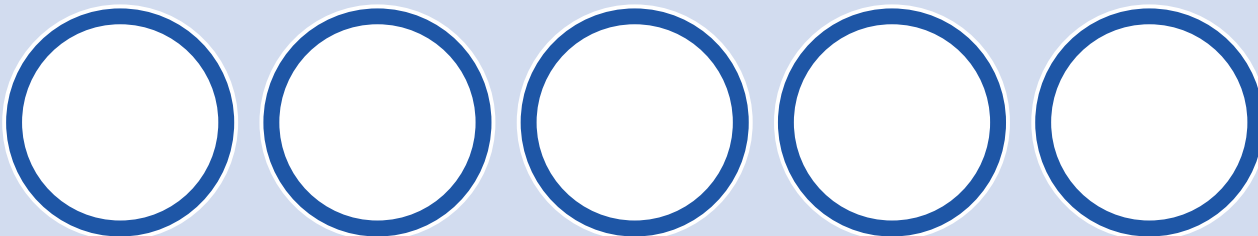
b) jak dbać o środowisko?

e) jak się uczyć języków obcych?

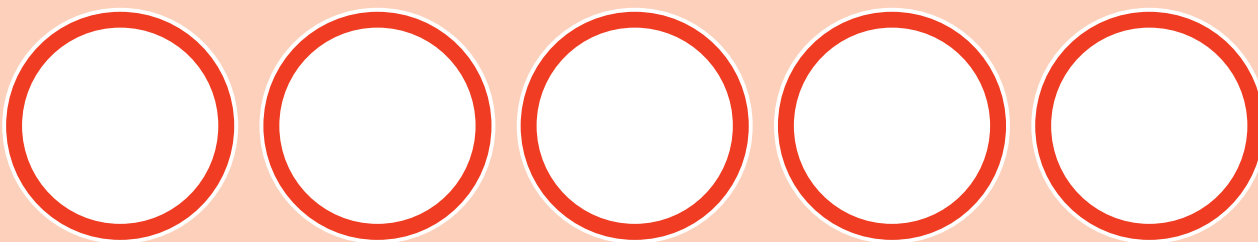
c) jak bezpiecznie odpoczywać na wakacjach?

f) jak osiągnąć sukces?

Co rób?

Czego nie rób?

23b „Przetłumacz” powyższe znaki na tryb rozkazujący. (Jeśli pracujesz z kimś w parze, to postaraj się zinterpretować znaki koleżanki / kolegi).

Co rób? (nakazy)

.....

.....

.....

.....

.....

Czego nie rób? (zakazy)

.....

.....

.....

.....

.....

A na koniec piosenka!

24a Napisz, z jakimi słowami kojarzy Ci się słowo *kołyska* i porównaj swoje skojarzenia z odpowiedziami innych osób.

rzeczowniki

przymiotniki

dziecko,

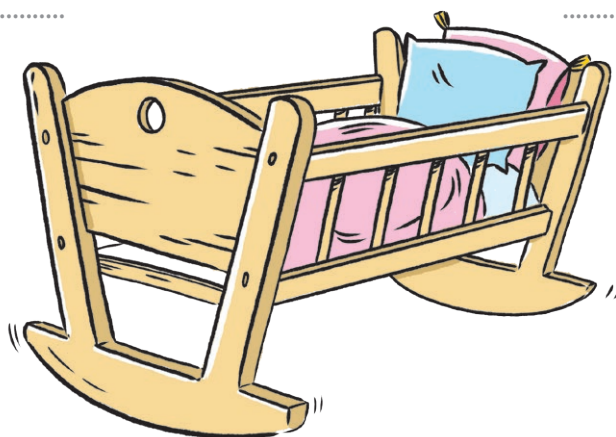
.....

.....

mały,

.....

.....

czasowniki

przysłówki

kołysać,

.....

.....

KOŁYSKA

cicho,

.....

.....

24b Czy znasz te słowa? Połącz kolumny.

0	<i>kołyska</i>	A	najważniejszy cel, znaczenie czegoś
1	kołysanka	B	życie, trwanie, egzystencja
2	chwila	C	nocą świeci na niebie, ma różne fazy
3	łza	D	krótka piosenka przed snem (i na sen)
4	księżyc	E	łóżeczko, którym można kołysać, żeby małe dziecko szybciej zasnęło
5	sens	F	ból emocjonalny; stan, kiedy czujemy się źle i często płaczemy
6	spokój	G	bardzo krótki odcinek czasu, moment
7	istnienie	H	brak wrażliwości; stan, kiedy przestajemy czuć ból
8	zwątpienie	I	równowaga psychiczna, harmonia, cisza
9	smutek	J	stan, kiedy przestajemy wierzyć w coś, kiedy przestajemy być pewni czegoś
10	znieczulenie	K	kropla, która się pojawia, kiedy płaczemy

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
E										

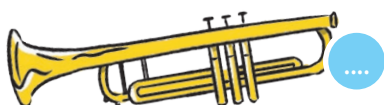
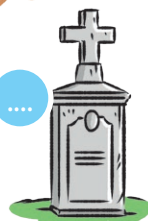
MOŻE POĆWICZYLIBYŚMY TRYB WARUNKOWY?

1a Oleg myśli o tym, jak spędziłby czas w Krakowie. Połącz słowa z obrazkami.

W Krakowie...

0. *kupiłbym obwarzanka*

1. wypiłbym kawę na rynku
2. posłuchałbym hejnału
3. zwiedziłbym kościół Mariacki
4. obejrzałbym wystawę malarstwa
5. poszedłbym na Wawel
6. wszedłbym na wieżę katedry
7. dotknąłbym dzwonu
8. zobaczyłbym pomnik smoka
9. zjadłbym zapiekankę
10. zwiedzałbym synagogi
11. pojechałbym na cmentarz Rakowicki
12. poszedłbym na dworzec

1b Oleg pisze na blogu o tym, jak spędziłby czas w Krakowie. Zaznacz odpowiednie słowo.

Blog

(Ostatni, Ostatnie, **Ostatnio**)⁰ dostałem mail z pytaniem, dokąd pojechałbym na krótką wycieczkę. To był jakiś spam, ale (sam, samo, same)¹ pytanie było ciekawe i zacząłem się nad nim zastanawiać. Myślę, że (najchętniej, najczęściej, najbardziej)² pojechałbym do Krakowa. A jak (spędziłbym, obchodziłbym, prowadziłbym)³ tam czas?

Od razu po wyjściu z dworca kolejowego kupiłbym (sobie, siebie, sobą)⁴ obwarzanka i poszedłbym na rynek. Tam wypiłbym kawę, posłuchałbym (hejnał, hejnału, hejnały)⁵ i obejrzałbym zabytkowe kamienice. Potem zwiedziłbym kościół Mariacki (z, ze, za)⁶ znanym ołtarzem Wita Stwosza, a następnie poszedłbym do (muzeum, muzea, muzeami)⁷, gdzie podziwiałbym piękne obrazy. Oczywiście, zwiedziłbym też Wawel – zamek oraz katedrę. Wszedłbym na jej wysoką (wagę windę, wieżę)⁸, gdzie zobaczyłbym najstynniejszy dzwon w Polsce. Chciałbym go jeszcze dotknąć, bo to podobno (przychodzi, przynosi, przywozi)⁹ szczęście.

Potem poszedłbym nad Wisłę, żeby popatrzeć na (pomnik, pamiątkę, pamiętnik)¹⁰ smoka. Pewnie byłbym już głodny, (bo, ale, więc)¹¹ zjadłbym jakąś zapiekankę, a potem długo spacerowałbym po Kazimierzu – zabytkowej dzielnicy, (gdzie, skąd, dokąd)¹² zwiedzałbym stare synagogi. Potem pojechałbym na cmentarz Rakowicki, (że, żeby, czy)¹³ zobaczyć groby znanych artystek i artystów. A co zrobiłbym później? Po prostu poszedłbym (w, na, nad)¹⁴ dworzec kolejowy i wróciłbym wieczornym (samolotem, tramwajem, pociągiem)¹⁵ do domu!

1c Oleg odpowiada na pytania internautów. Dopasuj odpowiedzi do pytań.

0	Kiedy chciałbyś pojechać do Krakowa?	A	Nie mam ulubionych malarzy. Po prostu poszedłbym do muzeum i oglądałbym tam wystawy.
1	Z kim pojechałbyś na taką wycieczkę?	B	Być może takiego z sezamem albo makiem. A może poprosiłbym o dwa?
2	Dlaczego wybrałbyś podróż pociągiem?	C	Chciałbym tam spędzić co najmniej dwie godziny.
3	Jakiego obwarzanka zjadłbyś najchętniej?	D	Jeśli miałbym czas, to nawet jutro!
4	Do której kawiarni poszedłbyś na kawę?	E	Być może jakiś magnes z panoramą Krakowa albo ze smokiem wawelskim?
5	Czyje obrazy chciałbyś zobaczyć?	F	Jeżeli znalazłbym tam dobrą pracę, to wtedy tak. Mógłbym się przeprowadzić!
6	Jak długo zwiedzałbyś Kazimierz?	G	Bo tak jest dość tanio, szybko i wygodnie.
7	Co kupiłbyś sobie na pamiątkę?	H	Do tej, gdzie byłyby wolne stoliki pod parasolami. 😊
8	Czy chciałbyś zamieszkać na stałe w Krakowie?	I	Najchętniej z przyjaciółmi!

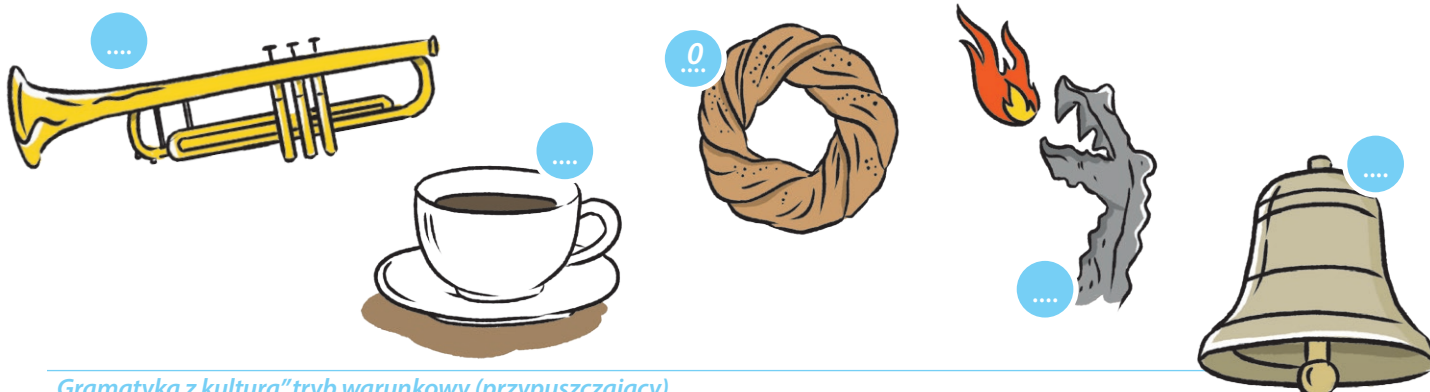
0	1	2	3	4	5	6	7	8
D								

1d Czy pamiętasz, co Oleg robiłby na wycieczce? Zaznacz poprawną odpowiedź.

Oleg...

0. pojechałby do Krakowa
a) <u>pociągiem</u> .
b) autobusem.
c) samochodem.	3. w muzeum podziwiałby
a) obrazy.
b) stroje.
c) meble.	6. na Kazimierzu zwiedzałby
a) kościoły.
b) synagogi.
c) kamienice.
1. najpierw zjadłby
a) pączka.
b) oscypka.
c) obwarzanka.	4. na wieży katedry dotknąłby
a) rzeźby.
b) zegara.
c) dzwonu.	7. pod koniec dnia poszedłby
a) do muzeum.
b) na wystawę.
c) na cmentarz.
2. na rynku posłuchałby
a) hymnu.
b) hejnału.
c) koncertu.	5. nad Wisłą obejrzałby pomnik
a) smoka.
b) syrenki.
c) Neptuna.	8. na pamiątkę kupiłby sobie
a) torbę.
b) kubek.
c) magnes.

1e Co Oleg zrobiłby najpierw, a co potem? Poukładaj obrazki w odpowiedniej kolejności.

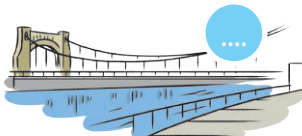
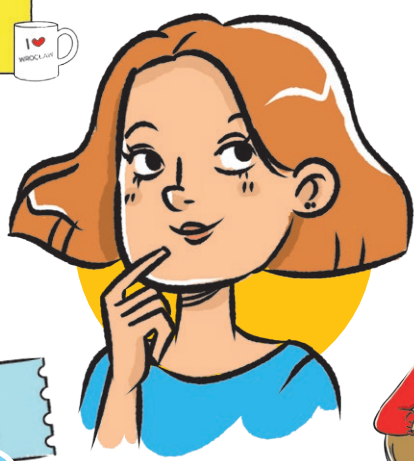

2a Olga myśli o tym, jak spędziłaby czas we Wrocławiu. Połącz słowa z obrazkami.

We Wrocławiu...

0. oglądałabym piękne kamienice

1. słuchałabym ulicznych muzyków
2. poszłabym do muzeum
3. oglądałabym krasnale
4. zamówiłabym kluski wrocławskie
5. poszłabym nad Odrę
6. pojechałabym kolejką linową
7. spacerowałabym po Ogrodzie Japońskim
8. kupiłabym kilka pamiątek
9. robiłabym dużo zdjęć
10. spotkałabym się ze znajomymi
11. obejrzałabym ciekawy spektakl
12. napisałabym krótką relację z wycieczki

2b Olga pisze na blogu o tym, jak spędziłaby czas we Wrocławiu. Zaznacz odpowiednie słowo.

Blog

(Niedawna, Niedawne, **Niedawno**)⁰ dostałam mailem pytanie, dokąd pojechałabym na (krótka, krótką, krótkiej)¹ wycieczkę. To była jakaś reklama, (co, jaką, którą)² szybko wrzuciłam do spamu, ale mimo to zaczęłam (się zastanawiać, się zatrzymywać, się zajmować)³, dokąd chciałabym pojechać. I wiecie co? Chyba wybrałabym Wrocław, bo to (dużo, wiele, bardzo)⁴ ładne miasto, w którym już dawno nie byłam.

A jak spędziłabym tam czas? (Najpierw, Przedtem, Następnie)⁵ poszłabym na rynek, gdzie oglądałabym (piękny, piękne, piękni)⁶ kamienice i słuchałabym ulicznych muzyków. Potem poszłabym zobaczyć *Panoramę Ractawicką*. (Coraz, Zaraz, Nieraz)⁷ widziałam ten wielki obraz w Internecie, ale w muzeum wygląda o wiele (dobrze, lepiej, najlepiej)⁸!

Co jeszcze robiłabym (w, we, na)⁹ Wrocławiu? Na pewno szukałabym krasnali i cieszyłabym się na ich (widok, wygląd, obraz)¹⁰. Kiedy byłabym już głodna, to zamówiłabym kluski wrocławskie, bo lubię (unikać, używać, próbować)¹¹ lokalnej kuchni. Po obiedzie poszłabym nad (Odra, Odrę, Odrą)¹², a na jej drugi brzeg pojechałabym (windą, łódką, kolejką)¹³ linową. Potem spacerowałabym po Ogrodzie Japońskim, gdzie mogłabym usiąść nad pięknym (stawem, niebem, drzewem)¹⁴ i trochę odpocząć.

A jak spędziłabym wieczór? Najchętniej umówiłabym się ze znajomymi, (który, którzy, którymi)¹⁵ mieszkają we Wrocławiu i poszłabym z nimi do teatru, a potem na kolację. To byłoby najlepsze zakończenie tego pięknego dnia!

2c Olga odpowiada na pytania internautów. Dopasuj odpowiedzi do pytań.

0	Kiedy pojechałabyś na taką wycieczkę?	A	Co najmniej dwa dni! Nie lubię się spieszyć.
1	Czym pojechałabyś do Wrocławia?	B	Najchętniej z przyjaciółką!
2	Z kim zwiedzałabyś to miasto?	C	Być może jakiś magnes albo kubek z panoramą Wrocławia? I jakąś ładną torbę!
3	Czy robiłabyś sobie zdjęcia z każdym krasnalem?	D	Dlaczego nie? Myślę, że mogłabym się tam przeprowadzić.
4	Gdzie umówiłabyś się ze znajomymi?	E	Być może pociągiem albo autobusem – wszystko jedno!
5	Na jaką sztukę poszłabyś najchętniej?	F	Być może pod ratuszem albo już przed teatrem?
6	Jak długo byłabyś we Wrocławiu?	G	Najlepiej w maju, bo wtedy każde miasto wygląda najpiękniej!
7	Co kupiłabyś sobie na pamiątkę?	H	Myślę, że wybrałabym jakiś zabawny spektakl.
8	A chciałabyś zamieszkać we Wrocławiu?	I	To chyba niemożliwe – jest ich za dużo!

0	1	2	3	4	5	6	7	8
G								

2d Czy pamiętasz, co Olga robiłaby na wycieczce? Zaznacz poprawną odpowiedź.

Olga...

0. pojechałaby do

- a) Gdańska.
- b) Poznania.
- c) **Wrocławia.**

3. cieszyłaby się na widok

- a) koralu.
- b) krasnali.
- c) motyli.

6. poszłaby na spacer do

- a) Parku Zachodniego.
- b) Parku Południowego.
- c) Ogrodu Japońskiego.

1. najpierw oglądałaby

- a) ulice.
- b) piwnice.
- c) kamienice.

4. chętnie zamówiłaby

- a) kluski.
- b) frytki.
- c) placki.

7. chciałaby usiąść nad

- a) stawem.
- b) jeziorem.
- c) zalewem.

2. potem obejrzałaby

- a) wielki obraz.
- b) duży pomnik.
- c) wysoki budynek.

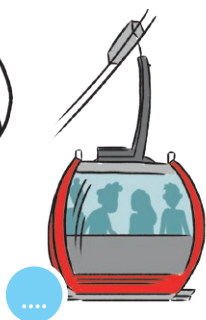
5. na drugi brzeg Odry pojechałaby

- a) rowerem.
- b) tramwajem.
- c) kolejką linową.

8. wieczorem poszłaby na

- a) mecz.
- b) spektakl.
- c) wystawę.

2e Co Olga zrobiłaby najpierw, a co potem? Poukładaj obrazki w odpowiedniej kolejności.

3 Czy wiesz, jak spędzilibyśmy tam czas? Połącz kolumny.

0	W Krakowie
1	We Wrocławiu
2	W Puszczy Białowieskiej
3	Na Mazurach
4	W Tatrach
5	Nad Bałtykiem

A	pływalibyśmy żaglówką.
B	<i>poszlibyśmy nad Wisłę.</i>
C	zdobywalibyśmy szczyty.
D	zbieralibyśmy bursztyny.
E	zobaczylibyśmy żubry.
F	oglądalibyśmy krasnale.

0	1	2	3	4	5
B					

4 Połącz kolumny.

0	– <i>Chłopcy! Może przestalibyście już grać na komputerze?</i>
1	– A może najpierw odrobilibyście lekcje?
2	– To może posprzątalibyście swoje pokoje?
3	– A nie wolelibyście pograć w piłkę z kolegami?
4	– A nie chcielibyście pójść do kina z koleżankami?
5	– To może porozmawialibyście z tatą i pomoglibyście mu w jego pracy?

A	– Ale to właśnie on włączył nam komputer i poszedł się położyć.
B	– Teraz nie grają tam nic ciekawego.
C	– <i>Ale dopiero co zaczęliśmy!</i>
D	– Już mamy tam porządek. Sama zobacz, jak jest czysto.
E	– Nauczyciele niczego nam nie zadali na weekend.
F	– W taką pogodę? Jest za zimno i boisko jest puste.

0	1	2	3	4	5
C					

5 Zaznacz poprawną odpowiedź.

0. Oni poszliby do

- a) lasu.
- b) sadu.
- c) parku.

3. Oni karmiliby

- a) żabki.
- b) kaczkę.
- c) wiewiórki.

1. Oni zobaczyliby tam

- a) obraz.
- b) rzeźbę.
- c) wystawę.

4. Oni zbieraliby

- a) listy.
- b) liście.
- c) kwiaty.

2. Oni usiedliby na

- a) kocu.
- b) fotelu.
- c) ławce.

5. Oni nosiliby

- a) czapki.
- b) parasole.
- c) kapelusze.

6 Czy wiesz, jak tam spędzałybyśmy czas? Połącz kolumny.

0	Za granicą
1	W Krakowie
2	W Toruniu
3	W Gdańsku
4	We Wrocławiu
5	W Sudetach

A	poszłybyśmy na Wawel.
B	weszłybyśmy na Śnieżkę.
C	poznawałybyśmy inną kulturę.
D	spacerowałybyśmy nad Odrą.
E	zwiedziłybyśmy dom Kopernika.
F	zobaczyłybyśmy fontannę Neptuna.

0	1	2	3	4	5
C					

7 Połącz kolumny.

0	– Dziewczyny! Może poszłybyście z nami na mecz?
1	– A co powiedziałybyście na kino?
2	– To może poszłybyście z nami do ciastkarni?
3	– A może chciałybyście pójść na imprezę do klubu?
4	– A może pojechałybyście z nami nad jezioro?
5	– To może zagrałybyście z nami w szachy?

A	– O, nie! Tam jest tak głośno, że aż uszy bołą.
B	– Nie tym razem. Jesteśmy na diecie.
C	– O, to świetny pomysł! Zróbmy mały turniej!
D	– Innym razem. Jeszcze jest za zimno na takie wycieczki.
E	– Nie interesujemy się piłką. To nudne!
F	– To lepszy pomysł, ale teraz nie grają tam nic ciekawego.

0	1	2	3	4	5
E					

8 Zaznacz poprawną odpowiedź.

0. One pojechałyby

- a) na plac.
- b) **na wieś.**
- c) nad staw.

3. One leżałyby na

- a) kocu.
- b) leżaku.
- c) hamaku.

1. One wzięłyby

- a) kubek.
- b) wózek.
- c) koszyk.

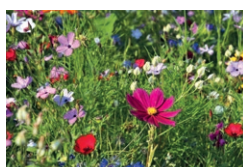
4. One oglądałyby

- a) mewy.
- b) motyle.
- c) bociany.

2. One poszłyby na

- a) pole.
- b) łąkę.
- c) plażę.

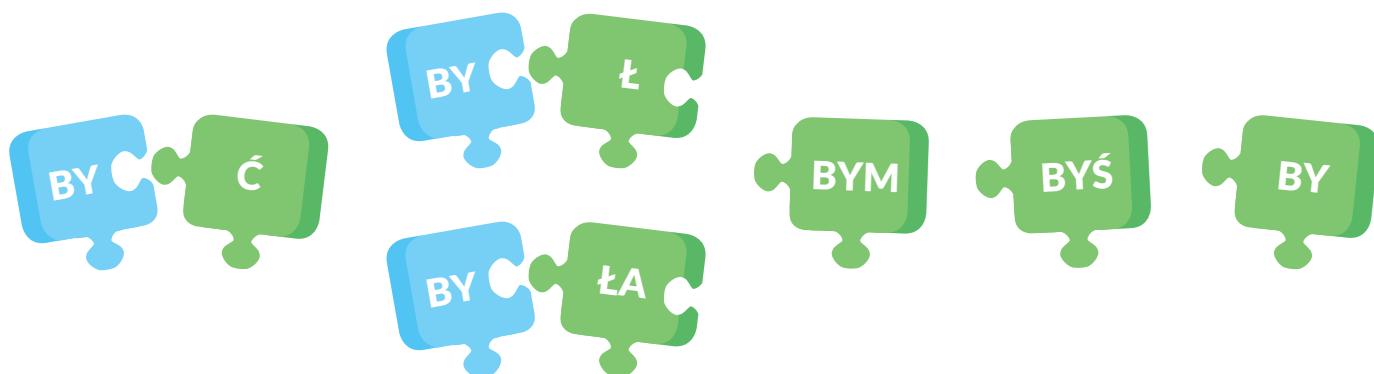
5. One robiłyby

- a) pączki.
- b) opłatki.
- c) wianki.

TRYB WARUNKOWY (PRZYPUSZCZAJĄCY)

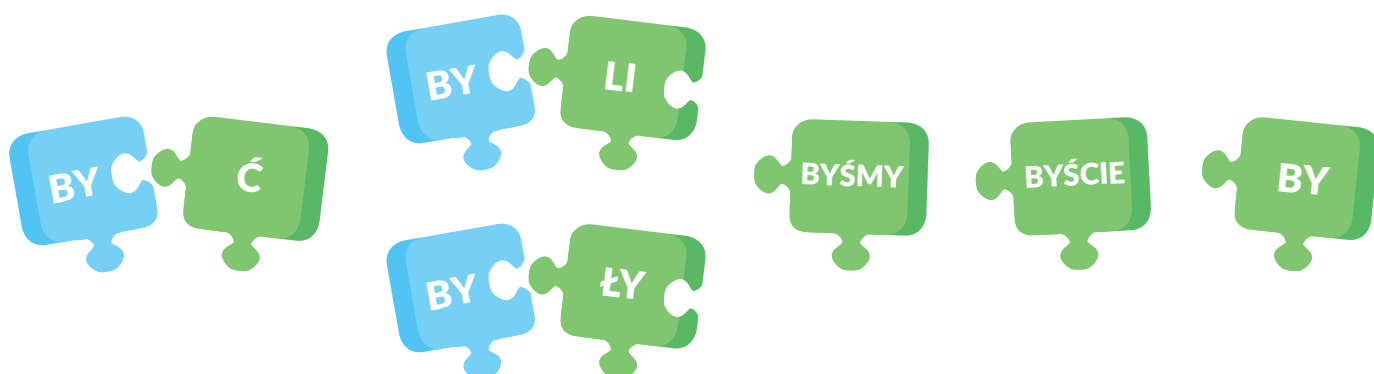
- reguły i konteksty

rodzaj męski
(ja) był+bym (ty) był+byś (on) był+by

rodzaj żeński
(ja) była+bym (ty) była+byś (ona) była+by

rodzaj nijaki
(ono) było+by

rodzaj męskoosobowy
(my) byli+byśmy (wy) byli+byście (oni) byli+by

rodzaj niemęskoosobowy
(my) były+byśmy (wy) były+byście (one) były+by

Trybu warunkowego (przypuszczającego) używamy:

- gdy wyrażamy swoje przekonania, przypuszczenia i wątpliwości o tym, co moglibyśmy zrobić (i czego nie moglibyśmy zrobić): *Jestem tak wysportowany, że mógłbym przebiec 10 kilometrów, ale na pewno nie przebiegłbym maratonu. Myślę, że zdałabym egzamin na poziomie B1, ale chyba nie poradziłabym sobie na poziomie B2.*
- gdy wyrażamy prośby: *Czy mógłbym zadać pytanie? Czy mogłabyś chwilę poczekać?*
- gdy składamy propozycje: *Może poszlibyśmy do kawiarni? Może usiadłbyśmy pod oknem?*
- gdy wyrażamy życzenia: *Zjadłbym coś słodkiego! Zamówiłabym szarlotkę!*

9 Do kogo moglibyśmy tak powiedzieć? Połącz kolumny zgodnie z podanym przykładem.

0	– Wujku!	A	Czy mógłby pan zmniejszyć klimatyzację? W całym autokarze jest za zimno!
1	– Ciociu!	B	Czy moglibyście tak głośno nie rozmawiać? Tu jest muzeum, a nie targowisko!
2	– Babciu i dziadku!	C	Czy mogliby państwo zająć miejsca jeszcze bliżej sceny? Tak byłoby o wiele lepiej – i dla państwa, i dla aktorów.
3	– Chłopcy!	D	Czy moglibyście nie iść tak szybko? Już ledwo żyję!
4	– Drogie dzieci!	E	Czy zrobiłbyś z nami placki ziemniaczane po węgiersku?
5	– Panie kierowco!	F	Czy mogłaby mi pani powiedzieć, ile kosztowałaby pani porada prawna? Byłbym wdzięczny za informację.
6	– Panie doktorze!	G	Może zostalibyście dłużej? Zjedlibyśmy lody, wypilibyśmy kawę i jeszcze poszlibyśmy na krótki spacer do ogrodu.
7	– Pani mecenas!	H	Czy mogłaby pani sprawdzić i ocenić pierwszy rozdział mojej pracy magisterskiej? Byłabym bardzo wdzięczna!
8	– Pani profesor!	I	Czy zagrałabyś nam <i>Odę do radości</i> ? Bardzo chcielibyśmy posłuchać twojego wykonania, bo pięknie grasz!
9	– Drodzy goście!	J	Czy mógłby pan powiedzieć coś więcej o tych lekarstwach? Chciałabym się dowiedzieć, jakie są ich skutki uboczne.
10	– Szanowni widzowie!	K	Może opowiedzielibyście nam o czasach swojej młodości? Chętnie posłuchalibyśmy waszych dawnych wspomnień!

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
E										

10a Uzupełnij tabelkę odpowiednimi pytaniami.

nieoficjalnie	oficjalnie	
– <i>Kim chciałbyś być?</i> ⁰	– Kim pan chciałby być?	– Ekonomistą.
– ¹	– Kim pani chciałaby być?	– Tłumaczką.
– ²	– Kim panowie chcieliby być?	– Kucharzami.
	– Kim państwo chcieliby być?	– Prawnikami.
– ³	– Kim panie chciałyby być?	– Lekarkami.

10b Kim chciał(a)byś być? Dokończ zdanie.

– Chciał(a)bym być

11 Jak odpowiedział(a)byś na te pytania?

0. Jakiego języka chciał(a)byś się jeszcze nauczyć?

Chciałabym jeszcze nauczyć się czeskiego.

albo:

Chciałabym jeszcze nauczyć się włoskiego.

1. – Komu dał(a)byś bukiet pięknych kwiatów?

2. – Jakie polskie miasto zwiedził(a)byś najchętniej?

3. – Jaki film obejrzał(a)byś jeszcze raz?

4. – Jaką potrawę umiał(a)byś szybko zrobić?

5. – Jaką pizzę zamówił(a)byś dla siebie?

6. – Co najchętniej zjadł(a)byś na deser?

7. – W co zagrał(a)byś teraz na komputerze?

8. – Na co wydał(a)byś 100 euro?

9. – Co zabrał(a)byś ze sobą na bezludną wyspę?

10. – Jakie ubrania nosił(a)byś najchętniej?

11. – Z kim porozmawiał(a)byś teraz przez telefon?

12. – Z którą znaną osobą chciał(a)byś się spotkać?

13. – O której najchętniej wstawał(a)byś codziennie?

14. – Jakie pytanie dodał(a)byś do tej listy? Dopisz je, a potem poproś wybraną osobę, żeby napisała swoją odpowiedź.

– ?

–

12 Uzupełnij dialog zgodnie z podanym przykładem.

Ona: Ale jestem głodna i zmęczona! Może *zamówilibyśmy* (my-zamówić)⁰ pizzę? Taką dużą, z podwójnym serem!

On: A co (ty-powiedzieć)¹ na naleśniki? Wiesz, że (ja-móc)² je szybko usmażyć i też (one-być)³ pyszne!

Ona: Naprawdę (ty-być)⁴ tak miły? I naprawdę (ty-umieć)⁵ zrobić naleśniki?

On: A co to za problem? Tylko (ja-potrzebować)⁶ czasu, ale na pizzę też (ty-musieć)⁷ czekać.

Ona: To może razem (my-usmażyć)⁸ te naleśniki? Tak (ono-być)⁹ szybciej i (my-móc)¹⁰ porównać nasze domowe przepisy!

Uwaga!

Cząstki *-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście, -by* nie lubią stać w miejscu – łączą się z różnymi słowami i mogą też występować samodzielnie. Trzeba więc uważać na ortografię!

Cząstki *-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście*
piszemy razem:

- z osobowymi formami czasownika: *Poszedłbym na spacer! Poszłabym do teatru!*
- w formach z „się”: *Zjadłoby się coś dobrego! Pojechałoby się nad morze!*
- ze słowami: *choć, jeśli, gdy, jak, to, niech: Nie zmienię zdania, choćbyś sto razy mnie o to prosił! Gdybyś potrzebował pomocy, to dzwoń o każdej porze! Przywitał mnie, jakbyśmy się znali od lat – a ja go pierwszy raz na oczy widzę! Niechby już wrócili – ile można czekać!*

Cząstki *-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście*
piszemy osobno:

- z bezokolicznikami: *A może znów pojechać by w góry?*
- z formami: *trzeba, warto, można: Trzeba by to jeszcze przemyśleć. Warto by się nad tym dłużej zastanowić. Można by tak zrobić.*
- po zaimkach, rzeczownikach, przymiotnikach, przysłówkach, liczebnikach: *Kto by to wiedział? Koń by się uśmieł! To za proste by było! Dobrze by było to zapamiętać!*

13 Uzupełnij tabelki odpowiednimi słowami.

(ja) <i>Gdybym</i> ⁰	miał / miała	pieniądze, to ... 	kupiłbym / kupiłabym dom.
(ty) ¹			kupiłbyś / kupiłabyś dom.
(on) ²	miał miała miało	pieniądze, to ... 	kupiłby dom.
(ona)				kupiłaby dom.
(ono)				kupiłoby domek.
(my) ³	mieli / miały	pieniądze, to ... 	kupilibyśmy / kupiłybyśmy dom.
(wy) ⁴			kupilibyście / kupiłybyście dom.
(oni) ⁵			kupiliby / kupiłyby dom.
(one)			

14 Uzupełnij tekst brakującymi fragmentami zgodnie z podanym przykładem.

Po co gdybać?

Czy zastanawiasz się czasem, co by było, gdyby...? Gdybyś [____]° i miałbyś zupełnie innych znajomych? Gdybyś [____]¹ w zupełnie inne miejsca i to właśnie do nich chciałabyś teraz wracać? Gdybyś [____]² do klubu i nie poznałbyś tam Magdy, bez której dziś nie mógłbyś żyć? Gdybyś [____]³ na urodziny do koleżanki i nie spotkałabyś tam Adama, który teraz jest twoim chłopakiem? Takie gdybanie to rzecz ludzka i ma swoje zalety.

Zazwyczaj gdybamy na temat negatywnych sytuacji. Gdy jest nam źle, to lubimy myśleć o tym, [____]⁴, gdyby było inaczej. Ten proces w psychologii nazywany jest myśleniem kontrfaktycznym. Układamy sobie takie piękne scenariusze, [____]⁵, żeby były prawdą. Zdarza się nam jednak gdybać także wtedy, gdy mamy to, [____]⁶. Na przykład, kiedy dostajemy piątkę z egzaminu, to czasem mówimy, że [____]⁷, bo nie byłoby tak miło, gdybyśmy dostali trudniejsze pytania.

Czemu ma służyć takie gdybanie? Czy [____]⁸ o tym, co jest tu i teraz, a nie o tym, co mogłoby być? Czasu nie cofniemy i [____]⁹. To prawda, ale kiedy gdybamy, to analizujemy swoją sytuację, [____]¹⁰ i odczuwamy emocje. To bardzo ważne, bo dzięki temu lepiej rozumiemy samych siebie, uczymy się doceniać to, co mamy i wyciągamy lekcje na przyszłość.

Na podstawie:

A. Postoła, *Gdybanie ma więcej sensu niż myślenie*, wyborcza.pl/7,75400,23621998,gdybanie-ma-wiecej-sensu-niz-myslicie.html

A jak dobrze by było

B *chodził do innej szkoły*

C o czym marzyliśmy

D pewnego wieczoru nie poszedł

E nie lepiej byłoby myśleć

F myślimy o jej przyczynach

G rok temu nie poszła

H niczego już nie zmienimy

I mieliśmy trochę szczęścia

J jeździła na wakacje

K gdyż chcielibyśmy

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>B</i>										

15a Przeczytaj bajkę i na jej podstawie dokończ zdania pod obrazkami zgodnie z podanym przykładem.

B. Maliszewski

Bajka o biednym rybaku i złotej rybce

Żył raz sobie biedny rybak,
który bardzo lubił gdybać
i gdy tylko szedł na ryby,
mówił ciągle: *Gdybym..., Gdybym...*

*Gdybym złotą rybkę złapał,
to już nigdy bym nie płakał.
Miałbym wtedy słodkie życie
– wieczny sierpień, a nie styczeń!*

*Gdybym złotą rybkę złowił,
to nie byłbym już ubogi.
Miałbym pałac zamiast chaty,
a w nim sale, w nim komnaty!*

*Gdybym złotą rybkę schwytał,
tobym jeszcze ją zapytał:
– A czy mógłbym znów być młody
i mieć włosy zamiast brody?*

*Nagle w sieci coś się rusza!
Aż z wrażenia rybak usiadł.
– Ale jak to? Ale co to?
Czy złowiłem rybkę złotą?*

Rybka wzdycha: – *No to słucham!
Trzy życzenia – mów do ucha!
Lecz niczego nie chciał rybak,
bo chciał sobie dalej gdybać.*

Gdyby biedny rybak złowił złotą rybkę, to...

byłby bardzo bogaty *miałby słodkie życie*
niczego by nie zmienił byłby młody i przystojny

miałby słodkie życie 0

1

2

3

15b Co zrobił(a)byś, gdybyś złowił(a) złotą rybkę? Dokończ zdanie i porównaj swoją odpowiedź z odpowiedziami innych osób.

Gdybym

.....

.....

16 Uzupełnij teksty zgodnie z podanymi przykładami.

Gdybym był... / Gdybym była...

tęsknić pływać śpiewać mieć jeść	pracować wypisywać nosić dbać umieć
<p>Gdybym był marynarzem:</p> <ul style="list-style-type: none"> •śpiewałbym.....⁰ szanty i znałbym je na pamięć, •¹ po morzach i oceanach, •² ryby i owoce morza, •³ tatuaż z syrenką, • bardzo⁴ za domem. 	<p>Gdybym była lekarką:</p> <ul style="list-style-type: none"> •dbałabym.....⁰ o zdrowie swoich pacjentów, •⁵ w przychodni, •⁶ biały fartuch, •⁷ rozpoznawać choroby, •⁸ recepty i zwolnienia.

Gdybyś był... / Gdybyś była...

gotować piec smażyć oglądać czytać	występować czuć móc śpiewać zdobywać
<p>Gdybyś był kucharzem:</p> <ul style="list-style-type: none"> •oglądałbyś.....⁰ programy kulinarne, •⁹ różne przepisy, •¹⁰ smaczne naleśniki, •¹¹ pyszne zupy, •¹² świetne ciasta. 	<p>Gdybyś była piosenkarką:</p> <ul style="list-style-type: none"> •występowałabyś.....⁰ przed wielką publicznością, •¹³ tremę przed koncertem, •¹⁴ piękne piosenki, •¹⁵ nagrody muzyczne, •¹⁶ uczyć śpiewu.

Gdybyśmy byli... / Gdybyśmy były...

zadawać bać się słuchać zbierać rozmawiać	kupować próbować poznawać wysyłać zwiedzać
<p>Gdybyśmy byli dziennikarzami:</p> <ul style="list-style-type: none"> •rozmawialibyśmy.....⁰ ze znanymi osobami, •¹⁷ dużo pytań, • uważnie¹⁸ innych, •¹⁹ różne informacje, • nie²⁰ trudnych tematów. 	<p>Gdybyśmy były podróżniczkami:</p> <ul style="list-style-type: none"> •próbowałybyśmy.....⁰ potraw z całego świata, •²¹ znane zabytki, •²² nowych ludzi, •²³ różne pamiątki, •²⁴ pozdrowienia.

17a Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

www.naforumpolsku.pl

NA FORUM PO POLSKU

Temat: Gdybym był bogaty... / Gdybym była bogata...

0. Nauczycielka

Czy znacie piosenkę *Gdybym był bogaty* z musicalu *Skrzypek na dachu*? Jeśli nie, to koniecznie jej posłuchajcie (a najlepiej obejrzyjcie cały musical), ale teraz odpowiedzcie mi na pytanie, co robilibyście, gdybyście byli bardzo bogaci? Na co wydawalibyście swoje pieniądze?

1. Robert

zajmować chodzić musieć zamawiać zostawiać

Gdybym był bogaty, to **chodziłbym**⁰ na obiady do drogich restauracji. Tam ¹ mały stolik pod oknem, leniwie przeglądałbym kartę, a potem ² najlepsze dania, które polecaliby mi kelnerzy. Oczywiście, ³ im wysokie napiwki, bo już nie ⁴ się liczyć z każdym groszem. A teraz co? Idę do kuchni usmażyć sobie jajecznicę!

2. Beata

znaleźć założyć dać zadbać

Gdybym miała bardzo dużo pieniędzy, to nie trzymałabym ich na koncie, ale ⁵ własny biznes. Jaki? Najchętniej prowadziłabym salon kosmetyczny. Najpierw ⁶ ładny lokal w spokojnej dzielnicy, a potem ⁷ o nowoczesny sprzęt i ⁸ pracę najlepszym specjalistom i specjalistkom. Wszystko byłoby pięknie!

3. Natalia i Michał

móc mieć szukać narzekać

Gdybyśmy byli bardzo bogaci, to przestalibyśmy wynajmować mieszkanie od obcych ludzi i w końcu ⁹ spełnić marzenie o własnych czterech kątach. A jakiego mieszkania ¹⁰? Najlepiej trypokojowego, w wieżowcu, na ostatnim piętrze, bo wtedy ¹¹ cudowny widok na miasto i nigdy nie ¹² na zbyt głośnych sąsiadów z góry.

4. Martyna i Monika

zacząć kupić skończyć polecieć

Gdybyśmy miały pieniądze, to podróżowałybyśmy po świecie! Najpierw ¹³ do USA, bo bardzo chciałybyśmy zwiedzić ten piękny i ogromny kraj. Swoją podróż ¹⁴ od San Francisco, a ¹⁵ na Nowym Jorku. A co byłoby potem? Być może ¹⁶ bilety na rejs do Australii? To też byłaby niezwykła podróż!

17b Dopasuj numery postów do obrazków.

A -....

B -....

C -....

D -....

18a Co wtedy robilibyśmy? Połącz kolumny.

0	Gdyby dziś był pierwszy kwietnia (<i>prima aprilis</i>),	A	organizowalibyśmy wróżby i bawilibyśmy się przy nich.
1	Gdyby dziś był tłusty czwartek,	B	rano usiedlibyśmy do stołu i jedlibyśmy świąteczne śniadanie.
2	Gdyby dziś była Wielkanoc,	C	czekalibyśmy na pierwszą gwiazdkę i dzielilibyśmy się opłatkiem.
3	Gdyby dziś były mikołajki,	D	bylibyśmy bardzo szczęśliwi i myślelibyśmy o podróżach.
4	Gdyby dziś była Wigilia,	E	<i>nie zawsze mówilibyśmy prawdę i nie moglibyśmy we wszystko wierzyć.</i>
5	Gdyby dziś było Święto Niepodległości,	F	znajdowalibyśmy drobne prezenty (jeśli byśmy byli grzeczni).
6	Gdyby dziś był dzień Wszystkich Świętych,	G	chodzilibyśmy na cmentarze i odwiedzalibyśmy groby bliskich.
7	Gdyby dziś były walentynki,	H	jedlibyśmy dużo smacznych pączków i częstowalibyśmy nimi innych.
8	Gdyby dziś były andrzejki,	I	poszlibyśmy na imprezę, a o północy witalibyśmy nowy rok.
9	Gdyby dziś był sylwester,	J	widzielibyśmy flagi na ulicach i kwiaty na Grobie Nieznanego Żołnierza.
10	Gdyby dziś był pierwszy dzień wakacji,	K	dawalibyśmy sobie kartki z napisami „Kocham Cię”.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
E										

18b Wymyśl własne święto – podaj jego nazwę i napisz, co robilibyśmy (a czego nie robilibyśmy), gdybyśmy je obchodzili.

Moje święto nazywałoby się

Gdybyśmy je obchodzili, to

.....

.....

.....

.....

19 Uzupełnij zdania tak, żeby miały sens i porównaj swoje propozycje z propozycjami innych osób.

0. *Gdybym tylko miał czas*, to na pewno pojechałbym z wami na tę wycieczkę.
1., to już byłabyś na miejscu.
2., to nosiłby garnitur.
3., to wzięłaby duży plecak.
4., to nie musielibyśmy rano wstawać.
5., to miałybyście zniżkę na bilety.
6., to pisałybyście pozdrowienia.
7., to poszliby na plażę.
8., to zwiedziłyby Wawel i kościół Mariacki.

20 Uzupełnij zdania zgodnie z podanym przykładem.

Każdy mądry po szkodzie...

Jarek:

– Spałem przy otwartym oknie i mam teraz katar.

0. Gdybym *nie spał przy otwartym oknie*,
to *nie miałbym teraz kataru*

Kasia:

– Poszłam późno spać i jestem teraz senna.

1. Gdybym,
to

Wojtek:

– Nie zjadłem śniadania i jestem teraz głodny.

2. Gdybym,
to

Sabina:

– Jechałam za szybko i dostałam wysoki mandat.

3. Gdybym,
to

Marek i Adam:

– Nie wzięliśmy parasola i jesteśmy cali mokrzy.

4. Gdybyśmy,
to

Renata i Patrycja:

– Wybrałyśmy główną trasę i stoimy teraz w korku.

5. Gdybyśmy,
to

21 **Uzupełnij dialog zgodnie z podanym przykładem.**

Wnuczka: Dziadku, co *robiłbyś* (ty-robić)⁰, gdybyś był w moim wieku?

Dziadek: Nie wiem, ale raczej nie (ja-zadawać)¹ takich dziwnych pytań!

Wnuczka: Oj, dziadku! To jest moja praca domowa! Muszę porozmawiać ze starszymi ludźmi o tym, jak (oni-spędzać)² czas, gdyby znów byli młodzi. Po prostu powiedz mi, co (ty-chcieć)³ robić i jakie cenne rady (ty-mieć)⁴ dla mnie!

Dziadek: To (ja-musieć)⁵ nad tym trochę pomyśleć. Czy nie (ty-móc)⁶ najpierw porozmawiać z babcią?

Wnuczka: Ale babcia też (chcieć)⁷ mieć czas do namysłu i to właśnie ona wysłała mnie do ciebie!

Dziadek: Ech... To może babcia i ja razem (zastanowić się)⁸ nad tym dziwnym pytaniem, a potem już w trójkę (porozmawiać)⁹ w salonie? Tak byłoby nam łatwiej!

Wnuczka: Dobrze. To kiedy (ja-móc)¹⁰ z wami porozmawiać?

Dziadek: Myślę, że za kilka minut (my-być)¹¹ gotowi.

(Po kilku minutach).

Wnuczka: I już wiecie, co (wy-chcieć)¹² robić, gdybyście byli w moim wieku?

Babcia: Tak! Myślę, że dużo czasu (my-spędzać)¹³ z rodziną, bo ona zawsze jest najważniejsza.

Dziadek: Ale znajomi też są ważni. Często (ja-spotykać się)¹⁴ z kolegami ze szkoły i być może (ja-znaleźć)¹⁵ wśród nich przyjaciół na całe życie!

Babcia: A ja na pewno (mieć)¹⁶ co najmniej jedną przyjaciółkę, która (być)¹⁷ dla mnie jak siostra. Razem (my-chodzić)¹⁸ na różne imprezy, a gdy (my-spotykać się)¹⁹ po latach, często (my-wspominać)²⁰ dawne czasy. To też (być)²¹ miłe chwile!

Wnuczka: A ja myślałam, że tylko (wy-uczyć się)²² od rana do wieczora, bo ciągle mi powtarzacie, że szkoła jest najważniejsza!

Dziadek: Ale gdybyśmy znów byli młodzi, to (my-przestać)²³ tak mówić. To dorośli (powtarzać)²⁴ nam te słowa, a my tylko (kiwać)²⁵ głowami.

Babcia: Tak by było! A teraz to ty nam powiedz, co (robić)²⁶, gdybyś była w naszym wieku?

Wnuczka: Pewnie (ja-dbać)²⁷ o swoją wnuczkę tak samo jak wy, ale (ja-dawać)²⁸ jej więcej swobody. Sami przyznaliście, że warto chodzić na imprezy! To co? Mogę iść na koncert w tę sobotę?

22 Czas pomarzyć! W mailu do kolegi / do koleżanki napisz o tym, jak spędził(a)byś najchętniej swoje wakacje i odpowiedz na te pytania:

- a) Dokąd chciałbyś pojechać / polecieć?
- b) Kiedy i na jak długo?
- c) Co wzięłbyś / wzięłabyś ze sobą?
- d) Gdzie nocowałbyś / nocowałabyś?
- e) Co często jadłbyś / jadłabyś?
- f) Co zwiedzałbyś / zwiedzałabyś?
- g) Co jeszcze robiłbyś / robiłabyś?
- h) Co kupiłbyś / kupiłabyś sobie na pamiątkę?
- i) Co powiedziałbyś / powiedziałałabyś po powrocie do domu?

Nowa wiadomość

Temat: Podróż moich marzeń!

Cześć,
dziękuję Ci za mail. To dobrze, że nie martwisz się końcem lata i już myślisz o kolejnych wakacjach. Ja też o nich często myślę i z przyjemnością opowiem Ci o podróży swoich marzeń.

Najchętniej

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jeśli masz podobne marzenia, to może razem wybierzemy się kiedyś w taką podróż?
Napisz mi, co o tym myślisz!

Pozdrawiam Cię serdecznie

.....

23a Czy znasz te słowa? Połącz kolumny.

0	wiatr	A	świeci i grzeje, wschodzi i zachodzi, (w Polsce chcielibyśmy mieć go więcej)
1	cień	B	błękitne, czasem ciemne i zachmurzone, a czasami jasne i bezchmurne
2	topola	C	uprawia je rolnik, rośnie tam zboże (żyto, pszenica, jęczmień, owies, kukurydza)
3	pole	D	rzucamy go na ziemię, gdy świeci słońce
4	słońce	E	wieje, szumi, kołysze trawą, zbożem i drzewami
5	niebo	F	drzewo, które jest bardzo popularne w Europie, (nie przypadkiem po łacinie nazywa się <i>Populus</i>)

0	1	2	3	4	5
E					

23b Czy znasz te słowa? Połącz kolumny.

0	lubić	A	nie przeszkadzać komuś
1	kochać	B	czuć sympatię do kogoś, do czegoś
2	zmienić się	C	nie pamiętać, nie myśleć o kimś, o czymś
3	zapomnieć	D	wyglądać inaczej, zachowywać się inaczej
4	dać komuś spokój	E	wybaczyc komuś jego złe zachowanie
5	darować komuś winę	F	czuć wielką sympatię do kogoś, do czegoś

0	1	2	3	4	5
B					

23c Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

po bez przez ale jak *który* gdyby gdyż

O piosence

Piosenka *Gdybyś kochał, hej* ma bardzo prosty tekst,*który*.....⁰ mówi o tym, co najważniejsze – o miłości i szczęściu (oraz o ich braku). Chcielibyśmy iść¹ życie z osobą, którą mocno kochalibyśmy i która nas kochałaby mocno,² niestety... Nie zawsze wszystko układa się³ naszej myśli i czasem można się zakochać⁴ wzajemności. Trudno poradzić sobie z tym problemem,⁵ nie ma na niego żadnego lekarstwa. To właśnie w takich chwilach zaczynamy myśleć o tym,⁶ bardzo bylibyśmy szczęśliwi,⁷ spełniały się nasze miłosne marzenia.

23d Posłuchaj piosenki (możesz ją łatwo znaleźć w Internecie) i zaznacz słowa, które są w jej tekście.

Oryginalne wykonanie: *Mira Kubasińska* i zespół *Breakout*
 Cover: *Kasia Kowalska*
Paulina Przybysz i zespół *Rita Pax*

Muzyka: *Tadeusz Nalepa*
 Słowa: *Franciszek Walicki*
 (pseudonim: *Jacek Grań*)

Gdybyś kochał, hej

0. ☒ <i>gdybyś lubił</i>	☐ <i>gdybyś nudził</i>
1. ☐ <i>gdybyś słuchał</i>	☐ <i>gdybyś kochał</i>
2. ☐ <i>gdybyś nie był</i>	☐ <i>gdybyś zdobył</i>
3. ☐ <i>byłbyś wiatrem</i>	☐ <i>byłbyś teatrem</i>
4. ☐ <i>byłbyś chlebem</i>	☐ <i>byłbyś niebem</i>
5. ☐ <i>byłbyś końcem</i>	☐ <i>byłbyś słońcem</i>
6. ☐ <i>gdybyś nie śnił</i>	☐ <i>gdybyś nie lśnił</i>
7. ☐ <i>gdybyś dał</i>	☐ <i>gdybyś zdał</i>
8. ☐ <i>zaśpiewałabym</i>	☐ <i>zapomniałabym</i>

Kod QR – oryginalne wykonanie Miry Kubasińskiej i zespołu Breakout (1969 rok)

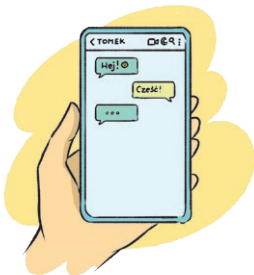

Kod QR – cover Kasi Kowalskiej (Opole 2012)

Kod QR – cover Pauliny Przybysz i zespołu Rita Pax (2022 rok)

23e Co byłoby, gdyby on też ją kochał? Odpowiedz na to pytanie na podstawie obrazków.

Gdyby on ją kochał, to często dzwoniłby do niej,

.....

.....

.....

MÓWIA, ŻE TU JEST MOWA ZALEŻNA

1a Połącz słowa z obrazkami.

Mówią mi...

0. *żeby* *chodź* *wcześnie* *spać*

1. *żeby* *się* *porządnie* *uczesać*
2. *żeby* *poszedł* *do* *fryzjera*
3. *żeby* *pił* *mniej* *kawy*
4. *żeby* *jadł* *mniej* *słodyczy*
5. *żeby* *ciągle* *nie* *żuł* *gumy*
6. *żeby* *się* *uczył* *hiszpańskiego*
7. *żeby* *nie* *słuchał* *za* *głośno* *muzyki*
8. *żeby* *odkurzył* *swój* *pokój*
9. *żeby* *wyniósł* *śmieci*
10. *żeby* *wyszedł* *na* *spacer* *z* *Azorem*
11. *żeby* *częściej* *uprawiał* *sport*
12. *żeby* *myślał* *pozytywnie*

1b Zaznacz odpowiednie słowo.

Nie jest (*łatwo*, jasno, miło)⁰ być nastolatkiem, bo wszyscy dookoła mówią (mi, mnie, mną)¹, co mam robić. Mama często powtarza, *żeby* *się* *uczył* (hiszpański, hiszpańsku, hiszpańskiego)², bo to piękny i popularny język, a ojciec mi mówi, *żeby* *nie* *siedział* *tak* *długo* (na, po, przy)³ biurku i *częściej* *uprawiał* *sport*. Babcia *ciągle* (powtarza, zamawia, zaprasza)⁴, *żeby* *w* *końcu* *poszedł* *do* *fryzjera*, ale dziadek mi (radzi, prosi, dzwoni)⁵, *żeby* *tego* *nie* *robił* *i* *od* *czasu* *nie* *zrobił* *frizury*, że on też miał (bliską, zgodną, podobną)⁶ fryzurę, kiedy był hipisem. Czasami już sam nie (znam, wiem, umiem)⁷, kogo *słuchać* *i* *co* *robić*, *żeby* *mieć* *święty* (pokój, spokój, nastrój)⁸.

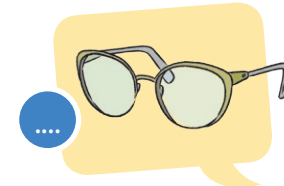
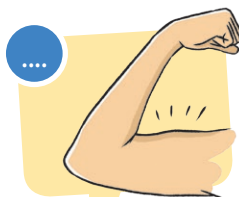
1c Czy pamiętasz, co oni mi mówią? Połącz kolumny.

0	Mama mi mówi,	żeby	A	zmienił fryzurę.	<table border="1"> <tr> <td>0</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	0	1	2	3	C			
0	1		2	3									
C													
1	Tata mi mówi,		B	dbał o formę fizyczną.									
2	Babcia mi mówi,	C	<i>uczył się języka obcego.</i>										
3	Dziadek mi mówi,	D	nie ścinał włosów.										

2a Połącz słowa z obrazkami.

Mówią mi...

0. *żeby*m wracała wcześniej do domu
1. *żeby*m piła więcej soku pomidorowego
2. *żeby*m jadła więcej warzyw i owoców
3. *żeby*m unikała białego pieczywa
4. *żeby*m nie spóźniała się do szkoły
5. *żeby*m odrabiała lekcje
6. *żeby*m nie grała tak często na konsoli
7. *żeby*m się uczyła włoskiego
8. *żeby*m słuchała muzyki klasycznej
9. *żeby*m się zapisała na kurs prawa jazdy
10. *żeby*m zaczęła nosić okulary
11. *żeby*m studiowała prawo
12. *żeby*m była silna i bardziej pewna siebie

2b Zaznacz odpowiednie słowo.

Kiedy byłam dzieckiem, rodzice często mówili (*mi*, mnie, mną)⁰, *żeby*m nie spóźniała się (w, do, na)¹ szkoły. Dzisiaj też mi to mówią, ale (obok, oprócz, zamiast)² tego powtarzają i inne rzeczy. Mama namawia mnie, *żeby*m (poszłam, poszła, poszedł)³ na kurs włoskiego, bo to prosty i piękny język. Mówi też, *żeby*m się zapisała na kurs prawa (ruchu, drogi, jazdy)⁴, bo bez niego trudno żyć. Tata czasem (marudzi, wychodzi, jeździ)⁵, *żeby*m nie grała tak często na (konsolę, konsoli, konsole)⁶, choć sam też lubi przy niej odpoczywać. Babcia prosi mnie, *żeby*m oglądała z nią jej ulubione (serial, seriale, seriali)⁷, a dziadek powtarza, *żeby*m nie traciła na (nie, nim, nich)⁸ czasu, ale też siada z nami przed telewizorem, bo lubi wszystko komentować.

2c Czy pamiętasz, co oni mi mówią? Połącz kolumny.

0	Rodzice mi mówią,	żeby m	A	spędzała z nią czas.
1	Mama mi mówi,		B	nie oglądała seriali.
2	Tata mi mówi,		C	nie traciła czasu na gry.
3	Babcia mi mówi,		D	uczyła się nowych rzeczy.
4	Dziadek mi mówi,		E	była punktualna.

0	1	2	3	4
E				

3 Odpowiedz na pytania i porównaj swoje odpowiedzi z odpowiedziami innych osób.

Jak często słyszysz...		bardzo często	często	czasami	nigdy tego nie słyszę
0	żebyś się uczesał(a)?	☐	☐	☒	☐
1	żebyś się pospieszył(a)?	☐	☐	☐	☐
2	żebyś zrobił(a) zakupy?	☐	☐	☐	☐
3	żebyś podlał(a) kwiaty?	☐	☐	☐	☐
4	żebyś jadł(a) więcej owoców?	☐	☐	☐	☐
5	żebyś posprzątał(a) swój pokój?	☐	☐	☐	☐
6	żebyś uczył(a) się angielskiego?	☐	☐	☐	☐
7	żebyś odrobił(a) lekcje?	☐	☐	☐	☐
8	żebyś przestał(a) grać na komputerze?	☐	☐	☐	☐

4a Uzupełnij tekst słowami z ramki.

~~dbał~~ skosił unikał posprzątał
 dała wydawała posiedziała farbowała przejmowała się

Co często mówią członkowie mojej rodziny? Babcia powtarza dziadkowi, żeby bardziej **dbał**⁰ o swoją dietę i¹ tłustych potraw, a dziadek prosi babcię, żeby nie² aż tak bardzo jego zdrowiem i pozwoliła mu zrobić porządny obiad. Mama mówi babci, żeby nie³ tylu pieniędzy na drogie kosmetyki, nie chodziła tak często do fryzjera i nie⁴ tak często włosów, a babcia jej odpowiada, że przecież warto wyglądać młodo i elegancko. Mama często mówi tacie, żeby⁵ trawę przed domem, podlał kwiaty w ogrodzie i⁶ przedpokój, a tata prosi mamę, żeby⁷ mu choć trochę odpocząć i⁸ razem z nim w salonie.

4b Czy pamiętasz, co oni do siebie mówią?

„Gramatyka z kulturą”, mowa zależna

5a Połącz kolumny.

One mówią nam...

0	żebyśmy byli bardziej poważni,	A	ale wolimy bluzy z kapturem.
1	żebyśmy nie byli tacy uparci,	B	ale to dla nas świetna rozrywka.
2	żebyśmy więcej pracowali,	C	ale zawsze chcemy mieć swoje zdanie.
3	żebyśmy rzadziej grali na konsoli,	D	ale my uwielbiamy żartować.
4	żebyśmy nauczyli się tańczyć,	E	bo czasem jesteśmy zbyt leniwi.
5	żebyśmy częściej nosili marynarki,	F	bo to ważna i przydatna umiejętność.

0	1	2	3	4	5
D					

5b Połącz kolumny.

Mówimy wam też...

0	żebyście byli bardziej ambitni	A	bo jecie za dużo kebabów.
1	żebyście byli bardziej cierpliwi,	B	bo nie znosimy bałaganu.
2	żebyście uprawiali sport,	C	i dostawali lepsze oceny.
3	żebyście bardziej dbali o porządek,	D	zamiast oglądać go w telewizji.
4	żebyście bardziej dbali o dietę,	E	bo są piękne i romantyczne.
5	żebyście słuchali starych piosenek,	F	bo nie warto się denerwować.

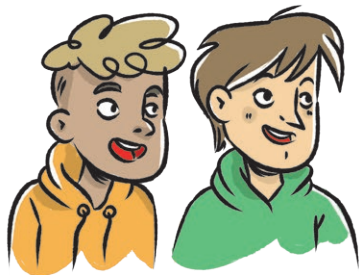
0	1	2	3	4	5
C					

5c Uzupełnij tekst słowami z ramki.

nauczyli się ~~dbali~~ grali unikali uprawiali jedli

One zwykle im powtarzają, żeby bardziej **dbali**⁰ o swoją dietę i¹ fast foodów, a przynajmniej żeby nie² tak dużo kebabów, bo to niezdrowo. Mówią im też, żeby byli bardziej aktywni i częściej³ sport zamiast oglądać go w telewizji. Proszą ich też, żeby rzadziej⁴ na konsoli, bo szkoda na to czasu, a także namawiają ich, żeby⁵ tańczyć, bo to ważna i przydatna umiejętność.

6a Połącz kolumny.

Oni mówią nam...

0	żebyśmy nie były takie poważne,	A	bo to bardzo smaczne danie.
1	żebyśmy tak dużo się nie uczyły,	B	ale my bardzo je lubimy.
2	żebyśmy się nie stresowały egzaminami,	C	ale przecież lubimy się śmiać (choć nie zawsze).
3	żebyśmy nie oglądały seriali,	D	ale my wolimy szachy.
4	żebyśmy grały z nimi w bilard,	E	bo i tak zdamy je na piątkę.
5	żebyśmy chodziły z nimi na kebab,	F	ale nauka to nasza pasja.

0	1	2	3	4	5
C					

6b Połącz kolumny.

Mówimy wam też...

0	żebyście nie piły tak dużo kawy,	A	bo są bardzo cenne i mądre.
1	żebyście częściej odpoczywały,	B	bo to podobno nie jest zdrowe.
2	żebyście pojechali w góry,	C	bo wyglądacie na zmęczone.
3	żebyście byli optymistkami,	D	bo mamy też swoje zalety.
4	żebyście słuchały naszych rad,	E	bo są tam wspaniałe widoki.
5	żebyście nas nie krytykowały,	F	bo wszystko będzie dobrze.

0	1	2	3	4	5
B					

6c Uzupełnij tekst słowami z ramki.

~~były~~ znalazły podróżowały przejmowały się siedziały grały

Oni zwykle im mówią, żeby**były**.....⁰ optymistkami i nie¹ egzaminami, bo na pewno je zdadzą na piątkę. Powtarzają im też, żeby nie² tak długo przy komputerze i³ trochę czasu na aktywny odpoczynek. Proponują im, żeby⁴ z nimi w bilard, ale one wolą szachy. Radzą im też, żeby więcej⁵, bo warto odkrywać nowe miejsca.

Mowa niezależna to dokładne cytowanie cudzych (albo swoich) słów, np. *On zapytał: „Masz czas po południu?”, a ona odpowiedziała: „Po południu będę zajęta. Zadzwoń do mnie wieczorem!”*

Mowa zależna to niedokładne relacjonowanie cudzych (albo swoich) słów w zdaniach podrzędnych, np. *On zapytał ją, czy ma czas po południu, a ona odpowiedziała mu, że po południu będzie zajęta i poprosiła go, żeby zadzwonił do niej wieczorem.*

Spójnika „**czy**” używamy przy relacjonowaniu pytań, na które można odpowiedzieć "tak" lub "nie": *Zapytał ją, czy ma czas po południu.*

Spójnika „**że**” używamy przy relacjonowaniu informacji: *Odpowiedziała mu, że będzie zajęta.*

Spójnika „**żeby**” używamy przy relacjonowaniu propozycji, życzeń, rad, prośb, poleceń: *Poprosiła go, żeby zadzwonił do niej wieczorem.*

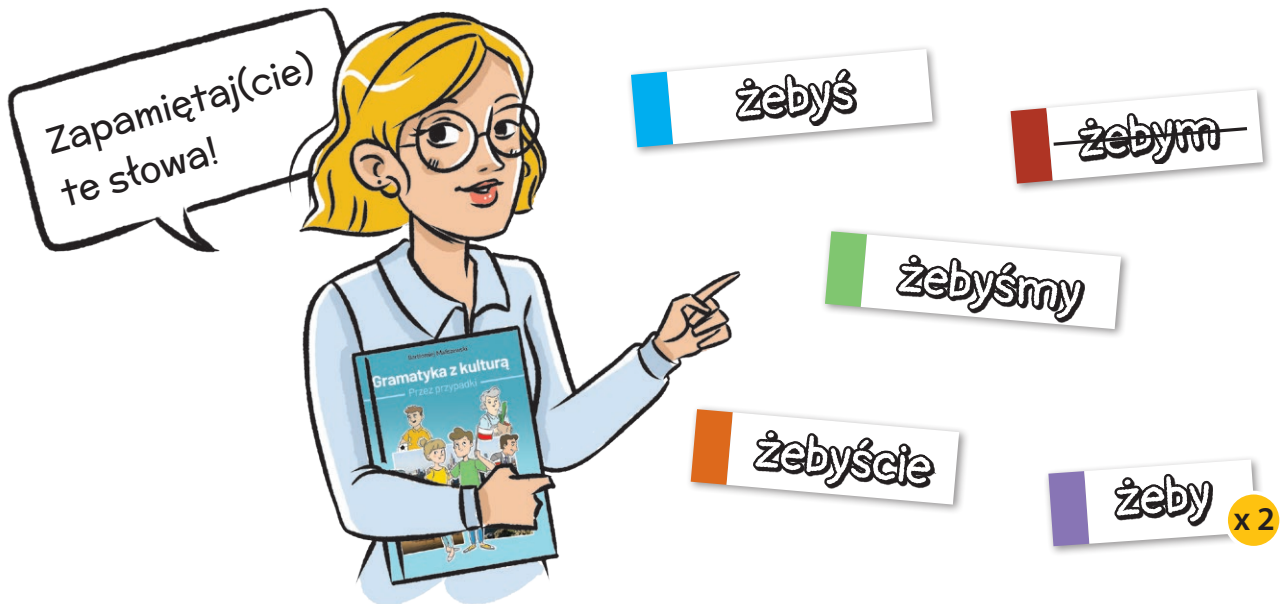
7a Czy, że, żeby? Uzupełnij zdania odpowiednim słowem.

0. Arek zapytał mnie, ...**czy**.....⁰ jestem głodna, a ja odpowiedziałam, ...**że**.....⁰ tak i poprosiłam go, ...**żeby**.....⁰ zamówił mi dużą pizzę z podwójnym serem, szynką, rukolą i pieczarkami.
1. Pani profesor powiedziała,¹ jest zajęta i poprosiła,² jej nie przeszkadzać, a potem dodała,³ przyjść za godzinę.
2. Nasz sąsiad jest bardzo dziwny! Najpierw mówił,⁴ mu pomóc, a potem nagle zmienił zdanie i powiedział,⁵ sam sobie poradzi.
3. Pani dyrektor zapytała,⁶ skończyłem już pracę, a gdy odpowiedziałem,⁷ tak, to trochę się zdenerwowała i przypomniała mi,⁸ miałem przygotować jeszcze jeden raport. Zapytałem,⁹ mogę napisać go jutro, a pani dyrektor powiedziała,¹⁰ nie chce nawet słyszeć takich pytań. Dodała,¹¹ w jej firmie niczego nie można odkładać na jutro i poprosiła,¹² nigdy o tym nie zapominać.
5. Zapytałem kolegę,¹³ umie rozwiązać jedno zadanie z matematyki, a on odpowiedział,¹⁴ musi się nad nim zastanowić i poprosił,¹⁵ dać mu chwilę do namysłu. Czekam już dziesięć minut i mówię mu,¹⁶ się pospieszył, a on mi powtarza,¹⁷ to zadanie jest trudniejsze niż myślał i prosi,¹⁸ dać mu jeszcze trochę czasu.

7b Dopasuj opisy tych sytuacji do obrazków i opowiedz, co mówią widoczne na nich osoby.

8 Uzupełnij tabelkę odpowiednim słowem.

Nauczycielka powiedziała...

spójnik		3 os. l. poj. czasu przeszłego	spójnik		3 os. l. mn. czasu przeszłego
(ja) <i>żebym</i> ⁰	zapamiętał te słowa / zapamiętała te słowa	(my) ³	zapamiętali te słowa / zapamiętały te słowa
(ty) ¹		(wy) ⁴	
(on) (ona) (ono) ²	zapamiętał te słowa zapamiętała te słowa zapamiętało te słowa	(oni) (one) ⁵	zapamiętali te słowa zapamiętały te słowa

9 Uzupełnij zdania odpowiednim słowem.

- Gosia powiedziała nam,*żebyśmy*.....⁰ zamówiły tu szarlotkę. Podobno jest przepyszna.
- Co ty przyniosłeś? Prosiłam cię,¹ kupić pieczywo, a nie pączki.
- Mówiłem wam tyle razy,² nie jedli chipsów. Są bardzo niezdrowe!
- Mama radziła mi,³ studiowała prawo, ale jednak poszłam na ekonomię.
- Babcia często nam powtarzała,⁴ nie mówili wszystkiego, co myślimy.
- Nauczycielka zaproponowała mi,⁵ zagrała główną rolę w szkolnym spektaklu.
- Prosiłam was,⁶ wzięły większy plecak. Ten jest trochę za mały.
- Radziłem im,⁷ pojechali w Bieszczady, ale one wybrały Sudety.
- Konduktor poprosił pasażerów,⁸ przygotowali bilety do kontroli.
- Przewodniczka powiedziała nam,⁹ na nią poczekali pod tą kamienicą.
- Mówiliśmy wam,¹⁰ nie kupowali tego samochodu. Trzeba było nas słuchać.

10a Uzupełnij tekst słowami z ramki.

kto co czy jak długo gdzie jacy jakie
 że żeby żebym żebyśmy

Niedawno zadzwonił do mnie Tomek i zapytał, ...**czy**...⁰ mam czas w sobotę wieczorem. Odpowiedziałam mu,¹ tak i od razu zapytałam,² proponuje, a on powiedział,³ poszli do Teatru Współczesnego na „Tango” Sławomira Mrożka, bo ma dwie darmowe wejściówki. Zapytałam go,⁴ trwa ta sztuka,⁵ jest jej reżyserem,⁶ aktorzy w niej występują i najważniejsze –⁷ ma recenzje, a Tomek poprosił,⁸ dała mu chwilę, bo musi to wszystko sprawdzić w Internecie. I taka to z nim rozmowa... Poprosiłam go,⁹ już nie szukał tych informacji i tylko powiedział mi¹⁰ i kiedy się spotkamy.

10b Uzupełnij tekst słowami z ramki.

kim ~~co~~ czego czy dokąd jaki jakie
 że żeby żebym żebyśmy

Wczoraj w centrum handlowym spotkałam Marka. Zapytałam go, ...**co**...⁰ u niego słyhać, a on mi powiedział,¹ musi kupić prezent urodzinowy dla swojej koleżanki i zapytał mnie,² mogę mu w tym pomóc. Trochę się zdziwiłam, bo przecież nie znam tej koleżanki i nie wiem, co jej się podoba, ale Marek bardzo prosił,³ mu pomogła i⁴ poszukali czegoś razem. W końcu się zgodziłam, ale chciałam się dowiedzieć, dla kogo dokładnie ma być ten prezent. Pytałam,⁵ jest ta koleżanka,⁶ ma zainteresowania,⁷ lubi słyhać,⁸ sport uprawia,⁹ najbardziej chciałaby pojechać na wakacje, a Marek cierpliwie odpowiadał na moje pytania. Nagle zobaczył bardzo ładną i nawet niedrogą grafikę w ramce, a ja od razu mu powiedziałam,¹⁰ to właśnie kupić na prezent. I w ten sposób pomogłam Markowi rozwiązać jego problem.

10c Czy pamiętasz, co oni mówią?

1. On mówi jej, że
i proponuje jej, żeby
2. On mówi jej, że
i prosi ją, żeby

11 Zamień zdania zgodnie z podanymi przykładami.

<p>Mój kolega mówi mi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Nie siedź tyle przed komputerem!” • „Bądź bardziej aktywny!” • „Zapisz się na siłownię!” • „Pójdź na mecz siatkówki!” 	<p>On mówi mi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • żebym nie siedział⁰ tyle przed komputerem, •¹ bardziej aktywny, •² na siłownię, •³ na mecz siatkówki.
---	---

<p>Twój przyjaciel powtarza ci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Bądź realistą!” • „Pomyśl o przyszłości!” • „Nie wierz reklamom!” • „Spełniaj swoje marzenia!” 	<p>On powtarza ci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • żebyś był⁰ realistą, •⁴ o przyszłości, •⁵ reklamom, •⁶ swoje marzenia.
---	--

<p>Babcia prosi dziadka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Nie pij tyle kawy!” • „Jedz ciemne pieczywo!” • „Skoś trawę przed domem!” • „Nie narzekaj na pogodę!” 	<p>Ona prosi go:</p> <ul style="list-style-type: none"> • żeby nie pił⁰ tyle kawy, •⁷ ciemne pieczywo, •⁸ trawę przed domem, •⁹ na pogodę.
---	--

<p>Moja koleżanka mówi mi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Odpoczywaj aktywnie!” • „Zacznij biegać!” • „Uprawiaj jogę!” • „Pojedź na wycieczkę!” 	<p>Ona mówi mi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • żebym odpoczywała⁰ aktywnie, •¹⁰ biegać, •¹¹ jogę, •¹² na wycieczkę.
---	---

<p>Twoja przyjaciółka powtarza ci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Unikaj stresu i złości!” • „Rozwijaj swoje talenty!” • „Nie trać czasu na głupoty!” • „Idź za głosem serca!” 	<p>Ona powtarza ci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • żebyś unikała⁰ stresu i złości, •¹³ swoje talenty, •¹⁴ czasu na głupoty, •¹⁵ za głosem serca.
--	--

<p>Dziadek prosi babcię:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Usiądź i odpocznij trochę!” • „Nie przejmuj się moim zdrowiem!” • „Włącz jakąś muzykę!” • „Pomóż mi rozwiązać krzyżówkę!” 	<p>On prosi ją:</p> <ul style="list-style-type: none"> • żeby usiadła i odpoczęła⁰ trochę, •¹⁶ jego zdrowiem, •¹⁷ jakąś muzykę, •¹⁸ mu rozwiązać krzyżówkę.
---	---

12 Uzupełnij tekst słowami z ramki.

robić uczyć się ~~nie-spóźniać się~~ zwracać zadawać

Nasi nauczyciele często mówią nam, **żebyśmy nie spóźniali się**⁰ na lekcje, choć i tak jesteśmy punktualni. Często proszą nas,¹ im pytania, a nie tylko siedzieli i słuchali. Ciągłe powtarzają nam,² kolejne ćwiczenia, bo praktyka czyni mistrza. Przypominają nam jeszcze,³ uwagę na polecenia oraz przykłady i nigdzie się nie spieszyli. Mówią też,⁴ na swoich błędach i starali się ich nie powtarzać. Łatwo powiedzieć, trudniej zrobić!

13 Uzupełnij tekst słowami z ramki.

zrezygnować zostać ~~pojechać~~ wziąć znaleźć

W ten weekend chciałabym pojechać z koleżanką do Gdańska, ale niełatwo się z nią dogadać. Proponuję jej, **żebyśmy pojechały**⁰ autobusem, a ona mówi, że woli podróżować pociągiem. Mówię jej,¹ tani i mały hotel, a ona odpowiada, że woli duże hotele, bo tam są lepsze pokoje i lepsze śniadania. Proszę ją,² ze sobą niewielkie bagaże, bo tak łatwiej będzie nam podróżować, ale ona powtarza, że bez dużej walizki nigdzie się nie rusza. A ostatnio zaczęła mnie namawiać,³ z tego wyjazdu i przełożyły go na później, bo w ten weekend może padać. Już sama nie wiem, co robić, a koleżanka proponuje,⁴ w Warszawie i po prostu poszły do klubu. Może to też dobry pomysł?

14 Odpowiedz na pytania i porównaj swoje odpowiedzi z odpowiedziami innych osób.

1. O co dzieci proszą rodziców?

One proszą ich, żeby

2. O co rodzice zwykle proszą dzieci?

Oni zwykle proszą je, żeby

3. Co zwykle mówisz swoim kolegom?

Mówię im, że

Mówię im, żeby

4. Co zwykle mówisz swoim koleżankom?

Mówię im, że

Mówię im, żeby

CZĘSTO UŻYWANE IMIESŁOWY

1 Czy te słowa są Ci znane? Która odpowiedź powinna być zaznaczona?

**OBIEKT
MONITOROWANY**

0. Ten napis oznacza, że
- trzeba na siebie uważać.
 - ten obiekt jest zabytkowy.
 - to miejsce jest pod obserwacją.**

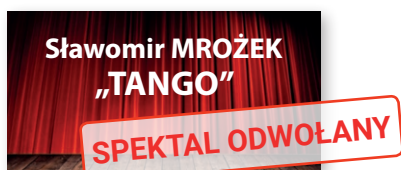
2. Ten napis oznacza, że
- można tam wejść.
 - nie wolno tam wchodzić.
 - za wstęp trzeba zapłacić.

4. Ten napis oznacza, że
- światła są zepsute.
 - sygnalizacja działa.
 - droga jest zamknięta.

6. Ten napis oznacza, że pociąg
- będzie za 15 minut.
 - nie przyjedzie punktualnie.
 - odjedzie za kwadrans.

8. Ten napis oznacza, że
- tego spektaklu nie będzie.
 - ten spektakl już się zaczął.
 - ten spektakl zdobył nagrodę.

1. Ten napis oznacza, że
- nie można tam teraz wejść.
 - trzeba chwilę poczekać.
 - trzeba zadzwonić później.

3. Ten napis oznacza, że
- warto tego spróbować.
 - lepiej tego nie dotykać.
 - warto to kupić albo zamówić.

5. Ten napis oznacza, że
- trzeba zapłacić za wstęp.
 - dla każdego znajdzie się miejsce.
 - nie wszyscy chętni mogą być przyjęci.

7. Ten napis oznacza, że mecz
- zaraz się zacznie.
 - został przerwany.
 - odbędzie się w innym terminie.

9. Ten napis oznacza, że
- można już kupować bilety.
 - skończyła się już sprzedaż biletów.
 - można kupić bilety po niższej cenie.

2 Czy te słowa zostaną dobrze dopasowane?

0 kolacja

1 kołysanka

2 komórka

3 koperta

4 korona

5 koszula

A nucona i śpiewana na dobranoc

B *podawana i jedzona wieczorem*

C prana, prasowana, wkładana, zapinana

D włączona, wyciszona, zajęta, rozładowana

E kupowana na poczcie, zamykana i otwierana

F wkładana, zdejmowana, noszona przez władców

0	B
1	
2	
3	
4	
5	

3 Czy ta krzyżówka zostanie rozwiązana?

0	U	L	I	C	A			
1			M					
2			I					
3			E					
4			S					
5			Ł					
6			O					
7			W					
8			Y					
9			B					
10			I					
11			E					
12			R					
13			N					
14			E					

0. brukowana, oświetlona, nazwana

1. często stawiany znanym ludziom (czasem też burzony)

2. kupowana, wypożyczana, czytana, trzymana na półce

3. pięknie napisany i recytowany, czasem rymowany

4. oglądana w sklepie, w galerii, w muzeum

5. ulepiony ze śniegu, czasem uśmiechnięty

6. nucona, śpiewana, słuchana, czasami znana na pamięć

7. czytana, zwykle podzielona na tomy, często filmowana

8. zmieniana za pomocą grzebienia i nożyczek

9. trzymany za ucho, czasem kupowany na prezent

10. zapalana i gaszona, często stawiana na torcie

11. grany na scenie, oglądany przez widzów

12. malowany, wieszany na ścianie, podziwiany

13. smażone, gotowane, pieczone, elegancko podawane

14. zrobiona z drewna lub kamienia (albo z lodu)

4 Która odpowiedź powinna być zaznaczona?

0. Telefon czasem jest a) <u>zajęty</u> . b) zapracowany.	8. Herbata jest już a) zrobiona. b) ugotowana.
1. Problem może być a) zawiązany. b) rozwiązany.	9. Pizza jest chętnie a) zamawiana. b) zakazywana.
2. Garnitur powinien być świetnie a) uszty. b) umyty.	10. Negatywna ocena powinna być a) przepisana. b) poprawiona.
3. Samochód jest nowy albo a) użyty. b) używany.	11. Do egzaminu powinniśmy być a) ugotowani. b) przygotowani.
4. Film dla dzieci jest a) animowany. b) ilustrowany.	12. Mamy katar, kiedy jesteśmy a) przeziębieni. b) schłodzeni.
5. Na poczcie wysyłamy list a) zamówiony. b) polecony.	13. Dzieci chcą spać, bo są już a) zmęczeni. b) zmęczone.
6. Egzamin może być zdany albo a) podlany. b) oblany.	14. Uszy są czasem a) przekłuty. b) przekłute.
7. Złoty medal może być a) zdobyty. b) zdobyta.	15. Nie mogę wejść. Te drzwi są a) zamknięte. b) zakryte.

Gramatyka w wierszykach

5 Jak uzupełnić ten rymowany wierszyk?

zrobiony ~~zrobione~~ zaśpiewanych wynalezione odkryte napisanych zdobyte

B. Maliszewski

Co tu zrobić?

Co tu zrobić, by być znanym,
uwielbianym, podziwianym?

Wszystko przecież jest **zrobione** 0:
koło jest 1,
piękne wyspy są 2,
wielkie góry są 3,
wiele książek 4,
i piosenek 5.

Siedzę i tak o tym myślę,
ale koniec tych przemyśleń,
bo dobiega mnie głos żony:

– A czy obiad już 6?

IMIESŁOWY PRZYMIOTNIKOWE BIERNE

- są tworzone od czasowników za pomocą końcówek: *-ny, -ony, -ty* (jeśli przy czasowniku występuje cząstka *się*, to jest ona pomijana),
- są używane, gdy mówi się o obiektach czynności: *wysłany mail, wyciszona komórka, umyte jabłko, zaproszeni goście, przyniesione prezenty*,
- są tworzone od wielu czasowników (niedokonanych i dokonanych), ale nie od wszystkich (np. czasowniki *mieć, leżeć, wstać, iść, pływać, lecieć* nie mają takich imiesłowów),
- podobnie jak przymiotniki są odmieniane przez liczby, przypadki i rodzaje,
- ze słowem „nie” są pisane razem: *niewysłany mail, nieprzeczytana książka, nieznanne słowa*.

Uwaga!

pokroić – **pokrojony** znaleźć – **znaleziony**
 upiec – **upieczony** przywieźć – **przywieziony**
 zjeść – **zjedzony** przynieść – **przyniesiony**

Uwaga!

-ONY : -ENI

On jest zaproszony. – Oni są zaproszeni.
 On jest spóźniony. – Oni są spóźnieni.
 On jest zmęczony. – Oni są zmęczeni.

6 Jakie formy powinny tu zostać utworzone?

-ANY	-ONY	-TY, -ĘTY
czasowniki zakończone na -ać, -eć	czasowniki zakończone na -ić, -yć	krótkie czasowniki zakończone na -ić, -yć, -uć oraz czasowniki zakończone na -ąć
napisać – <u>napisany</u>	naprawić – <u>naprawiony</u>	pić – <u>pity</u>
wysłać –	włączyć –	bić –
odebrać –	zakręcić – <u>zakręcony</u>	myć – <u>myty</u>
przeczytać –	skrócić –	szyć –
usłyszeć – <u>usłyszany</u>	słodzić – <u>słodzony</u>	kłuć – <u>kłuty</u>
obejrzeć –	sprawdzić –	psuć –
przemyśleć –	zaprosić – <u>zaproszony</u>	zamknąć – <u>zamknięty</u>
zrozumieć –	zgaścić –	zająć –
powiedzieć –	zarazić – <u>zarażony</u>	
zapomnieć –	obrazić się –	

Także:

zasłonić – **zasłonięty**
 odsłonić – **odsłonięty**

7 Jakie formy powinny tu zostać utworzone?

Co najbardziej lubiłam w dzieciństwie? Oczywiście, uwielbiałam bajki **czytane** (czytać)⁰ przez rodziców, a także filmy
 (animować)¹, które i dziś czasami oglądam. Miałam też swoją
 (nie zapomnieć)² maskotkę – takiego dużego misia Uszatka. Bardzo też lubiłam (nadziewać)³
 czekoladę i (piec)⁴ jabłka. A czego nie znosiłam?
 Zapachu (kroić)⁵ cebuli!

8 Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

Uwielbiam święta **spędzane** (spędzać)⁰ z całą rodziną. Wtedy już nie jesteśmy tacy (zająć)¹ nauką czy pracą. Robimy tylko to, co lubimy, więc nie czujemy się ani (zestresować się)², ani (zmęczyć)³.
Lubię zwłaszcza te chwile, kiedy są (składać)⁴ życzenia i kiedy są (wręczać)⁵ pięknie (zapakować)⁶ prezenty.
Wtedy wszyscy są (uśmiechnąć się)⁷ i elegancko (ubrać się)⁸, a stół jest (nakryć)⁹ białym obrusem, na którym stoją pięknie (podać)¹⁰ potrawy. Potem wszyscy są ciągle (zachęcać)¹¹ do tego, żeby próbować kolejnych dań i nawet jeśli ktoś mówi, że jest (najeść się)¹², to i tak musi wszystkiego spróbować. Taki to u nas zwyczaj! Niestety, święta szybko się kończą i czas wracać do szarej codzienności...

9 Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

zakręcić wstawić naprawić wyrzucić odsłonić podać wyłączyć zamknąć

Ale ta kuchnia jest zaniedbana:

- kran nie jest **zakręcony**⁰, - rolety nie są⁴,
- piekarnik nie jest¹, - kwiaty nie są⁵,
- szafka nie jest², - śmieci nie są⁶,
- światło nie jest³, - naczynia i sztućce nie są⁷
do zmywarki.

10 Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

On jest...

uczesać się ~~nie wyspać się~~ uśmiechnąć się ogolić się ubrać się

niewyspany 0

1

2

3

4

Ona jest...

zdenerwować się zająć się zamyślić się zmęczyć się

5

6

7

8

Oni są...

przytulić się wzruszyć się zaręczyć się zakochać się

9

10

11

12

Te zdjęcia są...

wydrukować wysłać zawiesić oprawić

13

14

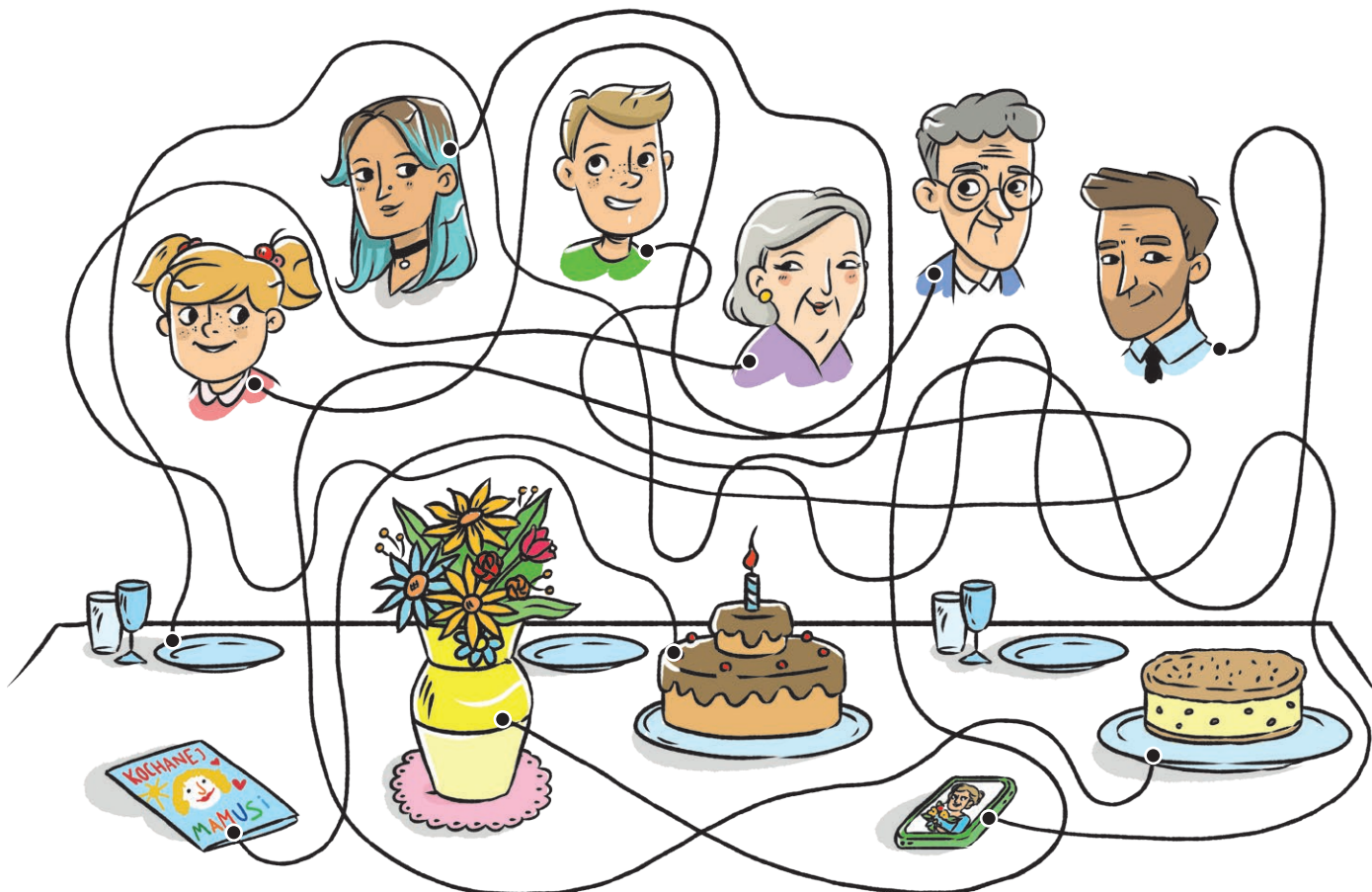
15

16

I STRONA BIERNA ZOSTANIE PRZEZ NAS ZROBIONA!

1a Przez kogo to zostało zrobione? Połącz kolumny na podstawie obrazków.

0	Laurka została narysowana	A	przeze mnie.
1	Stół został nakryty	B	przez dziadka.
2	Tort został zrobiony	C	przez tatę.
3	Sernik został upieczony	D	przez babcie.
4	Największy bukiet został wręczony	E	przez starszą siostrę.
5	Zdjęcia były robione	F	przez młodszą siostrę.

0	F
1	
2	
3	
4	
5	

1b Czy odpowiednie słowo zostanie przez Ciebie zaznaczone?

Muszę przyznać, że urodziny mamy zostały (przed, ponad, **przez**)⁰ nas świetnie zorganizowane. Mama była bardzo szczęśliwa i wiele razy dziękowała za kwiaty i prezenty, które (było, byli, były)¹ po kolei przez wszystkich wręczane. (Najbardziej, Najwięcej, Najmniej)² się wzruszyła, gdy zobaczyła laurkę, która została (ułożona, narysowana, rozwiązana)³ przez małą Zosię. Nawet piękny pierścionek, (co, jaki, który)⁴ został kupiony przez tatę, nie był tak długo oglądanym prezentem! A dla mnie najlepszą rzeczą były (ciasta, pączki, pierogi)⁵, które zostały zrobione przez babcie i dziadka. Szkoda tylko, że cała ta (wystawa, impreza, podróż)⁶ już dawno się skończyła. A co po (jej, nią, niej)⁷ zostało? Oczywiście, nasze piękne wspomnienia i zrobione przeze (mi, mną, mnie)⁸ zdjęcia!

STRONA CZYNNNA	STRONA BIERNNA	
 <p data-bbox="197 622 517 674">Uczeń czyta książkę.</p>	 <p data-bbox="683 589 1018 689">Książka jest czytana przez ucznia.</p>	<p data-bbox="1062 197 1461 562">Czynności mają swoich wykonawców i swoje obiekty. Przy stronie czynnej kierujemy uwagę na wykonawcę czynności, a przy stronie biernej uwaga jest kierowana na obiekt czynności.</p>

W stronie biernej używamy imiesłowów przymiotnikowych biernych, a razem z nimi używamy:

- form czasownika **być**, jeśli imiesłowy pochodzą od czasowników niedokonanych, np. *Ta książka chętnie była / jest / będzie czytana przez młodzież.*
- form czasownika **zostać**, jeśli imiesłowy pochodzą od czasowników dokonanych, np. *Ta książka została / zostanie przeczytana i przez nas.*

2 Czy te zdania zostaną przez Ciebie dobrze uzupełnione?

ASPEKT NIEDOKONANY

Magda **malowała** obraz.

Obraz¹ przez Magdę.

Magda **namalowała** obraz.

Obraz² przez Magdę.

W stronie biernej używamy konstrukcji: **przez kogo, przez co** (przez + biernik). Pamiętajmy, że w języku polskim biernik liczby mnogiej rzeczowników niemęskoosobowych („one”) jest taki sam jak mianownik liczby mnogiej, np. *Te zasłony są często wybierane przez kobiety. Te piosenki zostały zaśpiewane przez trzy młode wokalistki. Te laurki zostały narysowane przez nasze kochane córki.*

Obraz jest oglądany **przez turystów**.
(rodzaj ONI: biernik = dopełniacz)

Obraz jest oglądany³.
(rodzaj ONE: biernik = mianownik)

3 Być czy zostać? Które formy będą przez Ciebie wybierane? Które formy zostaną przez Ciebie wybrane?

Ona: Czy wiesz, w jakich latach (był, został)⁰ budowany Teatr Wielki w Warszawie?

On: Nie pamiętam dokładnych dat, ale wiem, że teatr (był, został)¹ zaprojektowany przez włoskiego architekta – Antonio Corazziego i (był, został)² zbudowany w pierwszej połowie XIX wieku.

Ona: To i tak dużo wiesz!

On: No, pewnie! W szkole często (byłem, zostałem)³ chwalony przez swoje nauczycielki.

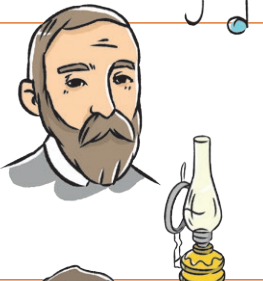
Ona: A czy (byłeś, zostałeś)⁴ przez nie zapraszany do udziału w konkursach i olimpiadach?

On: Tak, ale się nie zgłaszałem, bo to dla mnie za duży stres.

- Być czy zostać?
Oto jest pytanie!

4 Jak zamienić stronę czynną na bierną? Czy to ćwiczenie zostanie przez Ciebie dobrze zrobione?

	<p>Mikołaj Kopernik <u>ogłosił</u>⁰ teorię heliocentryczną.</p>	<p>1543 r.</p>
	<p>Teoria heliocentryczna<u>została ogłoszona</u>.....⁰ przez Mikołaja Kopernika.</p> <p>Fryderyk Chopin <u>skomponował</u>¹ „Etiudę rewolucyjną”.</p> <p>„Etiuda rewolucyjna”¹ przez Fryderyka Chopina.</p>	<p>1831 r.</p>
	<p>Ignacy Łukasiewicz <u>wynalazł</u>² lampę naftową.</p> <p>Lampa naftowa² przez Ignacego Łukasiewicza.</p>	<p>1853 r.</p>
	<p>Henryk Sienkiewicz <u>napisał</u>³ powieść „Quo vadis”.</p> <p>Powieść „Quo vadis”³ przez Henryka Sienkiewicza.</p>	<p>1896 r.</p>
	<p>Maria Skłodowska-Curie i Piotr Curie <u>odkryli</u>⁴ polon i rad.</p> <p>Polon i rad⁴ przez Marię Skłodowską-Curie i Piotra Curie.</p>	<p>1898 r.</p>

Po Ra

5a Czy te luki zostaną przez Ciebie dobrze uzupełnione? Uważaj na czas i aspekt!

Kraków – jak każde miasto – ma swoje tajemnice, które jeszcze przez nikogo nie **zostały odkryte** (odkryć)⁰, ale pewne fakty **są powtarzane** (powtarzać)⁰ chyba przez wszystkich nauczycieli polskiej historii. Każdy, kto się nią interesuje, pewnie słyszał o tym, że Akademia Krakowska, która teraz (znać)¹ jako Uniwersytet Jagielloński, ma bardzo długą historię. Ta uczelnia (założyć)² już w XIV wieku przez króla Kazimierza Wielkiego i do dziś (doceniać)³ przez ludzi nauki.

Chyba każdy uczeń polskiej szkoły wie, że w kościele Mariackim można podziwiać ołtarz, który (wyrzeźbić)⁴ w XV wieku przez Wita Stwosza – artystę z Norymbergii. Wiadomo, że na wieży katedry wawelskiej wisi najślynniejszy w Polsce dzwon, który w XVI wieku (ufundować)⁵ przez króla Zygmunta Starego i dlatego nosi jego imię (dzwon Zygmunt). A chyba najbardziej znanym faktem jest to, że w Krakowie znajduje się „Dama z gronostajem” – obraz, który przed wiekami (namalować)⁶ przez Leonarda da Vinci i który dziś (oglądać)⁷ przez tysiące turystów.

5b Co możesz powiedzieć o tych obiektach?

6 Czy to ćwiczenie zostanie przez Ciebie dobrze zrobione?

- Dyrekcja naszego liceum ogłosiła konkurs historyczny.
Konkurs historyczny **został ogłoszony przez dyrekcję** naszego liceum.
Uczniowie i uczennice z różnych klas wysyłali zgłoszenia.
Zgłoszenia **były wysyłane przez uczniów i uczennice** z różnych klas.
- Także i ja wypełniłem odpowiedni formularz.
Odpowiedni formularz
- Nauczycielki historii przygotowały długą listę pytań.
Długa lista pytań historii.
- One także sprawdzały nasze odpowiedzi.
Nasze odpowiedzi
- Nie mogłem się doczekać, aż organizatorki konkursu ogłoszą wyniki.
Nie mogłem się doczekać, aż wyniki konkursu.
- Główną nagrodę zdobyła moja koleżanka z klasy.
Główna nagroda z klasy.
- A ja zająłem drugie miejsce!
A drugie miejsce

Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego Fot. Wikipedia, Zygmunt Put.Zetpe0202 - Praca własna,
Ołtarz Zasłużenia Najświętszej Marii Panny, Fot. Wikipedia, Zygmunt Put - Praca własna, Dzwon Zygmunt, Fot. Wikipedia, Zygmunt Put - Praca własna

ROZDZIAŁ XI

POMYŚLANO I O FORMACH NIEOSOBOWYCH

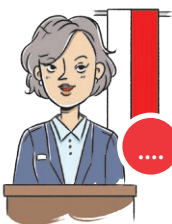

1a Co wtedy zrobiono? Połącz słowa z obrazkami.

W dniu polskiego Święta Niepodległości:

0. zawieszono flagi

1. zagrano i zaśpiewano hymn
2. złożono wieńce i zapalono znicze na Grobie Nieznanego Żołnierza
3. złożono kwiaty pod pomnikiem Józefa Piłsudskiego
4. zorganizowano defiladę wojskową
5. wygłoszono przemówienia
6. przygotowano wystawę historyczną
7. noszono kotyliony
8. zatańczono poloneza
9. zamknięto główną ulicę
10. pilnowano porządku
11. podziwiano pokaz fajerwerków

1b Wybierz odpowiednie słowo.

W 1918 roku, po 123 latach zaborów, Polska znów była (neutralna, **niepodległa**, samodzielna)⁰. Zaczęto więc się zastanawiać, kiedy (obchodzić, wchodzić, wychodzić)¹ Święto Niepodległości. Na początku zdecydowano, że będzie ono 3 maja – na pamiątkę dnia, w którym uchwalono (pierwsza, pierwszą, pierwszej)² polską konstytucję (w 1791 roku). Zwolennicy Józefa Piłsudskiego – bohatera, który walczył o niepodległość, a potem rządził (Polska, Polskę, Polską)³, chcieli jednak upamiętnić jego zasługi i (sprowadzić, wprowadzić, wyprowadzić)⁴ inną datę. Potem wybrano więc dzień 11 listopada, bo to wtedy (w 1918 roku) w Europie zakończono pierwszą wojnę światową, a w Polsce (przekazano, pokazano, wysłano)⁵ władzę Józefowi Piłsudskiemu. Od 1926 roku w dniu 11 listopada organizowano defilady wojskowe, a w 1937 roku oficjalnie (ogłoszona, ogłoszone, ogłoszono)⁶, że to właśnie ten dzień jest Narodowym Świętem Niepodległości.

1c Prawda (P) czy fałsz (F)? Zaznacz właściwą odpowiedź.

	P	F
0		X
1		
2		
3		

2 Uzupełnij tekst odpowiednimi fragmentami zgodnie z podanym przykładem.

Historia Polski w animacji

„Animowaną historię Polski” po raz pierwszy publicznie pokazano podczas światowych targów EXPO 2010 w Szanghaju, gdzie [____]⁰ z bardzo wielu krajów. Twórcą animacji jest znany artysta Tomasz Bagiński, którego w 2002 roku [____]¹ za film „Katedra” (ale niestety samej nagrody mu wtedy nie przyznano).

W ośmiominutowej animacji [____]² z historii Polski – od tych najstarszych do tych najnowszych, a związane z nimi daty [____]³ i trzeba przyznać, że zmieniają się one bardzo szybko. W filmie pokazano też [____]⁴ – na przykład handel na Rynku Głównym w Krakowie, a także znane osoby – [____]⁵, ale i Mikołaja Kopernika, Fryderyka Chopina czy Adama Mickiewicza.

Oczywiście, nie o wszystkich ważnych wydarzeniach oraz bohaterach wspomniano w tak krótkim filmie i [____]⁶, że za mało jest w nim kobiet (zwracano uwagę, że pominięto Marię Curie-Skłodowską). Doceniano jednak piękno animacji oraz [____]⁷ ponad tysiącletniej historii Polski – np. rozbiory [____]⁸ prowadzonej przez groźnych sąsiadów oraz jako trzęsienie ziemi dla mieszkańców Rzeczypospolitej.

„Animowaną historię Polski” [____]⁹ i obejrzano ją tam miliony razy. Na pewno warto polecić ten film wszystkim, którzy [____]¹⁰, a także uwielbiają nowoczesne i dynamiczne animacje.

Na podstawie: K. J. Zarębski, *Animowana historia Polski*, <http://culture.pl/pl/dzielo/animowana-historia-polski>

A czasem krytykowano go za to

C różne sceny z życia codziennego

E nominowano nawet do Oscara

G zaprezentowano najważniejsze wydarzenia

I przedstawiono jako wynik gry

K umieszczono w lewym dolnym rogu

B udostępniono w serwisie YouTube

D nie tylko samych władców

F pomysłowy sposób pokazania

H była oglądana przez odbiorców

J interesują się polską kulturą

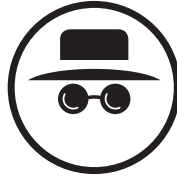
Źródło: Platige.com

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
H										

Kod QR – „Animowana historia Polski”
Tomasza Bagińskiego (rok 2010)
Długość filmu: 8:20 min

FORMY NIEOSOBOWE

- są zakończone na *-no*, *-to*,
- ukrywają osobę, liczbę i rodzaj (to takie językowe „formy incognito”),
- w języku polskim te formy nie łączą się z czasownikiem *być* i nie można powiedzieć: *To było zrobiono*. Mówimy po prostu: *To zrobiono*.

Uwaga!

pokroić – pokrojono
 upiec – upieczono
 zjeść – zjedzono
 znaleźć – znaleziono
 przywieźć – przywieziono
 przynieść – przyniesiono

3 Czy już wszystko zrozumiano? Uzupełnij tabelkę na podstawie przykładów.

-ANO	-ONO	-TO, -ĘTO
czasowniki zakończone na -ać, -eć	czasowniki zakończone na -ić, -yć	krótkie czasowniki zakończone na -ić, -yć, -uć oraz czasowniki zakończone na -ać
wybrać – wybrano	postawić – postawiono	pić – pito
zagrać –	złożyć –	bić –
zaśpiewać –	rzucić – rzucono	myć – myto
posłuchać –	zapłacić –	szyć –
usłyszeć – usłyszano	sprawdzić – sprawdzono	kłuć – kluto
obejrzeć –	nagrodzić –	psuć –
przemyśleć –	poprosić – poproszono	zamknąć – zamknięto
zrozumieć –	wygłosić –	zacząć –
powiedzieć –	obrazić – obrażono	
zapomnieć –	przywozić –	

Także:

zasłonić – zasłonięto
 odsłonić – odsłonięto

4 Co wtedy zrobiono? Uzupełnij zdania zgodnie z podanym przykładem.

Oto kilka (mniej lub bardziej) znanych faktów z historii Polski:

- w 966 r. **przyjęto** (przyjąć)⁰ chrzest,
- w 1038 r. (przenieść)¹ stolicę z Gniezna do Krakowa,
- w 1364 r. (założyć)² Akademię Krakowską (dziś: Uniwersytet Jagielloński),
- w 1791 r. (ogłosić)³ Konstytucję 3 maja,
- w 1918 r. (przyznać)⁴ kobietom prawa wyborcze,
- w 1989 r. (przywrócić)⁵ koronę wizerunkowi orła na godle,
- w 1999 r. (przystąpić)⁶ do NATO,
- w 2003 r. (zorganizować)⁷ referendum w sprawie przystąpienia do Unii Europejskiej,
- w 2004 r. (świętować)⁸ wejście do Unii Europejskiej.

5a Jak dawniej spędzano urlop? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

zacząć chodzić ~~wprowadzić~~ korzystać opalać się wybierać grać

W dwudziestoleciu międzywojennym⁰ **wprowadzono** obowiązek miesięcznego urlopu dla pracowników umysłowych. Szukano więc niedrogich miejsc, gdzie można by miło spędzić ten czas. Często¹ miejscowości pod Warszawą i wyjeżdżano tam całymi rodzinami. Odpoczywano podobnie jak i dzisiaj, choć oczywiście nie² tak często z techniki. Bardziej skupiano się na kontakcie z naturą, rozmowach oraz zabawach. Chętnie³ w szachy, kąpano się w rzekach i jeziorach,⁴ na kocach albo leżakach, a także⁵ na długie spacery. Dzięki tej turystyce podwarszawskie miejscowości zaczęły dynamicznie się rozwijać –⁶ tam budować nowe domki, pensjonaty, sklepy, cukiernie i restauracje.

Na podstawie: A. Kondek-Dyoniziak, *Letniska, czyli jak spędzano wakacje w międzywojniu*, <http://dzieje.pl/rozmaitosci-historyczne/letniska-czyli-jak-spedzano-wakacje-w-miedzywojniu>

5b Jak dawniej się ubierano? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

kierować się ~~odrzuć~~ chodzić nosić przywozić odślonić przeglądać

Jak wyglądała moda damska w Polsce po roku 1918? Kobiety stawały się coraz bardziej niezależne, więc⁰ **odrzucono** ciasne gorsety, w których trudno było oddychać,¹ nogi i promowano krótkie fryzury. W ciepłe dni najczęściej² ciemne spódnice z białą bluzką, a w zimniejsze dni zakładano duże płaszcze. Zazwyczaj³ modą francuską. A skąd ją znano? Czasem podróżowano na Zachód i⁴ stamtąd piękne stroje albo po prostu⁵ czasopisma o modzie i zamawiano u krawców prezentowane tam wzory ubrań. Oczywiście,⁶ też do kina, gdzie podziwiano elegancko ubrane gwiazdy i wzorowano się na ich stylu.

Pola Negri - polska aktorka, światowa gwiazda kina niemego

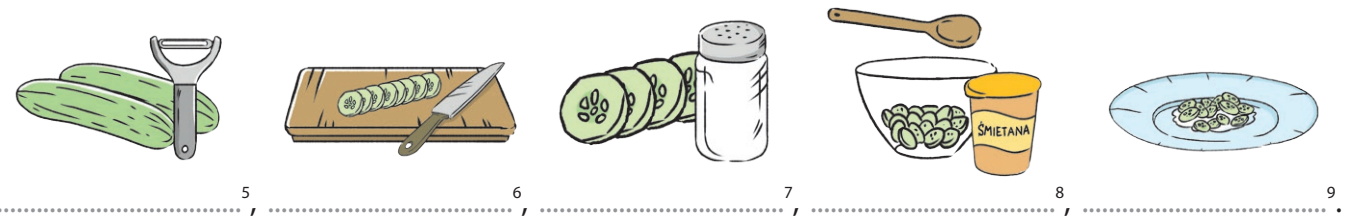
Na podstawie: K. Szychowska, *Moda polska w dwudziestoleciu międzywojennym*, <http://historia.org.pl/2017/09/15/moda-polska-w-dwudziestoleciu-miedzywojennym/>

6 Co tu zrobiono?

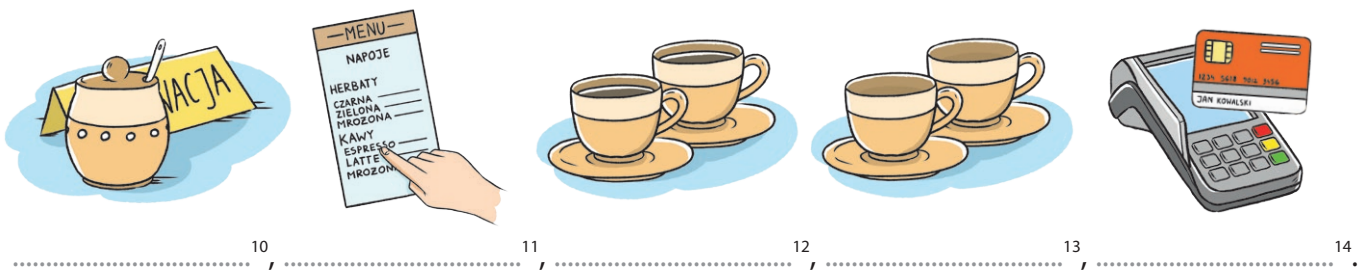
umyc upiec ~~ugotować~~ usmażyć zjeść

podać posolić obrać pokroić wymieszać

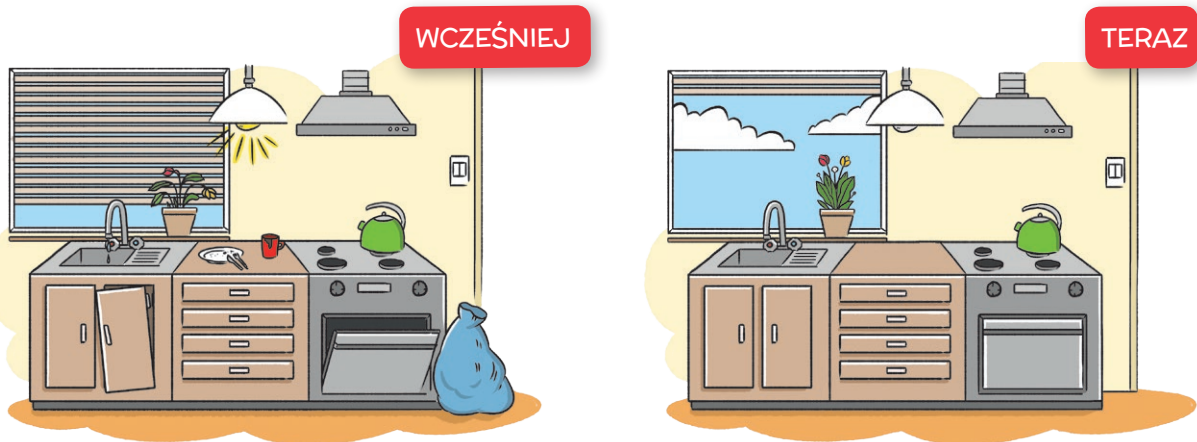

wypić przynieść zarezerwować zapłacić zamówić

7 Co tu zrobiono? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

~~zakręcić~~ wstawić naprawić wyrzucić odłonić podlać wyłączyć zamknąć

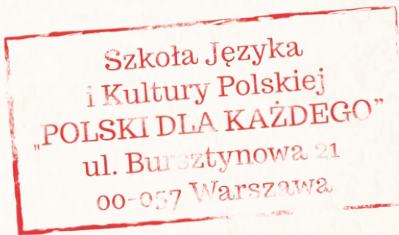

W końcu zrobiono w tej kuchni porządek:

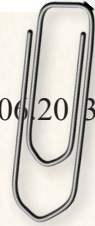
-*zakręcono*.....⁰ kran,
 -¹ piekarnik,
 -² światło,
 -³ szafkę,
 -⁴ śmieci,
 -⁵ rolety,
 -⁶ kwiaty,
 -⁷ naczynia
- i sztuce do zmywarki.

8 Co zrobiono? Uzupełnij protokół zgodnie z podanym przykładem.

wyjąć rozpocząć wskazywać ~~poprosić~~ przeliczyć zakończyć
przypomnieć przywitać zabierać ogłaszać zapraszać

Warszawa, 28.06.2013 r.

Protokół egzaminu

Punktualnie o godzinie 9.00 ...*poproszono*.....⁰ wszystkich zebranych o wchodzenie do sali egzaminacyjnej. Zgodnie z procedurą najpierw sprawdzano ich tożsamość (na podstawie dokumentów ze zdjęciem), następnie¹ do depozytu telefony komórkowe (oraz inne urządzenia z dostępem do Internetu), a na końcu² ponumerowane miejsca, które należało zajmować (były one oddalone od siebie co najmniej o dwa metry).

O godzinie 9.30 oficjalnie³ wszystkich zebranych, przedstawiono skład komisji egzaminacyjnej i krótko⁴ strukturę egzaminu oraz jego zasady. Dano też możliwość zadawania pytań, a następnie udzielano na nie krótkich odpowiedzi. Następnie⁵ z kopert arkusze egzaminacyjne, które dwukrotnie⁶, żeby sprawdzić, czy są wszystkie egzemplarze.

Punktualnie o godzinie 10.00 rozdano arkusze i⁷ pierwszą część egzaminu. Po każdej z nich⁸ dziesięciminutową przerwę i proszono uczestników egzaminu o opuszczenie sali. Po przerwie ponownie wszystkich⁹ i po raz kolejny dokonywano sprawdzenia tożsamości.

Ostatnią część egzaminu¹⁰ o godzinie 14.20, po czym oddano wszystkim telefony komórkowe. Egzamin przebiegał zgodnie z przyjętym harmonogramem i nie odnotowano żadnych zakłóceń.

Podpisano:

dr hab. Sylwia Wilczak
(przewodnicząca komisji)

Sylwia Wilczak

dr Mieczysław Adamski
(sekretarz komisji)

Mieczysław Adamski

mgr Weronika Wrzesień
(członkini komisji)

Weronika Wrzesień

CZASOWNIKI ORAZ ICH (DOBRZY) SĄSIEDZI

MIANOWNIK JEST PROSTY
I NARZĘDNIK JEST PROSTYM PRZYPADKIEM!

Gdy mówimy, kto **jaki** jest, używamy form mianownika: *On jest miły. Ona jest sympatyczna*, a gdy mówimy, kto **kim** jest, używamy form narzędnika: *On jest miłym chłopakiem. Ona jest sympatyczną dziewczyną*.

- ✓ *On jest leniwy, a ona jest pracowita.*
- ✓ *On jest leniwym uczniem, a ona jest pracowitą uczennicą.*
- ✗ *On jest leniwym, a ona jest pracowitą.*

1 Zaznacz odpowiednie słowo.

Rodzice czasem narzekają, że jestem (leniwy, leniwym)⁰, choć pani wychowawczyni mówi, że jestem (niezły, niezłym)¹ uczniem. Może i nie jestem (najlepszy, najlepszym)² w klasie, ale przecież nie muszę mieć samych piątek czy szóstek. Jestem po prostu (zwykły, zwykłym)³ chłopakiem, który dostaje lepsze i gorsze oceny. Rodzice czasem mają do mnie pretensje, że nie jestem (ambitny, ambitnym)⁴, a ja po prostu uczę się tego, co jest dla mnie (ciekawe, ciekawym)⁵ i lubię mieć dużo wolnego czasu. Stopnie nie są dla mnie bardzo (ważne, ważnymi)⁶. Chcę być po prostu (szczęśliwy, szczęśliwym)⁷ człowiekiem, który robi to, co lubi!

2 Jaki on jest? Jaka ona jest? Kim on(a) jest? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

ambitna koszykarka

~~młoda lekarka~~

silny mężczyzna

elegancki pianista

0a Ona jest młoda.....

1a

2a

3a

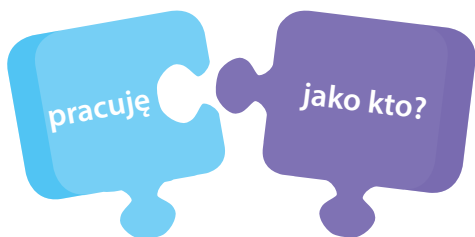
0b Ona jest młodą lekarką.....

1b

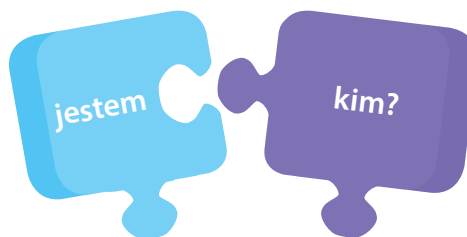
2b

3b

MAMA PRACUJE JAKO SPRZEDAWCZYNI,
A TATA JEST ZAWODOWYM KIEROWCĄ

(mianownik)

(narzędnik)

O tym, jaki kto ma zawód, mówimy na dwa sposoby:

- używamy konstrukcji **pracować jako** oraz form mianownika: *On pracuje jako dentysta, a jego żona pracuje jako okulistka.*
- używamy czasownika **być** oraz form narzędnika: *On jest dentystą, a jego żona jest okulistką.*

3a Zamień zdania zgodnie z podanym przykładem.

0. Pracuję jako fryzjerka.

Jestem **fryzjerką**

1. On pracuje jako sprzedawca.

On jest

2. Ona pracuje jako sprzedawczyni.

Ona jest

3. Czy pracujesz jako tłumacz?

Czy jesteś ?

4. Czy pan pracuje jako architekt?

Czy pan jest ?

5. Czy pani pracuje jako trenerka?

Czy pani jest ?

3b Jaki oni mają zawód? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

lekarz ~~urzędniczka~~ kucharka kelner dziennikarka kierowca dentysta nauczycielka

0a Ona pracuje **jako**
urzędniczka

1a On pracuje

2a Ona pracuje

3a On pracuje

0b Ona jest
urzędniczką

1b On jest

2b Ona jest

3b On jest

4a Ona pracuje

5a On pracuje

6a Ona pracuje

7a On pracuje

4b Ona jest

5b On jest

6b Ona jest

7b On jest

3c Jaki chcesz mieć zawód? Dokończ zdanie.

Chcę pracować

ZASOWNIKI Z NARZĘDNIEM

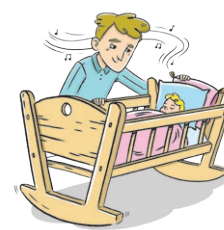

Narzędnikiem możemy się też posługiwać przy wielu czasownikach, które określają czynności – robimy coś **czymś**: *piszemy długopisem, robimy zdjęcia telefonem, płacimy kartą.*

4a Co możemy powiedzieć o tych osobach? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

zajmować się + muzyka
opiekować się + dziecko

~~interesować się~~ + malarstwo
stresować się + egzamin

0. Ona *interesuje się*
malarstwem

1. Ona

2. On

3. On

4b Za kim / za czym możemy tęsknić? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

rodzina szkoła ~~dom~~ wakacje

0. Tęsknimy
za domem

1. Tęsknimy

2. Tęsknimy

3. Tęsknimy

4c Czym oni się posługują? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

malować + pędzel pokazywać + ręka rysować + kredka ~~pisać + pióro~~

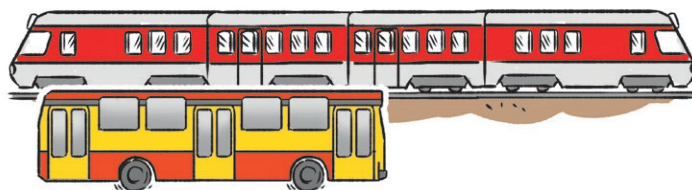
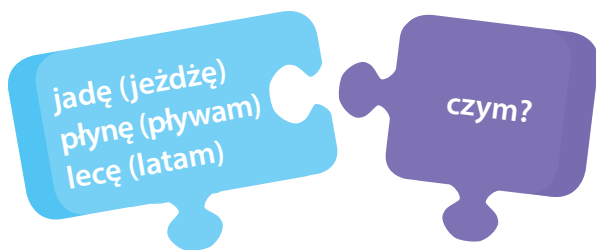
0. On *pisze*
piórem

1. Ona

2. On

3. Ona

JEŹDŹ AUTOBUSEM

Gdy mówimy, **czym** się poruszamy, używamy narzędnika: *jadę taksówką, płynę statkiem, lecę samolotem, podróżuję autobusami.*

Czasem możemy używać konstrukcji z miejscownikiem: *jeździć na czymś*, ale tylko wtedy, gdy fizycznie jesteśmy na górze czegoś: *jeździć na rolkach, na łyżwach, na nartach.*

Są też takie sytuacje, kiedy możemy używać obu konstrukcji: *jeżdżę rowerem* (bo rower to mój środek transportu) i *jeżdżę na rowerze* (bo rower jest na dole, a ja jestem na górze). Podobnie: *jeżdżę motocyklem – jeżdżę na motocyklu, jeżdżę hulajnogą – jeżdżę na hulajnodze.*

- ✓ *Jadę autobusem.*
- ✓ *Jadę na snowboardzie.*
- ✗ *Jadę na autobusie.*

5 Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

Jedziemy / Jeździmy...

winda metro kolejka ~~samochód~~

samochodem 0,

1,

2,

3,

Płyniemy / Pływamy...

żaglówka kajak łódka statek

4,

5,

6,

7,

Lecimy / Latamy...

balon helikopter samolot paralotnia

8,

9,

10,

11.

CZAS NA BIERNIK

Biernika używamy po bardzo wielu czasownikach: *jem kanapkę, piję herbatę, czytam książkę, wysyłam SMS, lubię gramatykę*. Często używamy go także w połączeniach z przyimkami: *gram w piłkę, idę na kawę (do kawiarni), idę po kawę (do sklepu), rozmawiam przez telefon*.

6 Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

Oni studiują...

prawo ~~chemia~~ ekonomia medycyna

chemię

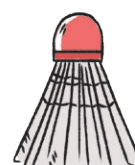
.....0,1,2,3,

Oni lubią grać...

badminton ~~piłka nożna~~ koszykówka siatkówka

w piłkę nożną

.....0,4,5,6,

Oni czekają...

~~autobus~~ odpowiedź przerwa zamówienie

na autobus

.....0,7,8,9,

Oni narzekają...

inflacja pogoda ~~zdrowie~~ hałas

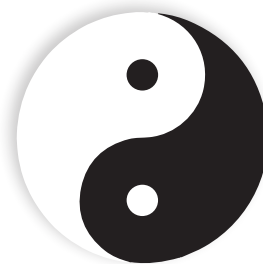

na zdrowie

.....0,10,11,12.

NEGATYWNY DOPEŁNIACZ

Po wielu czasownikach używamy biernika: *uprawiam sport, lubię muzykę, kocham kino*, ale gdy używamy słowa **nie**, to wtedy zamieniamy biernik na dopełniacz: *nie uprawiam sportu, nie oglądam telewizji, nie piję herbaty z cukrem*.

7 Biernik czy dopełniacz? Zaznacz odpowiednie słowo.

Gdy wyjeżdżam na wakacje, nie zabieram ze sobą (dużą walizkę, **dużej walizki**)⁰, bo wolę nosić (niewielki plecak, niewielkiego plecaka)¹. Pakuję do niego lekkie buty, ubrania i kosmetyczkę. Nie zabieram ze sobą (złotą biżuterię, złotej biżuterii)², bo się boję, że ją zgubię. Nie biorę też (drogie perfumy, drogich perfum)³, bo się boję, że je stłukę. Żałuję, że nie mogę zabrać (swoją gitarę, swojej gitary)⁴, bo bardzo (ją, jej)⁵ lubię, ale jest trochę ciężka, więc nie chcę (ją, jej)⁶ nosić. Szkoda, że nie mogę spakować (ją, jej)⁷ do plecaka!

8a Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

Na wakacje bierzemy ze sobą...

namiot torba ~~plecak~~ walizka

plecak ⁰,

¹,

²,

³,

Nie bierzemy ze sobą...

garnek budzik ~~komputer~~ konsola

komputera ⁰,

⁴,

⁵,

⁶.

8b Co warto wziąć ze sobą w góry?

.....

8c Czego nie warto brać ze sobą w góry?

.....

POTRZEBUJEMY DOPEŁNIACZA

Po wielu czasownikach używamy biernika: *czytam książkę, oglądam telewizję, kupuję telefon*, ale jest grupa czasowników, po których używamy dopełniacza: *uczę się polskiego, słucham muzyki, używam telefonu, dotykam ekranu, próbuję ciasta*. Dopełniacz często pojawia się w negatywnych kontekstach, więc nieraz używamy go z czasownikami, które mówią o tym, że **czegoś nie mamy**: *szukam parasola, potrzebuję czasu, zapomnieliśmy komórki*¹. Także czasowniki, które mówią o tym, że **czegoś nie chcemy**, łączą się z dopełniaczem: *boję się pajaków, unikam konfliktów, nienawidzę kłamstwa*.

¹ Po czasowniku *zapominać* używamy dopełniacza, kiedy mówimy o tym, że czegoś nie mamy: *zapomnieliśmy klucza* albo używamy konstrukcji z miejscownikiem, kiedy mówimy o tym, że o czymś przestaliśmy myśleć: *zapomnieliśmy o tym spotkaniu*.

9 Co do czego pasuje? Połącz kolumny.

0	Używam	A	zdrowia, szczęścia, pomyślności.
1	Uczę się	B	tekstu, długopisu, portfela, kluczy.
2	Życzę	C	audiobooka, śpiewu, hejnału, muzyki.
3	Próbuję	D	matematyki, historii, języków obcych.
4	Słucham	E	oscypka, bigosu, zupy, sałatki, ciasta.
5	Potrzebuję	F	ciemnych ulic, myszy, węży, pajaków.
6	Zapominam	G	czasu do namysłu, odpoczynku, pomocy.
7	Boję się / Unikam	H	Internetu, GPS-u, komputera, komórki.

0	H
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	

10 Jakiego języka się uczymy?

włoski ~~polski~~ angielski ukraiński hiszpański

Polskiego 0,

1,

2,

3,

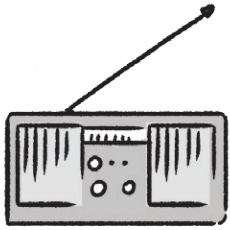

4.

11 Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

Słuchamy...

audiobook wykład śpiew ptaków ~~radio~~ piosenka

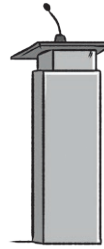
.....*radia*.....⁰,

.....¹,

.....²,

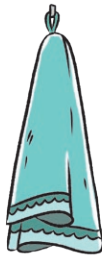
.....³,.....⁴.

Używamy...

ręcznik szampon mydło suszarka

.....⁵,

.....⁶,

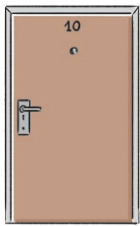
.....⁷,

.....⁸.

Czasami zapominamy...

hasło klucz długopis kod

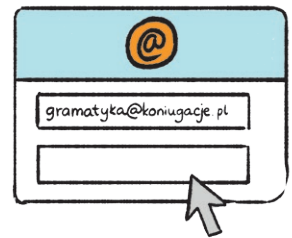
.....⁹,

.....¹⁰,

.....¹¹,

.....¹².

Czasami zazdrościmy...

zwycięstwo uroda bogactwo talent

.....¹³,

.....¹⁴,

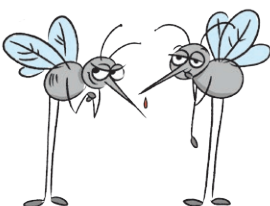
.....¹⁵,

.....¹⁶.

Wolimy unikać...

konflikty komary korki kolejki

.....¹⁷,

.....¹⁸,

.....¹⁹,

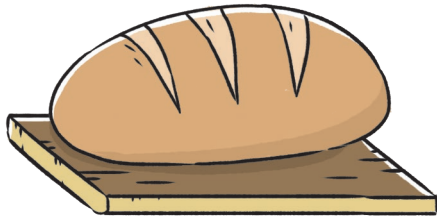
.....²⁰.

I JESZCZE TROCHĘ DOPEŁNIACZA (DOPEŁNIACZ CZĄSTKOWY)

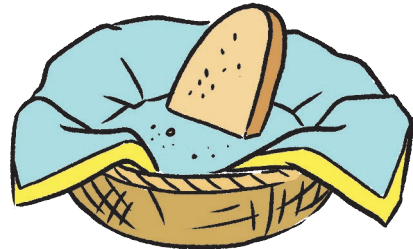
Dopełniacza często używamy przy określeniach różnych miar i wielkości: *kilo cukru, litr wody, karton mleka* i także po wielu czasownikach możemy użyć dopełniacza, kiedy mówimy o części czegoś, np. *przynieść chleba, nalać wody, dodać mleka* (takie formy nazywamy dopełniaczem cząstkowym).

- Kawy?
Herbaty?
Ciasta?

przynieść **chleb**
(biernik)

przynieść **chleba**
(dopełniacz cząstkowy)

12 Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

On zjadł (trochę)...

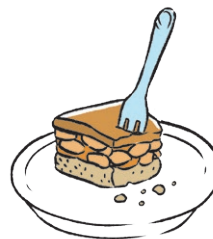
ciasto miód mizeria rosół

rosółu ⁰,

¹,

²,

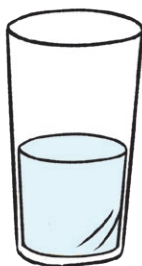
³,

Ona wypła (trochę)...

koktajl sok kawa woda

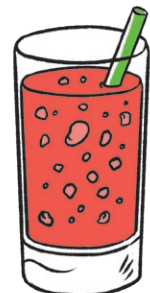
⁴,

⁵,

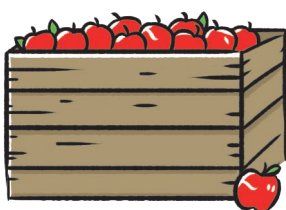
⁶,

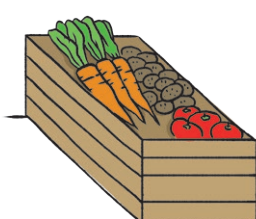
⁷,

Oni przynieśli (dużo)...

grzyby warzywa cukierki owoce

⁸,

⁹,

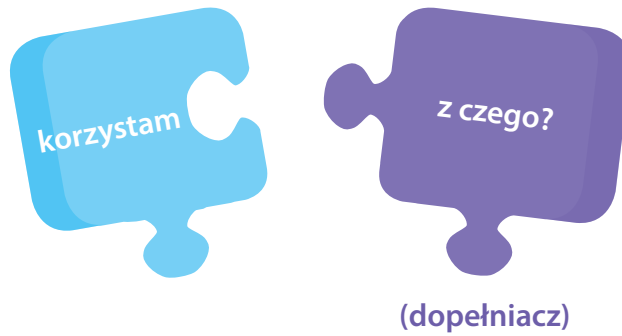

¹⁰,

¹¹,

TU TEŻ KORZYSTAMY Z DOPEŁNIACZA

13 Z czego on(a) korzysta? Połącz kolumny.

0	uczeń / uczennica	korzysta z...	A	GPS-u i mapy
1	urzędnik / urzędniczka		B	pomocy lekarza
2	czytelnik / czytelniczka		C	promocyjnej ceny
3	klient / klientka		D	biblioteki i katalogów
4	pacjent / pacjentka		E	jednorazowych rękawiczek
5	turysta / turystka		F	przeglądarki i wyszukiwarki
6	dentysta / dentystka		G	komputera, drukarki i pieczątki
7	internauta / internautka		H	rzutnika, tablicy i mikrofonu
8	wykładowca / wykładowczyni		I	podręcznika i zeszytu ćwiczeń

0	1	2	3	4	5	6	7	8
I								

14 Z czego one korzystają? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

0. Ona korzysta z *mapy*

1. Ona korzysta

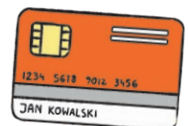

2. Ona korzysta

3. Ona korzysta

15 Z czego korzystamy?

Często korzystamy z

16 Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

używać potrzebuję ~~boję się~~ uczę się życzę zazdroszczę
słucham korzystam zapominam

Wkrótce będę zdawać maturę i trochę**boję się**.....⁰ egzaminu z matematyki. Mój kolega powtarza, że to nic trudnego, a ja¹ mu tego spokoju, optymizmu oraz wiedzy. On świetnie zna wszystkie potrzebne wzory, a ja często ich², bo nie mam tak dobrej pamięci. Zaglądam więc do podręcznika albo³ z Internetu, żeby to wszystko sobie przypomnieć. Szkoda, że na maturze nie będę mógł⁴ komputera! A co robię, kiedy⁵ odpoczynku? Jeśli jest ładna pogoda, to idę na krótki spacer, a kiedy pada deszcz, to⁶ muzyki albo gram na gitarze, a potem znów siadam przy biurku i znów⁷ matematyki, bo nie mogę sobie pozwolić na zbyt długi odpoczynek. Matura już niedługo! Wszystkim⁸ powodzenia i mam nadzieję, że będzie dobrze!

17 Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

pozbyć się próbuję potrzebuję boję się ~~uczę się~~
unikam używam korzystam szukam słucham zapominam

Od lat**uczę się**.....⁰ włoskiego, a od niedawna studiuje italianistykę. Studia są ciekawe, ale nie jest lekko. Trochę¹ egzaminów i nie wiem, jak² tego stresu. Oczywiście, mówię dobrze po włosku –³ z dobrych podręczników, pamiętam o regułach i⁴ prostych błędów, ale jednak mam trochę problemów, bo czasem⁵ słów, których regularnie nie⁶. To zrozumiałe. Po prostu⁷ większej praktyki. Ale nie interesuję się tylko samym językiem i samą literaturą. Codziennie⁸ włoskich piosenek i cudownych arii operowych. Często⁹ też włoskich potraw (bo bardzo mi smakują) i¹⁰ w Internecie ciekawych przepisów na pizzę czy spaghetti. Uwielbiam włoską kulturę w jej różnych postaciach!

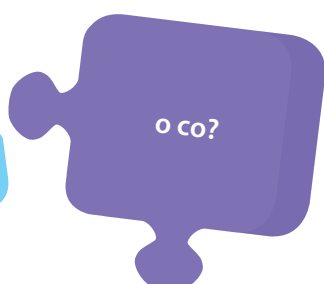

Kod QR – „Nessun dorma”, aria z opery „Turandot” G. Pucciniego (piękny występ przed jednym z warszawskich szpitali)

18 Poszukaj czasowników, po których używamy dopełniacza.

0. studiować, uczyć się , umieć, rozumieć	6. uprawiać, unikać, urządzać, uwielbiać
1. słyszeć, widzieć, słuchać, oglądać	7. dotykać, ścisnąć, obejmować, przytulać
2. mieć, trzymać, używać, posługiwać się	8. gotować, smażyć, piec, próbować
3. zgubić, wyrzucić, szukać, znaleźć	9. zapraszać, witać, gratulować, dziękować
4. lubić, kochać, podziwiać, zazdrościć	10. potrzebować, pożyczać, mieć, oddawać
5. zapamiętać, zapomnieć, przypomnieć	11. bać się, stresować się, denerwować się

PYTASZ O BIERNIK, CZY MÓWISZ O MIEJSCOWNIKU?

(biernik)

(miejscownik)

Musimy uważać na przyimek *o*, który w języku polskim może się łączyć nie tylko z miejscownikiem, ale i biernikiem: *pytamy o zdrowie, dbamy o kondycję, prosimy o ciszę, walczymy o złoty medal, staramy się o dobrą ocenę.*

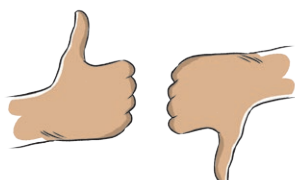
19 Co robimy? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

droga ~~cena~~ godzina opinia

0. Pytamy

o cenę

1. Pytamy

.....

2. Pytamy

.....

3. Pytamy

.....

~~porządek~~ wygląd forma dieta

0. Dbamy

o porządek

4. Dbamy

.....

5. Dbamy

.....

6. Dbamy

.....

chomik papuga kot ~~pies~~

0. Dbamy

o psa

7. Dbamy

.....

8. Dbamy

.....

9. Dbamy

.....

20 Biernik czy miejscownik? Zaznacz odpowiednią formę.

Dzisiaj opowiem wam o (swojego brata, *swoim bracie*)⁰. Jego pasją jest sport, więc bardzo dba o (swoją kondycję, swojej kondycji)¹ i codziennie biega albo pływa. Kiedy go pytam o (plany, planach)² na przyszłość, to mówi, że marzy o (karierę, karierze)³ sportowej. Nie wiem, czy to dobrze. Każdy sportowiec walczy o (złoty medal, złotym medalu)⁴, ale przecież nie każdy go zdobywa. Mój brat jest jednak bardzo ambitny i uparty. Teraz stara się o (miejsce, miejscu)⁵ w drużynie juniorów i prosi trenera o (przyjęcie, przyjęciu)⁶ go do składu. Kto wie? Może mu się uda i już niedługo napiszę wam o (sukcesy, sukcesach)⁷ mojego brata?

Uwaga na liczbę mnogą!

 rodzaj męskoosobowy
 BIERNIK = DOPEŁNIACZ
 Widzę **tych mężczyzn**.
 Oni mają **małych synów**.

 rodzaj niemęskoosobowy
 BIERNIK = MIANOWNIK
 Widzę **te kobiety**.
 One mają **małe córki**.

21 Kogo tu widzimy? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

student / studentka

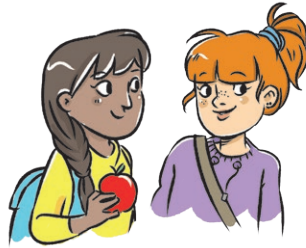
~~uczeń / uczennica~~

turysta / turystka

pasażer / pasażerka

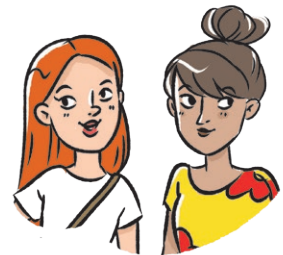
Widzimy
.....
uczniów 0

Widzimy
.....
uczennice 0

Widzimy
.....
1

Widzimy
.....
2

Widzimy
.....
3

Widzimy
.....
4

Widzimy
.....
5

Widzimy
.....
6

22 Co robimy? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

pies

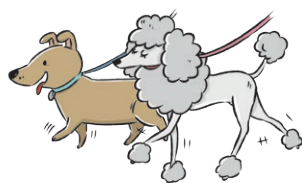
ptak

~~koń~~

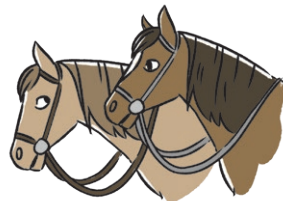
koń

Karmimy
.....
koty 0

Wyprowadzamy
.....
1

Hodujemy
.....
2

Oglądamy
.....
3

komar

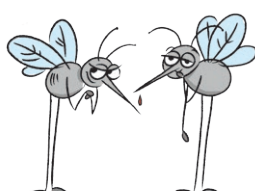
bocian

niedźwiedź

wiewiórka

Patrzymy na
.....
4

Narzekamy na
.....
5

Uważamy na
.....
6

Czekamy na
.....
7

23 Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.

unikać korzystać dbać czekać jechać ~~interesować się~~ tęsknić

 pytanie nieoficjalne, forma „ty” 	 pytanie oficjalne, forma „pan / pani” 	odpowiedź
– Czym się interesujesz? 0	– Czym pan(i) się interesuje? 0	– Teatrem i muzyką.
– 1	– 2	– Autobusem.
– 3	– 4	– Za rodziną.
– 5	– 6	– Na kolegę.
– 7	– 8	– O zdrowie.
– 9	– 10	– Glutenu.
– 11	– 12	– Z tego podręcznika.

24 Odpowiedz na pytania.

0. Czym często jeździsz? *Autobusem, pociągami, samochodem.*
1. – Za czym tęsknisz?
2. – Co bierzesz ze sobą, gdy jedziesz nad jezioro?
3. – W co lubisz grać?
4. – Na co narzekasz?
5. – O co dbasz?
6. – O co pytasz, gdy nie masz zegarka?
7. – Czego często zapominasz?
8. – Czego unikasz?
9. – Do kogo często dzwonisz?
10. – Z czego często korzystasz?
11. – O czym lubisz opowiadać?
12. – O czym teraz myślisz?

KLUCZ

I Już jest czas terazniejszy

0. Skąd jesteś?

- 1
1. D 5. G 9. F
2. A 6. C 10. I
3. J 7. E
4. B 8. K

- 3
1. jesteś 8. jesteśmy
2. są 9. jesteście
3. Jesteśmy 10. jest
4. jest 11. Są
5. jest 12. jesteś
6. są 13. jestem
7. jest 14. jest

- +
1. F 3. D 5. C
2. B 4. A

1. Czym się zajmujesz?

- 1b
1. prysznic 6. biurku
2. lustrem 7. strony
3. przystanek 8. świecie
4. nauką 9. obowiązków
5. sklepu 10. piękna

2a

P	I	O	R	Ę	W	I	O	Z	Ę
L	E	W	Ę	N	M	E	S	Ę	T
A	B	I	I	I	O	T	Ę	D	A
P	I	E	D	E	Ż	J	A	D	Ę
I	E	Z	Z	S	E	E	A	O	M
E	R	I	I	I	S	D	I	D	Ę
R	Z	E	E	E	Z	Z	M	Ę	B
Z	E	S	S	S	B	I	O	R	Ę
E	S	Z	Z	Z	Ę	E	O	W	O
S	Z	S	N	I	O	S	Ę	Ę	L
Z	B	M	O	G	Ę	Z	P	A	T

- 2b
1. wiozę - wiesz
2. jadę - jedziesz
3. biorę - bierzesz
4. idę - idziesz
5. biorę - bierzesz
6. mogę - możesz

- 3
1. G 5. C 9. A
2. B 6. E 10. F
3. J 7. K
4. H 8. I

- 4
1. E 5. C 9. D
2. G 6. H 10. A
3. K 7. B
4. J 8. F

- 5
1. F 5. L 9. G
2. I 6. A 10. D
3. J 7. H 11. C
4. Ł 8. K 12. E

- 6
1 I 4 A 7 G
2 F 5 C 8 H
3 B 6 E

- 9
1. piję herbatę
2. jadę autobusem
3. piszę test
4. idę na zakupy
5. gotuję obiad
6. pracuję przy biurku
7. piekę pizzę

- 10
1. idę 5. jadę
2. biorę 6. zajmuję się
3. myję 7. rysuję
4. czeszę się 8. maluję

- 11
1. Piekę.
2. Piorę.
3. Prasuję.
4. Myję okna.
5. Szyję.
6. Piszę.
7. Maluję.

- 12a
1. Piekę 11. pokazuję
2. dekoruję 12. sprzedaję
3. niosę 13. studiuję
4. czuję się 14. zdaję
5. występuję 15. dostaję
6. zadaję 16. chcę
7. oczekuję 17. jadę
8. otrzymuję 18. podejmuję
9. biorę 19. piję
10. maluję 20. mogę

- 12b
1. Magdalena 3. Michał
2. Adam 4. Barbara

- 14
1. Co gotujesz? 6. Co pan(i) trenuje?
2. Co pan(i) gotuje? 7. Co szyjesz?
3. Co pieczesz? 8. Co pan(i) szyje?
4. Co pan(i) piecze? 9. Co piszesz?
5. Co trenujesz? 10. Co pan(i) pisze?

- 15a
1. instaluje 15. chce
2. kasuje 16. poddaje się
3. pisze 17. postępuje się
4. chatuje 18. maluje
5. jedzie 19. sprzedaje
6. łamie 20. znajduje się
7. wiezie 21. pierze
8. pokazuje 22. obserwuje
9. piecze 23. kupuje
10. kładzie 24. daje
11. częstuje 25. kryje się
12. bierze 26. idzie
13. trenuje 27. niesie
14. bije 28. podróżuje

- 15b
A - 6 D - 5 H - 1
B - 4 E - 7
C - 2 G - 3

- 16
1. wpisujemy 9. pokonujemy
2. poszukujemy 10. startujemy
3. możemy 11. łądujemy
4. fotografujemy 12. nocujemy
5. publikujemy 13. gotujemy
6. bierzemy 14. wydajemy
7. jedziemy 15. wynajmujemy
8. kupujemy

- 17
1. Co bierzecie?
2. Co państwo biorą?
3. Z kim podróżujecie?
4. Z kim państwo podróżują?
5. Gdzie nocujecie?
6. Gdzie państwo nocują?

- 19a
1. chorujesz 13. Gotujemy
2. skaczymy 14. pieczemy
3. kąpiemy 15. smakują
4. wynajmujemy 16. pachną
5. płyniemy 17. potrzebuję
6. Żyjemy 18. Żałuję
7. Nocujemy 19. biegnie
8. gryzą 20. się stają
9. kłują 21. się psuje
10. dajemy 22. idzie
11. marzniemy 23. Całuję
12. mokniemy

- 20
1. chcę	14. proponuję
2. mogę	15. mogę
3. żałuję	16. skaczesz
4. idziesz	17. płaczesz
5. Idę	18. się śmiejesz
6. niesiesz	19. pachnie
7. Niosę	20. piekę
8. jedzie	21. czuję
9. Jadę	22. piorę
10. wiezie	23. myjesz
11. wiozę	24. żartujesz
12. bierzemy	25. Bierzemy się
13. piję	

- +
1. C	3. F	5. B
2. E	4. G	6. A

2. Co robisz?

1b

1. łóżku	6. kominku
2. smażyć	7. patrzeć
3. szynką	8. polskiego
4. przystanku	9. marzę
5. korku	10. żadnych

2a

S	T	O	J	Ę	W	O	Ż	Ę	M
A	S	I	C	H	O	D	Z	Ę	U
S	I	E	D	Z	Ę	Ę	I	C	S
T	E	I	W	T	I	S	P	H	I
O	D	N	O	K	N	Ę	R	O	S
I	Z	I	Z	R	Z	Ę	O	D	Z
S	I	S	I	O	M	U	S	Z	Ę
Z	S	Z	S	I	D	Z	I	I	Ś
E	Z	T	Z	S	W	Ę	S	S	T
P	R	O	S	Z	Ę	O	Z	Z	A
K	R	O	J	Ę	N	O	S	I	Ę

2b

- wożę – wozisz
- chodzę – chodzisz
- siedzę – siedzisz
- muszę - musisz
- proszę – prosisz
- kroję – kroisz

3

1. A	5. E	9. C
2. J	6. H	10. D
3. F	7. K	
4. B	8. G	

4

1. L	5. K	9. Ł
2. A	6. C	10. E
3. F	7. G	11. I
4. B	8. H	12. J

- 5
1. B	5. A	9. Ł
2. L	6. I	10. K
3. E	7. J	11. H
4. F	8. G	12. D

- 6
1. D	4. B	7. C
2. G	5. E	8. H
3. A	6. I	

- 7
1. C	3. B	5. B
2. A	4. A	

9

- smażę jajecznicę
- uczę się polskiego
- robię zakupy
- kroję warzywa na sałatkę
- jeżdżę rowerem
- ćwiczę na siłowni

10

1. leżę	9. stoję
2. muszę	10. kończę
3. robię	11. chodzę
4. kroję	12. ćwiczę
5. słodzę	13. się męczę
6. siedzę	14. wołę
7. wychodzę	15. mówię
8. jeżdżę	

11

1. Chodzę.	3. Stoję.
2. Siedzę.	4. Jeżdżę.

12a

1. wożę	11. marzę
2. muszę	12. ćwiczę
3. tęsknię	13. kroję
4. dzwonię	14. smażę
5. leczę	15. czyszczyć
6. tłumaczę	16. służę
7. Martwię się	17. siedzę
8. cieszę się	18. znoszę
9. chodzę	19. jeżdżę
10. uczę się	20. robię

12b

- Ryszard
- Julia
- Katarzyna
- Jacek

14

- Na co chodzisz?
- Na co pan(i) chodzi?

- Co nosisz?
- Co pan(i) nosi?
- Co ćwiczysz?
- Co pan(i) ćwiczysz?
- Za kim tęsknisz?
- Za kim pan(i) tęskni?
- O czym marzysz?
- O czym pan(i) marzy?

15a

1. Uczy	13. siedzi
2. dzieli się	14. tuli
3. tłumaczy	15. leczy
4. boi się	16. cieszy się
5. nosi	17. lubi
6. służy	18. leży
7. broni	19. śpi
8. wierzy	20. zazdrości
9. musi	21. stoi
10. Jeździ	22. nosi
11. patrzy	23. męczy
12. troszczy się	24. woli

15b

B – 1	D – 4	F – 2
C – 5	E – 3	

16

1. widzimy	8. chodzimy
2. lepimy	9. bawimy się
3. robimy	10. patrzymy
4. obchodzimy	11. musimy
5. kłócimy się	12. jeździmy
6. dzielimy się	13. siedzimy
7. życzymy	14. tęsknimy

17

- O czym marzycie?
- O czym państwo marzą?
- Za czym tęsknicie?
- Za czym państwo tęsknią?
- Dokąd jeździcie?
- Dokąd państwo jeżdżą?

19a

1. uczymy się	13. lubię
2. czynimy	14. leży
3. chwali	15. skrzący
4. cieszy	16. lepią
5. zachodzi	17. jeżdżą
6. nudzimy	18. bawią się
7. chodzimy	19. marudzą
8. siedzimy	20. skarżą się
9. patrzymy	21. lubią
10. tańczy	22. mówią
11. prosimy	23. tęsknisz
12. myślimy	24. wolisz

- 20
- słyszysz
 - dzwoni
 - nosisz
 - noszę
 - muszę
 - widzę
 - mrużysz
 - patrzysz
 - siedzisz
 - milczysz
 - mówię
 - myślę
 - zazdroszczę
 - skrzypi
 - się uczy

- +
1. G	3. F	5. B
2. E	4. A	6. D

3. Jak spędzasz dzień?

- 1b
1. śniadania	6. mieszkanie
2. autobus	7. dywany
3. klientami	8. naczynia
4. siebie	9. śmieci
5. telewizję	10. porządek

2a

P	O	M	A	G	A	M	O	Z	O
R	T	W	Ł	Ą	C	Z	A	M	P
Z	W	Y	S	I	A	D	A	M	O
E	S	Ł	U	C	H	A	M	M	W
S	I	Ą	C	S	I	S	W	Y	I
Z	A	C	H	T	W	I	E	R	A
K	D	Z	A	M	Y	K	A	M	D
A	A	A	M	M	S	D	P	P	A
D	M	M	O	T	I	S	O	Y	M
Z	B	I	E	R	A	M	L	T	P
A	W	Y	R	Z	U	C	A	M	Y
M	O	T	W	I	E	R	A	M	T
S	P	O	Z	N	M	T	A	W	A
O	D	P	O	W	I	A	D	A	M

2b

- włączam – wyłączam
- wsiadam – wysiadam
- słucham – opowiadam
- pytam - odpowiadam
- zamykam – otwieram
- zbiрам – wyrzucam

3

1. J	5. H	9. E
2. B	6. K	10. I
3. A	7. C	
4. D	8. F	

- 4
1. G	5. K	9. E
2. A	6. L	10. J
3. C	7. B	11. D
4. Ł	8. F	12. H

5

1. G	5. D	9. J
2. L	6. I	10. A
3. K	7. H	11. Ł
4. B	8. F	12. C

6

1. A	3. B	5. E
2. F	4. D	

7

1. B	3. C	5. B
2. B	4. A	

9

- mam lekcje
- gram w koszykówkę
- wracam do domu
- odpoczywam
- sprzątam i odkurzam pokój
- podlewam kwiaty

10

1. korzystam	10. wracam
2. siadam	11. włączam
3. wybiegam	12. gram
4. czekam	13. czytam
5. wsiadam	14. oglądam
6. szukam	15. uprawiam
7. słucham	16. Zakładam
8. odpowiadam	17. biegam
9. zabieram	18. Uwielbiam

11

- Oglądam telewizję.
- Słucham muzyki.
- Czytam książkę.
- Gram na konsoli.
- Biegam.
- Gram w koszykówkę.
- Pływam.

12a

1. udzielam	11. rzucam
2. uwielbiam	12. zdobywam
3. zachęcam	13. dbam
4. narzekam	14. wybieram
5. mam	15. unikam
6. rozmawiam	16. spędzam
7. pytam	17. zabieram
8. badam	18. opowiadam
9. uprawiam	19. odpowiadam
10. biegam	20. znam

12b

- Maciej
- Renata
- Julia
- Michał

14

- Czego słuchasz?
- Czego pan(i) słucha?
- Co śpiewasz?
- Co pan(i) śpiewa?
- Co oglądasz?
- Co pan(i) ogląda?
- Co czytasz?
- Co pan(i) czyta?
- Z kim rozmawiasz?
- Z kim pan(i) rozmawia?

15a

1. wyptaca	13. wybiera się
2. sprawdza	14. przygląda się
3. zmienia	15. sprawdza
4. zdradza	16. ufa
5. ma	17. opiera się
6. wygląda	18. trzyma
7. bada	19. zastanawia się
8. dba	20. zna
9. zna się	21. uśmiecha się
10. czyta	22. rozkłada
11. przemawia	23. wita
12. słucha	24. poprawia

15b

A - 2	C - 1	E - 5
B - 4	D - 3	

16

1. wyjeżdżamy	8. rozmawiamy
2. odpoczywamy	9. wspominamy
3. pływamy	10. opowiadamy
4. zakładamy	11. gramy
5. zdobywamy	12. przyglądamy się
6. podziwiamy	13. wracamy
7. zapraszamy	14. czekamy

17

- Co urządzać?
- Co państwo urządzają?
- Co zabieracie?
- Co państwo zabierają?
- W co gracie?
- W co państwo grają?
- Kiedy wracacie?
- Kiedy państwo wracają?

19a

1. Mam	14. wygląda
2. korzystasz	15. ma
3. odpoczywam	16. urządzam
4. śpiewają	17. zapraszam
5. przeszkadza	18. spotykamy się
6. słucham	19. rozmawiamy
7. zapominam	20. wspominamy
8. poprawia	21. oglądam
9. wpływa	22. narzekam
10. dbam	23. mija
11. pada	24. trwają
12. biegam	25. Pozdrawiam
13. wsiadam	26. czekam

20

1. przeszkadzam	13. działa
2. czekamy	14. korzystasz
3. Zapraszamy	15. pada
4. zamawiają	16. narzekacie
5. poleca	17. podziwiam
6. Mamy	18. wygląda
7. Uwielbiam	19. Zapewniam
8. czekacie	20. opowiada
9. się spóźnia	21. grają
10. uważa	22. śpiewają
11. wysiadamy	23. znasz
12. sprawdzam	24. Pamiętam

+

1. F	3. B	5. D
2. G	4. E	6. A

4. Czy to wiesz?**1**

1. B	4. A	7. B
2. A	5. B	
3. C	6. C	

2

1. P	3. F
2. P	4. P

6

1. rozumiecie	14. wiedzą
2. wiemy	15. wiemy
3. rozumiemy	16. śmie
4. śmiem	17. wie
5. wiedzą	18. jesz
6. rozumieją	19. jem
7. wiesz	20. jedzą
8. wiem	21. śmiem
9. wie	22. je
10. powie	23. umiem
11. jemy	24. umiesz
12. umiecie	25. powiesz
13. umiemy	

+

1. G	3. F	5. D
2. E	4. A	6. C

5. Miksujemy, ćwiczymy i powtarzamy!**1**

1. A	6. C	11. C
2. B	7. A	12. A
3. B	8. B	13. C
4. A	9. B	14. C
5. B	10. C	15. B

2

1. dentysta
 2. krawiec
 3. kompozytor
 4. fryzjer
 5. ratownik
 6. kierowca
 7. przewodnik
 8. pianista
 9. adwokat
 10. piosenkarz
 11. podróżnik
 12. psycholog
- hasło: znamy te zawody

3a

1. biore	11. chodzę
2. obsługuję	12. patrzę
3. odpisuję	13. bronię
4. piję	14. służę
5. przyjmuję	15. wierzę
6. gotuję	16. boję się
7. piekę	17. rozmawiam
8. podaję	18. pytam
9. siedzę	19. słucham
10. stoję	20. badam

3b

1. Helena
2. Tomasz
3. Anna
4. Wojciech

7a

1. kładziemy się	5. chcemy
2. wstajemy	6. możemy
3. idziemy	7. czujemy
4. bierzemy się	8. potrzebujemy

7b

1. ćwiczymy	5. leżymy
2. jeździmy	6. prosimy
3. wolimy	7. się nudzimy
4. wychodzimy	8. musimy

7c

1. ograniczamy	5. uprawiamy
2. siadamy	6. biegamy
3. włączamy	7. gramy
4. oglądamy	8. pływamy

8a

1. pracujemy	7. wynosimy
2. wykonujemy	8. dbamy
3. ścielimy	9. się czujemy
4. zmywamy	10. możemy
5. sprzątamy	11. musimy
6. odkurzamy	12. chcemy

8b

1. Pierzemy. / Robimy pranie.
2. Myjemy okna.
3. Prasujemy.
4. Gotujemy.
5. Pieczemy.
6. Zmywamy naczynia.
7. Odkurzamy.
8. Podlewamy kwiaty.
9. Zamiatamy podłogę.

8c

1. Oglądamy telewizję.
2. Czytamy książkę.
3. Słuchamy muzyki.
4. Malujemy.
5. Rysujemy.
6. Gramy na konsoli.
7. Ćwiczymy.
/ Uprawiamy gimnastykę.
8. Kąpiemy się.
/ Bierzemy kąpiel.
9. Idziemy spać.
/ Kładziemy się spać.
/ Śpimy.

9

1. jedziemy	6. jemy
2. zostajemy	7. patrzymy
3. musimy	8. mamy
4. nastawiamy	9. bierzemy
5. śpimy	10. czujemy się

10

1. słyszymy	12. biegniemy
2. jedzicie	13. kąpiemy się
3. leccie	14. pływamy
4. wiemy	15. jeździmy
5. myślimy	16. zdobywamy
6. mają	17. czujemy się
7. dają	18. wolimy
8. spacerujemy	19. chcemy
9. leżymy	20. bierzemy
10. się opalamy	21. wybieramy
11. lubimy	22. wolicie

11			14e		6	
1. grzeje	10. marzną		1. trwa	5. grzeje	1. zważyć	7. zrobić
2. biorę	11. dostają		2. śpią	6. słuchamy	2. ulepić	8. posmarować
3. idę	12. wieje		3. się czują	7. możemy	3. zjeść	9. pozmywać
4. znajduję	13. powstają		4. wracają		4. ugotować	10. umyć
5. kładę się	14. rezygnuję				5. spróbować	11. schować
6. smaruję	15. spaceruję		14f		6. postodzić	12. posprzątać
7. piję	16. zostają		1. chcą			
8. kryję się	17. piszę		2. zabrania		7	
9. kąpię się	18. możesz		3. każe		1. usmażyć	5. upiec
			4. śpiewam		2. umyć	6. pozmywać
+			5. tańczę		3. pokroić	7. posprzątać
1. wolę	9. walczę		6. jem		4. zrobić	
2. jeżdżę	10. śpię					
3. świeci	11. noszę		15a		8a	
4. siedzę	12. bołą		1. odpoczywać	6. śpiewać	1. A	5. K
5. chodzę	13. zazdrozczę		2. zmywać	7. lecieć	2. B	6. H
6. boję się	14. leżysz		3. smażyć	8. zwiedzać	3. I	7. C
7. należy	15. martwisz się		4. jeść	9. zdobywać	4. G	8. F
8. troszczę się	16. musimy		5. zabierać	10. zapominać		
12			15b		8b	
1. wiemy	10. ćwiczą		1. myć się	6. wstawać	1. pakować	8. zadbać
2. służy	11. biegają		2. iść	7. szyć	2. spakować	9. tłumaczyć
3. siedzą	12. jeżdżą		3. pisać	8. zasypiać	3. pisać	10. przetłuma- czyć
4. oglądają	13. wybiera		4. żyć	9. wiedzieć	4. napisać	11. kosić
5. jedzą	14. rozwijają		5. chcieć	10. pić	5. gasić	12. skosić
6. postępują	15. cieszą się				6. zgasić	
7. zapominają	16. umieją		15c		7. dbać	
8. dbają	17. wiedzą		1. prac	6. kąpać się	10	
9. chodzą	18. chcą		2. jechać	7. poznawać	1. nauczyć się	16. uszyć
			3. spać	8. wydawać	2. namalować	17. zarezerwować
14a			4. brać	9. dyskutować	3. narysować	18. zorganizować
1. L	7. E		5. pisać	10. skakać	4. zagrać	19. zadbać
2. K	8. G				5. poradzić	20. skontaktować się
3. I	9. D				6. ogolić się	21. uwierzyć
4. F	10. H				7. uczesać	22. zadzwonić
5. B	11. A				8. zrobić	23. zapytać
6. J					9. pojechać	24. usmażyć
					10. skorzystać	25. posprzątać
14b					11. zeskanować	26. umyć
1. kraj	7. usta		2		12. skopiować	27. zapłacić
2. kwiat	8. powieki		1. sałatkę	6. przyprawy	13. napisać	28. skosić
3. mgła	9. senny		2. łyżkę	7. rosół	14. wydrukować	29. zbudować
4. kolor	10. okrągły		3. dania	8. cebulę	15. zaprojektować	30. pomalować
5. kształt	11. słodki		4. okno	9. ciasto		
6. smak			5. frytki		11	
					narysować	opublikować
14c			3		skopiować	wydrukować
1. C	4. J	7. D	1. 3-4 minuty		zeskanować	Hasło: nasze
2. G	5. B	8. E	2. 10 minut		sfotografować	sowy
3. I	6. A	9. H	3. 60 minut			
			5		Grupa II	
14d			1. J	6. D	2	
1. witać – żegnać			2. E	7. K	1. pudełko	4. sukces
2. grzać – chłodzić			3. G	8. B	2. wiersz	5. bramę
3. pozwalać – zabraniać			4. C	9. A	3. szklankę	
			5. H	10. I		

II Tego trzeba się (na)uczyć – pary aspektowe

Grupa I

- 2**
- 1. sałatkę
- 2. łyżkę
- 3. dania
- 4. okno
- 5. frytki
- 6. przyprawy
- 7. rosół
- 8. cebulę
- 9. ciasto

- 3**
- 1. 3-4 minuty
- 2. 10 minut
- 3. 60 minut

- 5**
- 1. J
- 2. E
- 3. G
- 4. C
- 5. H
- 6. D
- 7. K
- 8. B
- 9. A
- 10. I

- 11**
- narysować
- skopiować
- zeskanować
- sfotografować
- opublikować
- wydrukować
- Hasło: nasze
- sowy

Grupa II

- 2**
- 1. pudełko
- 2. wiersz
- 3. szklankę
- 4. sukces
- 5. bramę

3

1. sprawdzać / sprawdzić
2. odkurzać / odkurzyć
3. podłączać / podłączyć
4. zawieszzać / zawiesić
5. zamykać / zamknąć

4

1. A	4. F	7. G
2. D	5. B	8. E
3. C	6. I	

5

1. wybrać	6. włączyć
2. obrać	7. sprawdzić
3. odkurzyć	8. wystać
4. wyrzucić	9. pobrać
5. wstawić	10. uzupełnić

7

1. zamknąć	5. odstąpić
2. wyłączyć	6. podłączyć
3. naprawić	7. wstawić
4. wyrzucić	

8a

1. E	4. C	7. A
2. D	5. G	8. H
3. F	6. I	

8b

1. poznawać	15. się spotykać
2. poznać	16. się spotkać
3. zdobywać	
4. zdobyć	
5. zwiedzać	
6. zwiedzić	
7. się opalać	
8. się opalić	
9. wstawiać	
10. wstać	
11. odwiedzać	
12. odwiedzić	
13. urządzać	
14. urządzić	

Grupa III**1**

1. c
2. a
3. c
4. b
5. c
6. a
7. b
8. c
9. b

2a

Z	N	A	J	D	O	W	A	Ć	P	L
N	S	P	A	W	B	I	C	W	E	Ś
A	P	O	W	I	E	D	Z	I	E	Ć
L	I	Ł	S	S	J	Z	O	D	R	M
E	E	O	I	K	R	I	B	Z	W	Ó
Ż	Ć	Ż	A	Ł	Z	E	A	I	S	W
Ć	W	Y	D	A	E	Ć	C	Ć	I	I
O	L	Ć	A	Ś	Ć	W	Z	I	A	Ć
B	R	A	Ć	Ć	O	Ł	Y	Ć	Ś	S
P	O	G	L	A	D	A	Ć	H	Ć	M

2b

1. mówić – powiedzieć
2. brać – wziąć
3. oglądać – obejrzeć
4. kłaść – położyć
5. wsiadać – wsiąść
6. widzieć – zobaczyć

2c

Hasło: *Znaleźć czas*

3a

1. wziąć	1. D
2. położyć	2. I
3. wsiąść	3. A
4. wysiąść	4. C
5. złożyć	5. J
6. założyć	6. H
7. znaleźć	7. G
8. zobaczyć	8. F
9. obejrzeć	9. L
10. powiedzieć	10. Ł
11. opowiedzieć	11. E
12. odpowiedzieć	12. K

3b

1. wziąć	5. położyć
2. wsiąść	6. odpowiedzieć
3. znaleźć	7. powiedzieć
4. rozłożyć	8. obejrzeć

4

1. obejrzeć
2. wypożyczyć
3. zwiedzić
4. kupić
5. wziąć
6. zmienić
7. przymierzyć
8. nauczyć się
9. zagrać
10. dostać

5

1. zrobić	9. zdobyć
2. ugotować	10. sięść
3. upiec	11. wziąć
4. urządzić	12. przymknąć
5. zaprosić	13. posłuchać
6. porozmawiać	14. kupić
7. spędzić	15. wystać
8. sprawdzić	16. ubrać

**III Tu byłem! – czas przeszły
(niedokonany i dokonany)**

1b

1. tańczyć	11. miasta
2. garnitur	12. na
3. muchę	13. jeziorem
4. ferie	14. żaglówką
5. nartach	15. widać
6. kondycję	16. do
7. maju	17. samotny
8. radę	18. przez
9. studia	19. grypę
10. wakacje	20. zajęcia

1d

1. E	5. J	9. K
2. F	6. C	10. I
3. H	7. A	
4. D	8. G	

1e

1. b	5. b	9. c
2. a	6. b	10. a
3. c	7. c	11. b
4. a	8. b	

1f

1. chodziliśmy	6. znaliśmy
2. słyszeliśmy	7. przestaliśmy
3. kupiliśmy	8. spacerowaliśmy
4. oglądaliśmy	9. zwiedzaliśmy
5. próbowaliśmy	10. poznawaliśmy

1g

1. A	4. B
2. F	5. D
3. E	

1h

1. F	3. P
2. F	4. P

2b

1. suknię
2. naszymi
3. lodowisko
4. kurs

5. kierowałam
6. kierownicą
7. dojrzałości
8. wyniki
9. je
10. spędziłam
11. zwiedzałam
12. wycieczka
13. Bałtyk
14. dużo
15. bursztynów
16. studia
17. koleżanki
18. właśnie
19. zobaczyłam się
20. którą

2d

1. J	5. G	9. E
2. A	6. I	10. B
3. H	7. K	
4. C	8. F	

2e

1. c	5. b	9. c
2. c	6. c	10. c
3. a	7. b	11. a
4. b	8. a	

2f

1. spotkałyśmy się
2. poszłyśmy
3. poprosiłyśmy
4. rozmawiałyśmy
5. zwiedziłyśmy
6. posłuchałyśmy
7. kupiłyśmy
8. spacerowałyśmy
9. robiłyśmy
10. cieszyłyśmy się

2g

1. E	3. C	5. D
2. A	4. F	

2h

1. F	3. P
2. F	4. P

3

1. Gdzie pan był?
2. Gdzie byłaś?
3. Gdzie pani była?
4. Gdzie byliście?
5. Gdzie panowie byli?
6. Gdzie państwo byli?
7. Gdzie byliście?
8. Gdzie panie były?

7a

1. spędzałem	9. spacerowaliśmy
2. dziękowałem	10. zwiedzaliśmy
3. sprzątałem	11. kupowaliśmy
4. zmywałem	12. robiliśmy
5. rozmawiałam	13. ptywałyśmy
6. pytałam	14. chodziłyśmy
7. słuchałam	15. jeździliśmy
8. oglądałam	16. grałyśmy

7b

1. A – 2
2. B – 4
3. C – 1
4. D – 3

10

1. chcieli
2. wołały
3. wiedziały
4. siedziały, milczały
5. myślały
6. powiedziały

11

1. zrozumieliśmy	14. obejrzałyśmy
2. słyszeliśmy	15. musieli
3. zapomnieliśmy	16. musieliśmy
4. myślałam	17. chcieliśmy
5. widzieliście	18. wołała
6. widzieliśmy	19. chciałem
7. siedział	20. wiedzieliśmy
8. leżał	21. umiałem
9. mruczał	22. myślałam
10. słyszeliście	23. zapomnieliście
11. słyszał	24. miałam
12. dowiedziałem	25. zapomnieliśmy
13. obejrzałyście	26. chcieliśmy

+

1. D	4. F
2. E	5. G
3. B	6. C

13

1. zajęta	7. Dotknęta
2. zapięta	8. kliknęta
3. wzięta	9. zaczęta
4. rozpięta	10. westchnęta
5. sięgnęta	11. zasnęta
6. wyjęta	12. minęta

14a

1. J	5. G	9. A
2. K	6. D	10. H
3. B	7. I	
4. F	8. C	

14b

1. zamknęta	6. wyjęta
2. zaczęta	7. zajęta
3. Uśmiechnęta się	8. zapięta
4. przystanęta	9. dotknęta
5. sięgnęta	10. westchnęta

14c

1. zamknąłeś	7. zapiętaś
2. zamknąłem	8. zapiętaś
3. zapiętaś	9. zamknęliście
4. zapiętałem	10. zamknęliśmy
5. zamknętaś	11. zapięliście
6. zamknętaś	12. zapięliśmy

16

1. Dokąd pan poszedł?
2. Dokąd poszłaś?
3. Dokąd pani poszła?
4. Dokąd poszliście?
5. Dokąd panowie poszli?
6. Dokąd państwo poszli?
7. Dokąd poszłyście?
8. Dokąd panie poszły?

17

1. Dwadzieścia minut.
2. Dziesięć minut.
3. Pięć minut.

18a

1. Ona wyszła z łazienki.
2. Oni wyszli z domu.
3. One wyszły ze sklepu.
4. On wyszedł z gabinetu.
5. Ona wyszła z sali.
6. Oni wyszli z restauracji.
7. One wyszły z pokoju.

18b

1. Ona poszła do muzeum.
2. Oni poszli do kościoła.
3. One poszły do ogrodu.
4. On poszedł na pocztę.
5. Ona poszła na dworzec.
6. Oni poszli na targ.
7. One poszły nad rzekę.

20

1. wszedł	9. zesła
2. podszedł	10. nadeszła
3. odszedł	11. weszli
4. zszedł	12. podeszli
5. nadszedł	13. odeszli
6. weszła	14. zeszli
7. podeszła	15. nadeszli
8. odeszła	

21a

1. przeszedłem	9. przyszliśmy
2. podszedłem	10. podeszliśmy
3. wszedłem	11. odeszliśmy
4. wyszedłem	12. wyszliśmy
5. wyszłam	13. przeszliśmy
6. przyszedłam	14. doszliśmy
7. podeszłam	15. obesztliśmy
8. obesztłam	16. weszliśmy

21b

A - 2	C - 3
B - 4	D - 1

23a

1. H	3. C	5. A	7. E
2. B	4. F	6. D	

23b

1. mogłam	5. pomógł
2. biegłam	6. uciekł
3. upadłam	7. upiekłam
4. podbiegł	

25a

1. D	3. C	5. E	7. A
2. G	4. H	6. B	

25b

1. zjadłam	9. przywiozłem
2. jedli	10. zjadłem
3. zjadł	11. przywieźliście
4. wsiałam	12. przywieźliśmy
5. znalazłam	13. zanieśliśmy
6. znalazłaś	14. wynalazł
7. znalazłam	15. znalazłyśmy
8. przywieźleś	

26a

1. zaniósłem	5. wpadł	9. zjadł
2. kładłem	6. znalazł	10. pobiegł
3. mogło	7. wyniósł	11. uciekł
4. ukradł	8. siadł	12. mógł

28a

1. uczyłem się
2. czytałem
3. rozwiązywałem
4. jadłem
5. się stresowałem
6. wszedłem
7. wziąłem
8. zaznaczałem
9. czekałem
10. dostałem
11. mogłem
12. rozumiałem
13. straciłem
14. zdałem

28b

1. Co czytałeś?
2. Co pan czytał?
3. Co rozwiązywałeś?
4. Co pan rozwiązywał?
5. Co jadłeś?
6. Co pan jadł?
7. Na co czekałeś?
8. Na co pan czekał?
9. Czego nie rozumiałeś?
10. Czego pan nie rozumiał?

29a

1. musiałam	8. czułam
2. spędzałam	9. wierzyłam
3. czytałam	10. dostawałam
4. robiłam	11. myślałam
5. jadłam	12. cieszyłam się
6. słuchałam	13. dzwoniłam
7. szłam	14. zdałam

29b

1. Co czytałaś?
2. Co pani czytała?
3. Czego słuchałaś?
4. Czego pani słuchała?
5. Co jadłaś?
6. Co pani jadła?
7. Co dostałaś?
8. Co pani dostała?
9. Do kogo dzwoniłaś?
10. Do kogo pani dzwoniła?

30a

1. szukaliśmy	8. rozmawialiśmy
2. znaleźliśmy	9. oglądaliśmy
3. kupiliśmy	10. wysiedliśmy
4. wyjeźliśmy	11. musieliśmy
5. spakowaliśmy	12. dojechaliśmy
6. spotkaliśmy się	13. weszliśmy
7. wsiedliśmy	14. narzekaliśmy

30b

1. Co kupiliście?
2. Co panowie kupili?
3. Czym podróżowaliście?
4. Czym panowie podróżowali?
5. Co wzięliście?
6. Co panowie wzięli?
7. Co oglądaliście?
8. Co panowie oglądali?
9. Gdzie mieszkaliście?
10. Gdzie panowie mieszkali?

31a

1. planowaliśmy
2. kupiliśmy
3. szukałyśmy

4. sprawdzaliśmy
5. znalazłyśmy
6. spotkałyśmy się
7. wsiałyśmy
8. czekałyśmy
9. czytałyśmy
10. zadawałyśmy
11. dowiedziałyśmy się
12. przyjechałyśmy
13. wysiadłyśmy
14. poszłyśmy

31b

1. Co wynajęłyście?
2. Co panie wynajęły?
3. Czym podróżowałyście?
4. Czym panie podróżowały?
5. Gdzie się spotkałyście?
6. Gdzie się panie spotkały?
7. Na co czekałyście?
8. Na co panie czekały?
9. Co widziałyście?
10. Co panie widziały?

32a

1. leżałem
2. brałem
3. piłem
4. obejrzałem
5. spałem
6. siedziałam
7. jadłam
8. malowałam
9. jeździliśmy
10. chodziliśmy
11. jedliśmy
12. narzekaliśmy
13. musieliśmy
14. mieszkaliśmy
15. poszłyśmy
16. spacerowałyśmy

33

1. widziałem	17. weszliśmy
2. siedziałem	18. oglądaliśmy
3. chciałem	19. zwiedzaliśmy
4. zadzwonili	20. poszliśmy
5. chcieli	21. płynęła
6. zaproponowali	22. były
7. słyszałem	23. zrobiłem
8. byłem	24. byłaś
9. odpowiedziałem	25. widziałas
10. spotkaliśmy się	
11. zajęliśmy	1 - F
12. byliśmy	2 - D
13. poszliśmy	3 - C
14. obesztliśmy	4 - E
15. Stały	5 - A
16. zbudowali	

- 34**
1. oglądałam	16. weszliśmy
2. przypomniałam	17. obesztliśmy
3. widziałam	18. posztliśmy
4. byłam	19. zrobiło
5. mogłam	20. postanowiliśmy
6. kupili	21. Zajęliśmy
7. zjadłam	22. podszedł
8. wypadł	23. przyniósł
9. zacząłam	24. wiedzieliśmy
10. pobiegł	25. wyglądały
11. uśmiechnęła się	
12. dała	1 - D
13. pojechałam	2 - A
14. słyszałeś	3 - E
15. Zwiedzałam	4 - C

- 36a**
1. D	3. E	5. A
2. B	4. F	

- 36b**
1. molo	4. skwer
2. szum	5. wybrzeże
3. kres	

- 36c**
1. zobaczył	6. poznali się
2. szła	7. nadszedł
3. biegł	8. stała się
4. była	9. śpiewały
5. postanowił	

- 36d**
1. niósł	5. płynął
2. uśmiechnęłaś się	6. nadszedł
3. upływały	7. przyszedł
4. zapadał	8. musieliśmy

IV Tu będzie czas przyszły (złożony i prosty)

Kim będziesz?

- 1a**
- będą
 - będziesz
 - będziemy
 - będę
 - będzie

- 1b**
- Kim pan będzie?
 - Kim pani będzie?
 - Kim będziecie?
 - Kim panowie będą?
 - Kim panie będą?
 - Kim państwo będą?

- 1c**
- On się interesuje ekonomią.
 - On będzie ekonomistą.
 - On się interesuje prawem.
 - On będzie prawnikiem.
 - Ona się interesuje architekturą.
 - Ona będzie architektem.

- 3**
1. będę	12. będzie
2. będzie	13. będziemy
3. będziesz	14. będą
4. będzie	15. będziemy
5. będę	16. będzie
6. będzie	
7. będą	1 - F
8. będzie	2 - D
9. będą	3 - B
10. będzie	4 - C
11. będziecie	5 - E

Czas przyszły złożony

- 1b**
1. porządki	6. komary
2. pisanki	7. lesie
3. życzeniami	8. liści
4. nad	9. ptaki
5. kajakiem	10. choinkę

- 2a**
1. A	4. D	7. E
2. G	5. H	
3. F	6. C	

- 2b**
1. F	4. F
2. P	5. P
3. F	

- 3**
1. E	5. C
2. D	6. H
3. G	7. A
4. F	

- 5**
1. wiosną	7. wiosną
2. zimą	8. zimą
3. wiosną	9. jesienią
4. jesienią	10. zimą
5. zimą	11. latem
6. latem	12. jesienią

- 6**
1. D	4. A
2. B	5. E
3. C	

- 7**
1. a	4. b
2. b	5. b
3. c	

- 8**
1. się uczył	7. słuchali
2. jeździł	8. się nudzili
3. leżał	9. rozumieli
4. pracowała	10. podróżowały
5. czytała	11. poznawały
6. siedziała	12. leciały

- 9**
- będę mógł
 - będę musiał
 - będę chciała
 - będę musiała
 - będę mogła
 - będziemy mogli
 - będziemy chcieli
 - będziemy musieli
 - będziemy musieli
 - będziemy chcieli
 - będziemy mogli

- 10a**
- będę chodzić / będę chodził
 - będę słuchać / będę słuchał
 - będę tłumaczyć / będę tłumaczył
 - będę mógł
 - będę słuchać / będę słuchała
 - będę pływać / będę pływała
 - będę rozwijać / będę rozwijała
 - będę mogła
 - będziemy oglądać / będziemy oglądali
 - będziemy wykonywać / będziemy wykonywali
 - będziemy znać / będziemy znali
 - będziemy chcieli
 - będziemy korzystać / będziemy korzystały
 - będziemy projektować / będziemy projektowały
 - będziemy się zajmować / będziemy się zajmowały
 - będziemy musieli

10b

- 1 – D
- 2 – B
- 3 – A
- 4 – C

Czas przyszły prosty**1b**

1. firanki	6. na
2. siłownię	7. który
3. uprawiać	8. tyżwy
4. sprawdzę	9. śniegu
5. szczytów	10. bałwana

2

1. pójdziesz	7. zapłacisz
2. odpoczniesz	8. podłączysz
3. poznasz	9. zdasz
4. spróbujesz	10. dostaniesz
5. obejrzyś	11. dowiesz się
6. wymiesz	

3

1. c	6. c	11. a
2. b	7. a	12. c
3. c	8. c	13. a
4. a	9. a	14. b
5. b	10. a	15. c

5

1. wstanę	13. wymieszam
2. umyję się	14. spróbuję
3. uczeszę się	15. Upiorę
4. ubiorę się	16. uprasuję
5. Ugotuję	17. przyszyję
6. usmażę	18. powieszę
7. upiekę	19. spakuję
8. zjem	20. Pokażę
9. pozmywam	21. narysuję
10. Obiorę	22. namaluję
11. pokroję	23. powiem
12. posolę	24. napiszę

7a

1. Wyjmę	6. zostanie
2. wezmę	7. Rozbiję
3. pójdę	8. Odpocznę
4. Wsiądę	9. wrócę
5. Znajdę	10. zobaczę

7b

1. weźmie	7. odpocznie
2. pójdzie	8. wróci
3. wsiądzie	
4. popłynie	
5. znajdzie	
6. rozbije	

8a

1. powiem	11. zwiedzę
2. pójdę	12. wejdę
3. kupię	13. poszukam
4. zajmę	14. poproszę
5. poczekam	15. poczęstuję
6. wstanę	16. zacznę
7. sprawdzę	17. zjem
8. wezmę	18. wypiję
9. zdobędę	19. pojedę
10. wrócę	20. wsiądę

8b

1. Nadia
2. Łukasz
3. Wanda

9a

1. włączy	11. zajmie
2. zaloguje się	12. wsiądzie
3. przeczyta	13. wejdzie
4. odpowie	14. wyjmie
5. wstanie	15. pokroi
6. zje	16. zrobi
7. zabierze	17. zacznie
8. pojedzie	18. posłucha
9. pójdzie	19. zagra
10. wsiądzie	20. zdobędzie

9b

- 1 – C
- 2 – A
- 3 – D
- 4 – B

10a

1. kupimy	13. pomoże
2. odpowiecie	14. doradzi
3. wymyślimy	15. podpowie
4. damy	16. da
5. obejrzy	17. zrobimy
6. postawi	18. pojedziecie
7. zapomni	19. zajmiecie się
8. poszukamy	20. pójdę
9. zapłacimy	21. wybiorę
10. zbankrutujemy	22. zostawię
11. pojedziemy	23. pojedę
12. znajdziemy	24. wybierzemy

10b

1. Co złożycie?
2. Co państwo złożą?
3. Z kim się spotkacie?
4. Z kim państwo się spotkają?
5. Czego spróbujecie?
6. Czego państwo spróbują?
7. Za co podziękujecie?
8. Za co państwo podziękują?

Czas przyszły złożony i prosty**1a**

1. zjem	5. przeczytam
2. wezmę	6. napiszę
3. odpowiem	7. obejrzę
4. rozwiążę	8. nauczę się

1b

1. Będę czytać / Będę czytał(a)
2. Będę spędzać / Będę spędzał(a)
3. Będę jeść / Będę jadł(a)
4. Będę grać / Będę grał(a)
5. Będę oglądać / Będę oglądał(a)

1c

1. Pójdę	4. Spotkam się
2. Upiekę	5. Zaplanuję
3. Odwiedzę	

3a

1. wstaniesz	12. wynajmiemy
2. będziesz grać / będziesz grał	13. zagramy
3. umówimy się	14. będą
4. weźmiemy	15. pojedzie
5. pojedziemy	16. będzie mógł
6. powiesz	17. będzie musiał
7. wybiorę	18. pojedą
8. wsiądiesz	19. wyjedziemy
9. poczujesz się	20. wyślę
10. przestaniesz	21. zadzwonię
11. Odpocznemy	22. odezwę się

4

1. będziesz czytać / będziesz czytała
2. zaczną się
3. wezmę
4. przyjadę
5. odwiedzę
6. będę zwiedzać / będę zwiedzała
7. zabierze
8. pokaże
9. zobaczymy
10. wejdziemy
11. pojedziemy
12. będziemy zwiedzać / będziemy zwiedzały
13. dowiem się
14. będę mogła
15. poczuje się
16. znajdzie
17. będę musiała
18. pojedziesz
19. będziesz odpoczywać / będziesz odpoczywała
20. będziemy mogli
21. odpiszesz
22. każesz

5a

1. przypomnę
2. dodam
3. wysiadziemy
4. przejdziemy
5. obejrzymy
6. opowiem
7. sprawdzę
8. zadam
9. odpowie
10. dostanie
11. powiem
12. zobaczymy
13. wejdziemy
14. będziemy mogli
15. zrobią
16. zejdziemy
17. dam
18. wystarczy
19. spotkamy się
20. będziemy wracać / będziemy wracali
21. zabiorę
22. pokażę

7a

1. D	4. C
2. E	5. B
3. A	

7b

1. obiad	4. miłość
2. kwiat	5. marzenie
3. bukiet	

7c

1. przeszkodzi	7. zaprosi
2. będzie padać	8. wypiją
3. nadejdzie	9. zaśpiewa
4. będą chcieli	10. będą mogli
5. będzie szła	
6. będzie czekał	

7d

Hasło: *Piosenka o miłości*

7e

Jej piosenka o miłości

1. będę szła
2. wręczysz
3. wyjdę
4. będę suszyć się
5. będziesz parzył
6. wypijemy

Jego piosenka o miłości

1. będziesz szła	4. będziesz suszyć się
2. wręczę	5. będę parzył
3. wyjdiesz	

8

- A**
1. obudzić się
 2. powiesić
 3. usmażyć
 4. zjeść
 5. polecieć
 6. kupić
 7. obejrzeć
 8. spóźnić się
 9. pomyśleć
 10. otworzyć
 11. wrócić
 12. przeprosić

C

1. dostać
2. pojechać
3. podlać
4. zatańczyć
5. spróbować
6. zapisać
7. ocenić
8. pojeździć
9. zostać
10. poczęstować

V Formy z „się”? Robi się!**1b**

1. A	5. K	9. G
2. F	6. J	10. E
3. I	7. B	
4. H	8. D	

1c

1. różne	9. zdania
2. pomoc	10. pisma
3. prezentacje	11. za
4. głos	12. do
5. zadania	13. przez
6. Dawniej	14. używało
7. sztuki	15. papierowych
8. budowę	

2

1. myje się	13. chodzi się
2. pierze się	14. robi się
3. siedzi się	15. dekoruje się
4. idzie się	16. zbiera się
5. szuka się	17. zakłada się
6. słucha się	18. zapomina się
7. pakuje się	19. lepi się
8. rusza się	20. rzuca się
9. zwiedza się	21. jeździ się
10. próbuje się	22. ogląda się
11. rozmawia się	23. pije się
12. wysyła się	24. bierze się

3

1. pracuje się	9. pije się
2. odpoczywa się	10. je się
3. odkurza się	11. płaci się
4. gotuje się	12. siedzi się
5. smaży się	13. czyta się
6. piecze się	14. liczy się
7. sprząta się	15. pisze się
8. zamawia się	

4

1. je się	12. wstaje się
2. częstuje się	13. zagłada się
3. bierze się	14. szuka się
4. idzie się	15. patrzy się
5. zaczyna się	16. czeka się
6. składa się	17. siada się
7. daje się	18. organizuje się
8. dyskutuje się	19. żegna się
9. robi się	20. wita się
10. zachowuje się	
11. ma się	

B Wielka Sobota

C Święto Kobiet

D prima aprilis

E mikołajki

F Wigilia

G sylwester

5a

- 1 - B
- 2 - C
- 3 - A

5b

1. organizowało się
2. podchodziło się
3. czekało się
4. patrzyło się
5. wierzyło się
6. organizuje się
7. traktuje się
8. zaprasza się
9. wierzy się
10. czuje się
11. pamięta się
12. pisze się

5c

1. P
2. F
3. F
4. P
5. F

5d

Hasło: *O andrzejkach się pamięta!*

- 6**
1. pisze się
 2. odwraca się
 3. przekłupa się
 4. sprawdza się
 5. leje się
 6. wyjmuje się
 7. ogląda się
 8. myśli się
 9. wykorzystuje się
 10. układa się
 11. przenosi się
 12. powtarza się
 13. kładzie się
 14. zostawia się
 15. zamienia się
 16. wybiera się

7a

1. pisało się	11. stało się
2. pisze się	12. stoi się
3. płaciło się	13. jadło się
4. płaci się	14. je się
5. jeździło się	15. nosiło się
6. jeździ się	16. nosi się
7. brało się	17. korzystało się
8. bierze się	18. korzysta się
9. prało się	19. szło się
10. pierze się	20. idzie się

VI Poćwiczmy wreszcie tryb rozkazujący!

- 2**
1. C	4. F	7. D
2. E	5. A	
3. G	6. B	

- 3**
Hasło: *Ratujmy naszą planetę!*

- 4**
1. D
 2. A
 3. B

- 5**
1. księżyc	4. chmury
2. woda	5. drzewa
3. wiatr	6. pszczoły

- 7a**
1. Przestań
 2. Wychodź
 3. Wypij
 4. Zjedz
 5. Patrz
 6. Weź się

- 8**
1. wstań
 2. umyj się
 3. uczesz się
 4. ubierz się
 5. Weź
 6. otwórz
 7. wyjmij
 8. zamknij
 9. odłóż
 10. Przeczytaj
 11. pomyśl
 12. napisz

9

1. Zaczynij	B - 4
2. Znajdź	C - 5
3. Ruszaj	D - 2
4. Zostań	E - 9
5. Pomóż	F - 10
6. Pływaj	G - 3
7. Jedz	H - 7
8. Pamiętaj	I - 6
9. Zapisz się	J - 1
10. Weź	K - 8

10

1. zamknij	5. odstoń
2. wyłącz	6. podlej
3. napraw	7. wstaw
4. wyrzuć	

11

1. pij tej herbaty
2. jedz tego jogurtu
3. smaź tej jajecznicy
4. gotuj dziś rosółu
5. piecz szarlotki
6. zamawiaj dużej pizzy
7. włączaj czajnika
8. otwieraj tego słoika
9. wyjmuj tej szklanki
10. zamykaj tej szafki
11. bierz książki kucharskiej
12. kładź tego kubka na stole
13. siadaj przy oknie
14. oglądaj tego programu
15. opowiadaj mi tej historii
16. mów tego, co myślisz

12a

1. wycieraj	8. zostawiaj
2. opieraj się	9. mów
3. żuj	10. korzystaj
4. baw się	
5. kładź	
6. wybieraj	
7. proś	

- 13**
1. pamiętaj
 2. zapomnij
 3. przynieś
 4. przychodź
 5. przeszkadzaj

14

1. spaceruj	14. zwiedź
2. szukaj	15. wypij
3. zbieraj	16. wejźdź
4. buduj	17. posłuchaj
5. pływaj	18. jedz
6. wypożycz	19. wjedź
7. spędzaj	20. zdobywaj
8. odkrywaj	21. poczuj się
9. zapomnij	22. odpocznij
10. pójdz	23. chodź
11. zrób	24. poznaj
12. zwiedzaj	25. spróbuj
13. baw się	

15

1. weź	7. zacznij
2. sprawdź	8. zachowaj
3. zostaw	9. oceń
4. zrezygnuj	10. zadzwoń
5. uważaj	11. postaraj się
6. podchodź	

16

1. Słuchaj	5. Bądź
2. Zwróć	6. załóż
3. pływaj	7. Smaruj
4. wbiegaj	8. unikaj

17a

1. Uprawiaj	11. siedź
2. Zapisz się	12. zapominaj
3. Pij	13. pracuj
4. Jedz	14. rezygnuj
5. Oddychaj	15. jedz
6. Znajdź	16. chodź
7. Śpij	17. trać
8. Unikaj	18. przejmuj się
9. Spotykaj się	19. wierz
10. Pomagaj	20. bój się

17c

Hasło: *Ucz się języka!*

18a

1. marnujmy	7. wybiermy
2. bierzmy	8. gotujmy
3. zakręcajmy	9. pilnujmy
4. wykorzystujmy	10. Pomyślmy
5. gaśmy	
6. wyłączajmy	

18b

1. zastanówmy się
2. Weźmy
3. starajmy się
4. płaćmy
5. kupmy
6. napełniajmy
7. patrzmy

19

1. patrzcie
2. zamontujcie
3. zostawiajcie
4. poznajcie
5. zwracajcie
6. zwiedzajcie
7. szukajcie
8. pilnujcie
9. unikajcie
10. miejcie
11. zaczniście
12. rozwiążcie
13. znajdźcie
14. uczcie się
15. myślcie

20**A**

1. noś
2. smaruj się
3. leż
4. wchodź
5. pamiętaj

B

1. wchodźcie
2. zaczniście
3. myślcie
4. cieszcie się
5. podziwiajcie

21

1. jedźcie
2. Przestań
3. siedź
4. Zrób
5. korzystaj
6. bądź
7. ucz się
8. Popatrz
9. bierz
10. mówcie
11. zostawcie
12. Wybierzmy się
13. weźmy
14. znajdźmy
15. niech ma

8. sprawdźmy
9. Zwróćmy
10. szukajmy
11. Bądźmy
12. wrzucajmy
13. Myślmy
14. dbajmy

16. zaplanujcie
17. uważajcie
18. jedźcie
19. pamiętajcie
20. dbajcie
21. jedźcie
22. pijcie
23. słuchajcie
24. ćwiczcie
25. stosujcie

- B – turystów
C – maturzystów
D – kierowców
E – sportowców

6. dbaj
7. unikaj
8. chodź
9. poszukaj
10. jedz

6. róbcie
7. przysyłajcie
8. odpocznijcie
9. pijcie
10. przeczytajcie

16. niech będzie
17. wpiszmy
18. zobaczmy
19. zarezerwujmy
20. kupmy
21. obraźcie się
22. Wyślijcie
23. idź
24. niech zajmą się
25. Biegnij
26. pozwól
27. spóźnij się
28. zapomnij

1. c
2. b
3. a
4. c

22

1. niech poczekają
2. powiedz
3. pomóż
4. idź
5. poproś
6. Chodźmy
7. zjedźmy
8. skończmy
9. Zobacz
10. Weźmy
11. pojedźmy

24b

1. D
2. G
3. K
4. C
5. A

24c

1. księżyc
2. życzenia
3. życie
4. ludzi
5. chwilę
6. trudnościami
7. sens

24d

1. uśmiechaj się
2. śpij
3. niech
4. pamiętaj
5. idź

VII Może poćwiczylibyśmy tryb warunkowy?

1b

1. samo
2. najchętniej,
3. spędziłbym
4. sobie
5. hejnału
6. ze
7. muzeum
8. wieżę
9. przynosi
10. pomnik
11. więc
12. gdzie
13. żeby
14. na
15. pociągiem

1c

1. I
2. G
3. B
4. H
5. A
6. C
7. E
8. F

1d

1. c
2. b
3. a
4. c
5. a
6. b
7. c
8. c

2b

1. krótką
2. którą
3. się zastanawiać
4. bardzo
5. Najpierw
6. piękne
7. Nieraz
8. lepiej
9. we
10. widok
11. próbować
12. Odrę
13. kolejką
14. stawem
15. którzy

2c

1. E
2. B
3. I
4. F
5. H
6. A
7. C
8. D

2d

1. c
2. a
3. b
4. a
5. c
6. c
7. a
8. b

3

1. F
2. E
3. A
4. C
5. D

4

1. E
2. D
3. F
4. B
5. A

5

1. b
2. c
3. c
4. b
5. c

6

1. A
2. E
3. F
4. D
5. B

7

1. F
2. B
3. A
4. D
5. C

8

1. c
2. b
3. a
4. b
5. c

9

1. I
2. K
3. B
4. D
5. A
6. J
7. F
8. H
9. G
10. C

10a

1. Kim chciałybyś być?
2. Kim chcielibyście być?
3. Kim chciałybyście być?

12

1. powiedziałaabyś
2. mógłbym
3. byłyby
4. byłbyś
5. umiałbyś
6. potrzebowałbym
7. musiałybyś
8. usmażylibyśmy
9. byłoby
10. moglibyśmy

13

1. Gdybyś
2. Gdyby
3. Gdybyśmy
4. Gdybyście
5. Gdyby

14

1. J	4. A	7. I	10. F
2. D	5. K	8. E	
3. G	6. C	9. H	

15a

1. byłby bardzo bogaty
2. byłby młody i przystojny
3. niczego by nie zmienić

16

1. pływałbym
2. jadłbym
3. miałbym
4. tęskniłbym
5. pracowałabym
6. nosiłabym
7. umiałabym
8. wypisywałabym
9. czytałbyś
10. smażyłbyś
11. gotowałbyś
12. piekłbyś
13. czułabyś
14. śpiewałabyś
15. zdobywałabyś
16. mogłabyś
17. zadawałlibyśmy
18. słuchalibyśmy
19. zbieralibyśmy
20. balibyśmy się
21. zwiedzałybyśmy
22. poznawałybyśmy
23. kupowałybyśmy
24. wysyłałybyśmy

17a

1. zajmowałbym
2. zamawiałbym
3. zostawiałbym
4. musiałbym
5. założyłabym
6. znalazłabym
7. zadbałabym
8. dałabym
9. moglibyśmy
10. szukalibyśmy
11. mielibyśmy
12. narzekalibyśmy
13. poleciałybyśmy
14. zaczęłybyśmy
15. skończyłybyśmy
16. kupiłybyśmy

17b

A - 4 B - 3 C - 2 D - 1

18

1. H	4. C	7. K	10. D
2. B	5. J	8. A	
3. F	6. G	9. I	

20

1. Gdybym nie poszła późno spać, to nie byłabym teraz senna.
2. Gdybym zjadł śniadanie, to nie byłbym teraz głodny.
3. Gdybym nie jechała za szybko, to nie dostałabym wysokiego mandatu.
4. Gdybyśmy wzięli parasol, to nie bylibyśmy cali mokrzy.
5. Gdybyśmy nie wybrały głównej trasy, to nie stałybyśmy teraz w korku.

21

1. zadawałbym
2. spędzaliby
3. chciałbyś
4. miałbyś
5. musiałbym
6. mogłabyś
7. chciałyby
8. zastanowilibyśmy się
9. porozmawialibyśmy
10. mogłabym
11. bylibyśmy
12. chcielibyście
13. spędzalibyśmy
14. spotykałbym się
15. znalazłbym
16. miałabym
17. byłaby

18. chodziłybyśmy
19. spotykałybyśmy się
20. wspominałybyśmy
21. byłyby
22. uczylibyście się
23. przestalibyśmy
24. powtarzaliby
25. kiwalibyśmy
26. robiłabyś
27. dbałabym
28. dawałabym

23a

1. D	4. A
2. F	5. B
3. C	

23b

1. F	4. A
2. D	5. E
3. C	

23c

1. przez	5. gdyż
2. ale	6. jak
3. po	7. gdyby
4. bez	

23d

1. gdybyś kochał	5. byłbyś słońcem
2. gdybyś nie był	6. gdybyś nie śnił
3. byłbyś wiatrem	7. gdybyś dał
4. byłbyś niebem	8. zapomniałabym

VIII Mówią, że tu jest mowa zależna**1b**

1. mi	5. radzi
2. hiszpańskiego	6. podobną
3. przy	7. wiem
4. powtarza	8. spokój

1c

1. B
2. A
3. D

2b

1. do	5. marudzi
2. oprócz	6. konsoli
3. poszła	7. seriale
4. jazdy	8. nie

2c

1. D	3. A
2. C	4. B

- 4a**
1. unikał
 2. przejmowała się
 3. wydawała
 4. farbowała
 5. skosił
 6. posprzątał
 7. dała
 8. posiedziała

- 5a**
1. C	4. F
2. E	5. A
3. B	

- 5b**
1. F	4. A
2. D	5. E
3. B	

- 5c**
1. unikali	4. grali
2. jedli	5. nauczyli się
3. uprawiali	

- 6a**
1. F	4. D
2. E	5. A
3. B	

- 6b**
1. C	4. A
2. E	5. D
3. F	

- 6c**
1. przejmowały się
 2. siedziały
 3. znalazły
 4. grały
 5. podróżowały

- 7a**
1. że	10. że
2. żeby	11. że
3. żeby	12. żeby
4. żeby	13. czy
5. że	14. że
6. czy	15. żeby
7. że	16. żeby
8. że	17. że
9. czy	18. żeby

- 8**
1. żebyś
 2. żeby
 3. żebyśmy
 4. żebyście
 5. żeby

- 9**
1. żebyś	6. żebyście
2. żebyście	7. żeby
3. żebym	8. żeby
4. żebyśmy	9. żebyśmy
5. żebym	10. żebyście

- 10a**
1. że	6. jacy
2. co	7. jakie
3. żebyśmy	8. żebym
4. jak długo	9. żeby
5. kto	10. gdzie

- 10b**
1. że
 2. czy
 3. żebym
 4. żebyśmy
 5. kim
 6. jakie
 7. czego
 8. jaki
 9. dokąd
 10. żeby

- 11**
1. żebym był
 2. żebym się zapisał
 3. żebym poszedł
 4. żebyś pomyślał
 5. żebyś nie wierzył
 6. żebyś spełniał
 7. żebyś jadł
 8. żeby skosił
 9. żeby nie narzekał
 10. żebym zaczęła
 11. żebym uprawiała
 12. żebym pojechała
 13. żebyś rozwijała
 14. żebyś nie traciła
 15. żebyś szła
 16. żeby się nie przejmowała
 17. żeby włączyła
 18. żeby pomogła

- 12**
1. żebyśmy zadawali
 2. żebyśmy robili
 3. żebyśmy zwracali
 4. żebyśmy się uczyli

- 13**
1. żebyśmy znaleźli
 2. żebyśmy wzięty
 3. żebyśmy zrezygnowały
 4. żebyśmy zostały

IX Często używane imiesłowy

- 1**
1. a	4. a	7. c
2. b	5. c	8. a
3. b	6. b	9. b

- 2**
1. A	4. F
2. D	5. C
3. E	

- 3**
1. pomnik	8. fryzura
2. książka	9. kubek
3. wiersz	10. świeczka
4. wystawa	11. spektakl
5. bałwan	12. obraz
6. piosenka	13. danie
7. powieść	14. rzeźba

- 4**
1. rozwiązany	9. zamawiana
2. uszyty	10. poprawiona
3. używany	11. przygotowani
4. animowany	12. przeziębieni
5. polecony	13. zmęczone
6. oblany	14. przekłute
7. zdobyty	15. zamknięte
8. zrobiona	

- 5**
1. wynalezione	4. napisanych
2. odkryte	5. zaśpiewanych
3. zdobyte	6. zrobiony

- 7**
1. animowane
 2. niezapomnianą
 3. nadziewaną
 4. pieczone
 5. krojonej

- 8**
1. zajęci	7. uśmiechnięci
2. zestresowani	8. ubrani
3. zmęczeni	9. nakryty
4. składane	10. podane
5. wręczane	11. zachęcani
6. zapakowane	12. najedzony

- 9**
1. zamknięty	5. podlane
2. naprawiona	6. wyrzucone
3. wyłączzone	7. wstawione
4. odstąpione	

- 10
1. ogolony
2. uczesany
3. ubrany
4. uśmiechnięty
5. zajęta
6. zdenerwowana
7. zmęczona
8. zamyślona
9. zakochani
10. zaręczeni
11. wzruszeni
12. przytuleni
13. wysłane
14. wydrukowane
15. oprawione
16. zawieszono

X I strona bierna zostanie przez nas zrobiona!

1a

1. E	4. C
2. D	5. A
3. B	

1b

1. były	5. ciasta
2. Najbardziej	6. impreza
3. narysowana	7. niej
4. który	8. mnie

2

1. był malowany
2. został namalowany
3. przez turystki

3

1. został
2. został
3. byłem
4. byłeś

4

1. została skomponowana
2. została wynaleziona
3. została napisana
4. zostały odkryte

5a

1. jest znana
2. została założona
3. jest doceniana
4. został wyrzeźbiony
5. został ufundowany
6. został namalowany
7. jest oglądany

6

1. został wypełniony także przeze mnie
2. została przygotowana przez nauczycielki
3. były sprawdzane także przez nie
4. zostaną ogłoszone przez organizatorki
5. została zdobyta przez moją koleżankę
6. zostało zajęte przeze mnie

XI Pomyślano i o formach nieosobowych

1b

1. obchodzić	4. wprowadzić
2. pierwszą	5. przekazano
3. Polską	6. ogłoszono

1c

1. P	2. P	3. F

2

1. E	5. D	9. B
2. G	6. A	10. J
3. K	7. F	
4. C	8. I	

4

1. przeniesiono	5. przywrócono
2. założono	6. przystąpiono
3. ogłoszono	7. zorganizowano
4. przyznano	8. świętowano

5a

1. wybierano	4. opalano się
2. korzystano	5. chodzono
3. grano	6. zaczęto

5b

1. odstonięto	4. przywożono
2. noszono	5. przeglądano
3. kierowano się	6. chodzono

6

1. usmażono
2. upieczono
3. zjedzono
4. umyto
5. obrano
6. pokrojono
7. posolono
8. wymieszano
9. podano
10. zarezerwowano
11. zamówiono
12. przyniesiono
13. wypito
14. zapłacono

7

1. zamknięto	5. odstonięto
2. wyłączono	6. podlano
3. naprawiono	7. wstawiono
4. wyrzucono	

8

1. zabierano	6. przeliczono
2. wskazywano	7. rozpoczęto
3. przywitano	8. ogłoszono
4. przypomniano	9. zapraszano
5. wyjęto	10. zakończono

XII Czasowniki oraz ich (dobrzy) sąsiedzi

1

1. niezłym
2. najlepszy
3. zwykłym
4. ambitny
5. ciekawe
6. ważne
7. szczęśliwym

2

- 1a. On jest silny
- 1b. On jest silnym mężczyzną
- 2a. Ona jest ambitna
- 2b. Ona jest ambitną koszykarką
- 3a. On jest elegancki
- 3b. On jest eleganckim mężczyzną

3a

1. sprzedawcą
2. sprzedawczynią
3. tłumaczem
4. architektem
5. trenerką

3b

- 1a. jako lekarz
- 1b. lekarzem
- 2a. jako nauczycielka
- 2b. nauczycielką
- 3a. jako kierowca
- 3b. kierowcą
- 4a. jako dziennikarka
- 4b. dziennikarką
- 5a. jako kelner
- 5b. kelnerem
- 6a. jako kucharka
- 6b. kucharką
- 7a. jako dentysta
- 7b. dentystą

4a

1. zajmuje się muzyką
2. stresuje się egzaminem
3. opiekuje się dzieckiem

- 4b**
1. za rodziną
 2. za wakacjami
 3. za szkołą
- 4c**
1. rysuje kredką
 2. maluje pędzlem
 3. pokazuje ręką
- 5**
1. metrem
 2. kolejką
 3. windą
 4. statkiem
 5. żaglówką
 6. łódką
 7. kajakiem
 8. samolotem
 9. helikopterem
 10. balonem
 11. parolotnią
- 6**
1. prawo
 2. medycynę
 3. ekonomię
 4. w siatkówkę
 5. koszykówkę
 6. badmintona
 7. na przerwę
 8. na zamówienie
 9. na odpowiedź
 10. na pogodę
 11. na hałas
 12. na inflację
- 7**
1. niewielki plecak
 2. złotej biżuterii
 3. drogich perfum
 4. swojej gitary
 5. ją
 6. jej
 7. jej
- 8a**
1. walizkę	4. konsoli
2. torbę	5. budzika
3. namiot	6. garnka
- 9**
1. D	4. C	7. F
2. A	5. G	
3. E	6. B	
- 10**
1. ukraińskiego	3. hiszpańskiego
2. włoskiego	4. angielskiego
- 11**
1. piosenki
 2. audiobooka
 3. wykładu
 4. śpiewu
 5. mydła
 6. ręcznika
 7. szamponu
 8. suszarki
 9. klucza
 10. kodu
- 12**
1. mizerii
 2. ciasta
 3. miodu
 4. soku
 5. wody
 6. kawy
- 13**
1. G	5. A
2. D	6. E
3. C	7. F
4. B	8. H
- 14**
1. z telefonu / z komórki
 2. z podręcznika / z książki
 3. z mikrofonu / ze słuchawek
- 16**
1. zazdroszczę	5. potrzebuję
2. zapominam	6. słucham
3. korzystam	7. uczę się
4. używać	8. życzę
- 17**
1. boję się	6. używam
2. pozbyć się	7. potrzebuję
3. korzystam	8. słucham
4. unikam	9. próbuję
5. zapominam	10. szukam
- 18**
1. słuchać	7. dotykać
2. używać	8. próbować
3. szukać	9. gratulować
4. zazdrościć	10. potrzebować
5. zapomnieć	11. bać się
6. unikać	
- 19**
1. o opinię	6. o formę
2. o godzinę	7. o kota
3. o drogę	8. o chomika
4. o wygląd	9. o papugę
5. o dietę	
- 20**
1. swoją kondycję
 2. plany
 3. karierze
 4. złoty medal
 5. miejsce
 6. przyjęcie
 7. sukcesach
- 21**
1. studentów
 2. studentki
 3. pasażerów
 4. pasażerki
 5. turystów
 6. turystki
- 22**
1. psy
 2. konie
 3. ptaki
 4. wiewiórki
 5. komary
 6. niedźwiedzie
 7. bociany
- 23**
1. Czym jedziesz?
 2. Czym pan(i) jedzie?
 3. Za kim / Za czym tęsknisz?
 4. Za kim / Za czym pan(i) tęskni?
 5. Na kogo czekasz?
 6. Na kogo pan(i) czeka?
 7. O co dbasz?
 8. O co pan(i) dba?
 9. Czego unikasz?
 10. Czego pan(i) unika?
 11. Z czego korzystasz?
 12. Z czego pan(i) korzysta?

Zbiór zadań *Gramatyka z kulturą. Przez osoby* jest poświęcony fleksji oraz składni werbalnej i – zgodnie z postulatem zintegrowanego nauczania sprawności – odznacza się bogactwem oraz różnorodną leksyką. Publikacja powstała z myślą o osobach z Ukrainy uczących się języka polskiego na poziomie B1, ale ma charakter uniwersalny. O uniwersalizmie można mówić w dwóch znaczeniach. Po pierwsze, w odniesieniu do językowo-kulturowego kręgu odbiorców, który może wykraczać poza Słowian. Po drugie, w kontekście wieku uczących się, ponieważ doskonale się sprawdzi w nauczaniu dzieci, poprzez młodzież, aż do dorosłych.

Każdy rozdział ma przemyślany układ wyznaczany triadą: *prezentacja, informacja, transformacja*. Typy ćwiczeń są różnorodne i opierają się na rozmaitych tekstach dotyczących znanych spraw oraz wydarzeń. Metajęzyk jest ograniczony do minimum, a komentarz, pisany prostym językiem, pojawia się tylko tam, gdzie jest niezbędny. Zamieszczony na końcu podręcznika klucz umożliwi samodzielną pracę ucznia. Na tle innych podręczników do nauczania gramatyki ten wyróżnia się także bogatą szatą graficzną, która sprzyja aktywizowaniu uwagi odbiorcy, ułatwia proces rozumienia i zapamiętywania.

Sposób prezentacji materiału gramatycznego świadczy o dogłębnej znajomości zarówno metodyki nauczania języka polskiego jako obcego, jak i potencjalnie trudnych dla cudzoziemców miejsc polszczyzny. W całym podręczniku widać nadrzędny cel, którym jest aktywizowanie uwagi i przekazywanie wiedzy o gramatyce nie dla samej gramatyki, lecz dla doskonalenia kompetencji komunikacyjnej. Nacisk został też położony na rozwijanie wiedzy kulturowej – mowa jest bowiem o tradycjach i zwyczajach, polskiej przyrodzie i polskich miastach, a także elementach etykiety. Dobór leksyki sprzyja upowszechnianiu wiedzy geograficznej, historycznej oraz promowaniu polskiej kultury.

Podsumowując, recenzowany zbiór zadań wyróżnia się na tle współczesnych podręczników sposobem opracowania i zawartością treściową. Pokazuje, że gramatyka może być łatwa i przyjemna, a rozwijanie umiejętności posługiwania się językiem polskim może stać się wspaniałą przygodą porównywalną do odkrywania nieznanych lądów.

Z recenzji dr hab. Agaty Małysi, prof. UMCS

UMCS
CENTRUM JEZYKA I KULTURY POLSKIEJ
DLA POLONII I CUDZOZIEMCÓW